

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Digterværker.</u>
Alternativ titel Alternative title:	Digterværker.
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 9-10
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Andr. Fred. Høst, 1844-1849
Fysiske størrelse Physical extent:	1-18 i 9 bd.

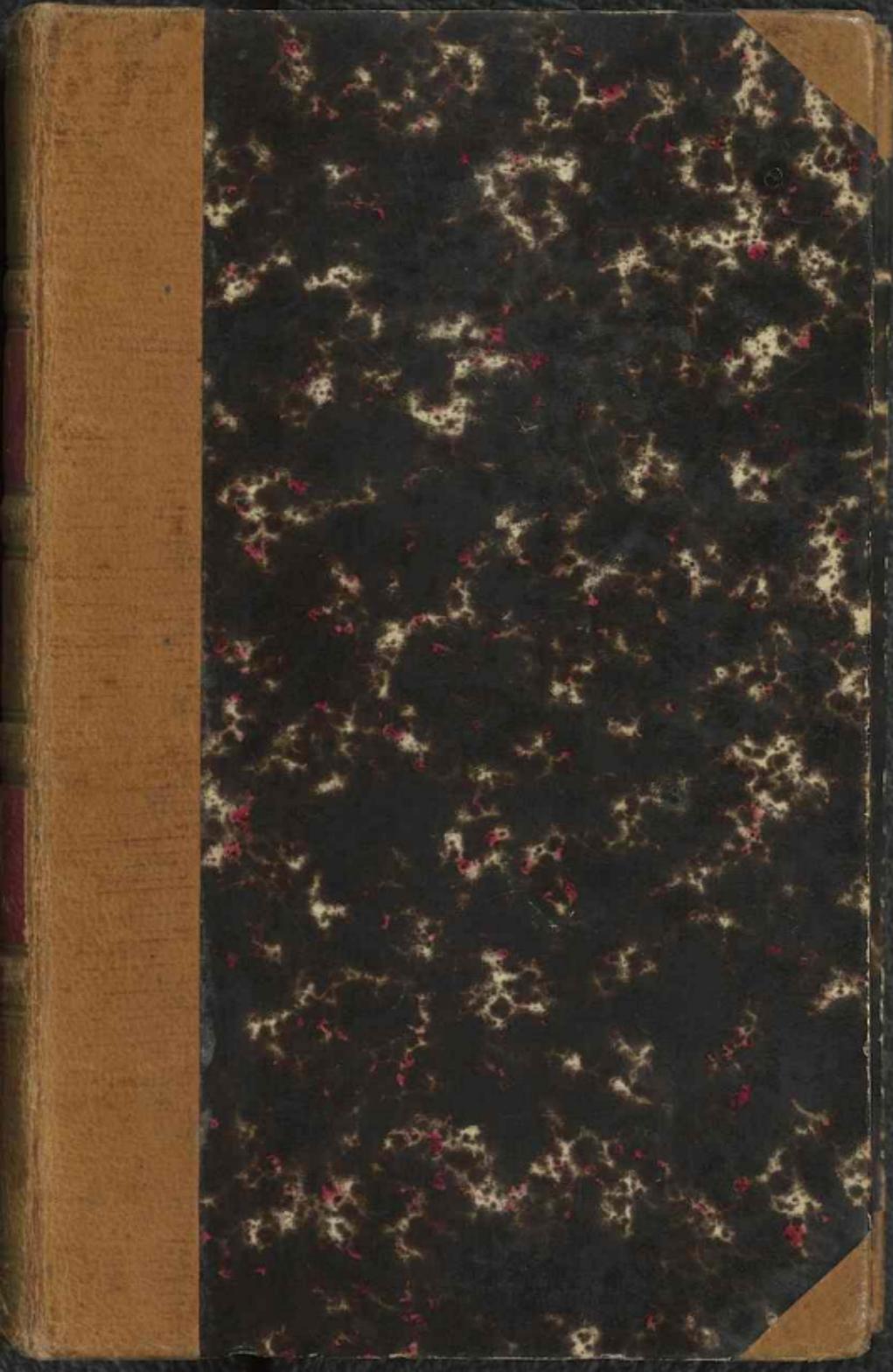
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

X

1 1 52 0 8 05703 0

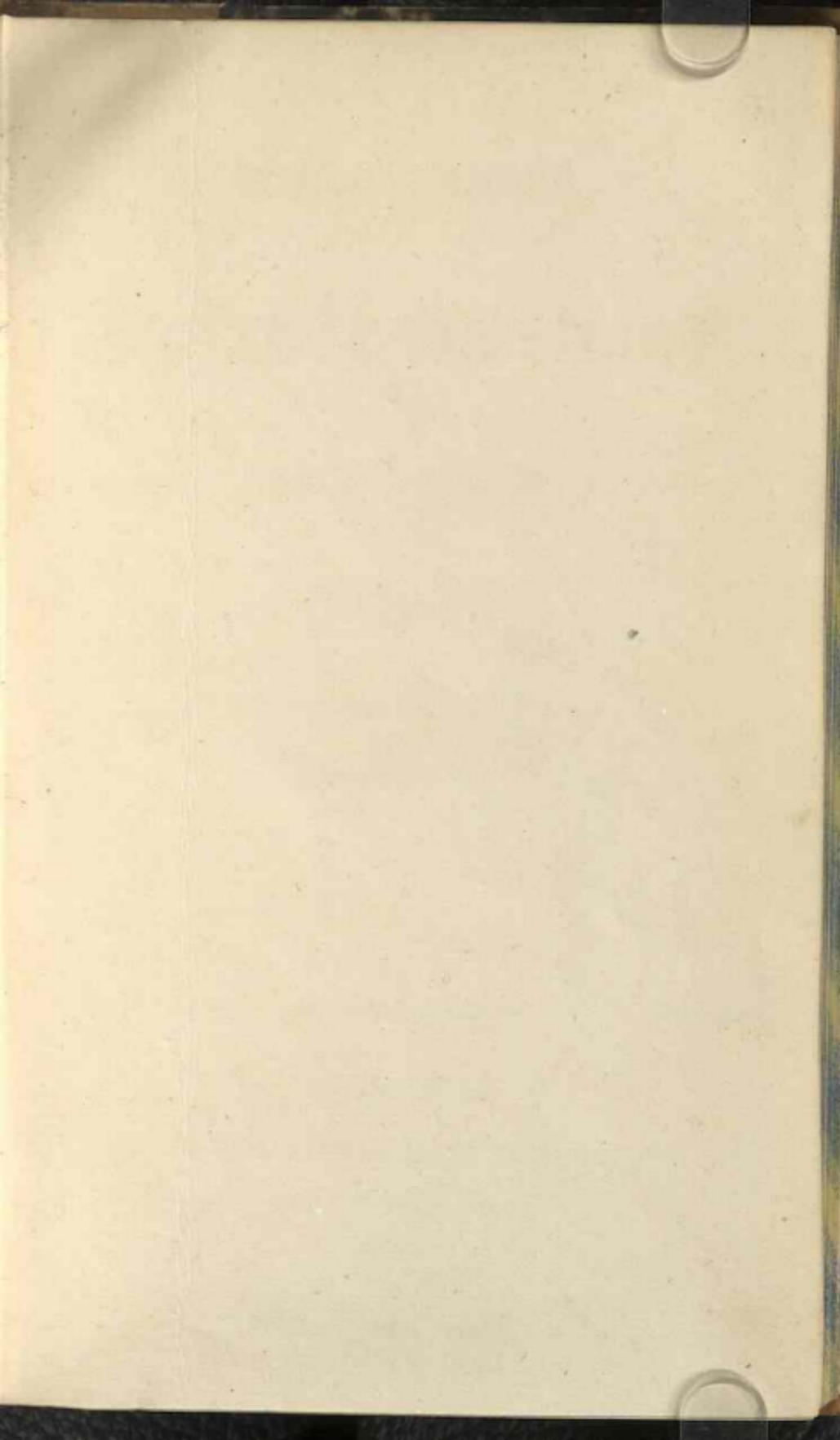

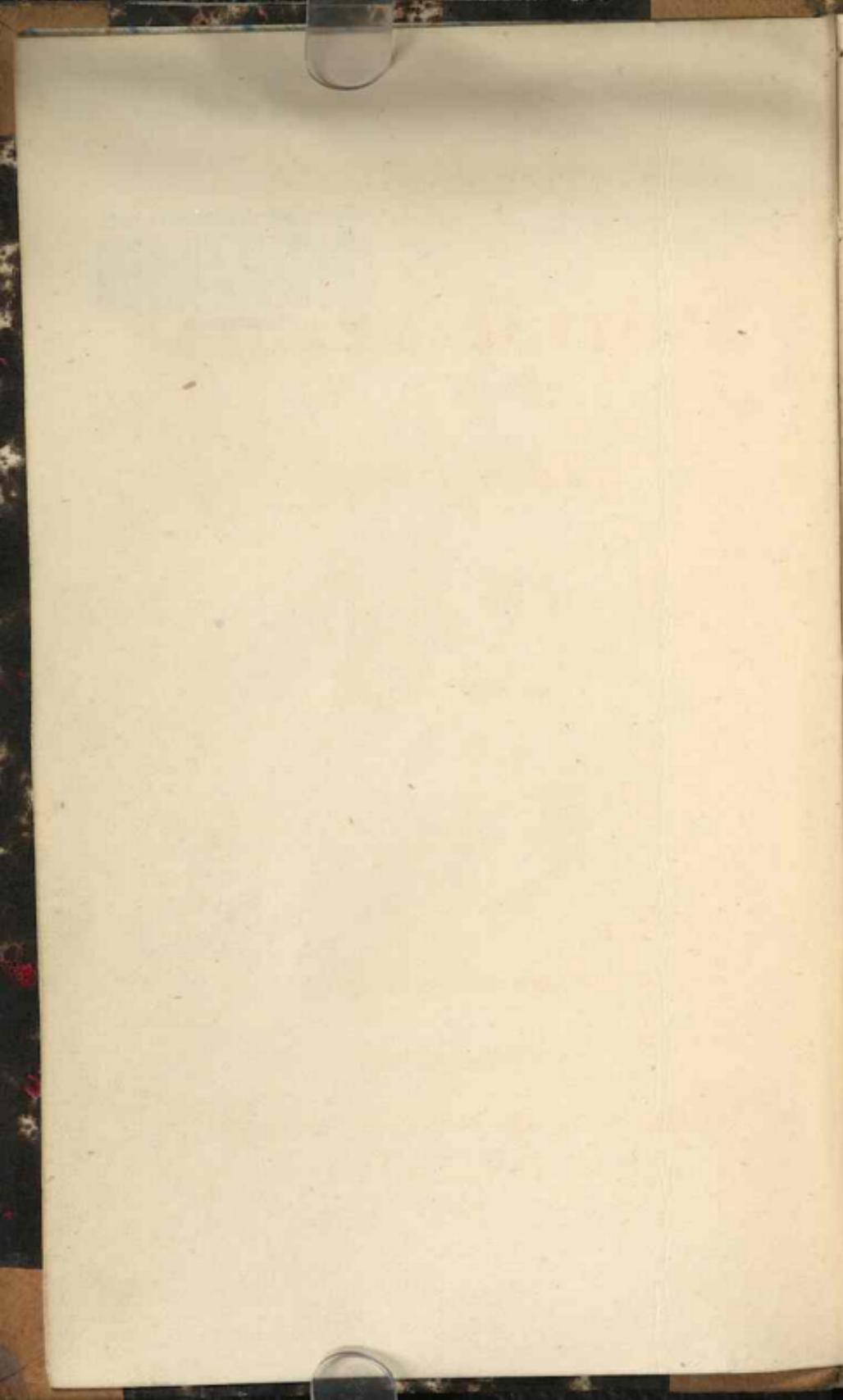
52. - 119.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023490693

© Schönlank'sche

Sammlung der Werke

des

Verfassers

von
Herrn Dr. phil. Friedrich
von Schönlank
Verlag von
Schönlank'sche

Verlag

Verlag von Schönlank'sche

Verlag von Schönlank'sche

1840

Oehlenschlägers
samlede Værker.

Attende Bind.

Digtværker.

Tiende Bind:

Garrick i Frankrig.
Den lille Skuespiller.
Sibylle-Tempelet.

Kjøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Kjøbingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers

Digterværker.

Tiende Bind.

Garrick i Frankrig.
Den lille Stuespiller,
Sibylle-Tempelet.

Kjøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

©

Digitized by Google

Indhold.

	Pag.
Garrick i Frankrig	5.
Den lille Skuespiller	99.
Sibylle-Templet	187.

Personerne.

Lord Sandstone.

Garrick, engelsk Skuespiller.

Hogarth, Maler.

Preville,

Fleury,

Dugazon, og flere

Julie, Previlles Datter, Skuespillerinde.

Marquisen af Créqui.

Hendes Kammerjomfru.

Merci, Bært i den forgyldte Hane.

Madame Merci, hans Kone.

Hendes gamle Bedstemoder.

En Harpespiller.

Pierre Marteau, Previlles Tiener.

John, Garricks Tiener.

En Rettsbetient.

} franske Skuespillere.

Handlingen foregaaer i Bærtshuset og i Lysskoven strax derved.

8

Forste Handling.

En Hauge med en Lovhytte.

Lord Sandstone, Garrick, hans Tiener i Baggrunden.

Garrick.

Lillad mig, Deres Herlighed Lord Sandstone! at giøre Dem min Opvartning paa Reisen, midt i Frankrig, i et fremmed Værtshuus, midt paa Landeveien. Det er en Næsviished, som Landsmandskabet maa undskylde. Vi ere alle Fædrelandets Børn; og i fremmed Land sole Gammel-Englands Sønnen sig mere Brødre, end hjemme.

Lorden.

Ah! en Landsmand. (Stolt:) Brødre? (Halv sagte:) O ja, vi stamme alle ned fra Adam. (Hoit:) Hvem er De, min Herre?

Garrick.

Deres Herlighed kiender mig ikke?

Lorden.

Nei, jeg har ikke den Fornoielse.

Garrick.

Deres Herlighed gaaer ikke paa Comodie?

men — De maae forlade mig — jeg er endnu af den gamle Skole. — Forresten siger jeg dette ikke i mindste Raade for at fornærme Dem. Nulla regula sine exceptione. Herr Garrick! jeg er Deres Tiener.

(Vulffer først og gaaer.)

Garrick (alene).

Saaledes bliver du behandlet, Macbeth? Seer du ikke Dolken i Luften? Stil ham med Satirens Dolk! Drøb Sønnen! Han sover med aabne Dine. O Hamlet! Hamlet! der fandt du atter et Dødningshoved paa Kirkegaarden!

John, Tieneren (nærmer sig).

Det var da en usofskammet Knægt, den Lord. Og De satte ham ikke droiere irette, Herr Garrick? Det skulde været mig! Jeg havde ladet ham vide, at den franske Ambassadeur var en af mine fortroligste Venner; at der ikke lever en fornem Mand næsten, i London, — de tappreste Generaler og Admiraler inklus sive, som jeg ikke havde spist til Middag hos, — og de hos mig.

Garrick.

Det havde været, at spille „For megen Støi for ingenting“, John! Den stakkels Mand har Spleen og er en selvkærlig Egoist. En adelig Egoist kan jo ikke andet, end være en utaaelig Aristokrat; men der gives ogsaa utaaelige Demokrater. Lad saa være! Jeg bryder mig saa lidt om hans Foragt, at jeg tvertimod trænger til min Middagsluur, som, du veed, jeg har den Bane at tage for Maaltidet. I denne Lovhytte staaer en magelig Bænk. Lad mig sidde der lidt i No; men væk mig snart! jeg holder ikke af at sove for længe.

(Han sætter sig i Lyshuset. Tieneren gaaer.)

Barten Merci kommer med Pierre Marteau.

Merci.

Ei, ei, Pierre Marteau! er det dig?

Pierre.

Ja nu er det mig! Før var det ikke mig; og det varede længe, inden det blev mig selv igjen.

Merci.

Du taler i Gaader ligesom det delphinske Drakel. Vi ere Bhesborn, fattige Forpagtersønner. Jeg satte mig ned her som Bært i den forghldte Hane; hvor det kunde gaaet mig ganske godt, hvis min lille Kone havde forstaaet sig lidt bedre paa Huusholdningen.

Pierre.

Det er en snu Kone, du har!

Merci.

Ja det er Ulykken! Derfor maatte jeg tage hende iagt; jeg mener: at hun ikke fordærvede sit Ansigt og sine Hænder, ved at staae for meget over Skorstensilden. Ulykkeligviis have vi hendes Moder, som paa en Maade forestaaer det Hele; men ulykkeligviis beghnder den gode Kone at gaae stærkt —

Pierre.

Naar det er jo godt! Det beviser, hun har Kræfter.

Merci.

I Barndom, mener jeg. Og saa er der kommen en Bært, fire Mile herfra, i de tre Noser, min arrigste Fiende, der tager Næringen fra mig, ved at have det bedre i alle Ting end jeg.

Pierre.

Det er da vel en skammelig Logn?

Merci.

De sige: hans Mad smager bedre end min. Om Smagen kan man ikke disputere. Men lad nu den Fugl flyve! Hvordan er det gaaet dig? Du vilde høre paa Straa.

Pierre.

Jeg kreb ogsaa op ad et høit Straa; men det var baade visst og tyndt, og jeg sank lavere.

Merci.

Du vilde være Comediant! Det regnes baade høit og lavt, ligesom Systemet og Theorien er.

Pierre.

Delphin's Drakel! Systemet? Theorien? — Det er meget, af en Bært i den forghldte Hane, der overgaaes af Ham i de tre Roser.

Merci.

Nu altsaa? Hvorledes gif det dig paa dit Straa? Du døde dog ikke Straadød?

Pierre.

Jeg forsøgte mig i alle Fag i forskjellige Stæder; men — som Elsker blev jeg udpebet i Lyon, som værdig Fader i Bordeaux, som Egannarelle i Marseille og som Menneskehader i Straßburg.

Merci.

Mig synes: Menneskehader maatte du dog efter alle disse Opmuntringer have lært at spille tilgavn. Hvor blev du da pebet ind?

Pierre.

I Tienerfaget! Og det udfører jeg nu excellent, og har gjort min Lykke ved théâtre français, det bedste Selskab paa Jorden.

Merci.

Det var Fanden

Pierre.

Det vil sige: som virkelig Tiener, hos Herr Preville, vor store Comiker.

Merci.

Ja saadan er det! Naar Geniet kommer paa den rette Hylde, saa bliver det ikke længe liggende paa Hylden. Og hvad gjør du nu her?

Pierre.

Jeg følger min Herre. Her skal spilles en Comodie, som bliver hyperlig.

Merci.

Vil I spille Comodie hos mig? Ja der er Rum nok oppe paa den store Sal; men — jeg har hverken Skiærmbretter eller Lysekrone.

Pierre.

Det behøves ikke heller. Kort og godt: her er kommen en stor Aacteurovre fra England, for at besøge Paris og see Skuespillene der. Han skal have sagt, at de franske Skuespillere maatte være saa gode som de vilde, saa kunde de dog aldrig illudere ham, med deres altfor maniereerte, paatagne Væsen. Du indseer selv, det er en Plet, som théâtre français ikke kan lade sidde paa sig; og nu ere adskillige af Personalet dragne ud i aaben Mark, for at møde Herr Garrick og forlange Satisfaction.

Merci.

Vil de da staaes med ham allesammen?

Pierre.

Ja, med Talenterne. De vil illudere ham, spille

Comodie med ham og for ham; og naar han saa troer at sidde ved et table d'hôte mellem lutter Reisende af forskiellig Stand og Gaandtering, saa ville de meget hoslige give sig tilkiende og drikke hans Skaal. Hvad synes dig om det? Du falder i Tanker!

Merci.

Table d'hôte — drikke hans Skaal! Der overfalder mig en punist Skræk. Hvor faaer jeg Mad og Drikke til saamange Mennesker? Mit Kiocken er just i Dag meget slet forshynet.

Pierre.

Det have vi forudseet; og derfor bringe vi Mad og Drikke med; ja selv en Kok. Du kan gaae ud at spadserere, og din Svigermoder kan gaae i Barndom saameget hun vil. Du har ikke andet at giøre, end at udleie os Værelserne og Kiockenet paa en Dags Tid. Det er just mit Grinde til dig. Du har dog Brænde?

Merci.

Brænde? Boer jeg ikke lige ved Skoven her?

Pierre.

Men det er jo ikke din Skov!

Merci.

Jeg har usus fractus af de tørre Grenene og Qvas, der falde ned. Det har Baronnen tilladt mig.

Pierre.

Det gjør mig ondt at høre, at du er kommen paa Knæene, min gamle Ven.

Merci.

Ja jeg spiller nok Bankerot, med det første; men den Tid den Sorg! Idag vil jeg more mig med at

see Jer spille Comodie. Lad os glæde os mens vi kan! Hvem veed, om vi leve til imorgen?

Pierre.

Du er en Philosoph af den ægte franske Skole.
(De gaae.)

Garrick (træder ud af Lovhytten).

Det var en prægtig Dpdagelse. Havde jeg nu kun sat paa John.

John kommer.

Herren er allerede vaagen? Det var en kort Søvn.

Garrick.

Det var slet ingen Søvn! Jeg har vaaget mig en stor Morstab til. Hør, John! røgt nu vel det Vrind, jeg giver dig. Du maa strax gaae hen til Værten og Værtinden her, og betroe dem, at Lord Sandstone er Garrick, og at Garrick er Lord Sandstone. Du maa tillige sige dem, at hvis de ikke ville gaae Slip af hele Fornoielsen idag, saa maa de ikke lade Garrick mærke, at de vide Hemmeligheden. Paa den Maade bliver det en aabenbar Hemmelighed, kun skjult for Lorden; og det er just det, jeg onsker.

John.

Fortræffeligt, Herre! Det bliver en god Spas, og en god Søvn over den storagtige Lord.

Garrick.

Jeg slaaer flere Fluer med et Smæk. Jeg driller Lorden, fører de franske Skuespillere bag Lyset, istedet for de mig — Men stille! Der komme to unge Herrer, der see saa forfloine ud. Det er uidentvivelst et Par af mine Modstandere. Comodien begynder. Røgt dit Vrind og lad mig ene med dem!

(John gaaer.)

Dugazon og Fleury komme.

Fleury.

Jeg siger dig, Dugazon! det er en altfor plump Farce, som strax bliver opdaget.

Dugazon.

Dg jeg siger dig, Fleury! at det gaaer prægigt an. Engellænderne ere vant til Rostbeef, Ol, Bud- ding; det kan ikke hielpe, at du opvarter dem med Bol- auvent og Trosselpostei.

Fleury.

Men Garrick! En saa fin Skuespiller og Menneste- kiender!

Dugazon.

Er han ikke vant til sin Shakespeare? Sir Bar- dolph, Pistol og Falstaff? Lad mig raade! Dg hvad Finheden og Mennestekundskaben angaaer, — vogt du dig, min lille fine Ven fra at blive altfor fin! Boileau forførte Moliere, og gjorde ham fra en varm Komiker til en kold Satyriker; tag dig iagt, at ikke disse upoetiske Spradebasser gjøre dig til en blot fornem Marionet, med Chapeaubas og Kaarde.

Fleury.

Dg vogt du dig, mellem dine plumpe Forpagtere og Epidborgere, for at blive en smagløs Caricatur.

Dugazon.

Herr Fleury! Jeg skal carikere Dem, og give Dem en Circumslex over Deres næsvise Næse, som skal bringe dem Belanständigheden i Uave.

Fleury.

Skal vi nu flaaes igien?

Dugazon.
Hvis du ikke beder om Forladelse.

Fleuryh.

Det gjør jeg i Evighed aldrig. Det var dig, der begyndte med at være uartig.

Dugazon.

Saa vil jeg ogsaa ende med det.

Fleuryh (trækker blaat).

Saa maa jeg revse dig.

Dugazon (kan ikke faae sin Kaarbe ud).

Hvad Satan er det? Vil Børgen ikke ud? Der skal dog Ingen sige mig paa, at jeg lader det ruste i Balgen.

(Han trækker igjen og faaer en Trækaarbe ud istedet for en Klinge.)

Fleuryh (leer).

En Narrebrix, hvorom der er viklet et Stykke Papir.

Dugazon.

Saa skal da ogsaa — Hvad staaer der skrevet?

(Læser:)

„Du, som er gal af Heltemodet,

Jeg raader dig: spæd Band i Blodet!

Brug dette Sværd i dine Slag!

Det passer bedre for dit Fag

Harlekin ved Théâtre italien.

Der har den fordomte Carlin været paa Spil igjen.

Fleuryh (stiller sig en garde).

Nu vel, Herr Dugazon! Lad os bryde en Landse.

Dugazon (leer forlegen).

Ha! ha! ha! Det er et lystigt Hoved, den Carlin. Jeg tager aldrig et morsomt Indfald ilde op. Det

Garrid.

har bragt mig i godt Humeur. Na har jeg ingen Lyst til at udghde Memesteblood.

Fleurh.

Det er jo ikke sagt, at det steer! Det kunde jo ogsaa lykkes mig at udghde dit!

Dugazon.

Ja ja, spot kun! — Der kommer Preville. Han maa ikke vide noget af denne fordomte Historie. — Carlin er under min Brede; — Gode Bemær igien! Keen Mund! Blamerer du mig, gaaer det paa Liv og Død.

Fleurh.

Jeg er ingen Sladderhank.

Dugazon.

Bare jeg kunde faae det Bæst i Skeden igien. Troer du, han kunde see, det var en Brix?

Fleurh.

Nei, han er kortsynet.

Preville kommer.

Hvad bestille I her? Giøre I Proven paa Farcen I skal spille med Garrick?

Dugazon.

Der bliver intet af! Fleurh er classisk! Han har for megen Smag. Han vil ikke tillade mig Landsjunker scenen.

Preville.

Han skal ikke blot tillade den; men han skal understøtte den. Han skal, som sin Marquis, giøre alle dine Galskaber trolige og du skal selv giøre dem morsomme. — Men mig syntes at I trak blank mod hinanden.

Fleury (seer).

Blank?

Dugazon (truende).

Fleury!

Preville.

Narrestreger! Hvilken Bagatel har I nu kiedlet om? Strax omfavner hinanden! Eller I faaer aldrig mere Ven, Talsmand og Veileder i den gamle Preville.

Fleury.

Jeg vil meget heller omfavne Dugazon, end ombringe ham; han maa blot ikke troe, at jeg er bange for ham.

Dugazon (lystig).

Vær du bange for Satan og ikke for mig. Der er min Haand! Slaa til!

Fleury (saaer ham i Haanden).

Der saaer jeg helst.

Preville.

Hvilken Ild i de unge Knægte! Men det maa saa være. Det er som med et Fyrstøi: der maa nok let gaae Snist deri, men det maa behandles varsomt og bruges til Nytte.

Dugazon.

Saa brug os!

Preville.

Se, Børn! vi maae tage os iagt, Garrick kunde overrumple os. Her skal allerede være kommen en rig Lord; hans prægtige Equipage holder i Gaarden; maa skee følger Garrick med ham. — Stille! Hvem kommer der?

Fleury.

Udentviol Lorden selv. Han seer saa mørk og misfornsiat ud.

Garrick kommer.

Man reiser bort, for at blive Daarligheder og Ergrelser qvit i sit eget Fædreland; og saa moder man dem ligesuldt paa fremmed Grund. — Det er et elendigt Bærtshuus!

Preville.

Det er Lorden.

Garrick.

Deres Tiener, mine Herrer! Naturligviis ogsaa Reifende?

Preville.

Ja min Herre! Men Franskmænd; vi ere ikke reiste fra vore egne Daarligheder.

Garrick.

Naar reiser man fra dem? Hvor bliver man af med dem? Især dem man bærer i egen Barm — (satter) dem reiser man vanskeligt fra.

Fleury (sagte til de andre).

En Menneskekiender! Han kiender saagar sig selv.

Preville.

En Philosoph, som alle Engellændere. (Sait:) Deres Herlighed, — thi det er uidentviol Lorden, vi have den Ære at tale med?

Garrick.

Jeg er Lord Sandstone. Og De, mine Herrer?

Preville.

Reisende Adelsmand, som ønske for det første at blive incognito.

Garrick.

Det er ogsaa mit Ønske.

Preville.

Deres Herlighed taler saa godt fransk; de har vist været her før.

Garrick.

Ja det er tredie Gang jeg besøger Frankrig; denne Gang reiser jeg egentlig til Straßburg.

Preville.

For at see det store Taarn?

Garrick.

Al det kiender jeg godt! Det har jeg klavret i som et Egern og udsat mit Liv paa de farligste Steder. Nei, denne Gang reiser jeg derhen, for at studere Landøconomien: hvorledes de fede Leveren i deres Gæst til de berømte Lever-Posteier. Det er en Industrigreen, hvori England endnu staaer tilbage.

Preville.

Deres Herlighed seer saa misfornøiet ud, er der gaaet dem noget særdeles imod?

Garrick.

Min Herre! Jeg har havt Modgang fra min tidligste Barndom af.

Preville.

Er det muligt?

Garrick.

Jeg er født af en af de fornemste Familier; som Lord paa thve Nar sad jeg alt i Overhuset; jeg er endnu ikke hæslig, som de seer, og var i min Ungdom nydet og efterstræbt af alle Fruentimmer; jeg er uhyre rig — ethvert Dnske kunde jeg strax faae opfyldt — Jeg har nydt alle Fornoielser fra Buggen af, til de ere blevne mig liedsommelige og væmmelige, — er jeg da ikke en uhykkelig Mand?

Dugazon.

Jo det kan ikke nægtes!

Garrick.

Menneftet trænger til Kamp og Uheld, for at udvikle sine Kræfter; til at undvære, for at nyde — til at bedroves, for at kunne glæde sig — til at staae lazt for at kunne hæve sig; — og naar det ikke er Tilfældet, — da bliver han tilsidst halv affindig af sin Lykke — og søger Ulykken, som en Afverling i den utaaelige Censformighed.

Preville.

Det er hvad man kalder Spleen. Den lider alt-
saa Deres Herlighed af?

Garrick.

Ja imellem. Det som jeg især ærgrer mig over paa Reisen, er den Incommodation af de mange fattige Folk, der altid omringe mig for at faae Penge. De troe at en rig engelsk Lord har Fortunatus's Pung. Men jeg har truffen en Landsmand af mig her i Bærtshuset: den berømte Skuespiller Garrick; han har bragt mig i godt Humeur — paa en Maade; det vil sige: i saag godt Humeur som jeg kan komme.

Preville.

Hvorledes? Garrick er her alt? Her i Bærts-
huset?

Garrick.

Ja! Han paatager sig min Rolle, og jeg hans, til vi komme til Paris. Det er lettere for ham end for mig; thi han udøver blot sin Kunst, men jeg er kun vant til at være mig selv, og knap det. Og nu er jeg her saa ubetænksom at robe vor Gemmelighed! Men — som sagt — det er især for simple Folks Skyld. Jeg beder Dem, mine Herrer! ikke at forraade mig! Garrick sætter en stor Forsængelighed i at spille min Rolle; det var Synd at bringe ham ud af Illusionen. Tal ikke til Noget derom, og mindst til ham selv. Jeg stoler paa Deres Ord, som franske Adelsmænd!

Dugazon.

Foi de gentilhomme, vi skal ikke forraade Dem!

Garrick.

Saa er jeg rolig. Farvel, mine Herrer!

(De franske Skuespillere gaar.)

Garrick.

Ypperligt! Comodien er begyndt. (Madame Mercier kommer ud af huset.) Og der have vi vor lille nydelige tossede Bærtinde. Mig synes, hun er pyntet, siden jeg saae hende sidst. — Tiener, Madame! De har gjort Deres Toilette. Ak, hvad det klæder Dem godt.

Madame Mercier.

Man maa jo være lidt pæn, naar man har fornemt Selskab. Jeg beder Deres Herlighed at undskyldte, at jeg ikke strax kiendte Dem!

Garrick.

Alt forladt, Madame! Man kan ikke forlange, at De skal kiende vildfremmede Folk.

M. Merci.

Deres Herlighed er ikke vild, og fornemme Folk ere ikke fremmede; de have et Bæsen, som man aldrig kan tage feil af, naar man seer sig for. Jeg beder endnu engang hdmhgst om Pardon!

Garrick.

Alt pardoneert, Madame!

M. Merci.

Dg hvad denne Herr Garrick angaaer, saa lover jeg ogsaa, efter Deres Tieners Dnske, at det skal blive en Hemmelighed for ham; nemlig: at vi veed Hemmeligheden. Det var Synd at berøve ham den Glæde. Det maa rigtignok være behageligt for saadan en Comediant, at gaae for en fornem Herre.

Garrick.

Ik, det ere Comedianterne jo saa vant til, at agere fornemme Herstaber.

M. Merci.

Ia bag Skjærnbrætter og i Lampelys — men ikke under aaben Himmel i Solkin. Maa jeg spørge, hvor er nu denne Herr Garrick, uden Fortrydelse?

Garrick.

Han kan ikke være langt herfra.

M. Merci.

Der var før en Fremmed — en Landsmand af ham, troer jeg, — som spurgte efter ham.

Garrick (anfides).

Hvem kan det være? Vare han ikke rober mig?

M. Merci.

Men denne gode Herr Garrick maa dog ikke bilde sig for meget ind, med Deres Herligheds Tilladelse. Vi have al Agtelse for de Herrer Engländerne, i alt hvad Equipage, Lakaiere, Gæste, Fornemhed og Penge angaaer; men i Kunsten, forsikkrer Herr Pierre Marteau, Previlles Kammertiener, bære de engelske Aeteurer ikke Vand mod vore egne franske; thi der er slet ingen Enighed mellem dem, siger han.

Garrick.

Ere de franske da saa enige?

M. Merci.

Ja, de have baade Tidens, Stedets og Handelens Enighed?

Garrick.

Hvad Nød have de da?

M. Merci.

Dg saa ere de engelske Stykker saa smagløse, siger Herr Marteau: i deres bedste Tragødie gales der en Hane, og i deres næstbedste halter der en Prinds.

Garrick.

Jeg seer, Madame Merci er paa gode Veie.

M. Merci (undseelig).

Nei saamænd er jeg ikke.

Garrick.

Til at blive Kunstdommer, mener jeg. Men var nu ikke altfor streng mod den stakkels Garrick, naar De seer ham.

M. Merci.

Jeg holder ikke af det Traurige; men han kan jo ogsaa være lystig?

Garrick.

Ja selv burlest, naar det kniber. Den første Scene, De seer ham i, f. Ex., finder De ham i Samtale med en Gaas.

M. Merci.

Med en Gaas? Nu har jeg aldrig hørt saa galt! Hvad kan han have at afhandle med den?

Garrick.

Den lærer ham at spille Comodie.

M. Merci.

Hvor kan en Gaas snakke med ham? Den kan jo ikke engelsk.

Garrick.

Nei! men Garrick taler ogsaa fransk.

M. Merci.

Der kommer den Mand, der søger efter ham. (Sagte:) Med en Gaas! Det er da nok en af de lafontainske Fabler. Den maa jeg gierne see; det har min Moder intet imod. Den er moralsk! Farvel, Deres Herlighed! (Reiser og gaaer ind.)

Hogarth kommer i Reiseklæder.

Garrick!

Garrick.

Hogarth! Er det muligt? Nei, det havde jeg da aldrig troet. Gud ske Lov, at vi dog mødes endnu her i Frankrig. Men hvorfor ikke i Paris? Jeg havde haabet at tilbringe et Par Maaneder med dig der.

Hogarth.

Min Tid er udrundet, Garrick! jeg maa hjem.

Garrick.

Du er jo en ubunden Kunstner, du er din egen Herre; og vil du male Caricaturer, saa tænker jeg, du finder ligesaa god Leilighed dertil i Frankrig, som i England.

Hogarth.

Deri maa jeg modsige dig. Her ligne Narrene altfor meget hverandre; i England ere de mere originale.

Garrick.

Vi dog lidt! Bend tilbage med mig til Paris!

Hogarth.

Jeg kan ikke!

Garrick.

Har du ingen Penge, saa lad det ikke genere dig! Hos den gierrige Garrick (hvad Odlandene kalde ham i London) skal du have det ligesaa godt som han selv.

Hogarth.

Jeg takker dig, min Ven! men jeg kan ikke. Den sidste Efterretning hiemme fra har dybt nedslaaet mig, og gjør mig det for Tiden umuligt at nyde nogen Glæde. Garrick! jeg har tabt en Ven. Han var ogsaa din. Et Blad i vort Trekløver: den herlige Fjelding er død.

Garrick (vort).

Ja du har Ret! Jeg har ogsaa begravet ham; jeg græder endnu, naar jeg tænker paa ham; men hos mig er Følelsen flygtig, som den er hæftig. Gud være lovet! Kunde man ellers holde det ud i denne Verden, fuld af Savn og Sorger?

Hogarth (stille bedrovet).

Den gode Fielding er død!

Garrick (ivrig).

Nei, han lever, Hogarth! I sin Joseph Andrews, i sin Tom Jones. Og naar Hogarth doer, lever han i sine herlige Billeder; men naar Garrick doer, doer hans Bærker med ham, — og derfor maa han leve ret dygtigt, mens han lever.

Hogarth.

Al, Garrick! jeg har en Synd paa min Samvittighed, hvergang jeg tænker paa Fielding.

Garrick.

Hvad er det? Du har jo aldrig fornærmet ham, altid elsket og beundret ham.

Hogarth.

Men jeg er Maler, Garrick! Portrætmaler! Den herlige Digter sad saamangen Time hos mig i min Malerstue, naar jeg intet havde at bestille, — og jeg glemte at male ham! Opsatte det, til det var for sild.

Garrick

(trykker hans Haand).

Herlige Hogarth! jeg agter og elsker dit smukke Samvittighedsnag. Men veed du hvad? Det kan skee endnu. Vil du see Fielding? Saae han ikke saaledes ud?

Hogarth (glad).

Gud, det er han! Det er ham selv. Sid bare en eneste Gang saaledes for mig, saa har jeg en Skizze af ham i min Tegnebog, og et Billed af ham, naar jeg kommer hjem.

Garrick.

Med Fornøielse! Følg mig op paa mit Bærelse.
(Falder i Tanter.)

Hogarth.

Hvad tænker du paa?

Garrick (bevæget).

Jeg havde mindst tænkt, jeg skulde gjøre min salig Ven en Tjeneste med det. Han blev i levende Live altid vred paa mig, naar jeg dreiede Ansigt efter ham og fik hans Landsmænd til at lee; — nu, Hogarth! skal vi faae dem til at sælde Taarer.

(De gaae ind.)

Merci kommer ud af Huset med en Rettenbetient.
Madame Merci følger efter.

Merci.

Her, min Herre! kan vi tale ene sammen. Inde i Huset er alting fuldt af Fremmede. — Hvad vil du, lille Kone?

M. Merci.

Jeg vil høre, hvad du har at tale med denne fremmede Person, lille Mand!

Merci.

Men jeg gif jo netop ud, for at du ikke skulde høre det.

M. Merci.

Ja derfor fik jeg netop større Øyst til det.

Merci.

Du maa overmaade gierne høre det. Det er nogle Regnskaber jeg skal gaae igiennem med min Leverandeur. Du kan hielpe mig, hvis jeg skulde tage feil i Regningen.

M. Merci.

Regningen? Kan jeg regne? Det er det kiedsommeligste Toi der er til i denne Verden. Naar det ikke er Andet — (Vil gaae.)

Nettensbetienten.

Jo, Madame! det er Andet. Det er ligesaa godt, De strax veed hvordan det hænger sammen. Jeg har Ordre at arrestere Deres Mand, hvis han ikke betaler denne Gield. (Gremviser et Papir.)

Merci.

Det er mig umuligt for Dieblicket, min Herre!

Nettensbetient.

Saa maa De følge mig!

Merci (til sin Kone).

Det er en Skiæbne. Jeg er en Tyrk i saa Henseende, jeg troer paa Præstinationen.

M. Merci.

Præst i Nationen! Hvad er det, lille Mand?

Merci.

Det er at jeg skal i Slutteriet, lille Kone. Kunde det ikke vie til imorgen, min Herre?

Nettensbetient.

Min Herre! Deres hele Ulykke bestaaer i, at De altid har opsat til imorgen, hvad der skulde skee idag.

Merci.

De har Ret! Jeg burde forlænge siden have spillet Bankerot, saa sad jeg nu varmere inden Døre, end jeg gjør.

Retten sbetient.

De skal komme til at sidde varmt nok: Værelset er lille, Dørene vel tillukkede. Vi ere i Hundedagene.

Merci.

Det bliver rigtignok nogle Hundedage for mig. Hør, lille Ganne! du skal ikke tage dig den Sag for nær.

M. Merci.

Det gjør jeg heller ikke. Det har vel ingen Nød.

Merci.

Nu faaer du rigtignok ikke stor Fornøielse af Comedien her.

M. Merci.

Ei hvad, det Gaasejux bryder jeg mig heller ikke om.

Orden kommer ud.

Men Herregud! faaer jeg da ikke snart den Ugerhøne? Jeg er saa sulten, som jeg aldrig har været i dette Liv.

Merci.

Om Forladelse, Deres Herlighed! at jeg ikke kan efterkomme Deres billige Ønsker. Ugerhønen var spækket og sat paa Sped, men ligesom den skal steges, kommer denne gode Mand for at trække mig i Arrest.

Orden.

Har De begaaet en Forbrydelse?

Merci.

Paa ingen Maade. Det er nogle Penge, jeg skylder, som jeg ikke kan betale.

Orden

(til Retten sbetienten).

Svormeget skylder denne Mand Dem?

Nettensbetient.

Femhundrede Franker.

Lorden

(tager sin Tegnebog op og rager deri).

Det er Skade! Jeg har ikke Banknoter paa mindre Summer end femhundrede Pund.

Merci.

Na, det er det samme, Deres Herlighed! Jeg skal nok bytte Seddelen, og give Dem Resten tilbage igien — hvis De vil hielpe mig.

Lorden

(rækker ham Banknoten og seer paa ham).

Behold den! — Jeg vil ingen Mellemregning have med Dem.

Nettensbetient.

Gratulerer, Herr Merci! Saa kan vi siden altid afgjøre Sagen. (Vulffer for Lorden og gaaer.)

M. Merci.

Saa er da nu den Sag forbi! Mange Tak, Herr Garrick! Det var rigtignok pent gjort af Dem! Det havde jeg, oprigtig talt, ikke ventet af en Mand i Deres Stand. Jeg beder meget om Forladelse, for de flette Tanker, jeg har havt om Dem. Kan jeg paa anden Maade være Dem til Tjeneste, saa skeer det med Fornøielse. (Gaaer og gaaer.)

Lorden.

Hvad vil hun sige med sin Garrick?

Merci.

Er det en Drom? Er det en Engel, som er kommen ned til mig paa en Sky fra Himlen, for at ende min Nød?

Lorden.

Jeg er ingen Engel. Jeg kan ikke hjælpe mig med en Sky; men jeg har en god Bogn og gode Geste.

Merci.

Er De ingen Engel, saa er De idetmindste en Engellænder, og det den bedste, jeg kiender.

Lorden.

Lad mig nu faae Agerhønen!

Merci.

Al, Deres Herlighed —

Lorden.

Gvad nu? Er der nu noget Galt igien?

Merci.

Deres Edselmodighed kræver den inderligste Dyrrigtighed. Tilgiv at jeg i Sorgens Stund har fort Dem bag Lyset! Jeg har ingen Agerhøne.

Lorden.

Nu, saa lad mig i det mindste faae en simpel Gaardhøne.

Merci.

Jeg har heller ingen Gaardhøne.

Lorden.

Saa lad mig da i det allermindste faae nogle blødsødne Æg!

Merci.

Al, min Herre! De Gøns jeg ikke har, lægge mig hverken haardkogte eller blødsødne Æg.

Lorden.

Det var en dyr Frokost, — som jeg ikke fik.

Merci.

Men maastee kan jeg dog være Dem til Nytte paa andre Maader.

Lorden.

De mig til Nytte? Hvorledes det?

Merci.

O, vi kiende Dem meget godt; og uagtet al Deres Kunst, nytter det Dem ikke, at forstille Dem for mig. Men den ene Tjeneste er den anden værd. De skal gaae af med Seieren; thi, uagtet en ærlig Franskmænd, nøder Pligten mig dog til at staa Dem bi, og at blive en Forræder mod Fædrelandet.

Lorden.

Hvad er det for en besynderlig Tale? Nøder Pligten Dem til at blive en Forræder mod Fædrelandet?

Merci.

Jeg vil aabenbare Dem en Gemmelighed; men De maa love mig, ei at forraade mig.

Lorden.

De vil forraade Fædrelandet, og forlanger i samme Dieblit, at jeg ikke skal forraade Dem. Hvordan forstaaer jeg sliq forblommet Tale?

Merci.

De vil idag ved Middagsbordet her finde adskillige Reisende, min Herre! Men lad Dem ikke skuffe! Man vil spille Comodie med Dem! Det er Skuespillere fra théâtre français i Paris, som vil gieffe Dem; men De vil gaae af med Seieren, min Herre! De vil giøre det meget bedre paa Deres Maade.

Lorden.

Hvad Seier? Hvad min Maade?

Merci.

Bredes ikke, ædelmodige Mand! fordi jeg et Die-
blif forstyrrer Deres Incognito og afriver Deres Maske.
Jeg kiender Dem fra Grunden. De kalder Dem Lord;
De spiller en fornem, urimelig Mand, som er kied af
Altning, fordi han har det for godt!

Lorden.

Jeg har det for godt! Her, hvor jeg ikke en-
gang kan faae et Ug at stille Sungenen paa.

Merci.

Det er altsammen Forstillelse! De vil, jeg skal
troe, De udsæer Penge skæppeviis efter Lune, uden For-
nuft og Skionsomhed? For en halvgal Lord vilde,
hvad De har gjort for mig, vistnok ikke være værd at
tale om; men for en Kunstner, en Skuespiller, om han
ogsaa staaer sig nok saa godt, er det uendeligt mere.

Lorden.

Jeg Skuespiller?

Merci.

O Herr Garrick! vi kiende Dem! Deres ædle
Gierte har robet Dem. Tag Masken heelt af! Bær
ikke længer den kolde, storagtige Lord! Bær den
Menneskeven, som De virkelig er!

Lorden (forbittret).

Fanden tage Jer, med Jeres Skuespiller og Jeres
Garrick. Jeg troer, den Karl og hans Bøsen forfølger
mig overalt idag, som et Spøgelse.

Merci.

O det spøger ikke i den forghldte Hane.

Lorden.

Gaa I Fanden i Bold, I forghldte Hanrei! Hvis
jeg ikke havde givet Jer hvad I har, fik I ikke en
Skilling.

(Gaaer.)

Merci

(Aaer Hænderne sammen).

Gud! hvad han spiller superbe. Hvilket uhyre Genie! Ja det er rigtignok den største Acteur, jeg endnu har seet mine livsodte Dage! (Gaer.)

Garrick og Hogarth komme ud af Huset, den første med et lille Pergamentsblad i Haanden. Mad. Merci følger dem i Afstand.

Hogarth (glad).

Det kan jeg takke dig for, Garrick!

Garrick

(Betragter henrykt Billebet).

Nei, Hogarth! Jeg sad kun for dig, som en død Mamekin. Jeg bankede paa Døren til din skabende Phantasie, og ud af den traadte Fiending lyslevende.

M. Merci (nærmer sig).

Ha! ha! ha!

Garrick.

See der have vi vor lille smukke fiantede Kiælling igien, som overrumplede os ved Arbeidet; hun følger mig idag som min Skygge. (Til M. Merci:) Nu, min Deilige? Hvad synes Dem om det Portræt? FINDER De ikke, at det ligner mig?

M. Merci.

Jo, forstrækkeligt! (Sagte:) Det er dog Jammer-skade at disse Englændere ikke have bedre Smag. Hierte-laget er godt i dem.

Hogarth (til Garrick).

Farvel, min Ven! Lad Afskeden være kort! Jeg holder ikke af lang Afskedstagen. Snart, haaber jeg, sees vi igien i Sammel-England.

Garrick.

Vil Gud, ganske vist. Jeg følger dig tilvogns. Blot to Ord endnu til mit unge Frankrig — min Melpomene, min Thalia!

M. Merci.

Jeg kan ikke bære mig for at lee! Deres Herlighed staaer der saa henrykt over det Fiæs.

Garrick.

Finder De ikke at det ligner?

M. Merci.

Nei, aldeles ikke. Deres Herlighed er, — uden at rose Dem selv — en snu Mand, naar jeg skal sige min Sandhed.

Garrick

(til Hogarth i det han slyr ham Billedet).

Konen har dog i visse Henseender en god, sund Dømmekraft. — Nu vil jeg vise hende Laaget paa den Snuustobaksdaase, jeg kiøbte for ti Sous i Calais. Jeg vædder, det gjør mere Lykke. (Viser hende det.) Her er et Billed, malet af en af Deres egne Landsmænd, — hvad siger De om det?

M. Merci (veger paa Hogarth).

Ja det kan Han der lære Noget af. — Det er en Hyrdinde, som sidder imellem sine Faar.

Garrick.

De er solgt mig for Lam!

M. Merci.

Ja, det kan ogsaa gierne være, det er Lam.

Garrick.

En Hyrdinde, med pudret Toupée og lakeret Hyrdestav.

M. Merci.

Ja, det er idaliseret.

Garrick

(putter Daasen i Lommen).

Kom nu, min Broder! Ikke sandt? En Kunstner
har godt af at reise udenlands; det danner Smagen.

(De gaee.)

M. Merci

(alene, i dybe Tanker).

Jeg tør dog bande paa, det var Jaar, der stode
paa Snuusdaasen. De saae saa fornuftige ud.

(Gaaer.)

Anden Handling.

En smuk Gang i Skoven med en Bænk.

Merci, Madame Merci og hendes Bedstemoder
komme spadserende.

Merci.

Det var godt, Bedstemoder kom ogsaa lidt ud at spadserer. Lad os nu fornøje os i det Grønne paa denne glade Dag, og lad Comodianterne rumstere i Husset, som de vil!

Bedstemoder.

Jeg har ikke Tid at spadserer! Jeg skal passe mit Kioffen. Hvorfor trække J mig herud? Hvorfor pynte J mig i mine Helligdagsklæder? Det er jo ikke Søndag. Hvad skal vi her i det Grønne? — Lad mig hvile lidt paa Bænken der! Hvad er det for Grønt? Her er jo hverken Syrer, Spinat, Kaal eller Kørvel. Jeg vil i mit Kioffen!

Mad. Merci.

Men Bedstemoder har jo hørt, at Comodianterne have leiet Kioffenet idag. De tractere os.

Bedstemoder.

Hvad for Comodianter?

Merci.

Dem fra théâtre français i Paris.

Bedstemoder.

Hvad gjør de her?

Merci.

Det har jeg jo fortalt Bedstemoder. De vil mødes med Garrick.

Bedstemoder.

Hvad er det for en Garrick?

Merci.

Det har jeg jo ogsaa fortalt Bedstemoder. Den store engelske Acteur.

Bedstemoder.

Have vi nu faaet Comodianter i Huset, som skal fordærve Barnets Sæder og Erbarhed? Samme! det siger jeg dig reent ud: du maa slet ikke see paa dem. De Narrestreger vil jeg ikke vide noget af.

M. Merci.

Åh, kiære Bedstemoder! Det er ganske ustyldigt. De spille ikke selv, de lade Dyrene spille for dem. Den første Skuespillerinde er en Gaas! Det er lutter Fabler.

Bedstemoder.

Det er en anden Sag. Det er nyttelige Lærdomme. Det kan du have godt af.

M. Merci.

Ja, men det gidder jeg ikke seet.

Merci.

Hvad vil du da see, lille Kone?

M. Merci.

Kiærlighedshistorier og morsomme Eventyr.

Bedstemoder.

Jo vist! Hvor Pigebornene rende gal, og bes
drage deres stakkels gamle Forældre.

Merci.

Men hun er jo en gift Kone.

Bedstemoder.

Der bliver dog intet af. Jeg siger Jer, jeg vil
i mit Kiøkken. I ere nogle ugudelige Mennesker.

Merci.

Men Kiøkkenet er jo leiet ud.

Bedstemoder.

Til hvem?

Merci.

Til Comodianterne.

Bedstemoder.

Hvad for Comodianter?

Merci.

Den store Garrick! som har givet mig 500 Pund
Sterling, hvorved jeg pludselig er bleven en velhavende
Mand og kommen ud af al min Nød.

Bedstemoder (græder).

Gud lønne ham for det, den Siæl! Jeg kan
det ikke. Men du, Merci, du øder dog alting igien,
kiender jeg dig ret. Og jeg siger dig reent ud, jeg
vil i mit Kiøkken.

Merci.

Lad os dog glæde os paa den smukke Dag over Naturen, Solen, Træerne, Blomsterne.

Bedstemoder.

Jeg har intet med Naturen at gjøre om Sverdagen. Jeg vil i mit Kiokken, til mine Gryder, Kasse-roller, Confurer og Dørslag. Det veed jeg hvad er.

Preville kommer som Kok.

Er den gamle Kone her? (Trækker Merci tilside og siger:) Det er Synd at drage hende bort med Magt fra sit Kiokken. Lad mig tage hende med! Hun kan jo gierne staae der; vi Andre skal nok lave Maden. Lad hende strabe nogle Gulerødder og bilde sig ind at hun er Kiokkenmesterinde. Det er en rar gammel Kone, en egen Character. Hun morer mig. (Smit til Bedstemoder:) Na, kiære Madame! vil De ikke behage at følge med mig i Kiokkenet? Der er en Ret, som jeg ikke kan komme ud af. Vi trænge til et godt Raad.

Bedstemoder.

Tænkte jeg det ikke nok? Det var godt at vi ikke spadserede for langt bort. (Til Preville:) Kom, min Søn! Jeg skal nok sige Jer Bested.

(Hun gaaer med Preville.)

Merci.

Den kiære gamle Kone! Dersom Kiokkenet havde saagodt af hende, som hun af Kiokkenet — saa var vort Huus det bedste Bærtshuus mellem Calais og Paris. (Seer hen mellem Træerne.) Men hvad er det? — O nei, see der! O nei, det er nydeligt.

M. Merci.

Hvad er det? Er det en Blomst? En Sommerfugl?

Merci.

Ja, just en Blomst! En stor, fælden Blomst — som kan gaae! En Kunst-Sommerfugl, en Hierte-blomst. Min Belgiorer, den store Garrick kommer der grundende med Armene overførs. Han sætter sig vist ind i sin Rolle.

M. Merci.

Saa er vel Gaasen heller ikke langt borte.

Merci.

O, skal vi staae bag Træet og belure ham? Man siger, det ligger saaledes i hans Væsen, at fordybe sig i sine Nuller, at de blive ham ligesom til en anden Natur. Man vil have bemærket, at han stedse, naar han er ene, sysselsætter sig med dem. Lad os see, om det ogsaa er Tilfældet med denne Lordsrulle, i hvilken han vist nødvendig vil opdages.

M. Merci.

Nei, jeg gidder ikke staae og see paa ham. Jeg gaaer hen og besøger Forvalterens Kone lidt imens; der kan du træffe mig, naar du er færdig med at gabe paa ham.

(Gaaer.)

Merci.

En rar lille Kone! Men ingen Phantasie. Ingen Sands for det Skionne, uagtet hun selv er saa smuk. — I visse Maader er det godt! — Der kommer den store Mand. Jeg smutter bag Coulisfen.

(Han stuler sig i Hækken.)

Jorden kommer i et Anfald af dyb Melankolie, stirrende til Jorden.

Min Spleen overfalder mig saa stærkt igien, at jeg ikke mere kan kæmpe med mig selv. Den fixe Idee, at ende dette væmmelige Liv, kommer tilbage. (Tager en Strikke op af Kommen.) Det er urigtigt af mig, at jeg

altid gaaer med et Neb i Lommen, som Oldtidens store Mænd med Gift, for at være Herre over min Død. De ensfoldige Læger kalde Spleen, hvad dog ikke er andet, end en høiere Siælekraft, der tilsidst ikke længer kan udholde dette Livs Nederdrægtighed. Der lod jeg mig atter daare til at redde en saakaldet Ulykkelig. Og hvem reddede jeg? En Usling, der tager mig for en Gøgler, og holder det for umuligt, at Lord Sandstone, adelsbaaren Son af det stolte Bretland, kunde hielpe ham. — Men det er i Grunden smaaligt af mig, at denne Stumpers Foragt ærgrer mig saa stærkt. Skal en Daars Dumbhed være den sidste Grund til mit Selvmord? — Nei, nei! saaledes hænger det ikke sammen: det er hele Verdens Dumbhed og Utaknemmelighed, der nu atter træder frisk op for min Forestilling, i dette Menneskes tydelige Billed. — Jeg er kied af Livet til Bømmelse. Jeg gidder ikke mere staae op, klæde mig paa, drikke Thee, ride, sægte, dinere, snakke med de dumme Medmennesker om det evige Gæt og det samme. Reisen i Continentet hielper ikke; den gaaer for langsomt; jeg maa tage Extrapost til de evige Der. — Denne Død er en britisk Død, og jeg vilde kalde den ædel, hvis den ikke var profaneret paa Thyene i Newgate. Den skal slet ingen Smertes forarsage, siger man; tvertimod være meget behagelig. Velan! det gielder en Prove.

(Han kaster Nebet over en Green og stikker sin Hals i Potten.)

Merci (Ayrter frem).

Hold inde, min Herre! For Guds Skyld, hvad har De i sinde? (Gatter sig og giver sig til at lee.) Al, jeg beder tusinde Gange om Forladelse. Jeg veed nok, det er kun et Spil; men De maa selv tilskrive Dem det, store Mester! Deres uforlignelige Genie gjør Kunsten til Natur. Uagtet jeg var forberedt, kunde jeg dog ikke holde mig tilbage fra at redde min Belgisørers Liv,

da jeg saa Dem lægge Nebet om Halsen, med den spleenagtige Rolighed og Resurgation.

Lorden (affides).

Han tager mig bestandig for Garrick. Han troer, jeg spiller Comodie. Om! det træffer sig i Grunden heldigt; det er en ubehagelig Ting, at blive greben i et Selvmord. Jeg maa for det første finde mig i denne Fejtagelse; den er ganske naturlig, da Garrick og jeg kom paa eengang, og hans Equipage er ligesaa smuk som min. — Det havde jeg ikke troet. Hvad man dog maa opleve i denne Verden! (Sott:) Jeg taler Dem, min Kiære! for den Noes, De giver mig. Giorde jeg det saa naturligt?

Merci.

Som om De virkelig vilde hængte Dem.

Lorden.

Det var en Monolog af et Sørgespil, som jeg skal agere, naar jeg kommer hjem. (Sagte:) God dam! Jeg maa selv udgive mig for en Siogler. Det er haarde Conditioner.

Merci.

Jeg vilde kun ønsket at det, saa fortræffeligt det var, intet Spil havde været. O gid De virkelig havde hængt Dem! Gid De virkelig havde hængt Dem!

Lorden.

Det er intet christeligt Dnske.

Merci.

Just christeligt! For at jeg strax kunde skaaret Dem ned i Tide og blæst Liv i Dem igien. Saa havde jeg dog gjort Dem nogen Nytte for de 500 Pund, De forærede mig.

Lorden.

De har giort mig stor Nytte: De har lært mig at agte Dem, at kiende Deres gode Hierte. De er intet Billed paa Nederdrægtighed, og jeg haaber, jeg skal i Fremtiden ikke lade mig forføre meer til Daarskab af falske Indbildninger. Vi ere quit.

Merci.

Nei vi er ikke!

Lorden.

Jeg siger Dem, vi ere quit! Tilgiv, at jeg for fornærmede dem. Og — lad mig nu gaae! — Farvel!

(Gaaer.)

Merci.

Farvel, ædelmodige Mand! — Det var Synd at forstyre ham. — Det er en fortræffelig Selvmorder! En hypperlig Selvmorder. Jeg er vis paa, at Presville ikke kunde giøre det halv saa godt. Men vi Franskmænd have heller ikke den Dvølse i at hænges os, som Engländerne. Vi styde os derimod langt bedre ihjel med Pistoler; hos os gaaer Alting ud paa Knald-effecten. — Det er en Mand med et stort Pund! Et stort Pund! Og mig gav han hele femhundrede. — Jeg har alt faaet dem byttede i Franker. De thyng mig i Lommerne; det er en død Capital, jeg maa see at giøre den frugtbringende. — Og min stakkels lille Kone maa ogsaa have noget. Hvad skal jeg dog forære hende? — Hvem kommer der? Seer jeg ret? Er det ikke den gamle Harpespiller, der kryber med sin Harpe paa Nyggen, som en Snegl med sit Sneglehuus? Han har vel ogsaa hørt at her er Lystighed idag, og vil hde sin Sliærv med. Al, nu falder der mig noget ind! om jeg kiøbte min Kone en Harpe? Sum har tidt fortalt mig, at hun spiller hypperligt; men jeg har aldrig hørt hende i alle de Aar, vi

have været gift; for hun havde ingen. Jeg vil spørge den gamle Mand tilraads. Han har selv en god Harpe, som han paaftaaer er sine 300 Franker værd. — God Dag, Fa'er! Gielder Reisen os?

Harpespilleren.

Al ja!

Merci.

Det er smukt af Jer, at I vil opmuntre os lidt; men saa maa I ikke sukke selv.

Harpespilleren.

Dersom jeg ikke kunde more Andre, uden naar jeg selv ikke var bedrøvet, saa bleve de aldrig morede.

Merci.

Svorfor er I bedrøvet? Er Jeres Kone og Børn slyge?

Harpespilleren.

Nei, de ere sunde og friske, og have en god Appetit. Det er just Ulykken.

Merci.

Hvi saa?

Harpespilleren.

Fordi jeg ikke har Noget at give dem at spise.

Merci.

Er Smalhans Kjøkkenmester hos Jer? Det har han ogsaa længe været hos mig. Fat Mod! Naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest.

Harpespilleren.

Der steer ingen Mirakler nu tildags; men dersom jeg ikke snart faaer nogle Penge, maa jeg hænge mig.

Merci.

Beslynderligt! Een hænger sig i denne Verden, fordi han har for Meget, en Anden, fordi han har

for lidt. Dog troer jeg, at det sidste Slags er det talrigste.

Harpe spilleren.

Det troer jeg med.

Merci.

Skil Jer ved Jeres Harpe!

Harpe spilleren.

Skal jeg stille mig ved den? Hvad har jeg saa at leve af?

Merci.

Jeg mener, sæt den fra Jer lidt, og hvil Jer. — Det er en god Harpe, siger man. Smuk er den ikke.

Harpe spilleren.

Den har en skøn Klang, det er det fornemste.

Merci.

J siger, den er 300 Franker værd?

Harpe spilleren.

Mellem Brødre.

Merci.

Vil I have 200 Franker for den, saa betaler jeg strax.

Harpe spilleren.

Hvad?

Merci.

Her er Pengene.

Harpe spilleren.

J frister mig.

Merci.

Til det Gode. I kan spille længe, inden I faaer 200 Franker.

Harpe spilleren.

Læg et halvhundrede til — saa er den Leres.

Merci.

Vi ville gaae hinanden imøde: 25!

Harpe spilleren.

Top! — Der er Harpen!

Merci.

Mange Tak! Sæt den hen bag Busten. Og der er Pengene. (Giver ham dem.) I Tutter. Ere de ikke rigtig talte, skal jeg svare til det Manglende.

Harpe spilleren.

I er pludselig bleven ved Ruffen.

Merci.

Og I med!

Harpe spilleren (sogte).

Gud veed, jeg stiller mig nødig ved den; men Nød bryder alle Love. Jeg vil skynde mig afsted med Pengene, inden jeg faaer et andet Sind. (Sigt:) Farvel!

(Gaaer.)

Merci.

Farvel, Farvel! — Det var deiligt! — Og der kommer hun tilbage, som kaldet. — Er du der igjen, lille Sanne?

Madame Merci.

Ja. Forvalterens Kone var ikke hjemme.

Merci.

Jeg har gjort et godt Kiosmandskab mens du var borte. Her kom en Bissekrammer forbi. Jeg har kjoibt dig Noget, som staaer i Busten derhenne. Sigt hvad det er?

M. Merci.

Et Guldhalsbaand!

Merci.

Ei, det kan jo ikke staae i Busten.

M. Merci.

Et Par Armbraceletter.

Merci.

De kan heller ikke staae i Busten.

M. Merci.

En ny Silkeiole.

Merci.

Du tænker kun paa det Legemlige; men jeg sørger for din Nand — din Smag. En Française kan ikke undvære Smag. Husker du, at du har betroet mig din store Færdighed i at spille paa Harpe?

M. Merci.

Hvad kan den Færdighed hielpe, naar jeg ingen Harpe har?

Merci.

Jeg er en Troldmand! Jeg kan trylle Harper frem hvad Dieblik det skal være. Jeg slaaer bare i Hænderne og siger: Een, to, tre! — Gaa nu selv hen i Busten og fig!

M. Merci.

Ih nu har jeg aldrig seet saa galt! Der staaer virkelig en Harpe.

Merci.

Sæt dig nu hen paa Bænken, tag Harpen og spil mig strax et lille Stykke.

M. Merci

(paa Bænken med Harpen).

Kiære Nand!

Merci.

Ingen Betænkelse! Ingen falsk Undseelse mellem Egtesfolk.

M. Merci.

Jeg har i den lange Tid, jeg ikke har øvet mig, glemte adskilligt.

Merci.

Jeg kan nok begribe, du maa have tabt noget af din Fingerslindhed. Men hvad man i Ungdommen næmmer, man ei i Alderdommen glemmer; og du er jo langt fra Alderdommen. En lille Vise! Jeg skal synge! Du kan accompagnere mig.

(Synger.)

3 Stov og Krat gif Seladon —

Naa? hvor bliver du af?

M. Merci

(Griber vildt i Harpen).

Merci.

Ja saadan kan jeg ogsaa phantasere.

M. Merci

(Staaer op og sætter Harpen fra sig.

Kiære Mand! Jeg nødes til at gjøre dig en Tilstaaelse. — Men jeg er uskyldig! Min Moder har fortalt mig engang, at der er Noget til i Verden, som man kalder en ædel Løgn. Det vil sige, man lyver, ikke for at skade, men for at gavne Andre.

Merci.

Nu da?

M. Merci.

Da jeg nu vidste, at du holdt saa meget af mig, og ønskede mig alle mulige Fuldkommenheder, saa sagde jeg engang, i et svagt Dieblit, at jeg kunde spille paa

Harpe, for at fornøie dig; og det fornøiede dig ogsaa. Der er maaskee mange Koner, der ikke fornøie deres Mænd halv saameget, med at spille virkelig.

Merci.

Tak for den ædle Løgn, Madame! Den stiller mig ved mine gode 225 Francker.

M. Merci.

Na hvad! Nu har du jo Penge nok. Det er ogsaa en hæslig gammel brun Tingest. En Harpe som en Dame skal spille paa, maa være forghyldt, og der maa sidde en Giraf ovenpaa.

Merci.

En Seraph, vil du vel sige.

M. Merci.

Der kommer den gamle Harpespiller tilbage. Det er vist hans Harpe, som han har overfamlet med sine smudsige Næver. Og den vil du byde mig?

Merci.

Nu faaer jeg Utak til for min gode Willie.

M. Merci.

Nei, jeg veed nok, du mener det godt; men du er altid saa fremfusende. Forstand og Eftertanke! siger min Bedstemoder. Hvorfor raadfører du dig ikke først med din Kone, naar du vil overraske hende paa en behagelig Maade? Sælg den til ham igien, om du ogsaa skal tabe noget derpaa. En Harpespiller kan jo ligesaa lidt undvære sin Harpe, som en Rytter sine Sporer, eller en Kudst sin Pidst, naar de skal komme frem i Berden. Basta! (Hun gaaer.)

Merci.

Hvilken sindrig Naivitet! Hvilken bon sens i denne

hellige Enfoldighed. Elskværdig, selv naar hun er uartig og utaknemlig. Det er med en Grace —

Harpe spilleren kommer, og siger affides:

Jeg kan ikke stille mig ved den. Min Ven i Livet! Min Trøst i Nøden i saamange Herrens Aar. Gud veed, jeg trænger til Penge; — men — jeg kan ikke.

Merci.

Na, er I der igien, Fa'er! Upropos, det var ret godt at jeg traf Jer. Min Kone har ikke Lyst til at spille paa Harpe. Hun har glemt, hvad hun kunde. Jeg kan ikke bruge den til nogenting. Jeg vil sælge Jer den igien, om jeg ogsaa skal tabe noget paa den. Hvad vil I give mig?

Harpe spilleren (seer stot paa ham).

Hundrede Franker.

Merci.

Top! Saa slipper jeg dog med at tabe — lad mig see — 125. (Sagte:) Det var Begyndelsen til den gode Deconomie!

Harpe spilleren.

Der har I alle Pengene tilbage.

Merci.

Er I gal, Mand? Veed I ikke bedre at benytte Jeres Fordeel?

Harpe spilleren.

Det stikker sig ikke, at benytte slige Fordele. Der er Pengene!

Merci.

Nei, veed I hvad? Jeg lader mig ikke beskiamme af en gammel Spillemand. Er I en skikkelig Mand paa Landeveien, saa er jeg det ikke mindre i den forghldte Gane. Giv mig det Halve af hvad I har

faaet, og behold I selv det andet Halve og Jeres
Harpe. Dermed er jeg fornøiet.

Harpespilleren.

Er det Jeres Alvor?

Merci.

Nei, det er mit Spøg. Skal man endelig være
alvorlig, naar man er en stikkelig Mand?

Harpespilleren

(tager sin Harpe paa Ryggen).

Gud velsigne Jer baade i Spøg og Alvor.

Merci.

Der vandt vi begge i et Dieblif — lad mig see —
Hvormeget er det Halve af 225 Franker?

Harpespilleren.

112¹/₂.

Merci.

Rigtig! Det kalde Kiøbmændene paa Børsen at
giøre gode Affairer. (De gaae.)

Bærtshuusshaugen.

Preville som Kof. Fleury som Marquis.

Preville.

Nu staaer den gamle Kone i Kiøffenet, straber
Gulerødder og bilder sig ind, hun er Overkiøffens-
mesterinde. Og jeg flankerer omkring med den store
Sleb, som Kiøffemester, medens Mester Jakob laver
Mad. Saadan gaaer det i Verden: den Ene Skinnet,
den Anden Fortienesten.

Fleury.

Ah, Herr Preville! De er ogsaa paaklædt — til
Deres første Rolle. Men naar begynde vi da? Du-

gazon sidder som Landjunker fra Gascogne, i høirod Kiøle, med oplinet, pudret Loupée, i det lille Bondes huus, vi have leiet, og over sig i at stamme. Han er saa urolig, som en Flue i en Flaske, eller, rettere sagt, som en Gedeham. Han er bleven kraekest igien, og jeg maa snøe mig som en Slange, for at undgaae en Duel paany. Den kolde Postei og den Flaske Champagne De sendte ham til Frokost, hialp godt; men nu er det fortæret; og det gaaer ham som de barbariske Magter: han maa altid have nye Foræringer, for ei at bryde Freden.

Preville.

Han faaer dog at slaae sig tiltaals endnu en Times Tid. Før kunne vi ikke byde Garrick tilbords; Englænderne spise silde til Middag. Men der er steet Noget, som jeg maa fortælle dig. Du veed, vor fortræffelige Clairon har, blandt alle sine store Fortrin, den lille Feil, ogsaa at spille Fyrstinde i det virkelige Liv. Det var mig ikke muligt, at faae hende til at agere en Rolle med i vor lille Farce; men hun lovede at komme „som sig selv!“ Og naar vi Andre havde ført Garrick bag Lysen med vore Løier, saa vilde hun føre ham ind i Lysen igien, og — som Mademoiselle Clairon, i egen høie Person, — declamere en af sine berømte Monologer for ham til Desert.

Fleurh.

Nu ja! det vil hun vist gjøre hyperligt. Til det latterlige kunde vi dog ikke bruge hende. Hvis hun bare kommer! Men slige store Geniers Gang lader sig ikke beregne, saalidt som Cometers, naar man seer dem førstegang. Dog — Forsængeligheden er et mægtigt Drivehiul i det menneskelige, især qvindlige, Hierte; og Lysten til at vise den store Englænder sin Over-

legenhed, vil idag faae hende til at gaae som et godt engelsk Uhr.

Preville.

Uhret staaer. Sun kommer ikke; — men hun kommer dog.

Fleurh.

Forklar mig dette Drakel!

Preville.

Sun har sendt en Doublant!

Fleurh.

Doublant? Kan Nogen doublere Clairon?

Preville.

Jeg haaber, at Doublanten her endogsaa vil spille Mester. Marquisen af Créqui, en virkelig „næsten“ Prindsesse, der overgaaer Clairon i Storagtighed saa langt som i Stand, er ankommen, steget af i dette Bærtshuus, og agter at dinere her; hvilket vi naturligviis ikke kunne forbyde hende.

Fleurh.

O Bee! Det er jo en Jerusalems Forstyrrelse.

Preville.

En god General maa benytte Fiendens Maneuvre til egen Seier. Marquisen af Créqui skal ikke forstyre vort Spøg; men tvertimod forege det og selv spille med.

Fleurh.

Kan De faae hende til det, saa —

Preville.

Jeg kan ikke nægte, at jeg længe har ærgret mig over den Kiælling, som foragter vor Stand saa dybt. Men det forstaaer sig, hun foragter næsten Alting.

Intet er hende nobelt nok, i Sammenligning med hendes gamle Adel; det vil sige Faderens, thi Moderens moquereer hun sig selv over.

Fleury.

«Hvordan vil De da hævne Dem paa hende?»

Preville.

Jeg har bildt vor Lord Garrick ind, (som bestandig troer, at vi ikke kiender ham,) at Marquisen er Clairon. Nu betroer jeg hende, at Lorden, det vil sige Garrick, er Garrick. Tro mig, det vil give en morsom Scene. Hendes Naade vil springe til Flint af Forbittrelse, naar hun horer, at vi have givet hende ud for en Sioglerske, og strax forlade Huset. Men skulde hun faae Lyst til at blive, saa spiller jeg endnu en Rolle, hvormed jeg nok skal pudse hende bort. Kammerpigen har jeg alt paa mit Partie.

Fleury.

Preville, De er en stor Mand!

Preville.

«Skul dig! Der kommer hun struttende som en Kalkun. Hun har spadseret lidt i Lystloven. Dens Eier er af ældgammel Adel; jeg er vis paa, at alle de Ege og Bøge hun har truffet paa Beien, ere forekomne hende som husvalende Stamtræer.

(Fleury gaaer.)

Marquisen af Crequi kommer med sin Kammerjomfru, der, paa hendes Bink, gaaer ind i Værtshuset.

Marquisen (meget naadig).

«Ah! der have vi vor gode Vært. — Det kan jeg lide! I viser Jer for mig i Eders Hadersdragt. Hver Stand, hvert Haandværk har sin. De fleste Værter, jeg saae paa mine Reiser, vare nogle for-

fængelige Siælle, der udpyntede sig som Folk comme il faut. I fremtræder med Eders hvide Nathue, korte Trøie, opfæstede Forklæde, med Kniv i Futteral ved Siden. Det er rigtigt. Prindsen af Condé vilde tage sig Slet ud i Robe, og Marstallen af Micheliu endnu slettere i Træskoe. En forsængelig Borger; der vil trænge sig til Hoffets Dortæskel, for at titte ind i den Salon, hvor han ikke tør komme, ligner Allien i Fabelen, med de laante Fjær. — I er, hvad I er! Sid Alle vilde være det! Jeg haaber, Eders Kiøkken vil ikke gjøre Jer tilskamme. Jeg har reist en lang Wei, har god Appetit, og skal —

Preville (butter dybt).

I største Nedladdenhed —

Marquisen (smilende).

— Tage for mig af Retterne!

Preville (sagte).

Der bliver Intet af! Sulten kom du, og sulten skal du igien bortgaae. (Hoit:) Naadige Frue! Den franske Nation, der overgaaer alle andre Nationer paa Jorden, udmærker sig dog fornemmelig i fire Ting.

Marquisen.

Dg de ere?

Preville.

I at fægte, i at dandse, i at lave Mad og i at spille Comodie. De tvende første ere adelige, de tvende sidste borgerlige Dyder.

Marquisen.

Der tager I feil, min Kiære! Saa dybt, som Borgeren staaer under Adelsmanden, saa hoit staaer han derimod over Comodianten. Denne Stand udmærker sig kun ved Laster.

Preville.

Jeg er for ringe til at disputere med Deres Naade; jeg holder mig til mit Haandværk; men det troer jeg ogsaa at have studeert fra Grunden.

Marquisen.

Det er jeg overbeviist om.

Preville.

Gaaende ud fra de rigtige philosophiske Principer, uden hvilke ingen skøn Kunst kan tilfredsstillende smagen.

Marquisen (leer).

Lad os høre lidt af Deres Kioffenphilosophie.

Preville.

Italienerne, Deres Naade, vare vore Læremestere, de lærte igien af Romerne; men hvor slet det romerske Kioffen var, veed vi; og om selv en Lucullus opstod fra de Døde, —

Marquisen.

Saa vilde hans Ost- og Fistlesaucer neppe smage os.

Preville.

Italienerne gjorde Fremskridt, men bleve staaende paa Halvveien, i Kogekunsten, som i Dandsen og Skuespillet. En god Liniedanser, Badutspringer, Harlekin, — men den gode Smag, Gratien fødtes først ved Seinens Bredder. Italieneren troede med Olie og Sukker at komme til Maalet. Han blev ogsaa en god Conditior; men Kol? Benægtes! Det var først i det ædle Lu-
teticia at Geniet opfandt Ganens Ideal; uden Italienerens Olie, uden den nederlandske Skoles Fidt og Smør, var det ved Kraftsuppens uhyre Virkninger i alle Ret-
ninger —

Marquisen

(falder ham i Talen).

Meget vel, min gode Ven! Nu har jeg nok af Eders Kioffenviisdom. Lad mig nu faae et smukt Bærelse, og bring Maden, naar den er færdig. Jeg spiser alene med min Kammerjomfru.

Preville.

Deres Naade skulde vel ikke til Tidsfordriv — paa Reiser tager man det ikke saa strængt med Etiquetten, — have Lyst til at gjøre Bekiendtskab med en udmærket Reisende?

Marquisen.

Hvem er det?

Preville.

Den berømte Skuespiller Garrick fra England.

Marquisen.

Shvad for noget? Er Garrick her?

Preville.

For at reise til Paris. Han har ogsaa bestilt et Middagsmaaltid; og dersom maaskee —

Marquisen.

Jeg begriber ikke, hvor I har den Impertinence, min Kiære! at spørge mig, om jeg vil dinere med et saadant Menneſke.

Preville.

Men det er dog en meget berømt Mand, Deres Naade!

Marquisen.

Cartouche og Mandrin vare ogsaa berømte. Ved I, at jeg, som femme titrée, der regner mine Aner fra Kar efter Guds Byrd 1095, kan sidde paa Tabou-

retten i Louvre; hvor ingen Cavaleer eller Dame kan komme, der ikke i det mindste skriver sig fra 1399?

Preville.

Nei, det vidste jeg ikke, Deres Naade!

Marquisen.

At jeg har havt Adgang til Dauphins Taffel, hvorfra selv mange regierende thdske Fyrster maae holde deres Næser, skiondt de have ægtet franske Prindsesser af Blodet?

Preville.

Nei, det vidste jeg ikke, Deres Naade!

Marquisen.

Og I har den Dristighed, at byde mig tilbords med en Comodiant?

Preville.

Jeg tænkte — til Forandring!

Marquisen.

Saa dybt kunde jeg aldrig nedlade mig.

Preville.

Jeg skal strax lade ham det vide.

Marquisen.

Bi lidt! Jeg er dog nysgierig for at see og tale med ham. Jeg vil nødigt støde min gode Ven, Hertugen af Nivernois, Minister ved Cabinettet i St. James, for Govedet; han protegerer ham. Jeg gad dog nok seet det Menneske, Folk i London løbe saaledes gal efter. Men han maa udbede sig en Audients; ellers bliver der intet af.

Preville.

Hvoraf, Deres Naade?

Marquisen.

At han faaer den Gæst at see og tale med mig.

Preville.

Men det er jo Deres Naade, som ønsker at see og tale med ham.

Marquisen.

Min gode Kol! ingen Impertinencer, hvis jeg ikke skal lade de gode Tanter om hans Bestedenhed fare. — Jeg er bange for, jeg ikke kiender ham ret.

(Hun gaaer ind.)

Preville.

Det er jeg selv bange for, Deres Naade! Jeg haaber, De skal heller ikke kiende mig som Stratenrover. — Ah, der have vi vor Mand!

Lorden kommer.

Preville.

Deres Herlighed! Den berømte Skuespillerinde Clairon er ankommen og afsteget her i Bærtshuset. Knap hørte hun, at her var en fornem Engländer, saa fik hun Lyst til at mystificere Dem, og modtage et Besøg af Dem som Marquise af Créqui. Mig syntes, det var en Smule dristigt Spøg, og at Jomfru Clairon burde falde i sin egen Snare. Jeg har derfor bildt hende ind, at De er Garrick. Jeg troer, han er gaaet en Tour ud at spadserer, saa vi intet have at frygte for Overrumpling af ham. Det vil vist give en morsom Scene, dersom De selv har Lyst.

Lorden.

Meget vel! Det vil meget fornøje mig at see Mademoiselle Clairon. (Preville gaaer.) Han bilder hende ind, at jeg er Den, som han virkelig troer, jeg er. Men det er ret godt; — jeg maa vedligeholde denne fatale Illusion, saa længe jeg er her, for Hængningens

Skyld. Bare Garriek ikke kommer, og jeg saaer en Scene med ham. Hvorledes skal jeg undskyldte, at jeg gaaer under hans Navn? Der er Mademoiselle Clairon! Jeg vil gaae lidt tilside, for om muligt at sætte mig lidt ind i min Rolle.

(Gaaer ud af Scenen.)

Marquisen kommer igjen med sin **Kammerpige**.

Marquisen.

Jeg vil dog heller lade, som jeg mødte ham her tilfældigt. Det store Lys! Nu skal du bare see, hvor han kryber og logrer. Disse Genier af første Rang! Ha, et latterligt Ord i den Betydning. Som nu denne Herr Monsieur de Voltaire, som han kalder sig. Hans Moder, Madame Mrouet, stod paa en meget fortrolig Fod med Hertugen af Richelieu. Hertugen vilde endelig, at jeg, ved min Bedstemoder Froulan, skulde formaae Cardinal Fleury til at skaffe Voltaire Tilladelse til at dedicere Kongen sin maadelige Henriade; men Cardinalen erklærede, at det paa ingen Naage gif an, at Voltaire overraakte en saa næsviis Dedication til Ludvig den Femtende, — da han var en afgjort Døgenicht.

Kammerjomfruen.

Men siden kom Voltaire dog i Velten hos Kongen af Preussen.

Marquisen.

Kom mig ikke med Exempler af disse Barbarer. Det var ligesom Czar Peter med Postebagerdrengen. I Frankrig vide vi bedre, at holde det gode Gamle vedlige. Alle disse Jansenister, Calvinister, Poeter, Philosopher og Encyclopedister skulle Intet udrette; det forsikkrer jeg dig!

Kammerjomfruen.

Men Jean Baptiste Rousseau kunde Deres Naade dog godt lide.

Marquisen.

Ja, som jeg lider min Skrædder og min Skomager. Han saae ud som en Skovtrold, og bar sig ad som en Bonde.

Kammerjomfruen.

Han spiste dog sommetider til Middag i Hotel Breteuil.

Marquisen.

Men kom aldrig med i Aftenselskabet. Det vilde været uanstændigt.

Lorden kommer og hilser Marquisen paa en fornem ugeneert Maade.

Madame! Jeg er Deres ærbødige Tjener. (Sagte:) Comodie maa jeg nu spille; men jeg holder det ikke længe ud.

Marquisen (støragtig).

God Dag, min Herre! (Sagte til Kammerjomfruen:) Han har en bedre Anstand, end jeg havde ventet. Hans Ansigt har noget Nobelt, — noget af dette ædle Stive, Ubevægelige, der vidner om Herkomst og god Opdragelse. Jeg begriber ikke, hvorledes det kan være et Skuespilleransigt. (Hoit:) Det fornsier mig at see Dem i Frankrig, min Herre! Hertugen af Nivernois har skrevet mig til om Dem. De kiender ham.

Lorden.

O ja! Det er min gode Ven! Vi have tidt været paa Røvejagt sammen.

Marquisen.

Paa Røvejagt? (Sagte til Kammerjomfruen:) Er det muligt, at gjøre sig saa gemeen med slige Folk? (Hoit:) Hertugen har meget rost Deres Kunst, hvori De skal overgaae Alle.

Lorden.

Åh, Hertugen smigrer! Han skyder ligesaa godt som jeg.

Marquisen (fornem).

Her tale vi ikke om at skyde, men om at spille Comødie.

Lorden.

Ja saa! (Sagte:) Det er sandt, jeg glemmer min Rolle. (Hoit:) Saa Hertugen roser mig for mit Comødiespil?

Marquisen (sagte).

Denne impertinente Tone, dette dristige Blik fornærmer mig; jeg taaler det ikke meer; han maa ydmyges. (Hoit:) Forresten maa jeg sige Dem, Herr Garrick, vi have ogsaa Skuespillere her.

Lorden (galant).

Det veed jeg. Store, hyperlige! Især skal Mademoiselle Clairon være uopnaaelig.

Marquisen.

Men dersom De vil følge mit Raad, saa skulde De ikke reise til Paris. Oprigtig talt: den Afgøelse, som De finder i Deres Fædreland, finder De ikke her.

Lorden.

Og dog troer jeg, den store Verdens ivrigste Lyst og Bestkæftigelse er netop at gaae paa Comødie. (Sagte:) Jeg havde mindst tænkt, at jeg skulde blive Skuespillernes Advokat. (Slaaer sig for Panden og giver sig til at lee.) Nei, det kalder jeg rigtignok et hyperligt Spil! — I Sandhed, Mademoiselle Clairon! Nhyttet har ikke overdrevet.

Marquisen.

Hvad vil De sige med Deres Nhytte og Deres Clairon?

Orden.

Jeg kan ikke holde mig længer i min Rolle; men De desto bedre i Deres. De tordnede Fordommelsen mod Deres egen Stand med saamegen Stolthed, med saamegen Natur af en adelig Dame, at jeg reent glemte, det var et Spil, skiondt jeg var forberedt derpaa.

Marquisen.

Hvad Spil? Hvad forberedt?

Orden.

Men det er nok. Jeg beundrer alt Deres Kunst, lad mig nu kiende Dem selv. Afslæg denne fornemme Grippenillemaske! Afvask disse Rynker, De først har malet i Deres Ansigt, og siden forgiæves slikt med Pudder og Pomade. Lad mig tale et Par Ord med den yndige Clairon i egen Person, siden Lykken idag bringer mig sammen med hende.

Marquisen.

Affskyelige Menneſke! Hvad taler I om Grippenille? Hvad om Rynker? Jeg er ingen Grippenille! Jeg har ingen Rynker at aflægge. Men I er en Glendig, som staaer dybt under min Brede.

Orden.

Hvi bliver De da saa vred? Jeg er en fri Engländer, Madame!

Marquisen.

Horende til en Nation, som har affvoret sin Religion, myrdet sin Konge! En Hofkation, der deiver det foragtelige Handelshaandværk.

Orden.

Foragter De ogsaa Handelen?

Marquisen.

Jeg foragter Alt, hvad der ikke viser mig og mine Lige den skyldige Veneration. — Bed I hvem jeg er? Min Slægt er ligesaa gammel som Kongens. Bourbonnerne maae ikke bilde sig formeget ind! Der var en Tid, da Baloiserne betragtede dem som en Gascognerfamilie, ikke bedre end Greverne af Foix.

Lorden (utaalmodig).

Madame! jeg er Lord, jeg er ikke Garrick!

Marquisen (ude af sig selv).

Mig ikke en Tøddel bedre for det. Hvad bilder Eders engelske Adel sig ind? Neppe saa god som vor Noblesse de Robe. De gamle Angelsaxer — dem lader jeg gielde; men dem lade I ikke gielde. En stor Deel af Eders Forsædre kom ind i Landet som Slagtere og Bønderknoide med Wilhelm Erobrer. Jert England er en erobret Provinds af franske Eventyrere, og Jeres God save the King er ikke andet, end Oversættelsen af en fransk Vise til Lullis Musik, som Pigebornene i St. Cyr sang for Ludvig den Fjortende, naar han besøgte dem.

Lorden.

God dam! Det kan ikke være Clairon, saaledes taler kun en Ufsindig af det franske Aristokratie.

Marquisen.

En Dame, som hører til de fiorten ældste Familier i Frankrig; der ikke erkliender Andre for sine Lige, end Evangelisterne og Apostlerne i Venedig — det vil sige: de sexten Familier, som kaldes saadan, og høist endnu tre Slægter i Rom.

Lorden (fatter sig).

Naar man driver det saavidt, saa kommer der

endnu Ballance i Tingen. Den som foragter Alt, foragter egentlig Tingenting.

Kammerjomfruen

(Der er gaaet bort, kommer lobende tilbage).

Alt, Deres Naade! der er skeet en stor Ulykke.

Marquisen.

Hvad for noget?

Kammerjomfruen.

Stratenrøverne have plyndret Bognene derhenne; taget alle Deres Naades Diamanter og følge mig i Hælene. (Til Lorden:) Ogsaa Deres Bogn er plyndret.

Lorden (roltig).

Det var slemt!

Preville kommer forklædt som Stratenrøver, med Flint i Haanden, Pistoler i Bæltet, fulgt af fire Andre. Meget høflig:

Deres Tiener, Madame! Min Herre! Om Forladelse, der er nok indløbet en lille Feil mod min Billie. Jeg veed ikke, om jeg har den Ære at være kiendt af Dem? Jeg er en Eleve af St. Etienne, den store Cartouches værdige Eftermand. Jeg gaaer i hans Fodspor, og har allerede erhvervet mig adskillige Laurbær i mit Fædrelands Skove, paa dets Bierge og Landesveie. Maa jeg spørge, om De ikke er en Engländer, min Herre?

Lorden.

Jo!

Preville.

Er det ikke Marquisen af Créqui, jeg har den Ære at tale med?

Marquisen.

Jo!

Preville.

Saa er Sagen rigtig, hvad Dem angaaer. (Vender sig til Lorden.) Men da jeg hører, at De er den berømte Skuespiller Garrick, som besøger Frankrig, saa være det langt fra os, at begaae sig en Ugiestfrihed mod Dem, min Herre! De franske Stratensrøvere ere Folk af Smag, med Ugtelse for et udmærket Talent. De vil finde Deres Bogn udstadt udenfor Bærtshuset.

Marquisen.

Dg min Bogn? Mine Diamanter? En Sum af uhyre Bærdie.

Preville.

Gjør en Tour med os op i Biergene, Madame! Deres Naade vil, som en heroisk Dame, vide at trøste Dem for Tabet.

Marquisen.

Det er uerstatteligt.

Preville

(trækker paa Skuldrene).

Desbedre for os!

Marquisen.

Louison! dit Hovedvandsæg! (Vigen rækker hende det, hun lugter dertil og siger:) Det hjalp!

Lorden.

Stakkels Kone! Skal hun have det saameget slettere end jeg?

Preville.

Er hun maastee en Veninde, en Paarørende af Dem, Herr Garrick? Det forandrer Sagen.

Marquisen.

Jeg en Veninde, en Paarørende af Ham? Hvor tænker I hen?

Preville.

Jeg tænker mig op i Biergene; og did maa Deres Naade følge med os, over Stof og Steen, hvis ikke den store Kunstner gaaer i Forbøn for Dem. De maae udløse Dem med en større Sum, end Deres Diamanter. Det værste er, at Deres Helbred vil lide derved. Denne Tour er lang og fatigant. De maae løbe, mens vi Andre ride.

Marquisen

(folder sine Hænder).

Gud see i Naade til mig!

Preville

(løfter et lidet Øyehold).

Altsaa, Madame?

Marquisen.

Louison! dit Hovedvandsæg! (Hun lugter til det og siger derpaa:) Jeg er resigneret! Guds og Livs kan jeg tabe, men ikke min Ære.

Lorden.

Mine Herrer! Den gode Kone er bleven ganske forvirret i Hovedet over denne Begivenhed, og veed ikke hvad hun siger. Hun er min Veninde! Vi reise sammen, vi dele Skæbne med hinanden, og dersom min Bogn skal reddes, saa maa De ogsaa lade hende beholde hvad hendes er.

Preville.

Det er en anden Sag. Vi ønske intet meer, end at give Dem Prøver paa vor Agtelse, Herr Garrick! Vi afflaae ikke Deres Ben. Hendes Bogn og hendes Person er ogsaa reddet. Men — Tiden er kostbar for Folk af vort Haandværk. Farvel, min Herre! Farvel, Madame!

(Gaaer med sit Folge.)

Marquisen

(Efter en Kamp mellem Stoltheden og Latnæmmeligheden).

Åh, Herr Garrick! jeg er mortificeret. Tilgiv
et af sine Aners Fortrin maaskee altfor exalteret Blod!
og modtag denne kostbare Daase til Tak for alle de
Diamanter og maaskee det Liv de reddede mig.

Lorden.

Ræk mig Deres Daase, Madame! (Hun gjør det.)
Luf den op! (Hun gjør det.) Blot en Price Tobak!
(Han tager den og snuser.) Det er al den Løn, sig en
Tjeneste er værd. Deres Tiener, Madame!

(Bulter og gaaer.)

Marquisen.

Han foragter mig! Jeg er petrificeret.

Kammerjomfruen (smilende).

Hvilke artige Stratenrøvere!

Marquisen.

Og hvilke Borgerlige!

(Hun tager sig i dybe Tanker en Priis. Tæppet falder langsomt.)

Credie Handling.

Haugen ved Bærtshuset.

Julie Preville. Fleury.

Julie.

Fleury! det er vel, jeg træffer dig. Du maa endelig hielpe mig med min Rolle idag.

Fleury.

Hvorledes? Julie Preville, vor bedste comiste Skuespillerinde forlanger Hielp af mig?

Julie.

Jeg er bange for, at jeg altfor fremfusende og overilet har fordærvet Comodien, der skal foregaae ved Bordet om lidt.

Fleury.

Det vil jeg ikke haabe.

Julie.

Kort og godt: jeg traf Garrick, kort efter Scenen med Marquisen af Crequi. Jeg vidste, hvordan han havde ydmuyget hende med den ypperlige Priis Tobak

af den kostbare Diamantsdaase, som han ikke vilde have. Hun har eengang været meget uartig mod mig. Jeg var henrykt over denne Ydmygelse. Jeg faldt Lord Garrick om Halsen, saasnart jeg saa ham, og kunde ikke redde mig ud af denne Situation, uden ved at sige ham reent ud, hvem jeg var.

Fleury.

Det var meget slemt. Har du ogsaa forraadt os Andre?

Julie.

Kun dig! Ikke engang Garricks Incognito forstyrrede jeg. Jeg takkede ham, som Lord, fordi han havde ydmyget Marquisen. Jeg sagde ham, at du var min Broder, at vi reiste til min Fader i Paris; at vi paa Veien havde truffet en Nar, som vi vilde spase med ved Bordet. Han lovede, ikke at forraade os. Saaledes reddede jeg mig ud af det. Min Faders Plan bliver ikke forstyrret, og Overraskelsen skeer ligesuldt. Du skal jo dog ved Bordet gielde for min Broder.

Fleury.

Det er dog forstrækkeligt med de Fruentimmer, som ikke kan tie.

Julie.

Det er endnu forstrækkeligere med dem, som tie alt for godt. Jeg er ikke vant til at holde Noget hemmeligt; hvad jeg ellers gjør, maa gierne Uvorden vide. Men her havde jeg rigtignok lovet min Fader Taushed. — Jeg vilde saa gierne tale strax med den store Garrick!

Fleury.

Uartige Barn! Men det glæder mig dog at være dig til Tjeneste.

Julie.
Saa stoler jeg da paa det?

Fleury.
Men faaer jeg ikke noget for det?

Julie.
Hvad skulde det være?

Fleury.
Et Kys!

Julie.
Jo vist!

Fleury.
Jeg er jo din Broder.

Julie.
Min Theaterbroder! Saa giv mig da et Theater-

kys — paa Panden.

Fleury (kysser hende paa Panden).

Der sidder Forstanden.

Julie.
Som kan være ganske god ved visse Leiligheder. —

Der kommer han igien! Afsted med dig. (Fleury gaar.)

Jeg maa endelig tale lidt endnu med Garrick. Maaskee

steer det aldrig meer saa uforstyrret i dette Liv.

(Hun trækker sig tilbage.)

Lorden kommer.

Mig synes, jeg saae den lille franste Stuespiller-

inde igien. Det er en ung Pige af det smukkeste,

fineste Bæsen. Dyd og Erbarhed ere tegnede i hendes

Ansigt. Det er besynderligt, hvad det Ansigt har

giort et Indtryk paa mig; og hvad jeg er bleven for-

andret siden igaar, med Hensyn til min Mening om

Skuespillerne. Men det er da intet Under; denne Kunst talter jeg idag, ved at gaae under dens Vgide, baade for Liv, Formue og reddet Vre.

Julie Breville kommer og siger sagte:

Garrick! — Det vil sige: Lord Sandstone.

Lorden.

Det glæder mig at see Dem igien, min smukke Dame!

Julie.

Glæden er min, Deres Herlighed!

Lorden.

O vil De endnu ikke fortælle mig lidt om Deres Liv og Levnet? Jeg har gaaet og tænkt paa det Besynderlige deri; at De, som er en saa fin Dame, sad som en lille Pige paa Dørtærstelen til Gaden ofte hele Dagen igiennem og legede med fattige Børn.

Julie.

Ogsaa undertiden med rige, Deres Herlighed! Børn lægge ikke saa noie Mærke til Rang og Formue.

Lorden.

De har megen Smag! De klæder Dem nydeligt. Deres Bevægelser ere som en Fees.

Julie.

Jeg har aldrig seet nogen Fees, Deres Herlighed! Men alle Feer ere vel heller ikke store Sangerinder og Dandsferinder. Herene høre jo med til Feeslægten.

Lorden (sagte.)

Og hun ogsaa; thi hun har forheret mig. (Voi.) Og De er saa tilfreds med Deres Stand? De fleste Skuespillere ere det ikke.

Julie.
De fleste Skuespillere ere heller ikke Skuespillere,
Deres Herlighed!

Lorden.

Hvori bestaaer da den Fornøielse, Kunsten stienker
Dem? Er det Mængdens Bisald? Det er en flygtig
Lyd, som kommer og forsvinder, og glemmes ligesaa
snart som den forsvandt.

Julie (sagte).

Herr Garrick vil examinere mig. (Høit) Nei,
Mylord! Det er ikke Mængden, det er de adle gode
dannede Mennesker i Mængden, hvis Bisald glæder
mig; men da jeg ikke kan stille dem fra Mængden, saa
gaaer det mig, ligesom Folk der søge Guld i Flodsandet:
da de ikke strax kunne stille Guld Kornene fra Sands-
kornene, saa fylde de deres Pose med begge Dele.

Lorden.

Og Glæden over Deres Kunst?

Julie.

Er Livsglæden selv! Er det ikke herligt, paa en
ustyldig ustadelig Maade, at opleve saa mange for-
skjellige Hændelser, Sorger og Glæder?

Lorden.

Men naar De nu kunde blive en fornem Dame?
Naar en fornem Herre beilede til Dem?

Julie.

Saa blev jeg en Kurbemagerinde.

Lorden.

Hvordan?

Julie.

Troer De da, jeg kunde elste og gifte mig med en Mand som slog mig ihjel?

Lorden.

Ihjel?

Julie.

Ja, den som slaaer mit Kunstnerliv ihjel, slaaer ogsaa mig ihjel; han dræber det Bedste i mig. Som hans Kone kunde jeg jo ikke dyrke min Kunst.

Lorden.

Man siger tidt, hvad De der siger, mit smukke Barn! fordi Tingen ikke finder Sted; naar nu virkelig en fornem Mand kom og friede til Dem —

Julie.

Saa skede der iaar, Mylord! hvad der alt skede ifjor, da en Baron fik Kurven af Tomfru Preville.

Lorden.

De lader til at have Character, min Deilige!

Julie.

Den kan man vel gierne have, fordi man spiller Andres. Men det maa jeg nu. Jeg har lovet min Broder ved table d'hôte idag, at holde en dum, indbildst Landjunker for Nar. Min Broder spiller Marquis, og jeg Marquise. Deres Herlighed maa ikke forraade os!

Lorden.

Jeg giver Dem mit Cresord paa, det skal ikke skee. Men, smukke Julie! da vi formodentlig ikke oftere i Verden have en tête-à-tête — giv mig den Blomst, som sidder paa Deres Hat! Jeg vil lægge den i min Stambog. De har dog intet derimod?

Julie (giver ham den).

Aldeles ikke. Her er Blomsten, Mylord! Vor Samtale vil jeg lægge i min Erindrings Stambog; og den vil altid være mig et kiært Blad deri.

(Reier venligt og gaaer.)

Lorden.

Det er en fortræffelig Pige. — Og hun har Ret! Der kommer Garrick! Jeg vil træde tilside og fatte mig. Det er besynderligt, hvad den Kurvemagerinde har gjort et Indtryk paa mig!

(Gaaer tilside.)

Garrick kommer.

Hvad Diæblen kan Lorden have at tale med mig om i Genrum? Har han faaet at vide, at jeg giver mig ud for ham, og ham for mig? Saa er Fanden løs; saa fordrer han mig ud paa et Par Pistoler. Nei, det er sandt! Hvor kunde det stikke sig for hans Herlighed med en Mand som mig? Man maa slaae det Hele hen i Spøg, som det ogsaa er. Det værste er, det fordærver mig Spasen med de franske Skuespillere; jeg vilde føre dem bag Lyset, og staaer selv som en Gial. Det er dumt! Det er yderst fatalt!

Lorden kommer.

Herr Garrick! Jeg takker Dem for den Ere De viser mig, at komme til mig.

Garrick.

Wren er min, Mylord! Hvad kan Deres Herlighed have at tale med en Mand, som De foragter?

Lorden.

Jeg foragter Dem ikke.

Garrick.

Eller, hvad der er det samme, hvis Stand De oragter. Jeg vil sige Dem reent ud: efter hvad der

er foregaaet imellem os, har jeg ikke troet, at Skylde Dem nogen Delicatessse; og De kan ikke fortænke min foragtede Kunst i, om den hævner sig.

Lorden.

Jeg foragter heller ikke Deres Kunst, Mr. Garrick! Husker De, hvad De selv sagde, da vi skiltes ad sidst?

Garrick.

Hvad sagde jeg?

Lorden.

Det var Synd, at tage en Spleenpatient ilde op, hvad han gjør i det onde Lune, som behandler ham selv værst.

Garrick.

Åh! naar De taler saaledes, saa er jeg aldeles afvæbnet. Der er — Om Forladelse, Mylord!

Lorden.

Hvad beder De om Forladelse for?

Garrick.

Jeg havde nær, i Tanker, rakt Dem min Haand.

Lorden.

Tillad mig at trykke den ret hierteligt!

Garrick (sagte).

Den Mand er jo reent omflabt.

Lorden.

Herr Garrick! tillad mig at forklare mig for Dem i saa Ord. — Jeg er Patient — det veed De. Jeg lider af et Onde, en Melankolie, der voxer lidt efter lidt, indtil den voldsomt kommer over mig; og sligt et Dieblif er farligt. Er det overstaaet, saa føler jeg

mig lettere. Det er ligesom om Sygdomsstoffet var udtømt, og maatte have Tid til at samle sig igien. Men — jeg haaber for Fremtiden! Min Sygdom næredes af Indbildninger, af skæve Forestillinger, og det er en vigtig Ting, en stor Hielp for mig, at disse Forestillinger og Meninger klares og berigtiges. Jeg tilstaaer, jeg har hidtil laboreret med en urimelig Foragt for mine Medmennesker, hvilket bragte mig til at foragte Livet selv. For denne Foragt er jeg idag temmelig helbredet, og derfor taler jeg især Dem — og Deres.

Garrick.

Svorledes?

Lorden.

Et stakkels Menneſte, som jeg ogsaa foragtede og dog havde hiulpet, reddede mig siden Livet, og hialp mig saaledes meer, end jeg ham. Han tog mig for Dem; han troede, at den tragiske Scene, hvori han traf mig, kun var et Spil. Jeg lod ham, i min store Forlegenhed — blive i denne Tro. Jeg gaaer her under Deres Navn — det er en Uforſkammenhed. (Ratter ham haanden.) Tilgiv mig!

Garrick (glad).

Med største Fornoielse!

Lorden.

Forraad mig ikke!

Garrick.

Nei paa ingen Maade! Men saa bliver det ogsaa nødvendigt, at jeg giver mig ud for Deres Herlighed.

Lorden.

Det er just det, jeg vilde bede Dem om. Jeg skal befale mine Folk, at adlyde Dem, som Herre.

mens jeg er her. De laaner mig vel ogsaa imens Deres Tiener?

Garrick (gnider sig i Hænderne).

Ypperligt! Det glæder mig, at kunne være Deres Herlighed til Tieneste.

Lorden.

De er en brav Mand, Herr Garrick! Jeg skammer mig over et Dieblik at have miskiendt Dem.

Garrick.

Jeg haaber, at beholde Deres Afgtelse, Mylord! endogsaa naar De ganske kiender mig.

Lorden.

Vi fortsætte Bekiendtskabet i Paris, i London!

Garrick.

Det vil være mig en stor Ære: (Lorden gaaer.)
 Lykken bedre end Forstanden! Og det har Forstanden slet intet imod; thi kiorte Forstanden aldrig med Lykkens Geste, og skulde den altid trække sin Bogn selv, saa kom den ikke langt! (Gaaer.)

Spisesalen i Bærtshuset.

Preville som Bært. Tienere bære Middagsbordet, der staaer dækket i Baggrunden, længer frem paa Stuepladsen.

Preville

(Sagte i Forgrunden).

Nu gielder det altsaa om at faae vor store herlige Garrick endnu en Smule venstabelig narret. Det lykkes jo alt med Marquisen og Stratenrøverne. Men jeg længes ogsaa meget efter at see Prover paa Garrick.

hans fældne Talent. Det er besynderligt, man taler saameget om Bevægeligheden i hans Ansigt; hidtil har jeg blot kunnet beundre Forsteningen i hans Lordsmaske. Aldrig ved en Mine forlader den ham. — Der er han!

Lorden kommer.

Preville.

Behager Deres Herlighed nu at gaae tilbords? Maden kommer strax og Giesterne med. Vi have ogsaa Taffelmusik.

Lorden.

Neget gierne. Den Høne, jeg ikke fik til Frokost, har forstærket min Appetit.

Preville.

Deres Herlighed vil finde Giester — Rejsende af alle Stænder — En lystig Marquis — en dum Landjunker. Maa skee Tonen ved Bordet vil blive noget stœiende.

Lorden.

Det skader ikke at have lidt Morstab under Maaltidet.

Musikanten komme spillende. **Fleury** som Marquis. Flere Skuespillere og Skuespillerinder i forskellige Masket. **Dugazon** som Landjunker **Binneuf**, hoirostet, næsviis og stammende.

Binneuf.

Deres Te—tiener! mine Damer og Herrer!

Fleury (som Marquis).

Lad os tage Plads — sans façons.

Binneuf.

Ja lad os det! (De sætte sig.) Mine Da—damer og Herrer hnde forme—odentlig en munter, sinderig Sa—mte

tale over Bordet? Jeg holder meget af at te—tale, mens jeg spiser.

Marquis.

Faaer De da aldrig Lanterne i Brangstruben?

Binneuf.

Altsaa, for at begynde, hvor vi st—ap; jeg kan forsikre Dem Herr Marquis, at jeg ste—stammer —

Marquis.

Det hører jeg.

Binneuf.

Ned fra en ældgammel Fa—milie.

Marquis.

Der kalder Dem Bintneuf.

Binneuf.

Nei, Herr Mar—quis! Bin—neuf, ligesom mine Forsæ—fædre i 600 Aar.

Marquis.

Herregud! er den unge Bin saa gammel? De nedstammer maaskee fra Noah, den første Viintapper i Christenheden.

Binneuf.

K—kan gierne være.

Marquis.

Eller maaskee Deres Stamtræ gaaer endnu høiere op, lige til Adam i Paradis.

Binneuf.

Det er ikke usa—sandshligt.

Marquis.

Var det Livets eller Kundskabens Træ?

Binneuf.

Livst—træet var for Adelen, Kundskabens for
Bo—bo—bo—borgerne.

Marquis.

Maa jeg spørge Herr de Binneuf, har Deres Fa—
milie udmærket sig ved Krigsbedrifter?

Binneuf.

Ja, Herr Marquis. Baade i D—Oldtiden og
i den se—enere Tid.

Marquis.

Jeg har dog aldrig læst om dem i Nviserne.

Binneuf.

I Oldtiden var Nviserne endnu ikke opf—fundne;
og i den senere Tid bliver Fort—tjenesten ikke altid
t—rykt, men ofte undertrykt. Min Fader var paa en
vanskelig Post og svævede i bestandig Livs—fare; thi
det var en farlig Fiende han havde at be—be—be—
bestille med.

Marquis.

En berømt Helt?

Binneuf.

Ja paa en Maa—aade. Det var en navn—
kundig Mandrin, der blev levende ra—ra—radbrækket.
Min Fader var General —

Marquis.

Det kan jeg tænke!

Binneuf.

Toldforp—pagter.

(Han tager et lille Etui frem og luffer op.)

Marquis.

Hvad har De der?

Binneuf.

Det er en Bryst-naal, som jeg nylig købte af en Jøde.

Marquis.

Er De vis paa at Stenene ere ægte?

Binneuf.

Ja baade han og hans Ka-kamerat svore mig det til.

Marquis.

Nu saa har De jo to lovlige Bidner paa det.

Binneuf.

Men hvorfor staaer denne Stol ledig?

Marquis.

Det er min Søsters Plads. Hun var endnu ikke færdig med sit Toilette, da vi gik tilbords. Der er hun!

Julie Preville kommer.

God Dag, kiære Broder! Mine Damer og Herrer, lad Dem ikke forstyre!

(Gætter sig.)

Binneuf.

Min naadige Frø-sken! Det glæder mig inderligt at gis-gjøre Deres Bekjendtskab.

Julie.

Der er intet Bekjendtskab gjort, min Herre! fordi man tilfældigviis kommer til at sidde ved Siden af hinanden ved et table d'hôte.

Binneuf.

Meget rigtigt. (Sagte til Marquisen :) Deres Søster har Forstand!

Marquis.

Oh som en lille Diævel!

Binneuf.

Der er intet Diævelsk ved hende, uden Skionheden, jeg finder hende diævelsk smuk.

Marquis.

Obligeert!

Binneuf.

Herr Marquis! Presenteer mig for Deres Søster!

Marquis.

Kære Søster! Maa jeg gjøre dig bekendt med Herr de Binneuf, der stammer ned fra en ældgammel Familie. Han har i dette Dieblisk kiobt en deilig Brystnaal med herlige uægte Stene.

Binneuf.

Brystnaalen er her! Svad thk— thlkes Deres Naade om den?

Julie.

Meget godt! Vil De ikke strax sætte den i Deres Kalvekryds?

Binneuf (leer).

Gior De mig til en Kalv, naadige Froken?

Julie.

Det maatte da være den første vittige Kalv jeg havde talt med i mit Liv.

Binneuf.

Jeg vil, efter Deres Befaling, strax stille Naalen i Krydset. (Han stikker sig i Fingeren.) Nu!

Julie.

Vi, lad mig hjælpe Dem! (Han stikker ham Brystnaalen fast.)

Binneuf.

Min naa—dige Frøken! Det er en farlig Sag at lade sig stikke med Naale, saa nær Hjer—tet af et deiligt Fruentimmer; Naalen kunde let t— trænge dhybere.

Pierre Marteau kommer som Kof, og siger til Preville, der sidder som Vært ved Bordet:

Gusbond! maa jeg tale et Ord med ham?

Preville

(Staaer op og gaaer hen i Forgrunden med Pierre).

Nu, hvad vil du?

Pierre (sagte til ham).

Herr Preville! Der er kommen en fremmed Maske, som ikke hører til Selskabet; jeg veed ikke, om han maa agere med?

Preville.

Hvad er det? (Han giver Musikanterne et Bink, de spille; Selskabet spiser. Preville taler sagte med Pierre, gaaer ud et Dieblit med ham, kommer strax tilbage, vinker igien og Musiken tier.) Det er et underligt Tilfælde! Der render et halvgalt Memeste omkring her i Egnen fra Daarelisten i Nabostaden. Han gjør ingen Fortrød, siger man, og derfor lader man ham gaae løs. Han har faaet at vide, her er Middagselskab, og har indbudet sig selv til at spise med. Det er en Engländer, som har tilsat, hvad han eiede, her i Frankrig, og endelig ogsaa Forstanden. Dersom Deres Herlighed —

Orden.

En halvgal Landsmand? Det vil meget fornøie mig at see ham. Han er min Gæst! Jeg betaler for ham.

Flere af Selskabet.

En gal Engländer? — O, det var rart! —
Bring ham ind!

(Henry og Dugazon vinke ad Preville og han gaaer hen og taler
sagte med dem.)

Dugazon.

Hører han til vore Folk? Er det maaskee Carlin?

Preville.

Nei, det er en virkelig Galvogal. Men lad ham
kun komme! Det forsøger Illusionen af det Hele, naar
en saadan Personage af det virkelige og dog uvirkelige
Liv blander sig deri.

(Han gaaer ud og henter Garrick, der kommer vanvittig, hæbt
som Pilegrim, med langt hødt Haar og Skæg, i en Munke-
kappe, med en Stav i Haanden.)

Garrick

(Seer sig om og hilser meget høflig).

God rolig Nat, mine Herrer og Damer! og Tak
for godt Compagnie.

Preville.

Han begynder bagfra.

Garrick.

Jeg seer, her er stor Soirée. Hvor lyst! Gvil-
ken deilig Lyskrone!

Julie (seer).

Han peger ud paa Solen.

Garrick

(Sætter sig med ved Bordet).

Vær saa artig og sid ned!

Preville

(Trækker ham en Tallerken.)

Hvem er De, min Herre, med Tilladelse?

Garrick.

Jeg er en Læge.

Preville.

En Læge?

Garrick (svifter).

For de Sunde.

Preville

(leer og stianter i hans Glas).

Saa finder De lutter Patienter her. Maa jeg
bhde Dem nogle af vore Draaber? Jeg er Apotheker.

Garrick.

Jeg er ingen Gader af Medikamenter; de for-
dærve Sundheden, og jeg er kied af dette Liv.

Preville.

Deres Navn er —?

Garrick.

Spinoza!

Preville.

Er det muligt?

Garrick.

Nei, min Herre! Det er umuligt. Thi jeg er
ingen Tydsker, ingen Jøde, ingen Philosoph, jeg for-
staaer ikke Latin, og jeg er ikke død.

Preville.

Dg dog Spinoza? Det maae da være en Anden
af samme Navn.

Garrick.

Nei, nei; jeg er den store, asdøde, berømte Spinoza.

Preville.

Svorledes skal jeg forstaae det?

Garrick.

Maastee har De ikke Forstand nok. Der hører
stor Forstand til at forstaae Spinoza.

Julie (leer).

Det er morsomt!

Garrick.

Men dersom jeg skal tale, saa maae de Musikanter tie. De blæse saa usorstemmet, at man ikke kan høre sine egne Ord.

Julie.

De tie jo bomstille!

Fleury

(sagte til hende).

Tys! man maa altid snakke gale Folk efter Munden. (Giver dem et Vint.) Nu tie de, min Herre! Vær igien saa artig at føre Ordet alene.

Garrick.

Den Ene der med Fagotten snøblede, som om han havde mistet sin Næse i et Lazaret. Og Trompeten — Hør, du Trompeter! Est du en Franskmand?

Trompeteren.

Nei, jeg er en Tydsker!

Garrick.

Tænkte jeg det ikke nok? Saamegen Bind er der ikke engang i en Franskmand.

Preville.

Siig mig, min Herre —

Julie (sagte).

O nei, kiære Fader! Lad mig! (Hoi:) Siden De er saa klog, min Herre! kan De da siige mig: hvorfor ere Roserne saa røde, Violerne saa blaae og Lilierne saa hvide?

Garrick.

Roserne kysede Venus, lille Jomfru! Sun er sminket, veed De, — det smitter. (Han stryger hende med Fingeren paa kinden.)

Preville (sagte).

Der fik du din Nysgierrighed betalt.

Julie.

Dg hvorfor ere Violerne blaae?

Garrick.

Af Sentimentalitet. De læste for mange folksomme Canzoner, da de groede ved Bauclosedilden.

Julie.

Det er smukt! Dg Lilierne, hvorfor ere de hvide?

Garrick.

De ere døde Engle.

Julie.

Ere Englene døde?

Garrick.

Døde og borte; der er Ingen, som troer meer paa dem.

Preville.

(til Lorden halv sagte).

Det er Noget for Deres Herlighed! De Herrer Engländerere holde meget af en vis philosophist, humoristisk Afstand, og den store Shakespeare var især stor i denne Genre: Alle hans Helte og Heltinder ere gale. Hamlet er gal, Ophelia er gal, Kong Lear er gal med sin Svite; Macbeth og Lady Macbeth ere gale paa deres Maade —

Garrick (staaer op).

Gud give, De ogsaa var gal, Herr Bært! saa havde De ikke en saa miserabel hiemmegiort Forstand.

Naar jeg seer Engelen Gabriel igien, skal jeg dog bede ham giøre Dem en bedre Forstand.

Preville.

Kiender De Engelen Gabriel? De siger jo, Englene ere døde.

Garrick.

Dg begravede, ligesom jeg. Vi ere Soveslammerater. Jeg vilde havt ham med idag; men han havde ingen Tid, for han skulde spændes i Galetroien.
(Gaar udenfor Scenen.)

Preville.

Hvad er det?

Bierre kommer.

Nu er Fanden løs! Der er Birkedommeren, med en Flok Politibetiente

Birkedommeren kommer med Følge.

Birkedommeren.

Om Forladelse, at jeg forstyrrer Selskabet; men Embedspligt byder, at gribe en Bedrager, der har indsneget sig her under en fremmed Herres Navn, for at narre en stakkels Døsse. Ha ha! der have vi Herr Marquis'en. Dg hvor er Døssen?

Binneuf.

Han er her! — (Griber sig i det.) Det vil sige: her er den Ma—nd, som er bedraget; hvis jeg er bedraget. Hvad for noget? Er det ingen rigtig Marl—quis?

Birkedommeren.

Nei, min Herre!

Binneuf.

Saa var det vel heller ingen rigtig Dø—øde, der folgte mig Brystnaalen.

Birkedommeren.

Jo, det har sin Rigtighed. Diamanterne ere Glas!

Binneuf.

Herr Be—Birkedommer! er De blot kommen her for at sige mig Ubeha—ageligheder, saa kan De gierne gaae igien.

Birkedommeren.

Er det Takken jeg faaer, fordi jeg redder Dem?

Binneuf.

En smuk Nedning! Kan De sta—stasse mig Pengene tilbage?

Birkedommeren.

Nei! Men jeg kan frelse Dem fra at miste fleer; thi kiender jeg den falske Marquis ret, saa lader han det ikke blive derved, hvis han ikke forekommes.

Marquis.

Min Herre! jeg taaler ikke, at De fornærmer mig. De skal staae mig til Ansvar for Deres Insolence. Jeg har blot moret mig med at føre denne forsængelige Nar bag Lyset. Tøden er en god Ven af mig; sine Penge skal den Herre faae igien.

Binneuf.

Hvad for noget? De understaaer Dem, at k—kalde mig Nar? Jeg fordrer Satisfaction, og det paa Stedet.

Marquis.

Paa Stedet? Ei, ei! Hvorfor ikke paa Bordet?

Binneuf.

Paa B—ordet? For mig gierne. Der kan vi staaes, saa Alle see derpaa.

(Han springer op paa Bordet og drager sin Raarde.)

Marquis.

Ogsaa det! Jeg er til Tieneste.

(Han springer ogsaa op paa Bordet. De fagte.)

Birkedommeren.

Dg det i Rettens Nærværelse? Uden Seco-
danter? (Til sine Golt:) Skiller dem ad! Grib dem!
Retten skal domme. Den stakkels Dosmer skal ikke
falde for Bedragerens mere vante Klinge.

Binneuf (springer ned).

Do—osmer? De kalder mig en D— Dosmer?
Nu er De min Mand! De slaaes vel ikke paa
Kaarder og P—istoler, min Herr Blaksmører, —
(knytter sine Naver.) Men jeg kan ba—ba—balses, som
en Engländer, og jeg skal betale Dem Deres Grovhed.

(Slaaer ham for Brystet.)

Birkedommeren.

Nu ere I begge lige straffskyldige. I Bagten
med dem begge!

Preville.

Min Herre! Det var Spøg. Jeg caverer for
Herr Marquis'en.

Birkedommeren.

Spiller Barten under Dække med Bedragerne?
I Bagten med ham ogsaa! Med det hele Compagnie!

Lorden (stolt).

Jeg skal dog ikke ogsaa med i Bagten?

Birkedommeren

(paa eengang i en ærbødig Tone).

De? Nei, tværtimod — (Han klapper i Hænderne,

Alting bliver roligt.) Vi ere tværtimod Alle her, for at drikke Deres Skaal.

(Alle saae venligt smilende og betragte Vorden.)

Preville (til Vorden).

Herr Garrick! Det er Tid, at vi ophæve et Incognito, som lader til at genere Dem. Théâtre français, af hvis Medlemmer De her seer endeel, har den Ære, at hilse Dem paa fransk Grund! (Reget artig:) Herr Garrick skal have sagt, at de franske Skuespillere ikke kunde illudere Dem; det glæder os, at det dog nu er skeet. Velkommen i Frankrige! Den store Garrick leve!

(Det gientages af Alle, som drikke Skaalen, undtagen af den Vanvittige.)

Preville.

Endnu engang —

Garrick træder bydende frem.

Engang er nok! — Ere I gale? De undvige mig og vende mig Nyggen, medens de drikke min Skaal. — Eller var det maastee ogsaa Spøg? Ja ja, jeg mærker det nok, I ville giække mig. De er en Skialm, Herr Bært! De kiender mig ret godt. De veed nok, at jeg er Garrick, og vil sætte min Beskedenhed paa Prøve.

Preville.

Er De nu Garrick?

Garrick.

Jo, det er jeg altid, naar jeg ikke spiller Comedie eller Tragodie.

Preville.

Dg nylig var De jo Spinoza.

Garrick.

De siger jo selv, at Spinoza er død; hvorledes kan jeg da være en død Mand?

Preville (utaalmodig).

Nei, med sige Afstandige er der intet Udkomme. Gaa De hjem, min gode Ven! til Deres — Institut! (Giver ham noget.) Der har De lidt at kobe Snus-
tobak for; man siger, De er en stor Ven af Snus-
tobak.

Garrick (forbittret).

Nei, det er for galt. En saadan Foragt gjør mig rasende. Det begynder at løbe vildt omkring i mit Hoved, som et Fyrværkeri, som Trions Giul. Erkiender mig for Garrick! siger jeg Jer, og spiser mig ikke af med en Priis Tobak, naar jeg kommer og besøger Jer; — eller ved Apollo! ved alle Muser og Gratier, jeg slaer Jer for Panden med denne Herkuleskølle, og styrter Jer alle til Tartarus!

(Han løfter en Stol op med stiv Arm.)

Alle.

Han raser! Han er bindegale! Afsted, afsted!

(De vilde Alle ud af Døren.)

Lorden (i Døren).

Her kommer Ingen ud.

Dugazon.

To gale Englændere? Vi ere ont en Hals!

Garrick

(Altid endnu som vanvittig).

Ha, ha, ha! Nægt nu, at jeg har overvundet Jer! I vilde narre mig, men ere fangne i Eders egen Snare. Jeg siger dem reent ud, at jeg er Garrick, og dog løbe de fra mig og flye mig som Pest. Hvis det ingen Seier er, saa have Alexander og Cæsar heller ikke seiret. Tak, Shakespeare!

Preville.

Hvad skal man troe?

Dugazon.

Mon dette ikke er den rigtige Garrick?

Garrick

(aaffaster leende Forklædningen).

Det kunde vel være! (Hilser dem Alle venligt) Deres ærbødige Diener, mine Damer og Herrer!

Preville (glad).

Der have vi ham! Ja, det kan man begribe. Fylder Glasene, før det kommer til videre Explication. Nu kunne vi da virkelig i Sandhed drikke den store Garricks Skaal. Han leve!

(De gientage det Alle, klinker og drikke.)

Garrick.

Mine Venner! Lader os drikke Frankrigs og Englands — og vort store Landsmandsstabs — Kunstens Skaal! — Jeg maa forresten have den Ære at sige Dem: jeg har aldrig et Dieblil tvivlet om de franske Skuespilleres Talenter. Det Rhygte: jeg skulde have sagt, de kunde ikke illudere mig, er grundfalskt. Men det glæder mig, at dette falske Rhygte gav os Alle Anledning til en Spøg, hvorved vi kom til at vise hinanden, hvad vi kunde, uden Digterhjælp.

Alle.

Garrick leve!

Garrick.

Men — oprigtig talt — langt kunne vi dog ikke komme uden denne Hjælp! Altsaa: Moliere og Shafespeare!

Garrick.

De Franste.

Shakespeare og Moliere!

Madame Mercier

(Nikker Hovedet ind ad Døren og spørger):

Men behnder Comodien da ikke snart?

Garrick.

Den er forbi, lille Mo'er!

(Tæppet falder.)

Den lille Skuespiller.

Et Lystspil.

Akermann, Skuespiller og Theaterdirecteur.
Madame Akermann, hans Kone, Skuespillerinde.
Frederik Schröder, en Dreng paa sexten Aar, hendes
Søn med hendes første Mand.
Stuart, Liniedanser og Tassenspiller.
Madame Stuart, hans Kone.
Koch, Skuespiller.
Baron von Feuerwagen.
Baronessen, hans Frue.
Niemert, en gammel Skomager.
Bon Prachten og
Tre andre Officerer.
Lise, Opvartningspige.
En Tiener.
Reithaand, en Tyv.
Soldater.

Handlingen foregaaer i Aaret 1767, i et lille Fyrstendomme i Tydsk-
land.

Forste Handling.

Stue i et Værtshuus.

Frits. Niemert.

Frits.

Det er saa varmt; jeg maa endelig drikke noget Vand.

Niemert.

Det skulde du ikke, Frits! Du fordærver din Mave med det Slabberads. Der er intet bedre Middel mod Gede, end Brændeviin. Vil du ellers have Vand, saa er der vel ogsaa Raad for det. Der hænger en Klokkesor.

Frits.

Det er herligt i disse Værtshuse, det er ligesom i et Feeslot i de gamle Eventyr; man behøver blot at gnide paa en Lampe, saa kommer der strax en Mand, eller i det mindste et Legeme, og spørger: Hvad godt?
(Ringer.)

Lise kommer.

Hvad godt?

Frits.

Sagde jeg det ikke nok?

Lise.

Hvad er til Tjeneste, Mossis!

Frits.

Na mit smukke Barn! kan jeg ikke faae en Flaske godt koldt Vand?

Lise.

Jeg bringer Vin, Brændevin og Ol. Vil han have friskt Vand, min friske Fyr! saa gjør han bedst i at hente det selv fra Posten.

Frits.

Ja troer du jeg er bange for det? (Ryser paa Fingeren ad hende.) Udelmodige Skionne! Jeg skal strax være hos dig igien.

(Han gaaer).

Lise.

Det er en Galfrands.

Niemert.

Det lader kun saa, lille Jomfru! Han er lidt melankolisk nok.

Lise.

Er han maaskee forelsket?

Niemert.

Det kunde vel være. (Sagte.) Men ikke i hende.

Lise.

Er det maaskee en ung, riig Herre, som reiser incognito?

Niemert.

Ja ung er han, og incognito reiser han; men riig er han ikke, Gud bedre!

Lise.

Det er et smukt ungt Blod. Det fortryder mig halvveis, at jeg beed ham af.

Niemert.

Nu, han faaer vel ikke Bandstræk for det.

Lise.

Hvad er det ellers for en Fyr?

Niemert.

Det er en Aeteur.

Lise.

Herregud! det stakkels uskyldige Barn saa tidlig forført! Hører han maaskee til Aekermanns Bande, som kom her iforgaars?

Niemert.

Det er Aekermanns Stedson.

Lise.

Nei, er det muligt?

Niemert.

Faderen Aekermann forlod Drengen Schroder i Krigens Tid i Konigsberg, med et tomt Theater, som han fik Lov til at leie ud. Men der kom ingen; og den stakkels Frits havde maattet omkomme af Nød, hvis ikke et christent Menneſte havde taget sig af ham.

Lise.

Hvem var det?

Niemert.

Det skilker sig ikke, at rose sig selv.

Lise.

Var Han ogsaa ved Theatret?

Niemert.

Ja ved Theatret var jeg; — jeg var Controlleur.

Lise.

Ja ja! Hvis de Folk ikke vare, saa kom man jo ikke ind.

Niemert.

Tvertimod, mit Barn! Hvis de Folk ikke vare, saa kom der altfor Mange ind.

Lise.

Men troer Han, jeg har Tid til at staae her og sladdre med Ham? — Siig mig bare kort og godt, hvorledes gif det siden den stakkels Dreng?

Niemert.

Det gif ham saadan, at han ikke fik Lov til at gaae laenger.

Lise.

Hvad for noget?

Niemert.

I den latinske Skole, mener jeg, da Skolepengene udebleve.

Lise.

Hvad gjorde han saa?

Niemert.

Saa gjorde han ingenting. Saa kom han til mig og klagede sin Nød. Og jeg forstod ham, skiondt jeg ikke kunde Latin.

Lise.

Giakp Han ham da?

Niemert.

Ja! med alt hvad jeg ikke havde. Jeg var næsten ligesaa fattig som han. Men jeg havde dog en Stue, der ikke var stor nok til mig selv; den deelte jeg med ham. Jeg satte ham ved mit Bord; men jeg satte ingen Mad paa Bordet. Jeg delte ogsaa min Seng med ham, men der var ingen Sengklæder i Sengen. Og nu skulde Hun bare seet Drengens Taknæmmelighed, da jeg overøste ham med alle disse Belgierninger.

(Det ringer.)

Lise.

Nu kommer jeg strax! Og hvad lærte da nu den stakkels Dreng?

Niemert.

Jeg lærte ham to Ting, hvormed han godt kunde slaaet sig giennem Verden, hvis han havde lært det tilgavns.

Lise.

Hvad var det?

Niemert.

At sje Skoe og at drikke Brændeviin. I begge Dele bragte han det ikke synderlig vidt.

Lise.

Nu kan jeg begribe, hvorfra den Vanddriften reiser sig. Men, Skomager, hvorfor deler Han da Skiabne med den fattige Dreng?

Niemert.

Af Kiærlighed og Troskab. Beed Hun hvad det vil sige, lille Tomfru?

Lise.

Nei, de Passioner kiender jeg Gud skee Lov ikke endnu. (Det ringer.) Har det saadan en Gast? Hvorfor har han da den lille Aeteur saa kjær, Skomager?

Niemert.

Er det et Under, naar han har været i Galgen for min Skyld?

Lise.

Th vor Herre bevares!

Niemert.

Saa sandt som jeg er ærlig: han kom i Galgen for min Skyld.

(Det ringer.)

Lise.

Ja ring I kun! Nu begynder Historien at blive morsom.

Niemert.

Seer Sun vel, den stakkels Frits fandt mig sidde der og fortovle i min fattige Eensomhed. Fryse gjorde vi, ingen Pind Brænde var der i Kiøkkenet, — Kaalen i Gaugen var opspiist; ikke en Praas var der at tænde. Vi fukkelurede i Mørke, saae ud af Bindvet paa Karlsvognen, som blinkede; Sneen gnistrede i Maanstin. — Nu var der just den Formiddag hængt en stor Savtho, uden for Byen, som længe havde forstent det. Det var en klingende Decemberfrost; Sneen feg alt tykkere og tykkere —

Lise

(Chopper og klapper i Hænderne).

O det var deiligt! det var deiligt! Jeg hører intet heller, end om Syndere der skal rettes, og gyselige Spøgelsehistorier.

Niemert.

„Ja“ — slap det mig ud af Munden — „naar man havde saadan en Lok, saa havde man ingen Nød.“ — „Hvad for noget?“ spurgte Frits. Nu skal Sun vide, lille Jomfru, hvor jeg er fra, har man den Dvertro, at hvis der eier en Haarlok af en hængt Thy, den kan aldrig komme i Forlegenhed.

En Dpvarter kommer.

Men Lise! hvor bliver du af? Hele Huset ringer efter dig.

Lise.

Om de sloge mig ihjel, gif jeg ikke af Stedet. Vart lidt op for mig, Johan! Jeg skal være dig til Tjeneste igien.

(Dpvarteren gaaer.)

Lise.

Nu da? Det var en Haarlok J vilde have?

Niemert.

Hvad gjør min iegode Frits? Han løber ud i Nat, Storm og Sne, klavrer op ad Galgebiælken til Thyen, stiaerer en Lok af hans Hoved; og — inden jeg veed et Ord deraf, — staaer han hos mig i Stuen igien, lægger Lokken paa Bordet, og siger: „Der er Talismanen! Det skulde glæde mig, hvis den kunde hialpe.“

Lise.

Det var da affsheligt! Havde han ikke mere Angst for den Døde? Ikke mere Agt for Belansthændighed?

Niemert.

Han havde mere Angst for at den Levende skulde døe, end for at den Døde skulde leve op igien.

Lise.

Hjalp den da?

Niemert.

Ja Gu hjalp den! Den hjalp mig til ydermere at kiende Drenzens fortræffelige Gierte.

Lise.

Blev det ikke til Andet? Og over det Narreri staaer jeg her og glemmer alle Gæsterne.

(Hun gaaer.)

Niemert

(Alene. Seer ud af Scenen).

Hvem kommer der? Ih Guds Død — er det ikke netop Stuarts som jeg vilde undgaae? Naa, nu seer det godt ud! Nu er Fanden løs igien. Er hun ligesaa smuk som hun var før? (Seer ud.) Hun er s'gu smukkere. Stakkels Frits, hvordan vil det nu gaae dig!

Stuart kommer med sin Kone, fulgt af Frits. Hun har Kiærminde i Haanden.

Stuart.

Frits! Nei, mine Dine have ikke bedraget mig.

Frits.

O jeg kiendte Dem strax! Hvilken Lykke! Jeg troede, De vare reiste til England.

Stuart.

Det var ogsaa min Hensigt; men da jeg hørte, din Stedfader kom her til Byen, hvor jeg tilfældigviis opholder mig, fik jeg Lyst til at oppebie hans Ankomst, og maaskee gaae i Compagnie med ham et Par Maaneders Tid. Han kom først igaar, jeg har endnu ikke talet med ham.

M. Stuart.

Vi komme fra en Spadseregang. Eggen er saa skøn! — Floden løber tæt forbi det gamle Skovkloster.

Stuart (munter).

Nu hvordan gaaer det, Frits? Ligesom jeg havde ifinde at tage dig med til London, fik du jo Brev fra din Stedfader, at du skulde til Lybek og staae i Lære. Du havde dog gierne fulgt os; men min Kone holdt dig en moralsk Forelæsning over, at Børn bør adlyde deres Forældre; og saa lod du da; jeg veed ikke, om det var dem eller hende; men det veed jeg nok, at det skeete med vaade Dine.

Frits.

Maatte det ikke røre mig, en stakkels næsten Faders og Moderløs, at stilles fra de eneste Mennesker, der havde viist mig Godhed?

Stuart.

Er den gode Skomager Niemert da intet Menneske?

Niemert.

Mig regner han ikke blandt andre Mennesker, Herr Stuart! thi vi ere eet Legem og een Siæl.

Frits (til M. Stuart).

De har lært mig saameget! De har dannet mig til min Kunst; og hvis jeg er bleven et ordenligt ungt Menneske, saa har De forvandlet mig dertil, fra en Gadedreng.

Niemert.

Ja det kan jeg bevidne!

Stuart.

Nu, hvordan gif det da paa Reisen fra Königsberg til Lybek?

Niemert.

Gud forlade Dem, Herr Stuart! at De har lært den Dreng at voltigere paa slap Linie. Det skulde han

da ogsaa paa Skibet, og saa tog han sig ikke iagt, men faldt ned, og havde nær slaaet alle de heilige Tænder ind i Munden, som vor Herre har begavet ham med — til ingen Nytte.

M. Stuart (betsymret).

Kiære Frits, De har dog ingen mistet af deres Tænder?

Frits (leer).

Nei, de sidde der alle endnu.

Riemert.

Til Tieneste! — Altid skulde han overst op i Masten, ligesom de forvovneste Matroser; for han er som Abekatten: alt hvad han seer, skal han giøre efter. Men vor Herre velsigne Dem, Herr Stuart! for de Tassenspillerkunster, De lærte ham. Man kalder dem brodløse; — men det er den største Løgn; thi det var det Gnestte, efter Skibbrudet, som skaffede os Brød det paa et Giland midt i Østerhavet, der hedder Christiansøe, eller Ørteholm, og beboes af et vildt Folkeslag, der ikke taler andet end Dansk.

Stuart.

De glemmer, at min Kone er dansk.

Riemert.

Om Forladelse! Jeg er en gammel Væsel. Ja det havde været godt, hvis vi havde havt hende med, som Tollmejer, og det ønskte Frits ogsaa lidt nok; saa havde vi meget bedre kunnet forklare os for Ørteholmerne.

M. Stuart.

Men da De nu kom til Lybek, kiære Frits?

Frits.

Lykkeligviis fik jeg et Brev fra min Stedfader. Paa min Moders Forbøn havde han forandret sin Beslutning, og kaldte mig hjem, for hos ham at fortsætte min Kunst.

Kiemert.

Hvorover Krænmeren blev saa glad; — nemlig over at blive af med ham igjen — at han klædte ham op fra Top til Taa.

Stuart.

Har du allerede været hos din Stedfader?

Frits.

Nei, Reisen gielder just lige derhen. Vi komme paa Apostlenes Bogue.

Stuart.

Beed du, at han boer tre Guse herfra?

Frits.

Nei!

Stuart.

Dersom min Kone og jeg ikke først skulde gjøre et Besøg, saa kunde vi følges ad derhen.

Frits.

Det vilde være mig til stor Nytte, hvis De vilde lægge et godt Ord ind for mig, hos min Stedfader.

Stuart.

Det skal jeg nok.

M. Stuart.

Vi skal ikke bagtale Dem.

Frits (henrøst).

D jeg talter Dem ret inderligt!

Stuart (seer).

Fordi hun ikke vil bagtale dig?

Frits (til M. Stuart).

De har plukket Blomster.

M. Stuart.

Kiærminder! De voxte dernede ved Floden i stor Mængde.

Frits.

D man behøver ikke at gaae saa langt, for at finde dem.

M. Stuart.

Farvel, saa længe!

(Stuarts gaae.)

Frits

(Staaer længe og stirrer efter hende, derpaa siger han, som vaagnende af en Drom):

Jeg vil bede Pigen, for gode Ord og Betaling, at overlade mig et lille Kammer, hvor jeg i al Hast kan klæde mig lidt om.

Niemert.

Nei, een af Delene, Frits! Gjør hun det for gode Ord, saa behøver du ikke at betale; og forlanger hun Betaling, saa behøver du ingen gode Ord at give hende.

Frits.

Kun et Dieblif!

(Han tager en Kiærminde op, som M. Stuart har ladet falde og siger sagte:)

Lod hun Kiærminden falde der med Willie?

Er den et Tegn paa Lykkens Utterkomst?

Der er dog ingen Roser, ingen Lilie

Saa sød, som sliq en venlig lille Blomst! —

(Han kysser den, gemmer den paa sit Byst og gaaer.)

Niemert.

Jeg troer sgu han gjør Bers! Ak, Frits, Frits! hvordan vil det nu gaae dig, hos din hidfige Stedfader? Og hvordan gaaer det mig? Bliver jeg Controlleur igien eller ei? Og Siertet har du fuldt af Sorg og Bekymring. Thi jeg veed, at du er forslibt i den deilige Madame Stuart. Og skiondt du ikke taler derom, sukker du dog desmere, hvergang vi komme forbi en Gyldekal, en Lakai, et Kildevæld eller et Maanskin. — Det er min Trøst, at han drikker saa meget Vand. Men Poeterne sige jo, at alle Jordens iiskielende Bænder ikke formaae at slukke Elskovs Ildbrand. — (Efter at have grundet et Dieblit:) Jeg haaber, det er Løgn!

(Gaaer.)

Bærelse hos Ackermanns.

Madame Ackermann. Koch.

M. Ackermann.

Kiære Koch! maa jeg udbede mig en Godhed af Dem?

Koch.

Gierne, Madame Ackermann! Er det en lille Rolle, De er i Forlegenhed med? De veed, jeg hjælper, hvor jeg kan. Er det en Tiener, som skal melde en Fremmed? Et Bud?

M. Ackermann (smitende).

Ja, et Bud er det rigtignok, men ikke paa Theatret. De veed, min Frits kommer tilbage idag. Men uagtet det inderligt glæder mit Moderhierte, skælver og bærer jeg.

Koch.

Hvorfor?

Den lille Skuespiller.

M. Ackermann.

J to Mars Tid savnede den stakkels Dreng Alt; vi sendte ham ikke en Skilling.

Koch.

Harde han ikke det hele store Theater at leie bort?

M. Ackermann.

Jo, naar Nogen vilde leie det. Men hvo brød sig vel i Krigens ødelæggende Tid om Theater og Skuespil? Den Mand i Königsberg, som lovede Ackermann at tage sig af Drengen, var et slet, uordentligt Menneske. Det vidste vi ikke. Den stakkels Frits maatte forlade Skolen, gif for Lud og koldt Vand; og hvis ei en fattig Skomager havde taget sig af ham, var han reent forkommet.

Koch.

Ei, frist Mod, Madame Ackermann! Drengen befinder sig jo vel, har lært Skomagerprofessionen, Liniedandsen, Tastenspiilerkunsten; han har lidt Skibbrud, staaet tre Dage i Bære hos en Hofekrammer; og saaledes beriget med Verdens- og Menneskekundskab, vender han tilbage til Skuepladsen igjen.

M. Ackermann.

De spøger! Men hvorledes skal jeg møde ham som Moder? Og dog har min Samvittighed intet at bebreide mig; jeg bad Ackermann tidt nok; men saa god en Mand han er, er han dog haard og egenfindig; fielden havde han desuden selv Noget; han har gaaet meget igiennem i denne Verden, og troer, at Modgang er Geniets bedste Skole.

Koch.

Det troer jeg ogsaa. Disse Drivehuusplanter bliver der fielden noget Stort af.

M. Uckermann.

Men man skal dog ikke forsætlig bringe et stakkels Barn i Nød, i det daarlige Haab, at alting vil lykkes.

Koch.

Hvorned kan jeg da nu tiene Dem?

M. Uckermann.

Med at møde ham paa Veien, forberede, stemme ham i den gode Tone for sin Fader. Uckermann er en fortræffelig Mand; men — den ulykfsalige Gidsighed! — Frits er ogsaa kort for Hovedet; det ene Ord tager let det andet, og jeg forudseer den grændseløse Ulykke, at neppe er min Søn kommen indensfor Døren, saa jager Stedsfaderen ham bort igien.

Koch.

Det skal have gode Veie. Jeg skal nok lære ham sin Rolle.

M. Uckermann.

Han skal ingen Rolle spille; han skal kun vise sin Fader den sønlige Erbødighed. Skynd Dem nu afsted! Der kommer min Mand.

Koch.

Nei, det er en gammel Skallerjøde. (Eil Joden, som kommer ind, i Jodedialekt:) Det er Skade, jeg ikke har Tid at blive, saa kunde jeg lære noget af dig, Smaus! Det er just mig, der spiller Jederne! (Gaaer.)

Joden med en stor Pøse under Armen.

Der Herr kalder mig Skallerjede? Ja ja, det faaer jeg finde mig i, for det er jeg sku ogsaa.

M. Uckermann.

Men jeg har intet at stakke med dig, Moses!

Jøden.

Madammen kalder mig Mouses? Ja ja, det faaer jeg finde mig i; for det hedder jeg sku ogsaa.

M. Ackermann.

Det er et stort Navn. Gjør det Vre!

Jøden.

Ja det er sku altfor godt til mig. Jeg kunde gierne naies med at være opkaldt efter een af de schmaa Profeter, eller Konger i Israel.

M. Ackermann.

Men du gaaer forgiæves her; thi jeg har intet at stakke med dig.

Jøden.

Ah! Madammen mischiender mig! Hun troer, jeg er een af disse Seelenverkopere, der gaaer omkring som en brelende Leve, og opsluger Studenterne deres gamle Klæer. Tværtimod! jeg vil ikke leve noget af Madammen; jeg vil sælge noget til Madammen.

M. Ackermann.

Men jeg vil ikke kiøbe noget af dig.

Jøden.

Det kan Hun sku ikke lade være! Hun er jo Direktrische for en Comediantspillerbande, og de Folk have neppe hvad de kan stule dem selv med, mindre hvad der hører til saa store Potentater, som de hver Aften skal agere. Jeg gaaer ikke selv paa Comedie, for jeg har forsvoret at nide nogen Fornæelse, som koster Penge; men jeg læser Plakaterne, og saa har jeg en godt Ben, der fortæller mig Indvolden af Comedien; og saa har jeg det sku ligesaa godt som de Andre.

M. Akermand (seer).

Hvad troer du da, jeg trænger til?

Jøden.

Madammen skal spille Semiramis; og det er en babyloniske Fruentimmer, en Dronning, hun maa sku være brellant klædt. Hun stikker hendes Mand ihjel, for at faae hans Krone. Men hvor er Kronen? Har De tænkt paa den? See her er sku en Krone til Kong Ninus af uægte Guld, med falske Diamanter. Den skal De have for to Rigsdaler. Bed Lis seer den ud, som den havde kostet hundredtusind.

M. Akermand.

J Mørke maa den tage sig endnu bedre ud.

Jøden.

Dg her er en Lischtrings Kiole med ægte Fiskebeensstørt til Fru Semiramis. Lad Folk see til deres Nine, naar Hun faaer den paa, saa schpiller Hun sku eengang saa rerende.

M. Akermand.

Dg her er en Dreng med Paruk og Skiæg paa, der vil spille gammel Jøde, og bilder sig ind, at hans Moder ikke kiender ham. (River Skiægget og Parukken af ham.)

Frits.

Ja det troer jeg nok, naar Graaden staaer mig i Halsen. — Moder! søde Moder! (Han omfavner hende.)

M. Akermand.

Frits, mit elskede Barn!

Frits.

Jeg vilde overraske dig, og saa overraster du mig.

M. Ackermann.

Lad mig ret see paa dig! (Kysser ham.) Slemme Dreng! hvorfor har du redet dig saadan til? Jeg kan jo neppe kiende dig igien.

Frits.

Du kiendte mig kun altfor godt!

M. Ackermann.

Åk, stakkels Dreng! du har havt det ondt. Det var ikke min Skyld.

Frits.

Det veed jeg! Du er min virkelige Moder; men jeg har en Stedfader.

M. Ackermann.

Miskiend ham ikke, Frits! Han holder af dig, — han agter dine Anlæg; men han var i Krigens Tid selv tidt i stor Trang. Han troede, at du bortleiede Theatret.

Frits.

Ja, jeg kiender nok hans sangviniske Forhaabninger og choleriske Fordringer.

M. Ackermann.

Tag dig iagt, min bedste Dreng, for at giøre ham vred! Modsig ham ikke, disputeer ikke med ham. Du skal strax spille med os. Du skal have Sage, som de Andre — Ugepenge. Du skal faae det bedre, end du nogenstinde har havt det.

Frits.

Åk, min bedste Moder! det tvivler jeg ikke om. Nu har jeg jo dig!

M. Ackermann (lytter).

Der kommer Nogen op ad Trappen; det er vist Ackermann.

Frits.

Nu vil jeg spille Tode for ham med, og presentere ham en Nyttiverel fra hans forlorne Søn i Königsberg.

M. Ackermann.

Frits, er du affindig? Det var jo den sande Maade, at faae ham opbragt igien. Nei! gaae ind i mit Sovelammer, vask dig, klæd dig om! Hvor har du dine egne Klæder?

Frits (i Jodebialekt).

Ger i Posen!

M. Ackermann.

Saa skynd dig! Og naar jeg kalder, trød da frem for din Stedfader, som en venlig, ærbødig og fornsiet Søn.

Frits

(Kloer sig bag Øret).

Den Rolle vil blive vanskeligere, end den fores-gaaende. (Gaaer.)

Ackermann kommer meget hæftig ind, kaster Hatten fra sig og tørrer Panden.

Det gaaer aldrig godt! Det er en Skandal!

M. Ackermann.

Hvad er det lille Mand? Kunne Skuespillerne ikke deres Roller?

Ackermann.

Fortræffeligt! Paa dem er der intet at udsætte. Men den forbandede Smører, som skulde male mig Kilden! Det er ikke Vand, det er smeltet Bly, grøn Andemad. Og saa den ulykkelige Statist, der skal staae med Fakkelen, naar Helten døer. Det er mig umuligt at faae den Karl til at sætte et bedrøveligt

Ansigt op; og saa holder han Fakkelen saadan, at den sætter det dumme Fies i fuldt Lys, og fordærver mig hele Scenen. — Har du ikke noget at give mig at drikke?

M. Uckermann (seer).

Der staaer Biin, Sukker og friskt Kildevand paa Bordet.

Uckermann (drifter).

Ah, det gjorde godt.

M. Uckermann.

Jeg vil bede Koch om at holde Fakkelen.

Uckermann.

Stakkels Koch maa altid holde her.

M. Uckermann.

Men hør, Uckermann! Jeg har en ung Skuespiller at presentere dig, som ønsker at engageres.

Uckermann.

Har du allerede talt med ham? Synes du om ham?

M. Uckermann.

Ja, jeg synes godt om ham; men jeg dømmes maaskee partist, for jeg er i Slægt med ham.

Uckermann.

Saa? Det maa da være langt ude.

M. Uckermann.

Nei, det er temmelig nær. Han bærer endogsaa mit Navn. (Kalder:) Kiære Schröder! Vær saa god, at komme ud! Min Mand venter Dem.

Uckermann.

Hvad Fanden! er han i dit Sovokammer?

M. Akermann.

Ja, jeg har jo sagt dig, at vi ere Nærpaarsørende.

Frits kommer ordenligt klædt og bukker meget dybt.

Akermann (leer).

Frits! Galsfrands! Er du der? Nu, det er mig kjær! Velkommen hjem.

Frits

(kysser hans Haand).

God Morgen, kiære Stedsfader!

Akermann (med Følelse).

Kald mig ikke Stedsfader! det veed du, jeg ikke kan lide. Jeg har dig saa kjær som en virkelig Fader, naar du som god, velartet Søn viser mig den skyldige Afgtelse og Ehdighed. — Du har været paa Collegiet og lært Noget?

Frits.

Ja, saalænge jeg kunde; men jeg maatte forlade Collegiet igien.

Akermann.

Jeg veed det. I Krigens Tid maatte vi jo forlade alting. Det gior mig ondt; men det var ikke min Skyld; jeg havde intet at dele med dig.

Frits.

Jeg har aldrig klaget.

Akermann.

Nei, det var just Feilen. Hvorfor skrev du mig ikke til?

Frits.

Jeg vidste ikke, hvor Brevene skulde hen.

Akermann.

Du var for stolt, for magelig til at skrive.

Frits.

Jeg skrev engang et langt Brev, men fik intet Svar.

A. Kermann.

Det har jeg ikke faaet. — Du har vel ofte lidt baade Hunger og Tørst?

Frits.

Ja.

A. Kermann.

Og Skibbrud?

Frits.

Ja.

A. Kermann.

Nu, det er mig kiært! Modgang er en god Skole.

Frits.

Ja, hvis Hunger og Glendighed kunne danne et Menneske, saa maa jeg være bleven fuldkommen.

A. Kermann.

Jeg vilde sætte dig i Lære hos en Kræmmer; der havde du faaet Mad og Drikke fuldt op.

Frits.

Mennesket lever ikke af Bred alene.

A. Kermann.

Vel svart!

Frits.

Men han maa dog ogsaa have Bred.

A. Kermann.

Du kunde ikke holde ud at staae med Alenen bag Disken?

Frits.

So — tre Dage.

Akermann.

Det kan jeg lide! Du vil heller gaae Kunstens
tornefulde Sti med os?

Frits.

Og plukke Roser!

Akermann.

Uf den Ungdomsdrøm vil jeg ikke vække dig.

Frits.

Man drømmer undertiden Tal, som komme ud.

Akermann.

For mig gjerne! Vi spille Jacob von Dyboe i
Overmorgen; troer du, at du kan spille Peers Rolle?

Frits.

Jeg troer, jeg kunde spille alle Rollerne i Stykket.

Akermann.

Saa maa du være von Dyboe, skiondt du er
noget spædlemmet. Stortalenheden mangler dig ikke.

Frits.

Jeg skal lære Peers Rolle til Middag.

Akermann.

Og jeg skal instruere dig.

Frits.

Maa jeg ikke spille den førstegang uden Instruction?

Akermann.

Er du allerede saa stor en Mester, at du ikke
taaler Rettelser?

Frits.

Jo gierne; naar jeg bare først maa have Tid til at begaae Feilene.

Ukermann.

Begynder du nu igien?

M. Ukermann (bedende).

Frits!

Frits (fatter sig).

Deres Veiledning vil være mig til største Nytte.

Ukermann.

Det skulde jeg mene!

En Opvarter kommer.

Herr Baron Kammerherre von Feuerwagens Tjener melder, at Baronens Bogn holder dernede, og at Herr Baronen strax agter at gjøre Herr Ukermann og Madammen et Besøg.

(Gaaer.)

Ukermann

(Studter sig utaalmodig).

Herre Gud i Himlen! Jeg har gaaet og aset den hele Formiddag paa Proven. Det er en Gundredagshede! Jeg havde haabet at kunne sidde lidt her i Kioligheden i No; og saa kommer den Nar. — Kan jeg ikke nægte mig hjemme?

M. Ukermann.

Kiære Ven! det gaaer aldrig godt; det er jo en stor Ure, han viser os.

Ukermann.

Å, gid Fanden havde hans Ure! Han kommer kun for at more sig, for at dræbe Tiden; og saa skal det endda anses for en Naade.

M. Ukermann.

Han gielder jo Alt hos Fyrsten.

Ukermann.

San gjør Fanden! Fyrsten er for viis og forstandig en Herre til at bryde sig om den Nar.

M. Ukermann.

Men hans Kone er en hoist elskværdig, aandsfuld Dame, Prindsessens bedste Veninde; og det er ved hende, han har udvirket os Tilladelsen at spille her. Klogskab byder at vise ham Venlighed; han er jo selv venlig.

Ukermann.

Ja, det er af den Slags Herrer, som kysser og klapper i eetvæk, medens de støde Folk i Siderne med Albuen og træde dem paa Tærne.

Frits.

Ja saa vil jeg da gaae ind og læse paa min Rolle.

M. Ukermann.

I det andet Bærelse! (Hun viser ham ind i et Sideværelse.) Der er Herr Baronen.

Baron von Feuerwagen kommer.

Ja, her er jeg. Ha, ha, ha! Det havde De ikke ventet? Og hvorfor ikke? Troer De, det er en Skam for en Cavalleer at vise en udmærket Artist Agtelse? Paa ingen Maade. God Dag, min Kiære! Svordan gaaer det? God Morgen, Madame Ukermann!

M. Ukermann.

Herr Baron! det er virkelig for stor Ære —

Baronen.

Hvorfor det? Besøgte ikke Jupiter og Mercure Philemon og Baucis i deres Hytte og opfyldte deres Duster? Troer De, jeg deler Mængdens Fordomme, og foragter en god Acteur?

Ukermann (fortrædelig).

Nei, det har jeg aldrig troet, Herr Baron! De er en fornuftig Mand, og enhver Dumhed maa være Dem væmmelig.

Baronen.

Nu, min Kiære! en Fordom er endnu ingen Dumhed. Lad os ikke kalde det Dumhed, vi kunde blive ilde farne. Jeg forsikrer Dem, der er fornemme, kloge Herrer, selv lærde Mænd, som dele disse Fordomme, uden i mindste Maade at være dumme.

M. Ukermann.

Ganske vist, Herr Baron! Hav da den Godhed, ikke at røre ved et Saar, hvoraf vi lide uforskyldt.

Ukermann (raff).

Lider du, Sophie? Jeg kan forsikre Dem, Herr Baron, jeg lider slet ikke, jeg er aldeles ikke saaret. — I Grækenland kunde en Skuespiller blive Sørfører!

Baronen.

Dg i Rom var han Slave, eller Frigiven.

Ukermann.

I Spanien og England var det Prælater og Munke, som først opførte Comedier i Kirkerne.

Baronen.

Dg i de protestantiske Lande gaaer endnu ingen Præst, Aar 1767, paa Comedie.

Ukermann.

Ja, saa forskiellige ere Tiderne. Der har været Tider, Herr Baron! hvori der ingen Adel var, og hvad staaer Dem inde for, at de aldrig komme igien?

Baronen.

Det ville vi ikke haabe! Men jeg kan forsikre Dem, at jeg ofte har ærgret mig over, at gode Skuespillere ikke komme i godt Selskab, hvor man dog blot lærer den finere Tone, som de i det høiere Skuespil ikke kunne undvære.

Akkermann.

O ja! Naar vi skulle forestille Standspersoner. Men glem ikke, Herr Baron! at Skuespillerens vigtigste Rolle er, at fremstille Mennesket i sin sande, dybe Natur; og at Livet i de galante Cirkler er oftest dødt, eensformigt og tvungent. Skuespilleren burde, efter min Mening, egenlig altid føre et eventhyeligt, vagabundist Liv; i det selskabelige Liv har han intet at gjøre, der er han ikke længer Akteur, der er han Tilskuer; og jo mere uforstyrret og ukiendt han sidder i sin Krog og lytter, jo bedre.

Baronen.

Sa, ha, ha! Herr Akkermann holder paa Paradoxen. Og jeg kan nok lide denne Maade. Ja, min kiære Akkermann! De og Deres Kone ere virkelig et sandt Kunstnerpar. Hvad har De været før, gode Akkermann? Kammertiener hos Feldtmarstal Münnich, ikke sandt?

Akkermann.

Min Fader var Landmand; jeg studerede Saarlægekunsten, blev mod min Villie hvervet til Soldat, avancerede til Vagtmester, har lugtet Krudtet i alle Feldslag med Feldtmarshallen, og deelt Faren med ham. Han holdt meget af mig, jeg glemmer ham aldrig. Har De været Militær, Herr Baron?

Baronen.

Nei, min Kiære! Jeg er gaaet Hofveien, den civile Carriere.

Kærmann.

Den er ogsaa nemmere.

Baronen.

Al! der vover ogsaa Torne paa den. — Nu vel, hvordan er De tilfreds med vort Theater? Det er for lille, ikke sandt? Jeg har saa tidt bedet Hans Durchlauchtighed om at lade os bygge et stort, ret stort Theater. — Naar man har været i England og Italien — Men Hans Durchlauchtighed vil ikke.

Kærmann.

Gud velsigne Hans Durchlauchtighed for det! Tro De mig, Herr Baron! naar Theatrene blive store, saa blive Skuespillerne smaae. Et Theater skal ikke være større, end at man overalt kan see deres Ansigtstræk og høre de fineste Nuancer af deres Stemme.

Baronen.

Men naar det nu ikke kan rumme Tilskuerne.

Kærmann.

Saa blive Tilskuerne hjemme til en andengang, det styrker Appetiten. Derimod kunde det let kiese Lyften, naar man altfor ofte kom i det tomme Hus.

Baronen.

Men nu den store Opera?

Kærmann.

Hvor den faaer alt for stort Indpas, der Gud Nat, Skuespillerkunst!

Baronen.

Men den morer dog meest, og Skuespillet's Hovedhensigt er at more.

Ukermann.

Nei, Herr Baron! den er at forædle Morstaben. Derfor hører jeg, at der i den store Solbergs Fødeland saa sindrigt skal staae over Theatret: „Ei blot til Lyst!“ Det er et godt Tankesprog, Herr Baron! det burde staae over ethvert Theater.

Baronen (sagte).

Det Menneſte siger mig paa en plump og usorſtammet Maade imod i alting. Det fortrejder mig halvveis, at jeg har taget mig af ham. (Sott:) Ja Farvel, min kiære Ukermann! Det fornøier mig, at De har det saa godt, og er saa vel tilfreds. Sid De aldrig maa blive vakt af den Illusion.

Ukermann.

De kalder det Illusion?

Baronen.

Al ja, hvad er hele Livet andet, philosophisk talt. Farvel, Madame!

M. Ukermann (ærbødigt neienende).

Tillad mig, Herr Baron, at takke Dem! Vær forsikret om, at vi skionne paa Deres Godhed. Ranken maa have en Stamme at slynge sig til, hvis den skal trives.

Baronen (venlig, smigret).

Ranken maa have en Stamme? En meget smuk Lignelse! Meget vel sagt!

M. Ukermann.

Og en saadan sandt vi i Dem. Min Mand deler mine Følelser!

Ukermann (sagte).

Jeg gjør Satan!

M. Kermann.

Undskyld ham, hvis —

Kermann (ovfarende).

Hvad skal Baronen undskylde, kiære Kone? Der er ingenting at undskylde. Jeg troer, at have talet ret fornuftigt med Herr Baronen, og ikke sagt et Ord, som jeg ikke har givet mine Grunde for.

Baronen.

Tilforladelig! De er ligesaa god Philosoph, som Acteur, min Kiære! A revoir! (Sagte:) Det er en Stud; men Konen er en excellent Kone, for hendes Skyld vil jeg see igiennem Fingre med Studen.

(Han vil gaae.)

M. Kermann.

Jeg beder at formelde min Respekt til Hendes Naade, Fru Baronessen!

Kermann (sagte).

Og til de unge Junkere, — og til Jagthundene!

M. Kermann.

Hvis hun tillader mig at giøre min Opvartning —

Baronen.

Det vil enchantere hende. Hun har seet Dem spille i Dresden; hun har roest Dem meget for Prindsessen. (Betænker sig.) Hvordan var dog nu den Lignelse, De anbragte saa smukt? Nanken —

M. Kermann (med Bægt).

Maa have en Stamme at slynge sig til, hvis den skal trives.

Baronen.

Rigtig! Meget smukt, paa min Ære! (Sagte:)

Stamme! Det sigter hen til mit Stammetræ. (Hvit:) Jeg skal rapportere det paa høiere Steder. A revoir!
(Gaaer.)

Ukermann.

Ranken! — Du skulde heller taget ham paa Skjodet og redet Ranke med ham.

M. Ukermann.

Der har du characteriseret ham: Et stort Barn, men et godt Skind!

Ukermann.

Sm! Du har i Grunden Ret. Vi behøve ham. Min Hæstighed og Utaalmodighed lobe af med mig. (Rækker hende Haanden.) Jeg takker dig! Du styrer Skibet, naar det vil fuldsæile.

M. Ukermann.

Det er ingen Sag at sæile, naar man har god Bind; og den bovner altid i dine Sæil.

Ukermann (leer).

Nu gjør hun mig til en Bindmager, og jeg maa takke hende til.

Stuart kommer med sin Kone.

Stuart.

Guds Fred!

Ukermann.

Stuart! Velkommen!

Stuart.

Her er jeg! Og der er min Kone. Maa jeg gjøre Madame Ukermann bekendt med hende?

(Damerne hilse hinanden venligt.)

Ukermann.

A, det er din unge Kone! — En Kiøbenhavnær-

inde og en udmærket Dandserinde, som vi have hørt saameget Godt om. (Butter for hende.) Nøgtet har ikke overdrevet, hvad Skionheden angaaer.

Stuart.

Ja, Akkermann! hun kommer fra Holbergs Fædres land.

Akkermann.

Fra Holbergs! Ak, den store Mand! Jeg har spillet i de fleste af hans Stykker. Nogle af mine bedste Roller findes i dem. Den politriske Kandestøber, den Stundesløse, Jakob von Tyboe, Jeronimusserne. Men han er død, og vi faae aldrig hans Mage. Selv Moliere stod tilbage for ham.

Stuart (sigt).

Men ikke Shakespeare!

Akkermann.

Han dannede sig ogsaa i et eventhyeligt, vagabundist Liv.

M. Stuart.

Nei, Herr Akkermann! han var Professor ved Universtetet, og levede meget stille, eensformigt som Pebersvend, den ene Dag som den anden.

Akkermann.

Ja, det var siden, da han ogsaa blev Baron. Men ikke i sin Ungdom, Madame Stuart! Jeg har læst hans Levnet. Uden næsten at eie en Skilling, gif han paa Reiser, flere Gange, udsatte sig for Hunger, Frost og Fierdedagsfeber; togte selv sin Mad i Amsterdam, Paris og Rom, under Navn af Mikkil Røg, efter et Pas, han havde laant af en god Ven, da hans eget var kommet bort. O, det har moret mig usigeligt!

Stuart.

Ja hør nu, Akermann! jeg har noget Vigtigt at tale med dig.

M. Akermann

(venlig til Madame Stuart).

Skal vi gaae ind i mit Børelse, medens Herrerne afgjøre deres Sager?

M. Stuart.

Gierne!

M. Akermann.

De vil finde min Søn der. De kiender ham jo alt. — De har viist ham saa megen Godhed! —

M. Stuart.

Åh, er han allerede kommen? Jeg troede, vi skulde melde ham. (M. Akermann og M. Stuart gaae.)

Stuart.

Nu vel, Akermann! Tilfældet bringer os sammen igien; hvad synes du, om vi atter gif i Compagnie? Min Kone danser godt, hun vil være god i dine Balletter; og jeg slaer min Linie op, naar I ere færdige, — gjør mine Taskenspillerkunster, — saa strømme der Penge til Huset. Jeg vil betroe dig det: jeg er alt en formuende Mand, og driver mere min Kunst af Lyst end af Nødvendighed. Det vil more mig, at være endnu et Aarstid i Fælledskab med dig.

Akermann.

Hør mig, min Broder! Lad os tale ærligt og ligefrem! Du er oprigtig, og jeg vil tilstaae dig lige saa ærligt: jeg er en fattig Mand. Men jeg gaaer ikke i Compagnie med dig.

Stuart (godt).

Ei, ei, er jeg ikke fornem nok?

Ukermann (i samme Tone).

Gud bevares! jeg veed jo, at du er en Stuart, af gammel skotsk Kongeblood.

Stuart (skotsk).

Du troer, som de Andre, at det er ussel Pral? Jeg foragter Eders Tivol, thi jeg veed, hvad jeg er.

Ukermann.

Nu ja, det bør Enhver vide om sig selv. Her kommer du til mig som Liniedanser og Tastenspiller, og som saadan svarer jeg dig.

Stuart.

Hvad har du mod mine Kunster? Ere de ikke ærlige?

Ukermann (leer).

Jo — den ene! Du gaaer ærligt paa Linie; men en Tastenspiller, maa du dog tilstaae mig, kan umuligt gaae ærligt tilværks.

Stuart.

Spog tilside!

Ukermann.

Godt! Jeg kan gjerne tale Alvor; bare jeg ikke bliver dig for alvorlig. Det morer mig ogsaa at see en god Tastenspiller og Liniedanser; men — suum cuique, Hver Sit! Det er nu engang bleven min Grille, at forsøge paa at gjøre Theatret til en Menneskekundskabens, en Sædernes Skole. Eckhof og Lessing have samme Tanker; din Garrick i England ligesaa.

Stuart.

Hvad Usædeligt øver jeg?

Ukermann.

Aldeles intet! Men disse gymnastiske Øvelser,

disse morsomme Illusioner vedkomme ikke min Kunst.
De drage Tilskuernes Opmærksomhed —

Stuart.

Fra det Vigtigere!

Kærmann.

Den store Hob fornøier sig mere over det Sandse-
lige, end over det Mandelige. Dersom du i en Skole —

Stuart.

Jeg troer ikke, Publikum vil finde sig synderligt
smigret ved at betragtes som Skoledrenge.

Kærmann.

Der gives ogsaa Høiskoler!

Stuart (spodst).

Åh, Herr Professor! tag ikke ilde op, at jeg og-
saa holder Forelæsninger, skøndt jeg ikke har taget
Graden.

Kærmann.

Jeg finder mig i din Spot, jeg takker dig for
dit Vensteb; — thi jeg er aldeles overbevist om, at
det er af Godhed for mig, at du vil gaae i Compagnie
med mig. Du vilde bringe de fleste Penge til Huset.

Stuart.

Dg deelte dog Halvt med dig.

Kærmann.

Jeg burde staae til; — men — kald mig en
gammel Siæl, — en forsængelig Kunstner; — jeg
gør det ikke. Jeg vil ikke takke dig for Brodet; kan
jeg ikke fortjene det ved min egen Kunst, saa vil jeg
sulte. — Jeg veed meget godt, at du paa en let Maade

føleligt kan hævne dig. Du behøver blot at slaae din Linie op og gjøre dine Kunster paa samme Dag som jeg spiller, saa løber Alverden til dig, og mit Huus staaer tomt.

Stuart (hol).
 1788

Det gjør jeg ikke; paa saa lav Maade hævner sig ingen Stuart. Jeg siger til dig, ligesom Abraham sagde til Loth: Skil dig fra mig! Hvis du vil til Venstre, saa gaaer jeg til Høire, og drager du til Høire, saa gaaer jeg til Venstre. Farvel! Vi sees aldrig meer.

Akermann.
 1788

Troe mig, jeg skænner paa din Høimod.

Stuart (hidfig).
 1788

Det er ikke Høimod — det er Stolthed! Du har fortørnet, forsmaaet mig; det tilgiver jeg aldrig.

Akermann.
 1788

Forstaae mig ret!

Stuart.
 1788

Jeg forstaaer dig! Du sætter dit jammerlige Ubespil, at efterligne Spidsborgernes Besippelser, Dumheder, Angstelser, Kiævlerier og huuslige Sorger, over den ædle Kunst, nær beslægtet med Billedhuggerens, at vise et velbygget, kraftigt Legem i alle Stillinger, at spøge med Naturens Love, den alt betvingende Ligevægt og Thngde, for, som en Fugl uden Binger, at svæve i Luften. Du leger, i dine daarlige fransk-tydske Tragedier, død hvert Dieblil, i største Sikkerhed for dit Liv; jeg er hvert Dieblil i virkelig Livsfare, medens jeg stolt la der som jeg var i Sikkerhed, og spøger med Døden. Vor kolde, tvivlende Tid forkaster alt Overnaturligt; — jeg forsikkrer dig: i mit Høiland,

paa Skotlands Bierge — Men derom vil jeg nu ikke tale! — Mine Kunster give dog en Følelse af slige Virkninger; og idet jeg bedrager den store Hob, vækker jeg en Studsen i dens Barm, der har en dybere Grund, end den selv veed. — Farvel! Ræk mig din Haand!

Uckermann.

Farvel, Stuart! (Stuart stemmer ham, saa han raaber:)
Nu! lad være! Jeg veed jo nok, du er stærk.

Stuart.

Du er ogsaa stærk! Du har med dine brede Skuldre tilbageholdt et stort Bognmandslæs, der vilde vælte. Men du er en Dreng i Kræfter mod mig. Jeg tvinger dig i Knæ!

Uckermann (sønter i Knæ).

Menneske! er du forhylt?

Stuart.

Farvel! Nu kan du sige, at du til Afsted har knælet for en Stuart. (Gaaer.)

Uckermann.

Det er da en uforstammet Karl! (Gøber efter ham.)

Madame Uckermann og Madame Stuart komme ind fra Sideværelset, fulgte af Frits.

M. Uckermann.

O min Gud! de ere komne i Klammeri. Jeg iler efter Uckermann, at holde ham tilbage, at der ingen Barm skeer paa Gaden. (Gaaer.)

M. Stuart (sukter).

Saa maae vi da nu afsted igien! Bort Liv er som Træksuglens.

Frits.

O Madame Stuart! De fortryder vist, at De har giftet Dem med det vilde, uregierlige Menneske.

M. Stuart.

Nei, kiære Frits! det gjør jeg sandelig ikke; thi jeg elsker ham, ellers havde jeg ikke taget ham.

Frits.

Ja De har elsket ham.

M. Stuart.

Troer De, Kiærligheden er af saa svag Natur, at den saa let gaaer over?

Frits.

Nei — den sande Kiærlighed —

M. Stuart.

Dg hvad overbevise Dem om, at min var falsk?

Frits (forvildet).

Troløse!

M. Stuart.

Er De forrykt?

Frits.

Ja jeg troer vist, jeg bliver det.

M. Stuart (veestagende).

Kiære Frits! De veed, hvormeget jeg holder af Dem. Det vilde være mig utaaeligt, sorgeligt, at stilles fra Dem i Brede. De er endnu et Barn, Frits! og saaledes har jeg taget Deres Følelse. Men De er et ungt Menneske med Genie; Geniet udvikler sig tidligt, og kan i Livets Vaar ikke undvære det omme Sværmeri. De maatte have Een at fulke for; og saaledes blev jeg Deres Dulcinea.

Frits (bitter).

Dg jeg Deres Don Quixote. De forhaaner mig oveniklobet.

M. Stuart.

Nei, ved Gud ikke! De har et ømt, blidt Bæsen, en elskværdig Delikatessse, som min Mand savner. Men jeg elsker ham dog ligesuldt, og han er langt mere poetisk, end De troer. Deres Godhed for mig rører mig; var De ældre, kunde De maastee blive mig farlig, nu er jeg farlig for Dem. Thi disse Følelser maae ikke gaae for vidt; og derfor takker jeg Gud og min Skiæbne, som adskiller os saasnart igjen.

Frits

(griber en Pistol, som hænger paa Bæggen).

Hvis De reiser bort, skyder jeg mig en Kugle for Panden.

M. Stuart.

Rasende!

(Ibet Frits haver Pistolen, gaaer den af.)

M. Stuart.

Gud i Himlen!

(Hun løber ind i Sideværelset.)

Ackermann kommer hurtig tilbage.

Er du gal? Hvad gjør du?

Frits (trodsig).

Jeg skyder Pistoler af. — (Ibet Faderen griber efter Stokken, siger han mere fattet:) — Eller rettere sagt, den knaldede af, da jeg rørte ved den.

Ackermann.

Hvi tog du den ned af Sømmet?

Frits.

Jeg vilde see om den var ladet.

Akermann.

En smuk Naade at prøve Pistoler paa. Kommer du nu igien med dine Slyngelestreger?

Frits.

Hør, Stedsfader! Jeg taaler ikke længer, at De kalder mig Slyngele. Jeg er voret fra Rifet! (Stamper grædende i Gulvet.) Ved Gud! jeg er intet Barn meer, skiondt man tager mig derfor.

Akermann.

Nei, men en uforstammet Dreng er du; og at du endnu ikke er voret fra Riæppen, det skal snart med blaae og brune Striber staae skrevet paa din Nhg.

Frits.

Tyran! Bøddel!

(Han løber ud af Riøkkendøren, Akermann forfølger ham med Stokken.)

Anden Handling.

Bærelse i Bærtshuset.

En Harpe i Krogen.

Stuart. Frits i gallonerede Klæder, med Kaarde ved Siden.

Stuart.

See nu, Frits! Nu er du pyntet. Du er ikke længer Dreng, og skal ikke lade dig behandle som Dreng. Din Stedfader kan dog ikke dye sig. Bliv hos mig! Bær lystig! Du skal faae et Bærelse i Bærtshuset hos mig.

Frits.

Dg hvis min Stedfader kommer, for at hente mig?

Stuart.

Saa forsvarer jeg dig.

Frits

(Gaaer hen for Speilet og sætter en trekantet galloneret Hat paa, som laa paa Bordet).

Om Forladelse, at jeg sætter Hatten paa i Stuen. — Den klæder godt. Dg Kaarden! (Han trækker den ud og ind.) De maae vide, jeg kan sægte!

Stuart (leer).

Det er lidt, som fornøier Børn!

Frits.

Nu kalder De mig jo selv Barn.

Stuart.

Den hele Tidsalder, det hele Land her er barnagtigt. De gaae udmeiede, som Ugler; og du maa ogsaa see ud som en Ugle.

Frits.

Men kære Herr Stuart, bliv ikke vred, — da De dog er saa riig, hvorfor gaaer De da i den Harlekinsdragt, naar De ikke danser paa Linie?

Stuart.

Er du forrykt? Kalder du det Harlekinsdragt? Min skotske Sue, mine naturlige Lokker, min Plaid af Tartan, saadan som jeg bar den paa mine Bierge. Intet i Verden kunde faae mig til at skifte Dragt. Det ærgrede mig nok, da jeg maatte trække de fordomte Buxer paa.

Frits.

Gaaer man ikke med dem i Skotland?

Stuart.

Saalidt som i Paradis, før Syndefaldet.

Frits.

Der maa være hedt i det Land.

Stuart.

Nei, der er bidende koldt.

Frits.

Hvor kan man da holde det ud?

Stuart.

Banen! — Veed du hvad? du maa ogsaa have Parhykken paa; den har kostet mig mine gode 10 Rbd.
(Han sætter en Paryst paa ham.)

Frits

(seer sig i Speilet).

De har Ret, man seer reent forbandet ud i den Dragt. (Kaster den af igien.) Nei, Parhkken vil jeg ikke have paa. Det kan jeg ikke holde ud.

Stuart.

Det kommer du dog til herefter.

Frits.

Nei! med Hovedet vil jeg gaae som Adam i Paradis, for Syndefaldet.

Stuart.

Det er en varm Dag. Sæt dig hos mig! Drif et Glas Rhinshviin. (Stianter for ham.) Det koster.

Frits

(nipper af Glasset).

Har De intet Vand?

Stuart.

Jeg drikker aldrig Vand, uden paa Fjeldene; dette Moseflim kan jeg ikke faae ned.

Frits (drifter).

Saa gaae alle Skotterne saaledes klædte? — Og have de Alle saadanne Harper? Spille og synge de Alle? Vil De ikke synge mig en Vise enden? Det var da en herlig Sang, om den Edvard, der havde dræbt sin Fader, paa sin Moders Tilskyndelse. Og De sang den med et Udryk —

Stuart (morl).

Jeg har givet Lærepenge.

Frits.

Gud i Himlen!

Stuart.

Frygt ikke! Jeg er ingen Fademorder; men — jeg har dræbt min Broder!

Frits.

Deres Broder?

Stuart.

J Tvekamp — af Riddiærhed. — Vi beilede til een Brud — Malvina! — Hun er ikke meer. — Vi styrtede rasende mod hinanden; — Og derfor gif jeg som Kain i Landslygtighed, da jeg havde sældet Abel.

Frits (troende).

Han var jo ogsaa Kain mod Dem.

Stuart.

Troer du, jeg ellers havde forladt mit Høiland, hvor jeg var agtet i min Klan, som en af de Ypperste? — Jeg er en Stuart! —

Frits (naiv).

Er det virkelig sandt?

Stuart.

Dumme Spørgsmaal! Men naar de Gamle tvivle, saa kan vel et halvt Barn ogsaa. Hvad vare Stuarterne andet, fra Begyndelsen af, end en Heltes og Hyrdeslægt mellem Fiældene? Fra den samme nedstammer jeg.

Frits.

Og er Linnedanser!

Stuart.

Det var ikke Nød og Trang, der lærte mig mit lystige Gaandværk, det var naturligt, medfødt Tilboielighed. Saaledes har jeg giøglende gjort en Reise gienem det forklædede Europa, — incognito, om du vil. Jeg har bortsprunget min Fortvivlelse, og længes nu

hiem igjen. Vil du reise med til England? Vil du see Garrick? Det er en Mand! Kom, drikk! Vi ville drikke Du's.

Frits.

Åh, det er altfor stor Ære!

Stuart.

Jeg gider ikke hørt det dumme De. Det forstyrrer mig i Fortroligheden. — Din Skaal!

Frits.

Nu vel da! Din igjen! (De slænge deres Arme i hinanden og drikke.) Ha, ha, ha! Jeg kan ikke bære mig for at lee.

Stuart.

Finder du det saa latterligt?

Frits.

Nei — men saa selsomt — saa ædelmodigt; og — oprigtigt talt — jeg troer, jeg leer, for ikke at græde.

Stuart.

Latter og Graad sidde løse paa dig. Men saa maa det være hos en god Skuespiller.

Frits.

De — du har seet Garrick; er han virkelig saa stor?

Stuart.

Selv stor, større ved Shakespeare.

Frits.

Det skal have været en overordenlig Digter. Ham kender jeg slet intet til.

Stuart.

Det er tilgivseligt; men at din Stedfader, der giver sig Mine af en Apollo, ikke kender ham, — det er

Den lille Skuespiller.

dunt. Der gaae de og deklamere flette tydske Overtættelser af daarlige franske Tragodier. De vide ikke, hvad Tragisk er. Dog, det er sandt, Lessing — han veed det.

Frits.

Alt, giv mig en Idee om Chakespere!

Stuart.

Jeg vil ikke holde dig Forelæsninger; men jeg vil give dig en Mundsmag; for en Knos med Genie maa det være nok, og gjøre dig hungrig efter meer. — Først Hamlet!

Frits.

Prinds af Danmark.

Stuart.

En melankolsk, blod, tankefuld, god Yngling, — skal høvne sin Fader paa Moder og Stedsfader.

Frits.

Han havde ogsaa en Stedsfader?

Stuart (smilende).

Ja, han var værre end din. Han seer sin Faders Aand om Natten og raaber:

I Engle, Naadens Budskab, staaer os bi!
 Vær en velsignet Aand, et Nattespøgel,
 Bring Himmelluft, hvad eller Selveddamp!
 Din Hensigt være værdig eller flet;
 Du kommer i saa gaadefuld en Sam,
 Alt jeg maa tale til dig. See, jeg kalder
 Dig Hamlet, Fader, Danerkonge. Svar!
 Jeg brister af Uvidenhed! Saa sig,
 Hvi dine frontindviiede jordede Been
 Har sonderligt Liiglagenet; hvi Graven,
 Svori vi dig saa rolig skrinlagt saae,

Har aabnet sine svare Marmorfløyer,
 Og dig opløstet atter. Hvad betyder
 Det, døde Legem! at i fulde Rustning
 Du gienbesøger Naanens Dæmringslys,
 Til Nattens Skræk; mens vi Naturens Gielcke
 Igiennemrystes dybt af Rødselstanke,
 Som ikke vore Siæle kan forstaae.

Frits.

O, det er herligt!

Stuart.

Eller naar Kong Lear, som har miskiendt sin
 Datter Cordelia, nu endelig, efter et poetisk Raseri
 over de andre Døttres Utaknemmelighed, faaer For-
 standen igien og siger til Cordelia, i det Dieblif, han
 med hende tager til Fange:

Kom! vi vil i Fængsel!

Og synge som to Fugl' i Buret sammen.
 Naar du velsignes vil, da knæler jeg,
 Anraaber dig om din Tilgivelse.
 Saaledes vil vi leve, bede, synge,
 Fortælle gamle Eventyr og lee
 Af gyldne Sommerfugl i Magtens Solstein.

Og naar de have hængt hende i Fængselet, og Lear
 kommer med hendes Liig i sine Arme og raaber:

Min stakkels Slut er hængt! Ei Gnist af Liv!
 Hvi har en Hund, en Hest, en Muus dog Liv,
 Men du ei Ande, kommer aldrig meer!
 Al, aldrig, aldrig, aldrig, aldrig!
 Dpluk mig denne Knap! — Tak, Tak, min Ven!
 Ha, seer I? Seer I hende? Hendes Læber —
 See der — see der! —

Han døer!

Frits

(Læster nogle Dieblits henrykte Forbauselse).

Det er, som om en ny Verden aabnede sig for mig.

Stuart.

Men af alle Shakespeares Stykker, er dog Macbeth mig det kiæreste. Det sætter mig tilbage i mit Høiland, paa mine Sæder.

Frits.

O sig mig lidt af det!

Stuart.

Naar Macbeth har myrdet sin kongelige Gæst, siger han, i det han kommer ud af Sovetammeret og seer paa sine Hænder:

Det er et Sorgesyn! —

Mig tyktes, Nogen freg: Sov ikke meer,
 Thi Macbeth myrder den uskyldige Søn;
 Søn, som fra Lænken løser modige Træl,
 Død for enhver Dags Liv, tungt Arbeids Bad,
 Hvert saaret Siertes Balsom, Unaturens
 Fornyhede Lob, Livsfestens bedste Net! —

(Afbrydende:)

Men det er dumt, at jeg i Smaastumper vil give dig et Begreb om Shakespeare. Det er, som om jeg af en ægyptisk Pyramide viste dig et afbrudt lille Stykke Muursteen med Hieroglypher, for at du deraf skulde gjøre dig en Forestilling om hele Støtten.

Frits (grundende).

Jeg takker dig! — Man maa begynde med Lidet. —
 (Betrægter ham rovt.) Al, du har bevist mig saameget
 Godt! Du klæder mig, forsvarer mig, bespiser mig
 legemligt og aandeligt. (Griber hæstig hans Haand.) Og du
 gjør endnu mere, uden at vide det.

Stuart.

Nu da?

Frits.

Du forløser mig fra en Lidenskab, som kunde for-
dærve mig. — Men det er forbi! Jeg sukker ikke
meer for Gende! Jeg holder meer af dig, end af
Gende. Jeg maatte være det sletteste Menneske, hvis
jeg endnu kunde elske min bedste Vens Kone.

Stuart (leer).

Har du været forelsket i min Kone?

Frits.

Ja — nu vil jeg tilstaae det; thi jeg er det ikke
længer. Du har faaet mig til at elske den hele store
Natur, Kunsten, Shakspeare! Jeg elsker dig, du
ædelmodige Skotte! Og jeg kan herefter med fuld-
kommen Rolighed see paa din Kone, uden at det i
mindste Maade skal anfægte mig.

Stuart (rolig).

Det haaber jeg ogsaa. Min Kone er smuk; det
er ikke førstegang, det er hændet Folk, som saae hende;
men hun er ikke af den Character, en Mand behøver
at frygte for. Hun er som Maanen; — skøn og ven-
lig — men ikke heed.

Frits.

Har hun da ikke smeltet dig?

Stuart.

Ikke paa den Maade. Det følte jeg for Malvina.
Men jeg er lykkeligere, som det nu er.

(Der høres Larm i Sideværelset.)

Hys! hvad er det?

Frits.

Det er nogle Officerer i Gæstestuen.

Stuart.

Døren sprang op Gaa hen og luk den sagte
igien, at Ingen mærker det.

Frits.

De synge. Lad os lytte!

En af Siæsterne (i næste Bærelse).

Syng, von Prachten! Syng: „Guds Fred, min
Gubbe! — Smager Piben?“

v. Prachten.

Jeg kan kun det ene Vers.

Første Siæst.

Lad os faae det! Maaskee kommer du paa de
ovrige.

v. Prachten (synger).

Bed Prag vel kom jeg lidt i Anibe,
Mit Been mig der forlod;
Da greb jeg hurtig til min Pibe,
Dg saa først til min Fod.

En Anden.

Ei hvad! Vi ere jo hverken Gubber, Krøblinger,
eller gemene Soldater. Tie med den Sang! Den
skraales paa alle Vagtsfuer.

v. Prachten.

Jeg har hørt Generaler synge den.

Den Anden.

Nu vil han lade os høre, at han har været med
og lugtet Krudtet. Meer Viin, Lise!

Anden Siæst.

Lise, du skal give mig et Kys!

Lise.

Lad mig være, Herr Officeer! Jeg skriger.

Anden.

Du skal kysse os allesammen! — Der er sat en Krigsret, — der er fældet en Krigsdom, og den maa ereqveres paa Dieblillet.

(Lise flygter ind i Stuarts Bærelse; de forfølge hende, den Ene griber hende om Livet og vil kysse hende.)

Lise.

Gevalt!

Stuart

(træder frem, og siger besteden, med undertrykt Bred):

Mine Herrer — dette er mit Bærelse!

Officeren.

Hvad er det for en Hans Wurst? Hvordan han er meiet ud!

Første Officeer.

Det er Liniedandseren, som er kommen her til Bhen.

Anden.

Ha ha! Han boer her. Nu, saa vil jeg da ogsaa gjøre Jeres Bærelse den Ære, at indvie det med et Kys paa denne deilige Piges Mund.

Lise.

Hielp, Herr Stuart! Hielp!

Stuart (hæftigere).

Jeg siger Dem, mine Herrer! dette er mit Bærelse, og et forfulgt Fruentimmer tager sin Tilflugt til mig.

Anden.

Nu? Og hvad følger saa deraf?

Stuart.

At jeg beskytter hende. (Tatter sig.) Jeg beder Dem, lad hende gaae i Fred, og hav den Godhed at forlade min Stue, hvor jeg har Eiendomsret.

Første.

Eiendomsret? Snakker du til os om Eiendomsret?

v. Prachten

(sagte til den Første).

For Fanden, Broder, du har drukket for meget.
Han har Ret. Lad os gaae!

Første Officeer

Jeg skulde gaae? Jeg skulde lade mig vise Døren
af en Gøgler?

Anden og Tredie.

Nei, det var en evig Skam!

v. Prachten.

Det er en Skam, hvis I give Jer i Kæft med ham.

Første (til Stuart).

Dersom din Landstryger ikke strax pakker dig bort,
saa skal der regne Fuchtel ned over dig.

De Tre (trække blant).

v. Prachten.

Brødre! jeg beder Eder, for Guds Skyld.

Stuart.

Komme I her som Røvere og Mordere?

Første.

Røvere og Mordere? Det Ord, Karl, skal koste
dit Liv.

v. Prachten.

For Fanden, Broder! saa bliver du jo en
Morder.

Stuart (til Frits).

Frits! under Bordet med dig.

Frits.

Ja! (Han kryber under Bordet.)

Stuart

(Griber en Stol med sin Arm og springer op paa Bordet).

Dg her staaer jeg! Dg kommer nu alle I, som overfalde en fredelig, uskyldig Mand i eget Huus! Vilde I slaaes med mig paa Kaarde, paa Pistoler, saa er jeg til Tieneste. Giorer Ier ikke for meget til af Eders Udel! det kunde være, den kom til kort mod min. Her staaer en Stuart for Ier.

Anden Dfficeer.

Ha, ha, ha! Det er den Nar, som bilder sig ind at være af kongeligt Blod.

Stuart.

Men vil I ikke, saa kommer med Eders Kaarder! Falder ind paa mig! Dg dersom jeg ikke gior Ier alle vaabenlose, og slaer Ier med Stolebenene om Dyrerne, saa vil jeg ikke hedde Stuart.

v. Prachten.

Brødre! Hører mig et eneste Dieblis! (Han drager dem tilside.) Hvad vinde I, ved at give Ier af med denne Giegler? Det bliver en evig Skam. Dg det er en Samson, en Herkules, det er jo bekiendt nok. Han er Mand for at holde, hvad han lover.

Anden Dfficeer.

Von Prachten har Ret. Det er meget bedre at gaae bort og hente Bagten, at lade ham arrestere. Han har insulteret os uforflammet.

Første.

Du har Ret! (Vender sig til Stuart.) Farvel, Giegler!

Anden.

Farvel, Gøgler!

Tredie.

Farvel, Gøgler!

Stuart.

J hilse mig, som de tre Hexer Macbeth paa Heden; kun paa en anden Maade

Første.

Du skal høre fra os.

Stuart.

Meget vel!

(De gaae, Stuart springer ned af Bordet.)

v. Prachten

(Der har fulgt de Andre ud, kommer strax tilbage og siger til Stuart):

Bryd Dem ikke om disse unge Mennesker, der have druffet Forstanden bort. Vil De Deres eget Vel, saa skiul Dem for det første, at Bagten ikke strax træffer Dem. Denne Sag vil ganske vist komme for Fyrsten. Jeg har Udgang til ham, jeg har været Bidne til Alt. Skaan mine Kammeraters Ore! Jeg lover Dem, Sagen skal blive neddysset, og De skal ikke tabe det mindste derved. (Gaaer.)

Stuart.

Det er en brav Karl; han har Ret. (Til Frits, som endnu sidder under Bordet:) Farvel, Frits! Du træffer mig i Aften Kl. 10 i Forstaden, ved den gamle Kirkenmuur. (Gaaer.)

Lise

(Nitter Hovedet ind ad Døren og siger til Frits):

Kom kun frem, lille Søn! Der er ingen Fare meer paa Færde.

Frits (Springer frem).

Hvad Fanden, troer Sun, jeg krøb under Bordet af Frygt?

Lise.

Ja, hvad var det ellers af?

Frits.

Du tager feil, mit Barn! Jeg har selv en Kaarde.
(Slaaer paa Kaarden.)

Lise.

Ja, men de vare saa mand stærke.

Frits.

Den Gne var jo alt paa vor Side, og vi vare selv To. Nei, mit Barn! det var kun for at give min Ven Stuart Plads til at tumle sig. Det er en Samson!

Lise.

Samson? Hvem er Samson?

Frits.

Sun har godt læst sin Bibel.

Lise.

Jeg har ingen Bibel; jeg er en fattig Pige, og maa lade mig nøie med en Psalmebog.

Frits.

Samson — det var den stærke Gelt, som slog Philisterne og tog Stadsporten paa Nakken. Det kan Stuart ogsaa.

Lise.

Ja, han gjør vist ogsaa bedst i at tage Døren paa Nakken og skynde sig herfra.

Frits.

Jeg mærker, Lise er vittig. (Stikker i Glasene.)
 Vil du drikke et Glas god Rhinstviin? Der staaer
 endnu en Flaske, som Stuart og jeg har havt Barm-
 hiertighed med.

Lise.

Mangetal! (Han stikker og drikker med hende.)

Frits.

Dg Lise er ligesaa dydig som vittig. Hun vilde
 ikke kysse den smukke unge Officeer.

Lise.

Var det ikke ogsaa usorffammet at forlange et
 Kys, naar der var tre Andre tilstede?

Frits.

Hvor der altsaa ingen Andre er tilstede, der er
 du ikke saa streng. Vil du da kysse mig?

Lise.

Ei hvad, De er jo kun et Barn; Dem er jeg
 ikke bange for.

(Hun kysser ham og han staaer endnu med Biinglaaset i Haanden, da)

Ackermann i det samme træder ind.

Frits.

Guds Død — der er min Stedsfader!

Lise.

Herre Femini!

(Hun løber ud.)

Ackermann.

Ha ha! Der have vi den forlorne Søn complet.
 Du begynder godt, min Dreng! løber fra dine Forældre,
 gaaer paa Bærtshuus — drikker dig fuld — lefler
 med Løfene. Bravo!

Frits (forvirret).

Herr Stedfader — skøndt Skinnet er imod mig —
forsikkrer jeg Dem, at jeg er saa uskyldig —

Ukermann.

Som det Barn, der blev født inat. Men vil du
nu ikke behage at følge hjem med mig?

Frits.

Jo — det vil jeg nok, — paa visse Vilkaar.

Ukermann.

Du vil forestrive mig Vilkaar, Knægt?

Frits.

Ikke hvad Dem selv angaaer; men ethvert Menneſte
maa sørge for sin egen Frelse, det byder Selvopholdelses-
driften. Nødværge er tilladt!

Ukermann.

Hvad taler du om Nødværge? Hvad Nød har
du hos mig?

Frits.

Borte fra Dem maatte jeg længe lide Nød, og
hiemme hos Dem svæver jeg i bestandig Livsfare. Det
mindste Ord, jeg siger, opbringer Dem.

Ukermann.

Ikke naar du taler med den skyldige Bestedenhed.
Hvad ligger der?

Frits.

Det er en meget god Park, som Herr Stuart
har foræret mig; men jeg bærer den ikke. (Tager og
rækker ham den.) De maa gierne have den, hvis den
passer Dem.

Ukermann.

Har man seet Måge til Uforskammenhed? Han

vil forære sin Fader en Parh! Som det lader, saa har du selv en Gaarpung! Du har flittig seet til Flasken!

Frits.

Ja seet til den har jeg rigtignok tidt; men jeg har kun drukket et Par Glas. Den er jo halv fuld. Maa jeg skænke Dem? — (Tager Flasken og skænker.)

Ukermann.

Lad være med den forbandede Gavmildhed og Gæstfrihed! Hvad er det for Klæder du har paa? Hvad er det for en Kaarde?

Frits.

Det er meget skønne Klæder og en meget god Kaarde, som Herr Stuart har foræret mig.

Ukermann.

Dg du understaaer dig at modtage Foræringer af din Faders Fiende? Et Menneske, som saa grovt har fornærmet mig?

Frits.

Jeg har været vant til i den lange Tid, De ikke brød Dem om mig, at modtage Belgierninger af Andre. Herr Stuart er slet ikke Deres Fiende. Dg jeg! — Troer De da, jeg skulde glemme den Godhed, De saa ofte har viist mig, og altid min Moder? Aldrig! De er en god Mand mod min Moder. — De elsker hende. Det fortjener min Tak. De er en stræbsom, flittig Kunstner, fuld af Mand og Talent — en stor Skuespiller, i hvis Fied jeg ønsker at gaae.

Ukermann (med Taarer).

Frits, Frits! Dg har du ikke seet mig rørt og henrykt over dine Anlæg? Det er ikke min Maade, at rose Folk i Dinene — og allermindst Børn — det

have de ikke godt af; — men hvor ofte har jeg staaet i en Krog i Soullissen, naar du har spillet eller dandsset, og mumlet den ene Gang mellem Tænderne efter den anden: „Det er da en Satans Dreng! Det er da en Allerhelvedes Dreng!“

Frits.

Jeg veed det, og jeg har været stolt af denne Søder.

Akermann.

Saa vær da nu en stikkelig Dreng! Afslæg disse Klæder, affpænd denne Kaarde, og følg mig!

Frits.

Det kan jeg ikke; det vilde være Utafnemmelighed mod min Belgiorer, af hvem jeg nylig har modtaget dem; og — det vilde desuden være latterligt!

Akermann.

Latterligt?

Frits.

At trække de Barneklæder paa igjen, som min Morbroder i Lybel lod sje til mig, uden at der blev taget Maal. Jeg vil ikke mere see ud som en Ex-Urtekræmmerdreng, eller et Barn fra Dpfoststringshuset. Disse Klæder passe mig bedre, og klæde mig godt.

Akermann.

Dg naar jeg nu befaler dig, paa Dieblillet at tage dem af?

Frits.

Har De andre standsmæssige Klæder at give mig?

Akermann.

Standsmæssige! Taler du om Stand?

Frits.

Foragter De nu selv Deres egen Stand, som De ellers er saa stolt af? Troer De ikke, at en Skuespiller fortjener at være stikkelig klædt?

Akermann.

Hør, Dreng! nu er jeg sgu fied af at disputere længer meg dig; tag Klæderne af, siger jeg, eller —

Frits.

Aldrig i Evighed!

Akermann (løster sin Stof).

Der skal regne Stokkeprygl ned over dig!

Frits

(trækker sin Raarde).

Bed den levende Gud, jeg taaler ikke længer Deres Dndskab. Vogt Dem for et farligt Spil! Det gælder Liv mod Liv, skiondt jeg staaer her som David for Goliath.

En Officeer kommer med Vagt.

Officeren.

Hvor er Stuart? (Seer Akermann og Frits.) Hvad er det?

Akermann (forbittret).

En vanartig, liderlig Søn, som trækker blank mod sin Fader og truer med at myrde ham.

Officeren.

Ha ha, Knægt! Er det dig, der var i Ledtog med Biogleren? (Til Soldaterne:) Skiondt vi ikke finde Den vi søge, faae vi dog her et Equivalent. Griber denne Dreng og bringer ham til Stadsfængselet! Han har trukket blank mod sin Fader.

(De gaar med Frits)

Ukermann

(Gange til Officeren).

Min Herre! hvad Straf venter min Son for denne Forbrydelse?

Officeren.

Lugthuset!

(Gaaer.)

Ukermann (fortvilet).

Gud i Himlen!

(Tappet falder.)

Credie Handling.

Bærelse hos Baron von Feuervagen.

Madame Aekermann. En Tiener.

Tienereen.

Hendes Naade Fru Baronessen er ikke hiemme.

M. Aekermann

(meget urolig og bekymret).

Vil De da have den Godhed at sige hende, at Mad. Aekermann har været her, for at gjøre hende sin Opvartning.

Tienereen.

Er De Madame Aekermann? Det er en anden Sag; saa har jeg Befaling at bede Dem vie, til Hendes Naade kommer hjem. Hun vil strax være her.

(Gaaer.)

M. Aekermann (alene).

Gode Gud! jeg er færdig at døe af Urolighed og Angst. Mon hun har faaet mit Brev? Hvert Dvar-

teer, hvert Dieblif er kostbart. (Seer sig om.) Hvor her er nydeligt og elegant. Paa Bordet staae Blomster og ligge Rosenkrandse. Ak, de Store danser altid paa Roser. Jeg vilde ikke misunde dem, hvis mine stakkels Fødder ikke sønderledes af Torne. — Hvo kommer der? — Det er Ackermann, min Ksligheds Forstyrer. (Gaaer ham utaalmodig imode.) Hvad vil du her?

Ackermann urolig og spagfærdig.

Er du ogsaa her? Vi komne formodentlig i samme Grinde. Jeg vil bede Baronnen, lægge et godt Ord ind hos Fyrsten for Frits. Jeg vil see at faae ham ud af Fængselet igien.

M. Ackermann (bitter).

Troer du, det er ligesaa let, som at faae ham derind? Og troer du, Baronnen er den Mand, som er istand til at hielpe dig?

Ackermann.

Nei — ikke han, men hans Kone.

M. Ackermann.

Gende har jeg allerede skrevet til, og kommer nu for at høre Udfaldet af min Skiæbne.

Ackermann.

Du er dog en god Kone.

M. Ackermann.

Gid jeg kunde sige om dig, at du var en god Mand.

Ackermann (vort).

Sophie! har jeg ikke været dig en god Mand?

M. Ackermann.

Den er ingen god Mand mod sin Kone, som ei er god mod hendes Søn. O hvis hans stakkels Fader

havde levet! det var en ædel, blid Kunstner. Jeg glemmer ham aldrig. En fortræffelig Orgel- og Harpespiller. Hvergang jeg er i Kirke, hører jeg ham endnu; — og i Tusmørket besøger han mig tidt med sin Harpe.

M. Kermann.

Ja, og saa gjorde han Ordsproget gjeldende: Cantores amant humores. Han drak op, hvad han fortiente, og lod dig og dit Barn lide Nød. Og saa græd han selv som et Barn, omfavnede og kyskede Jer, lovede Bedring, — og det blev ved det Gamle.

M. Kermann.

Lad hans Been hvile i Fred!

M. Kermann.

Jeg har ikke opgravet ham, Sophie! Det er dig selv, som maner ham frem, for at strække mig med hans Spøgelse.

M. Kermann.

Saa lad os blot tale om os selv, Kermann! Tving din Hidsighed og Stolthed et Dieblik, og stig mig ærligt og oprigtigt, med den Redelighed og Forstand, som du viser i alle andre Forhold: — Handler du mod Frits som du bør?

Kermann (efter en indvortes Kamp).

Nei — ikke ganske.

M. Kermann.

Og skammer du dig ikke, ved at gjøre et stakkels Barn Fortrød, som trænger til dig, og hvem du for Gud har lovet at være en anden Fader? — Du var ham aldrig en Fader. Hvilke Dffere gjorde du ham, hvorpaa du grunder dine Fordringer? Har du ledet

hans Fied, givet hans unge Siæl den første gode Retning? Har du med Selvfornægtelse deelt din Skiærv med ham, stienket ham den uskatterlige Faderliærlighed og Fortrolighed? Har du det — ja da er Frits en Uaknemmelig; men paa den blotte Grund, at du efter hans Faders Død ægtede hans Moder, troer du at kunne fordre en Faders hele Tak.

Ukermann.

Jeg har engang reddet hans Liv ved at vove mit eget.

M. Ukermann.

Ja, det er sandt! og derfor talter han dig ogsaa. Men, Ukermann, det var endnu ingen faderlig Handsling. Du saae et Menneske i Fare, og reddede ham, uden at betænke Følgerne for dig selv; — det var stiont — menneskeligt; men — det havde du gjort mod Enhver, — det var endnu ikke faderligt.

Ukermann (hvertegrenen).

Hvad skulde jeg gjøre i denne Krigens og Elendighedens Tid, da vi tidt neppe selv havde det tørre Brød?

M. Ukermann.

Undskyldes kan du i høi Grad; jeg mener blot, du har ingen Begiæringer at fordre Tak for, paa en saa forbittret Maade.

Ukermann (griber hendes Haand bevæget).

Sophie! Du veed, jeg er i Grunden blød. Du er ikke mere rystet, ikke mere bedrovet end jeg, ved denne Ulykke. Hvad gjøre vi? Frits i Lugtuset! Jeg bliver aldrig Menneske meer, hvis det skeer.

M. Ukermann.

Og jeg overlever det ikke.

Baron v. Feuerwagen kommer.

Baronen.

Arme Forældre! De ere her? Tage i Deres Nød
Deres Tilflugt til mig? Al, det kan jeg begribe! Jeg
har ikke selv lidt Skibbrud, men jeg havde en god
Ven, som engang var meget nær derved, og han for-
sikrede mig, at naar man saadan er i Livsfare, griber
man efter den tyndeste Spaan, den mindste Pind, —
skiondt der ikke er Mulighed i, at den kan bære Een
op over Bandet.

M. Akermann.

Al, naadige Herre!

Akermann.

Herr Baron!

Baronen.

De ere rorte? O det har ogsaa rystet mig.
Men det er ikke godt for Sundheden, — det er en
Svagthed; — en elskværdig, om De saa vil, men
enfin — dog en Svagthed. Thi hvad kan det hielpe?

Akermann.

Nei det kan ikke hielpe; men De maae hielpe.

Baronen.

Kiære underlige Mand, hvad forlanger De af
mig? Vil De, at jeg skal standse Elementerne? Og
Lov og Ret ere Elementer, som en Stat ikke kan
undvære.

M. Akermann.

Al, mit arme Barn!

Baronen.

Ja er det ikke græsseligt? Den nydelige Dreng!
Jeg har ikke seet ham; men det skal være et meget

artigt Barn; — det vil sige: et meget uartigt Barn; men forresten skal han være særdeles elskværdig, naar slige Paroxismer ikke komme over ham.

M. Uckermann.

Troer De at han maae —

Baronen (vort).

I Tugthuset, gode Kone! Der er ikke andet for.

M. Uckermann.

Saa springer jeg i Floden!

Uckermann.

Saa gaaer jeg med i Tugthuset!

Baronen.

Kiære Uckermann! vær Philosoph. Tænk paa Brutus, min Kiære, som opoffrede sin egen Søn for Staten. Tænk paa Wilhelm Tell, der ikke betænkte sig et Dieblif paa at skyde Pistolen mod sit eget Barn, da hans lovmæssige Herre Herr von Gesler befalede det.

Uckermann (udbrydende).

U De er —

Baronen (forundret).

Hvad er jeg, min Kiære?

Uckermann (fatter sig).

En lykkelig Mand, der ikke begriber en Faders og en Moders Dval.

Baronen.

Men det er ogsaa forstrækkeligt! I saa ung en Alder, at være forsalden til saa mange Udsvævelser.

Uckermann.

Han er aldeles ikke forsalden til nogen Udsvævelse.

Baronen (roer).

Det er nobelt! De vil dølgge det. Men — min Kiære! — Fader, — det kan De ikke. Sagen er kommen ud iblandt Folk. Han har druffet sig fuld med en Viniedandser paa Bærtshuset — en Karl, der blandt andre Ugudeligheder ogsaa har den, at give sig ud for en Stuart. Siogleren har insulteret tre unge haabefulde Officerer af meget god Familie, og oversfaldet dem som et glubende Dyr, med Stole og Borde. Og Deres Søn har hiulpet ham, og er krobet under Bordet, mens han stod derpaa, og slog efter de fornemne Herrer, der tilsidst vare nødte til at drage deres Kaarder.

Kærmann.

Sagen hænger slet ikke saaledes sammen! Min Søn var ikke fuld, og Officererne vare ikke haabefulde.

Baronen.

Men han har trukket blank imod sin Fader.

Kærmann.

Ei hvad! Barnestreger! Han havde ikke givet mig en Rist med det Nürnbergerspid. Og desuden er jeg ikke hans Fader.

Baronen (besigtet).

Gvad for noget? (Trækker ham tilside og hvisker til ham.) Skam Dem dog i Deres Kones Nærværelse!

Kærmann (raaber utaalmodig).

Jeg er hans Stedfader!

Baronen.

Ah — saa! Ja, det kunde maaskee give Sagen et fordeeligt Udfald, hvis De fik en duelig Prokurator. Men det kommer ikke til Proces; thi jeg frygter,

Fyrsten vil snart selv afgjøre Sagen. Det er en meget moralsk, streng Herre, der ikke seer igiennem Fingre med slige Ugudeligheder.

M. Acker mann.

Jeg haaber at Fru Baronessen vil hielpe mig.

Baronen.

Min Kone? Ja skulde Nogen kunne det, saa var det hende. Hun gielder meget hos de hoie Herstaber, og hun har mere Forstand i sin lille Finger — Al, see der kommer hun!

Baronessen kommer.

Madame Acker mann, velkommen! Jeg kiendte Dem strax igien. Glæd Dem! Jeg har saadet Deres Brev, — jeg har været hos Prindsessen; hun har bragt mig til Fyrsten; jeg har viist Hans Durchlauchtighed Brevet, han har læst det, og det har rørt ham.

Baronen (tører sine Dine).

Jeg har ogsaa været rørt; det kan disse gode Folk bevidne.

Baronessen.

Han har smilet —

Baronen.

Jeg har ogsaa smilet; det kan de bevidne!

Baronessen.

Og han har givet Befaling til at Deres Søn i Aften, naar det mørknes, skal sættes paa fri Fod.

Baronen.

Det var meer end jeg kunde. Victoria! Du er en fortræffelig Kone. Men jeg har ønsket hans Befrielse; det kan de gode Folk ogsaa bevidne.

M. Ackermann.

O, min Befrierinde! (Hun vil kaste sig for hendes Fødder, Baronessen trykker hende i sine Arme.)

Baronen (sagte).

Kiære Amalia! Lad ikke Hjertet altfor meget lobe af med dig. Det er dog at drive Familiariteten lidt vel vidt.

M. Ackermann.

Naadige Frue! Jeg kan ikke udtrykke Dem min Taknemmelighed.

Baronessen.

Herr Ackermann! Fyrsten vil strax tale med Dem.

Ackermann (besvret).

Med mig?

Baronen (sagte).

Sa ha! Nu gaaer det ud over Ham. (Hvit:) Ja, min Kiære! jeg sagde Dem det nok: De er den Ældre, De burde været den Fornuftige, Sindigere. Jeg fortænker ikke Hans Durchlaughtighed i, at han vil give Dem en Næse. Og tak Gud, hvis De slipper med den! Skulde han tage sin Tilladelse tilbage, saa kan jeg ma soi intet mere udrette for Dem.

Baronessen.

Hans Durchlaughtighed er slet ikke vred.

Baronen.

Og hvad skal da Herr Ackermann nu oppe hos Hans Durchlaughtighed?

Baronessen.

Han vil tale med ham, om hvilke Stykker der kunne gives i næste Uge, da Hans Durchlaughtighed

selv vil bæere Forestillingerne med sin høie Nær-
værelse.

M. Ackermann.

O Gud! Sorgen forvandler sig til Glæde.

Baronessen.

Men Herr Ackermann maa komme paa Dieblirket;
thi om et Dvarteerstid liorer Hans Durchlaughtighed ud.

Ackermann.

Gillemand, saa har jeg kun lidt Tid.

Baronen.

De maa ikke komme saa forpustet til Fyrsten.
Veed du hvad Amalie? Din Bogn holder jo forspændt
endnu?

Baronessen.

Ja!

Baronen.

Jeg liorer selv Herr Ackermann op til Hans
Durchlaughtighed.

Ackermann.

Herr Baron! Det er altfor stor Ære.

Baronen.

Ei hvad! Snak! Fordomme! En saa udmærket
Kunstner. De veed jo nok hvor ivrigt jeg beskytter
Kunster og Vidensskaber. — Det kan De dog fortælle
Hans Durchlaughtighed ved Leilighed. Kom De, min
liære Ackermann! De skal liore med mig.

Ackermann.

Herr Baron! jeg er virkelig ganske skamfuld.

Baronen.

Elstværddige Bessedenhed! Kom De min gamle prøvede Ven! Sans façons. Jeg er ganske til Deres Tieneste.

(Han tager ham om Livet og gaaer med ham.)

M. Acker mann.

Fru Baronesse! denne Godhed — Jeg har den Lykke at være kiendt af Dem?

Baronessen.

Ja! jeg har seet Dem spille Miss Sara Sampson, Minna v. Barnhelm og flere Kionne Roller i Dresden; saaledes har jeg ret lært at kiende og agte Dem.

M. Acker mann.

En adelig Dame i vor Tid, der fører sligt et Sprog —

Baronessen.

Al De skulde kiende min Prindsesse, hun overgaaer mig langt.

M. Acker mann.

Hvad har saaledes bevaret Dem fra Nutidens Modetone? Siden jeg dog tør tale oprigtigt med Dem.

Baronessen.

For det første havde jeg ingen Françoise. Disse Børnekopper bleve mig ikke indpodede, og jeg beholdt et glat, naturligt Ansigt. Mine Tanker og Følelser fik Lov til at fremspire i det eget kiære Modersmaal. Jeg er opdraget paa Landet; men da min Fader døde, kom jeg til en fornem Tante i Staden, som overtalede mig til, i en meget ung Alder, at agte Herr von Feuervagen. Gud gav mig en Son, og jeg lærte at kiende Moderkiærligheden i sin hele Fylde. Sex Aar

nød jeg denne Lykke; — saa døde han fra mig. Han heed ogsaa Frits! Kan De nu forundre Dem over, at jeg vil redde Deres? — Det er just idag hans Dødsdag. Med de Krandsø der ligge, vil jeg pryde hans Grav.

M. Nærmann.

Gud i Himlen! Og disse Roser misundte jeg Dem, og klynkede over mine Torne!

(De gaar.)

Et skummelt Fængsel.

En Tranlampe brænder paa Bordet.

Frits i sine første Klæder, med en Bog i Haanden.

Skiondt de have slæbt mig i Fængsel, er jeg dog trostet; thi det lykledes mig paa Veien hid at faae et Bind af Wielands Shakespeare. Hvor det ogsaa var heldigt, at den lille Boghandler just skulde staae paa Torvet, med den defecte Tome i sin Bogreol. Alle Folk undrede sig over mig. De havde faaet at vide, at jeg skulde spillet Peer i Jacob v. Tyboe, og Nogle, som fulgte mig, sagde ganske bedrøvede: „Der gaar de med Peer!“ Jeg brød mig om ingenting, stolende paa min retfærdige Sag, og gik ganske rolig med Bagten, indtil jeg saa Bogen. Da standsede jeg, og raabte hoit af Glæde: Al Shakespeare! Nogle troede, det var Gen, der skulde komme og befrie mig. Den gode Officer, som fulgte mig, undrede sig over min Forundring, og købte Sommernatsdrømmen til mig for otte Skilling. Han bad mig være ved friskt Blod, og det, sagde jeg, kunde han være rolig for, siden jeg havde faaet saadan en Skat. — Her er kisligt og godt. Jeg har et Bord, en Bænk; Tranlampen brænder lyst. Her kan jeg studere min Shakespeare i

No. (Han sætter sig og læser, springer op, og leer af fuld Hals.)
 Nei det er altfor komisk med disse Gaandværksfolk, som
 ville opføre en Komødie for Hertugen paa hans Bryll-
 lupsdag om Natten; der bruge Grønningen til deres
 Skueplads, Hvidtornshækken til deres Pyntekammer;
 som ville have at en Karl med Tornebusk og Horn-
 lygte skal være Manden i Naanen, at en Anden, hvid-
 tet med lidt Kalk, Liimfarve eller Kridt, skal presen-
 tere Bæg. Ja naar min Stedfader kunde hielpe sig
 saaledes, saa vilde Regisseur og Directurembedet ikke
 falde ham saa suurt. (Gaaer op og ned og grunder.) Men
 det var dog forbandet, hvis de for min Skyld ikke
 skulde kunne opføre Jacob von Lyboe i Dvermorgen.
 Jeg maa dog see om jeg kan min Rolle. (Han sætter sin
 Hat paa og prøver.) „Det maa være en skion Bestilling
 at være Poet; thi man kan samle Penge som Græs
 derved. Jeg kan derfor ikke begribe hvorfor de fleste
 see saa pialtede ud; thi naar jeg seer een i en gammel
 sort Kiøle med et Hierte paa Albuen, saa er jeg hardtad
 vis paa, at det er en Poet. De maae drikke, de
 Hunde; de maa sætte alt hvad de vinde strax i Halsen
 paa sig.“ (Leer.) Ha, ha, ha! —

(Døren gaaer op, og der træder et Venne ind med uredt Haar,
 gammel sort Kiøle, med Hierte paa Albuen.)

Keithaand.

Om Forladelse, min unge Herre! at jeg kommer
 her og forstyrer Dem i Deres idylliske Eensomhed;
 men man lukkede mig herind, uagtet jeg gjorde Ind-
 vendinger. De maae være meget fornsiet. Jeg hørte
 Dem sloggerlee. Det er en Sieldenhed paa dette Sted.
 Uden at det maaskee skulde være af Fortvivlelse?

Frits.

Nei jeg fortvivler saamænd slet ikke, for jeg er
 ganske uskuldig.

Keithaand.

Ja det er jeg med. Og det er en stor Trost i Modgang, naar man veed det om sig selv. Og man skal bare nægte Alting! Naar man ikke bekiender noget, saa skal de sedt gjøre Een. Thi Pinebænken er dog, Gud være lovet, saa temmelig affkaffet.

Frits.

For Pinebænken frygter jeg slet ikke.

Keithaand.

Jo — skulde der være noget, jeg frygtede for, saa blev det dog nok for den; thi det er en haardhiertet dum Knægt, som slet ikke tager imod Raison.

Frits.

Hvem er De min Herre? Er De en Poet?

Keithaand.

Nei, saavidt har jeg, Gud være lovet, dog endnu ikke drevet det.

Frits.

Deres Navn?

Keithaand.

Er Keithaand. Jeg bruger ellers den høire ligesaa godt som den venstre; men det er et Navn, som een af mine Forsædre, der formodentlig har mistet sin høire Haand i Krigen, ligesom Gøß von Berlichingen, maa have lagt sig til.

Frits.

Hvad er De, med Forlov?

Keithaand.

Chevalier d'Industrie. Jeg veed ikke om De kiender den Slags Riddere?

Frits.

Nei, jeg kiender nok arme Riddere, men den Slags kiender jeg ikke. Hvorfor er De her?

Keithaand.

Uf blot Misforstaaelse! Der var Een som i Trængselen mistede sit Uhr; men da Thyen mærkede, han var opdaget, praktiserede han Uhret med samme Behændighed i min Lomme, som han havde taget det af Cierens. Og nu maa jeg bøde for en Andens Misgjerning.

Frits.

Ei, ei!

Keithaand.

Det skulde aldrig fortryde mig, dersom det var førstegang; men det er ikke førstegang det er arriveret mig. For nogentid siden maatte jeg sidde hele to Aar og spinde, ligesom Herkules hos Jomfruen, hvad hun heed, bare fordi jeg havde gode Kort i Rhombre.

Frits.

Hvorledes det?

Keithaand.

Næsten altid fire eller fem Matadorer. Man fandt det usandsynligt, at det skulde være gaaet naturligt til; og paa Grund af denne Usandsynlighed, for min altfor store Lykkes Skyld, havde jeg den Ulykke at jeg maatte dandse. —

Frits.

Dandse?

Keithaand.

I Tugthuset!

Frits (seer sig vægtslig om).

Her er dog ikke Tugthuset?

Keithaand.

Gud bevares! Det er kun Purgatorium, kun Skærsilden. Det er et meget anstændigt Sted, hvor mistænkte skikkelige Folk sættes hen, inden de blive freis-
kiendte.

Frits.

Det var ogsaa Synd at fordømme skikkelige Folk.

Keithaand.

Man burde heller ikke fordømme de Ustikkelige. Der er talet saameget om, at man ingen Ret har til at henrette Forbrydere; men mig synes man har heller ikke Lov til at straffe dem. Der gives jo i Grunden ingen Laster og Forbrydelser; det er altsammen kun Sygdom, eller Mangel paa en god Opdragelse. Istedet for Tugthuse skulde de bygge flere Skoler og Universiteter. Og troe De mig, naar en Thy fik alt hvad han vilde have, saa stial han aldrig!

Frits.

De er altsaa uskyldig?

Keithaand.

Ja det forstaaer sig; men jeg hører til en uhykkelig Familie. Der svæver en tung Skæbne over visse Menneskers Hoved; har De ikke mærket det?

Frits.

Gik det da heller ikke Deres Fader godt?

Keithaand.

U min salig stakkels Fader! Det var en brav Soldat! Han døde paa Vrens Mark.

Frits.

Nu, det var jo hæderfuldt!

Den lille Stuespiller.

Keithaand.

Men De kiender ikke Verdens Epidisfindigheder.
Synes Dem ikke, at Enhver har Lov til at tiene hvem
han lyst?

Frits.

J Krigen maa man tiene sit Fødeland.

Keithaand.

Han havde intet Fødeland, han var født paa Soen.

Frits.

Nu saa hørte han jo England til.

Keithaand.

Ja han døde ogsaa af den engelske Syge.

Frits.

Hvordan det?

Keithaand.

Han blev hængt.

Frits.

Au!

Keithaand.

Min stakkels Søster! —

Frits.

Er hun ogsaa salig?

Keithaand.

Nei Gud stee Lov, hun lever for saavidt endnu.
Hendes Ulykke var, at hun havde et altfor dybt Gemt!
Hun gav Kiærligheden for meget Rum i sit Sierte.
Man beskylde hende for at have forstyrret mange unge
Menneskers Lykfsalighed; og saa spærrede man hende i
Kloster.

Frits.

Hun var altsaa katholisk?

Keithaand.

Nei, Gud veed, hun protesterede nok.

Frits (leer).

Stakkels Nonne!

Keithaand.

Hun lærer nu Fruentimmernetheder i et Spindes institut. Min eneste Trost er min Broder, den raske Sogut! Havde jeg ikke ham, saa veed jeg ikke hvor: dan jeg skulde holde det ud.

Frits.

Han er altsaa Søemand?

Keithaand.

Ja! I venetiansk Tjeneste, som Ridder af Jernlænken.

Frits.

Paa Galleierne. Gratulerer!

Keithaand.

Ingen Marsag.

(Arrestforvareren falder udenfor: Keithaand!)

Keithaand.

Godt godt?

Arrestforvareren kommer.

J skal i Forhør! Bagten kommer, for at hente Jer.

Bagten træder ind.

Keithaand.

Altfor megen Ære! (Sagte:) Naa, Nyz! staae nu min Tunge bi! saa har jeg to lovlige Bidner paa min Ustyldighed. (Hoit:) A revoir, min unge Ven!

(Gaaer med Bagten.)

Arrestforvareren.

Frits! Men kiender du mig da ikke?

Frits.

Niemert! er det dig?

Niemert.

Ja det forstaaer sig.

(De omfavne hinanden.)

Frits.

Hvad gjør du her?

Niemert.

Jeg redder dig.

Frits.

Hvad er du her?

Niemert.

Arrestforvarer, naturligviis! Det vil da sige — hans Fuldmægtig — ad interim, — som vi Lærde kalde det.

Frits.

Men sig mig dog —

Niemert.

Siemme hos dine Forældre mærkede jeg nok, at der intet var at hente for mig. Jeg havde haabet, ved din Indflydelse, at blive Controlleur; men Aftersmann var saa hidsig og opfarende, at jeg ikke vovede at tale til ham derom. Lykkeligviis faldt det mig ind, at jeg har en gammel Morbroder her i Byen, som er Arrestforvarer; men han er henved firfindsthye Aar, Stakkell, og jeg fandt ham sengeliggende og slyngende paa det sidste Vers. Han havde just lagt sig, da jeg kom; jeg tog Nøglen, og sagde, jeg skulde nok forrette Tjenesten for ham, mens han hvilede. Og tænk dig

min Forundring, da jeg traf dig. Men tænk dig ogsaa min Glæde, da jeg saae, at jeg kunde redde dig.

Frits.

Men vil det ikke bringe din Morbroder i Ulykke?

Niemert.

Det er en gammel Mand som ligger paa sit Yderste. Og jeg tager det paa min Samvittighed, at frelse et uskyldigt Barn fra Skiændselen.

Frits.

Skiændselen?

Niemert.

Al min stakkels Frits! du kiender ikke din Ulykke. Du troer, du er sat i en anstændig Arrest paa kort Tid. Men saaledes hænger det ikke sammen! Du er spærret i Thyehullet, du skal i Tugthuset. Din Stedsfader har anlagt dig for at du vilde myrde ham.

Frits.

Umuligt!

Niemert.

Men den skønneste Leilighed have vi her til at undvige! Jeg aabner den hemmelige Dør her, der gaaer ud til et assides Stræde, hvor man tidt udelukker Forskydere, for at undgaae Dplob. Vi flygte over Grændsen og vi ere frelst.

Frits

(Gæster at have været raadvild et Dieblit!)

Belan!

(Han tager et Blad Papir og en Plyant af en lille Brevtaste, sætter sig ved Bordet og skriver nogle Linier.)

Kun et Par Ord, — et Farvel til min Moder! —

(Han skriver.)

Niemert

(Ryser paa Hovedet).

Saa skal vi da begynde vort gamle Liv fra forfra! Det er just ikke værd at repetere.

Frits

(Lader Seddelen ligge paa Bordet).

Dg nu afsted!

(De gaar.)

Ackermann og Mad. Ackermann komme ind ad den anden Dør.

Ackermann.

Buret er tomt. Hvad er det? Frits! hvor er han henne?

M. Ackermann.

Borte! Undveget! Der ligger en Seddel paa Bordet. (Læser den.) Til mig! (Læser:) „Farvel, min Moder! Jeg flygter fra min Skiændsel — og fra din. Gud staae mig bi! — Jeg haaber at komme vel over Grændsen. Naar det gaaer mig bedre, skal du høre fra din Søn. Gils min grusomme Stedsfader! Jeg tilgiver ham.“ — Han er flygtet!

Ackermann.

Dg bliver strax grebet af Skildvagten — og Fyrsten forbittes paa ny — og Raaden er tabt; og den Skiændsel, han vilde undflye, træffer ham just.

M. Ackermann.

O jeg Ulyksalige! Hvad hjælper det nu, at vi bringe ham Tilgivelse og Ansættelse?

Ackermann.

Der kommer Nogen!

(De træde tilside.)

Frits og Niemert komme tilbage.

Niemert.

Det var da fordomt, at jeg skulde tage feil af den rette Nøgle. Nøglen til den hemmelige Dør er ikke i Knippet. Nu maae vi blive hvor vi ere, og tage hvad der følger paa. Det gaaer mig ikke bedre end dig, min stakkels Frits! Men jeg vil heller ikke have det bedre.

M. Ackermand (omfavner Frits).

Frits! Min elskede Søn! Du er frelst!

Frits (forundret).

Min Moder her? Min Stedsfader?

Ackermand.

Tak Gud, at din Flugt mislykkedes. Du var bleven greben som en Overtræder, der ville unddrage dig Loven, og Fyrsten straffer strengt enhver som vil tage sig selv til Nette. Du havde forspilt al din Lykke.

M. Ackermand.

O min kiære Frits! Fyrsten har tilgivet dig, og her er din Ansættelse skreven af hans egen Haand.

(Han rækker ham et Papir.)

Frits (læser).

„Jeg antager den unge Skuespiller Frederik Schröder i min Tjeneste, med 200 Rd. aarlig Løn.“ —
Er det muligt?

Ackermand.

Jeg gratulerer! og forsikker dig at det gjør mig inderlig ondt at jeg har bedrøvet, ængstet dig — og bragt dig i Fare.

Frits.

Er det en skion Drom?

Niemert.

O den lykkelige gale Nøgle!

Kermann.

Det har din Moder udvirket.

M. Kermann.

Og din Fader. Og du har i din Afsted til mig ogsaa med Godhed erindret ham. I elske hinanden i Giertet og denne Nød og Fare vil lære Jer herefterdags at tvinge Hæftigheden og leve fredeligt og godt med hinanden.

Frits.

O mine kiære Forældre!

Kermann (rovt).

Frits! Kan du tilgive mig? Ophavsmanden til al din Modgang?

Frits.

Du? Nei, nei! —

Thalia selv mig denne Eliæbne bød;
 Thi vis er Nyttten, indbildt var min Nød.
 Ifald Natur hos mig Talent opdaget,
 Saa har den moderligt mig selv opdraget.
 Paa Nennester jeg tidlig alt blev klog, —
 Det er den allervanskeligste Bog!
 Min Bugge stod ei langt fra Preussens Helt,
 Som Barn jeg leged i Soldatens Telt;
 For mig var ingen Fiender, fremmed Stat;
 Jeg sad paa Knæ tidt af en fransk Soldat;
 Han lærte mig sit Sprog, han var ei suur,
 Hans Officeer gav mig lidt Politur.
 I Fattigdom jeg med min Niemert sad,
 Og lærte Nøisomhed ved tomme Fad;
 Jeg kom paa Havet, skued Svøens Magt,
 Matrosens usorfædede Foragt!

Bag Disten vilde jeg ei længe staae ;
 Dog der kan ogsaa læres af det Smaa.
 Mig Elskov tidligt alt i Skole tog ;
 Men Pligt og Ære mig af Skolen jog.
 Hvis Bøgeret for Malurt ei var fri,
 O der var ogsaa Gonning jo deri !
 Og hos min gode Moder vist jeg veed,
 At jeg vil finde Fryd og Kiærlighed.
 Mig Stuart aabned Shakespears Helligdom ;

(Tager Aærmanns Haand.)

Jeg kom til Holberg, da til dig jeg kom.
 Ifald som Barn du havde mig forkiælt,
 Hvad havde da min Kundskab mig meddeelt ?
 Kun dig jeg takker, hvis af første Rang
 Den lille Schrøder vorder stor engang.

(Han omfavner sine Forældre, Tæppet falder.)

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Das Dittum vult jag si lauer hant;
 Das der lan egher lauer of der Gant.

Sibylle-Templet.

Et Lystspil med Sange.

Endeel Melodier af Pæfillos „Landsbyvig“ (La Frascatana) kunne benyttes ved Opførelsen til Syngenummerne i dette Stykke, efter Dverstrifterne. De to sidste Nummere passe til Musik af Weyse og Schulz.

Gasparo, Gæstgiver.
Rosalia, hans Datter.
Beatrice, hans Søsterdatter.
Giuseppe, Poet, Rosalias Elsker.
Filadelfo, hans Ven, Borger i Byen.
En reisende Lord.
Eduard, hans Søn.
Signore Alberto Gravini.
Lordens Kammertiener.
Landsbyfolk.

Handlingen foregaaer i Tivoli, ikke langt fra Rom.

En Plads med Træer,

Bærtshuset til Høire, Lordens Logi til Venstre. Dybt i Baggrunden seer man Sibylle-Templet paa en Klippe.

Forst **Giuseppe**, siden **Rosalia**.

Giuseppe.

(Met. At Amor os bedrager ic.)

Hvor tør en stakkels Digter,
Som eier ingenting,
Hvem Lykken stedse svigter
Paa denne Jordens Ring,
Hvor tør den arme Taabe,
Som ingen Udvei veed,
Dog kiæk og dristig haabe
Paa heldig Kiærlighed?

Rosalia.

Giuseppe! Altid falder du tilbage til det gamle Hedenstøb. Hvor kan du dog tvivle om at jeg elsker dig? Har jeg ikke sagt dig, at jeg anseer det for det største Beviis paa din Kiærlighed, at du har forladt Kapelmester Meraviglio og hans lystige Flok, for at blive her hos mig i Tivoli? Men nu maae vi dog tænke paa Fremtiden! Og hvad skulle vi leve af, dersom min Fader tillader os at faae hinanden? — hvad han aldrig gjør.

Giuseppe.

Rosalia! om jeg end ikke elskede dig saa høit, saa havde det dog ikke kostet mig det Bitterste, at forlade den fordømte Meraviglio og hans sminkede Compagnie. Det er den usselste Gaandtering, at være Theaterdigter her i Italien; jeg veed ikke, hvordan det er andre Steder. Poeten er Sangernes aandelige Skopudser; de bruge ham som Maskinkarl, for at opslaae Lægter for deres musikalske Fyrværkerier. Er det ikke at nedværdige den himmelske Kunst? Maa en Digter ikke skrive, hvad Nanden tilsiger ham? Og skøndt jeg gierne tilstaaer, at Nanden ikke tilsiger mig Noget —

Rosalia.

Du er altfor oprigtig, Giuseppe! Sligt bør en Poet aldrig tilstaae, om det ogsaa er sandt.

Giuseppe.

Skulde jeg tie dermed, saa var det blot af Frygt for ellers at miste din Kiærlighed.

Rosalia.

Ei hvad! troer du, jeg elsker dig fordi du er Poet? Det er jo fordetmeste nogle gamle Pedanter, med Kapper og Bladkraver. Nei, jeg elsker dig fordi du er en smuk Knos; hvis store Dine brænde for mig; — og det kommer slet ikke Poesien ved.

Giuseppe.

Ja — og jeg elsker dig, fordi du er en ung og deilig Pige, Rosalia!

Rosalia.

Det er det Fornemste. Nand kunne vi alle have, og den kunne vi alle til Nød undvære.

Giuseppe.

Du har mere Nand, end du selv veed.

Rosalia.

Det er meget muligt. Men stille! Der kommer min Fader. Han maa ikke see os sammen. Jeg kommer ud til dig igien, naar han er borte. Jeg har noget Bigtigt at sige dig. (Gaaer ind.)

Gasparo kommer.

God Morgen, min kiære Giuseppe! Allerede her igien? Dog, det er sandt, du ligger herude paa Landet i Sommer, — i det Grønne. Du maa have Penge som Græs! Du er nok af en fornem adelig Herkomst, siden du driver saaledes omkring, uden at bestille noget.

Giuseppe.

Jeg har hverken Græs eller Penge, Gasparo! Og hvad Udelen angaaer, saa er der blandt den mange ligesaa fattige Diæble som jeg. Hvis jeg gjorde mig Umage med at rage mellem gamle Pergamenter, fandt jeg maaſkee ogsaa et Stammetræ med en Green, som min Dvift passede til.

Gasparo.

Og naar der intet var, saa kunde du gjøre dig selv et. Du har jo lært at tegne. Har du ikke?

Giuseppe.

Jo, baade at tegne og at skrive. Det er meer end du kan rose dig af, Gasparo!

Gasparo.

Men hvad har du ellers lært? Du gior Vers! men det skal man jo ikke lære, det maa komme af sig selv. Præst er du heller ikke.

Giuseppe.

Præst kunde jeg ikke blive, uden at være Munk; og Munk kunde jeg ikke være, naar jeg vilde være

Ægtemand. Og det er just det, jeg i lang Tid har studeret allermest paa.

Gasparo.

Hvi blev du da ikke Procurator?

Giuseppe.

Jeg er af et fredeligt Sind, jeg gidder ikke levet af Andres Trætte.

Gasparo.

Saa kunde du jo mægle Fred.

Giuseppe.

Fred? Det faaer man ikke noget for.

Gasparo.

Hvi blev du da ikke Doctor?

Giuseppe.

Det er jeg. Doctor for de Sunde! Jeg er Poet!

Gasparo.

Uden Fortrydelse, hvad duer du ellers til?

Giuseppe.

Til at glæde mig over Guds Natur, Gasparo! til at nyde det Skønne med Smag og Behag, hade det Onde, elske det Gode, — og især en deilig Pige, som — mirabile dictu — er din egen Datter.

Gasparo.

Ja, jeg veed det, min gode Giuseppe; og det er paa Grund heraf, jeg er saa fri at spørge dig om dine Udsigter; hvilke, som jeg nu hører, fuldkommen svare til Indsigterne. Hvad gaaer du da og vimser efter, og sætter den stakkels Pige Fluere i Sovedet? Hvis jeg var en velhavende Mand og kunde føde Jer begge, fik det saa være; men det er ikke Tilfældet.

Dg ingenting kan du. Ikke engang til at være Theaterdigter duede du! Jeg raader dig derfor som Ven: bliv fra mit Huus! Forstyr ikke min Arnes No! Gjør ikke min Datter ulykkelig! — eller, ved den hellige Januarius, jeg render dig min Kioffenkniv sex Tommer ind i Livet. Nu har jeg ærlig og oprigtig sagt dig min Mening, og hvad du har at vente. Farvel, Giuseppe!

(Gaacr.)

Giuseppe (opbragt).

(Mel. Prøv du kun ostere ic.)

Ja vov du kun igien
Med Kniven mig at true.
Du snart skal see, min Ven!
Hvordan det dig vil gaae.
Jeg paa min Ustyld stoler,
Din Stoltthed skal jeg knække.
Paa Kaarde, paa Pistoler,
Der kan vi prøves begge;
Jeg fordrer dig,
Ifsald du mig
I Fred ei lader gaae.

(I en kjærlig Tone.)

O lad, min elskte Pige!
Derfor ei Modet vige.
Vi snart forenede
Bort Dnste skal opnaae!

Rosalia kommer.

Giuseppe.

Ha, Rosalia! Din Fader har viist mig Døren;
men — saasandt jeg lever —

Rosalia (tsnig).

Hvad er det at bryde sig om? Maatte han ikke
vise dig den Dør, du skal ind ad?

Giuseppe.

Du er munter? Du spøger? Hvad er det, Rosalia?
Du sagde før, du havde noget Vigtigt at sige mig.

Rosalia.

Ja, det har jeg ogsaa. Jeg har haft en Drom, som allerede halvt er gaaet i Dpshydelse.

Giuseppe.

Hvorledes?

Rosalia.

See kun det Sibylle-Tempel deroppe paa Klippen, hvor vi saa tidt have siddet sammen, og fornøiet os over det herlige Landskab og det skønne Bandsfald, som flummer ned i Afgrunden.

Giuseppe.

Ja, det seer jeg hver Dag, men hvad kan det hielpe?

Rosalia.

Har du ikke selv fortalt, at disse Sibyller vare gamle Koner, som kom og fortalte Menneftene deres tilkommende Skæbne?

Giuseppe.

Ja — det troede vore Forsædre.

Rosalia.

Vore Forsædre vidste nok hvad de gjorde.

Giuseppe.

Men siig mig dog —

Rosalia.

Jeg havde selv forleden Besøg af en saadan gammel Kone.

(Melodie af Landsbypigen.)

Engang en Morgen
 Laa jeg i Græsset,
 Diertet af Sorgen
 Inderlig presset;
 Da aabenbarede sig
 Eldgamle Viv.

Hun mon fremtræde,
 Med Haar til Hælen,
 Hun spaaede Glæde
 Mig for mit Liv.
 Men hvad hun sagde,
 Svandt for mit Dre.
 Lidt hvad hun talde,
 Kunde jeg høre.
 Hun mig velsigned,
 Rakte mig Haand.
 Hurtig jeg vaagned,
 Kro var min Aand.
 Jeg troer paa Drømmen,
 Den var ei Tant;
 Den gamle Dvinde
 Spaaede mig sandt.

Giuseppe.

Dg denne Drøm er allerede halvt gaaet i Opfyldelse?

Rosalia.

Ja! Ellers vilde jeg ikke fortælle dig den. Her er kommen en Lord directe fra England, saa rig, at han ikke veed, hvad han skal giøre med alle sine Penge. Han har flere tusinde Scudi at leve af om Dagen. Han reiser derfor omkring, for at stille sig ved dem; og det var Synd andet, end at hielpe ham. Du maa forsatte et Digt til hans Velkomst. Kan du ikke nok det?

Giuseppe.

Himmel, Rosalia! jeg har et heelt Forraad af Elige. I Florents kom der ingen Fremmed af Betydning, uden at jeg jo bragte ham en Sonnet, hvori Arnò'en glædede sig over at see ham ved sine Bredder. Dg det indbragte mig mangan god Scudo.

Rosalia (glad).

Det var herligt! En af dem kan du meget godt bruge. Du behøver slet ikke at skrive den om; men

kun at radere lidt i Arno'en, og gjøre det om til Annio. Saadan, siger du jo, hed Leverone i gamle Dage. Det gaaer let, det klinger jo næsten eens. Og saa skal du see, han gjør nok vor Lykke. Hvad er det for ham? Maa det ikke glæde ham, at lykkeligjøre et Par unge Mennesker med hvad han har for meget en eneste Dag?

Giuseppe.

Ja, det lader rigtignok saa. Bare han ikke var saa rig!

Rosalia.

Hvorfor?

Giuseppe.

For saa er han vist ogsaa gierrig.

Rosalia.

Nei, man forsikrer, at han skal øde sine Penge paa alle mulige Narrestreger.

Giuseppe.

Ja, det troer jeg gierne; men Ulykken er, det er ingen Narrestreg at bidrage til sine Medmenneskers Lykkelighed. Men lad det gaae, som det vil! Jeg er dog lykkelig; thi du elsker mig!

(Mel. Nu den søde No vi nyde.)

Giuseppe.

Elfsøvs søde Fryd vi nyde,
Angst og Kummer er forjaget.
Du, som har min Siæl indtaget,
Bei til dig mit Hjerte sandt.

Rosalia.

Glæden vil sin Blomst os byde,
Ikke vi fortvivle ville.
Ei forladt os har Sibylle!
Nei, min Drom var ikke Tant.

Begge.

Oldtids ædle Prophetinde,
Som saa nær har sat dit Stempel,
Nabn os dette Lyffens Tempel,
Som i Sekler ei forsvandt!

Rosalia.

Stille! der kommer Lorden med sin Søn. Lad
os træde tilside. (De gaar.)

Lorden. Eduard.

Lorden.

Nu vil vi tale Italiensk, Eduard, for at øve os.
Du har drevet det temmelig vidt i Italiensken; du taler
hende endogsaa uden Accent. Men det skulde du ikke.
Min english Accent aflægger jeg aldrig.

Eduard.

O, min Fader! jeg kan ikke sige Dem, hvor
uendeligt jeg glæder mig ved at betræde denne classiske
Grund.

Lorden.

Det glæder mig, min Søn, at det glæder dig.
Jeg frygtede for, at du saaledes skulde være forelsket i
dine gamle Mure, i Fontains Abbedie og i Oxford, at
du skulde have no sense for den sande classiske Smag.

Eduard.

O, jeg elsker dem begge, og mig tykkes, de lade
sig slet ikke sammenligne.

Lorden.

Kun ved at sammenligne det One med det Andet,
kommer man til den sande gode Smag, min Søn!

Eduard.

Men, kiære Fader! Naar De giver et Diner med utallige kostelige Retter, sammenligner De jo heller ikke den ene Ret med den anden; men lader enhver gielde for hvad den er.

Lorden.

Der er stor difference between den aandelige og physiske Smag, min Søn!

Eduard.

Men den aandelige kan jo dog ikke være den physiske underordnet i Forskiellighed og Mangfoldighed.

Lorden.

Det glæder mig, at du i Oxford har lært at disputere, min Søn! men du skal ikke disputere med din Fader, min Søn!

Eduard.

O, jeg vil ikke disputere, jeg vil fornøie mig og nyde. Naatte jeg ikke ogsaa glæde mig i Fountains-Abbedie, hvor jeg tilbragte min lykkelige Barndom hos min Tante?

Lorden.

Og hvor du saa den lille Jenny, som du nu skal glemme?

Eduard.

Hvad hende angaaer, saa holder jeg mig til Deres Lovte: Jeg skulde reise for at glemme hende; og glemmer jeg hende ikke, saa saaer jeg hende til Kone, naar jeg kommer hjem.

Lorden.

Ja, ja! Lad os heller tale om de gamle Ruiner. Hun er ingen Ruin, hverken antik eller modern.

Eduard.

Nei, Gud skee Lov! Men hun er en antik Skionshed og en sød, modern Forpagterdatter.

Lorden.

Uden Adel og Penge. Men lad nu den Fugl flyve! Det er mig kiært, at du i dit romantiske Dyrford har nydt en classisk Education, der har lært dig at skatte de antike Mesterværker.

Eduard.

Men derfor skionner jeg ligesuldt paa det Romantiske. Og, kiære Fader! De hynder jo ogsaa Forstielligheden.

Lorden.

Nei, min Søn!

Eduard.

De sætter jo ogsaa det, at være Menneske og Cosmopolit, over Alt.

Lorden.

Nei, min Søn! saa var jeg en daarlig Englishman.

Eduard.

Men er ikke Deres største Fornøielse, at drage om fra Land til Land, og hvert Aar at nyde en anden Natur, en anden Dmgivning?

Lorden.

Nei, min Søn! Der har du reent misforstaaet mig.

Eduard.

Men har De ikke i de senere Aar været paa Island, i de nordamerikanske Skove, i de peruvianske Biergværker, i Constantinopel, paa Toppen af Grimsel, og jeg veed ikke hvor?

Lorden.

To be sure, min Søn! og alle disse Steder har jeg erobret, som en true Englishman, ved at bringe mig selv med, og ved blot at gjøre mig selv giældende.

Eduard.

Det begriber jeg ikke.

Lorden.

For tre Aar siden var jeg paa Island; seilet derop med mit eget Skib, the most excellent man kan ønske; kun at Matroserne nu glindse saa fede, som mine Wesler i Yorkshire, fordi de havde too little at bestille. Jeg lod mig bringe høit op i en Fjeldkloft mellem Fjellerne, hvor der never before havde været Hedninger eller Christne. Her lod jeg mig et Huus opslaae, og gav mit Følge en Dinner, der ikke kunde være bedre i Palais Royal i Paris. Saaledes har jeg spist dybt under Jord i de peruvianske Biergværker, hvor vi brændte Kul for Kulde, mens deroppe der var en Hede af 32° Reaumur. I de amerikanske Skove har mine Folk tvunget nogle Cannibals — til at spise Postei and Vol au Vent. Saaledes jeg har overalt bragt England med, og hvor jeg var, har jeg sunget Rule Britannia.

Eduard.

Nu ja! saa har De dog med denne uskyldige Forsnielse bidraget til at understøtte mange fattige Folk, som hjalp Dem, og levede en tidlang af at tilberede Deres Fester.

Lorden.

Det har jeg; men det var ikke derfor, jeg gjorde det, min Søn!

Eduard.

Men maa det dog ikke glæde den Rige, at hielpe den Fattige?

Lorden.

Nej, min Søn!

Eduard (alvorlig).

Kiære Fader —

Lorden.

Forstaa mig ret! Det maa bedrøve ham, fordi han ikke kan hielpe tilstrækkeligt.

Eduard.

Kan en Rig ikke hielpe en Fattig?

Lorden.

Naar jeg seiler paa mit Skib fra London til Livorno, og har taget Vand nok med for en Reise til Japan, saa har jeg mere Vand, end jeg behøver; men vilde jeg paa Veien faae Medlidenhed med den salte Søs, fordi den er salt, og lade alt mit ferske Vand flyde ud, for at gjøre Søen sød, da vilde jeg snart tomme mine Tønder, og Søen blev dog ligesaa bitter, som den havde været før.

Eduard.

Bliv ikke vred, kiære Fader! men det er en Sophisme, sem —

Lorden.

En Rig kan ikke hielpe Alle, og saa er det bedst, han hielper Sletingen; saa har den Gne det ikke værre end den Anden. Desuden — hvilket Arbeid at være Fattigforstander og Almisseuddeler.

Eduard.

Men hvo skal da hielpe den Fattige?

Lorden.

En Fattig kan bedre hielpe en Fattig, end en Rig kan gjøre det. En Fattig er vant til at undvære, han er ikke overhængt fra Morgen til Aften. Folk taler saameget om rig Mand's Penge, men man taler ikke om rig Mand's Udgifter. Hvad koste ikke disse Reiser mig, og det er nu engang min humour. Forresten, hvad Epil angaaer — jeg spiller aldrig og taber aldrig i Epil. Men Bæddemaal og Bæddeløb, det er min Lidenstrib. Det svier endnu i min Lomme de sidste 30,000 Pounds jeg tabte til Sir William, om de to Paddocks — Skruptudser i Haugen — hvilken af dem der kunde springe længst. Hans vandt, skøndt den var tykket. Og nu mit Naturalieecabinet! Hvor meget maatte jeg ikke betale sidst, for mit Monstrum i Spiritus, med de to Soveder? — Men glæd dig, min Søn! du er jo ogsaa en Elsker af Oldsager.

Eduard.

O, en overordentlig!

Lorden.

Veed du, hvorfor jeg idag er kjørt ud med dig til Tivoli?

Eduard.

For at see den deilige Egn: Bandsfaldet, Mæcens Villa, Horatses Bad —

Lorden.

Ba, ba, ba! Af slige Smaating har jeg seet saameget. Naar man har staaet ved Niagara, en Cascade, saa bred som Canalen og saa høi som Taarnet i Straßburg, saa bryder man sig ikke meget om saadanne Bandsfald. Mæcens Villa er god nok, men den er ganske forfalden, og lader sig ikke transportere. Seer du derimod det lille Sibylletempel af

hvidt Marmor deroppe paa Klippen? Det er vel conserveret, fra de romerske Keiseres Tid. Det vil jeg kjoobe af Cieren, og transportere til min Park i Yorkshire.

Eduard (seer forundret).

Nei, det var da morsomt! (Pludselig alvorlig:) Men det var dog Synd at røve det fra sit Sted; saa var det ikke længer nær saa smukt.

Lorden.

Den største Fornoielse, min Søn! er, at eie Noget, som ingen Anden har. Derpaa tænke vi english grandees Dag og Nat; og der er ingen større Glæde for os, end at erobre en Sielendhed fra den øvrige Verden. Der vende disse fattige Dievle, disse Kunstnere og Lærde i alle Cabinets and Ateliers, og have det ligesaa godt som en Mand af Stand. Tænk dig hvilken Glæde det vilde være, at kjoobe det altsammen, og stille det op i mit Slot i Yorkshire. Men der have vi desværre ikke Raad til. Nu! saa maae vi gjøre hvad vi kan. Og jeg haaber snart at leve den Dag, at jeg efter Maaltidet paa en Promenade i min Park, kan vise mit Selskab den bedst conserverede romerske Ruin paradere midt paa min Bowlinggreen. (Seer ud af Scenen.) Men hvem kommer derhenne med et Papir i Haanden og øver sig i at bukke for Træerne? Det er vist en pialtet Poet, som vil tigge, og bringer mig et Lykønskingsvers; det er Mode hertilands.

Eduard.

Derksom det er et smukt Vers, kiære Fader! saa maa man dog give ham Noget for det. Ynder De ikke Poesien?

Lorden.
 Yes — den gamle, classiske. Horatius, Virgilius, Ovidius, — det var velhavende frie Hofmænd. —
 Ogsaa de franske: Corneille, Racine, Voltaire —

Eduard.

Men nu vore Egne?

Lorden.

Why! — Addison — Dryden — og Naturmalerne. Men Poeterne ere sædvanlig nogle impertinente Knægte, som see fornemme Folk i Kortet og over Hovedet. Som nu denne Shakespeare! Var det ikke uforstammet? Ingen Kelt, Fyrste eller Statsmand var der, som han ikke vovede at gjøre sig familier med. Jeg holder meget meer af Malere, Billedhuggere og Architecter! De tie stille! Dem tage vi i vor Tjeneste, og vi have Profit af deres Hænders Gierninger; de arbeide for os. Men Poeterne bruge Munden i et Bæk, og ærgre os. Lad dem sulte!

Eduard.

Denne stakkels Fyr gjør vist ingen Fortræd. Han kommer saa hdmhgst og bukker saa dybt.

Lorden.

Det er det samme! Slangen krummer sig ogsaa for den stikker.

Giuseppe kommer bukkende.

Excellenzas hdmhgste Tiener! Neppes havde Famas hundrede Tunger bragt os den Efterretning, at Excellenza, som en Stormand, der adelmødig ynder Kunster og Videnskaber, var kommen her til det gamle Tibur, og at Stedet saaledes, efter 2000 Aars Forløb, havde faaet sin Mæcen igien, — for jeg i dette ringe Digt

søgte at udtrykke mine Tanker og Følelser, i denne Anledning. Men — om ogsaa Mæcen er staaet atter op af Gravens Mørke, saa er Horats dog endnu steensdød. Og hvorvel han havde Ret i at sige: „Non omnis moriar“, saa mente han det dog neppe paa den Maade, at jeg Uværdige skulde blive hans Eftermand.

(Han rækker Lorden et Papir.)

Lorden.

Nei, det troer jeg heller ikke. Na, Eduard! læs du mig Digtet høit for! Du har en god Udtale i Italiensken.

Giuseppe.

Hvad Udtalen og Udtrykkene angaaer, saa have Mylords det Fortrin, at De paa den venstabeligste Maade forene to Nationer.

(Eduard modtager Papiret.)

Giuseppe.

Digtet er i Sonnetform, i den Tone, hvori den udødelige Petrarca sang sin Kiærligheds Qual for den himmelske Laura.

Lorden (leer).

Der ikke brød sig meget om hans Vers, og kun slet giengieldte hans fantastiske Drømmerier.

Giuseppe.

Excellenza vil, som en viis og ædel Herre, med langt større Billighed modtage et langt svagere Forsøg.

Lorden.

Læs, min Son!

Eduard (tafer):

Barbaren for kom til Italiens Riger,
Blot for at røve, for at plyndre, stjæle;
Dg derfor Romeren saae helst hans Hæle,
Dg haded' ham, som Indianer Tiger.

Lorden (opfarende).

Hvordan, uforstammede Knægt? Er I kommen her
for at sige mig Grovheder?

Giuseppe (forbausset).

Grovheder, Eccellenza? Ivertimod. Hør kun
videre! Det er lutter Complimenter.

Lorden (forbitret).

Jeg vil ikke høre videre. Jeg er ikke kommen
her for at plyndre, for at røve, for at stjæle. When
det lyktes mig at giøre et godt Kjøbmandsskab, saa
koster det mig mine Penge. Dg I maae gierne sige,
at jeg berøver Egnen sin skønneste Prydelse, naar jeg
kan bevise, at det er min lovlige Eiendom.

Giuseppe (steds forundret).

Men jeg forstaaer ikke — Behag dog at høre
videre!

Lorden.

Jeg vil ikke høre videre. Jeg staaer over mit
hele Legeme! I er en uforstammed Knægt, som siger
mig lige i Dinene, at jeg plyndrer, fordi jeg, for en
stor Sum, skaffer mig en gammel Ruin, som I selv
ikke forstaaer Jer paa.

Giuseppe.

Hør mig dog, Eccellenza!

Lorden.

Go to the devil!

(Gaer.)

Giuseppe

(forundret efter en Pause).

Det er den engelske Syge. Ikke sandt, min Herre?

Eduard

(forlegen og forvirret).

Kunde vel være.

Giuseppe.

Det er en Sygdom, Folk faaer, der har formange Penge, for stor Støltthed, for tht Taage, for stærkt Dl og for fedt Drekliod. Alle disse Plager kiende vi ikke her tillands.

Eduard.

Med Deres Tilladelse vil jeg dog læse Sonnetten.

(Læser:)

Barbaren for kom til Italiens Riger,
Blot for at plyndre, for at røve, stiale;
Dg derfor Romeren saae helst hans Hæle,
Dg haded' ham, som Indianer Tiger.

Men Sanggubinden, deiligste blandt Piger,
Har vundet ham, ved huldt for ham at kiæle;
Nu maa han gierne komme, gierne dvæle,
Han kun med Kundskab sig og Smag beriger.
Du ædle Lord! hør

(Standser.)

Der staaer et Ord omstrevet; jeg veed ikke om det skal være Arno, eller Annio?

Giuseppe

(staaer sin Forlegenhed).

Det er Annio; det Vandfald, som styrter dernede under Templet. Arno er en Flod, som flyder igiennem Florents.

Eduard

(med et ringeagtende Smil).

Ja, det veed jeg.

(Læser:)

Du ædle Lord! for Annios Bover fuse
Til Velkomst dig en Sang, som jeg vil tyde.
Kun til det bedste Maal din Stræben sigter.

Du ynder den italienske Muse;
Dg af dit Hyldehorn du lader flyde
Suld Bederqvælgelse til Romas Digter!

(Eduard putter Berfet i Lommen, maaler Giuseppe med et stort
Blit og siger:)

Det Bers er ret smukt, min Ven! Der har De en
Guinee! Men det gjør mig, oprigtig talt, ondt for
Dem, at De øver det elendige Tiggerhaandværk.

Giuseppe (raff).

Saa sagte, saa sagte, min unge Herre! Bogt
Dem for at see alt for foragteligt paa mig. Af den
Gamle kunde jeg taale det; af det Ansigt ventede jeg
mig ikke Andet; men De seer mig for ædel, for søl-
som, for sindrig ud; — af Dem taaler jeg ingen
Foragt.

Eduard.

Kan De nægte, at det er Tiggeri?

Giuseppe.

Kalder De det ikke ogsaa Tiggeri, naar Bornene
bede deres gamle Bedsteforældre om Kager og Syltetoi?
Det er en Spøg, vi unge Italienerne have med Jer
høvmodige, forsængelige Ultramontanere, der besøge os,
for at faae nogle Lommebillinger, til at traktere vore
Kjærestes for. Men vi kunne meget godt undvære
Eders Penge. Vi behøve kun lidt; vi leve af Luften,
den deilige himmelblaa Luft, der ikke tærer paa os;
det er meer end I kunne sige. Lidt Brød faae vi
altid; Druer og Dranger vore for os, som Olden og
bittre Skovæbler for Jer. Dg dermed Basta!

Eduard.

Tag det Tredobbelte!

Giuseppe (altid hidsigere).

Fanden i Bold, med Deres tredobbelte Fornærmelse! Nu vil jeg ikke have det, om det var Tidobbelte. Jeg havde haabet at røre den gamle Giæks Gierte; han har jo Penge som Græs, og selv kan han ikke æde alt sit Græs. Jeg havde haabet, han skulde givet mig en lille Sum, at jeg kunde sætte Bo og holde Bryllup med min sødeste Rosalia. Men jeg sagde hende det nok. Dersom vi vare to udstoppede Krokodiller, sagde jeg, to Heste, der skulde løbe tilvæds, saa spanderte han Penge paa os i Pundeviis; men nu ere vi desværre kun to Mennecker. — Lad saa være! Behold Deres Guineer, Mylord! men behold ogsaa Deres Skjældsord! Og naar De reiser til Italien igien, saa lær først at kiende Italieneren ret, før De foragter ham.

(Mel. Staae lidt min Engel der.)

Jeg er dog elsket sødt!
 Livet ei koldt og dødt
 Svinder i dette Land,
 Som ved en taaget Strand.
 Jeg ei min Skjæbne frygter,
 Ei fra den Elste flygter.
 Man røver mig dog ikke
 De søde Smil og Blikke.
 Mig Amor ei bedrøver;
 Skiondt Plutus er der ei,
 Han mig ei Glæden røver,
 Den smiler paa min Bei.
 Selv Armod her er lystig! —
 Fryd faaer man ei for Penge.
 Den Muntre let er trostig, —
 Den Brantne kan sig hængel!

I Engelland

Ved Themsens Strand

Skeer det saaielden ei.

Mig Amor ei bedrøver,
 Skøndt Plutus er der ei;
 Han mig ei Glæden røver,
 Der smiler paa min Bei!

(Gaaer.)

Eduard.

Han har Ret, det stakkels unge Menneske! Jeg
 hviler ikke, før jeg har gjort det godt igien.

(Gaaer.)

Gasparo og Filadelfo komme fra den anden Side.

Filadelfo (lystig).

Nu, min gode Gasparo! min Kammerat og Lands-
 mand fra det evighyldige Napoli, — Thi hvad er al
 Verdens Stæder, mod vor Fødestad? Hvilken Helgen
 kan sammenlignes med vor hellige Januarius? Hvilken
 Lystigmager med vor gamle ærlige Pulcinel?

Gasparo (vranten).

Filadelfo! Det er ugudeligt at nævne de to Navne
 i eet Vandedræt.

Filadelfo.

Paa ingen Maade. Sorrig og Glæde de vandre
 tilhobe, og før Carnevalet begynder, slaer Siækken
 sig først ret løs. I Virkeligheden kommer altid
 Pulcinel før St. Januarius; men jeg sætter ham
 overst, af pure Devotion.

Gasparo.

Jeg begriber ikke, hvor du kan være i saa godt
 Lume, da du dog Intet har, og alle dine Forsøg paa
 at gjøre din Lykke ere strandede.

Filadelfo.

Det er sandt, min Lykke strandede; men var det
 dog ei en Lykke, at jeg selv blev reddet fra Skib-

brudet? Og have ikke mange lykkelige Følk havt den store Ulykke i deres Lykke, at de selv sank tilbunds med Mand og Muus?

Gasparo.

Det forstaaer jeg ikke. Det er mig for høit.

Filadelfo.

Ja, der er saameget, du ikke forstaaer.

Gasparo.

Saameget forstaaer jeg, at du er en fattig Diævel.

Filadelfo.

Fattig er jeg, Diævel kan du selv være. Vel sandt, jeg gjorde min store Tour giennem Europa, først som Gibsælger, siden som Conditor, paa en Tid, da Verden endnu ikke vidste at vurdere vore Talenter. Paa Billedhuggeri forstode de sig dengang ikke videre, end at de selv huggede hverandre i Næse og Mund; og jeg kunde mangen Dag løbe omkring med Brættet paa mit Hoved, fuldt af Apoller, Minerver og Gratier, uden at sælge andet, end et Par af de grønne Gibspapagøier, der fulgte med for Selskabs Skyld. Men jeg var dog glad; jeg saae mig om i Verden; det tørre Brød havde jeg hvor jeg kom, og jeg fandt altid saameget Vand, at jeg kunde lædste min Tørst.

Gasparo.

Du havde ikke havt nødig at gjøre dig saa stor Uleilighed, for at blive sat paa Vand og Brød. Og meget mere har du ikke endnu. Du har bosat dig i denne lille By, i den forfaldne Nonne, du arbejder efter din Morbroder; dyrker med stor Anstrengelse den smule Jord, for at leve; — og dog er du fornøiet!

Filadelfo (leer).

Ja, er det ikke ærgerligt? Men hvad kommer Velstand Fornoielsen ved? Veed du ikke, at tidt ere de rigeste Folk de allergnavneste, og ofte leer Armoden saa hoit i Hytten, at Ruderne briste?

Gasparo.

De briste ikke deraf, din Tosse! De fattige Diavle have ikke Raad til at lade sætte andre ind igien, naar de gamle gaae itu.

Filadelfo.

Du er forbandet gnaven idag, Gasparo! man skulde troe, du havde vundet det store Lod i Lotteriet.

Gasparo.

Nei, det er fordi den forbistrede Poet har ærgret mig, med at frie til min Datter.

Filadelfo.

Men du har jo tidt sagt, at du intet vilde have derimod, hvis du var istand til at føde dem Begge.

Gasparo.

Gud hielp mig, jeg kan neppe føde mig selv.

Filadelfo.

Om du kan føde dig selv, veed jeg ikke; men, at du kan fede dig selv, — det er der Vidner paa.

Gasparo.

Det ligger i min Constitution! Mange Edere ere saa tynde som Svovestikker, og mange Fastere blive tykke af Lusten, ligesom Balloner. Jeg troer, det maa ligge i Vandet; jeg frygter, det er Vattersot, af den daglige Sorg og Uergrelse.

Filadelfo.

Nei Vand er det ikke; du drikker jo med dine Gæster af din egen Viin; og her i Italien behøve Bærterne ikke at spæde Vinen med Vand; den er slet nok alligevel.

Gasparo (vred).

Lad nu være med det kedsommelige Drilleri, eller ved den hellige Jomfru —

Filadelfo.

Gasparo! saa sandt den hellige Jomfru hielpe mig, jeg bringer dig et Glædesbud; men jeg veed nok, det hielper ikke, du bliver ikke fornøiet for det.

Gasparo.

Hvad er det? Du seer alvorlig ud — Hvad har du paa Hjertet at sige mig? Hvad er det?

Filadelfo.

Har du ikke hørt, at her er kommen en rig Lord?

Gasparo.

Åh! den Barbar under mig ikke en Pavolo at fortjene. Han har baade sin franske og sin engelske Kof med, og slaer Brag paa vort Kiøkken.

Filadelfo.

Men han vil kiope Noget af dig, som kan giøre dig til en rig Mand.

Gasparo.

Gud hielpe mig! Min hele Eiendom er neppe tusinde Scudi værd, og naar jeg solgte den, hvad skulde jeg saa siden leve af?

Filadelfo.

Men hører ikke det gamle Tempel deroppe dig til? Staaer det ikke paa din Grund?

Gasparo.

Jo, det er sandt! Men hvem vil købe det? Hvad fik jeg for den Smule Marmorsteen? Og hvo vilde transportere det langt herfra?

Filadelfo.

Lorden!

Gasparo.

Hvad for noget? Vil han købe Templet af mig, og transportere Stenene bort?

Filadelfo.

Just derfor er han kommen.

Gasparo.

Jeg er en lykkelig Mand! (Omsævner ham.) Filadelfo! kære Broder i Liv og Død, Tak, fordi du bragte mig denne Tidende. Du skal spise hos mig til Middag! Hvad vil han med de Marmorstene? Det er rigtignok deilig fint Marmor. Vil han bygge sig et Lysthuus i England, og kommer nu for at hente Stenene her? Hvad mener du, jeg kan forlange derfor? 100 Scudi?

Filadelfo.

Dosmer! med din Tilladelse. Tænkte jeg det ikke nok? Var det nu ikke godt, at her er et Næstne, der er ligesaa bereist, og kiender Verden ligesaa godt som denne Englænder?

Gasparo.

Hvad skal jeg da forlange? 1000 Scudi?

Filadelfo.

Dosmer igien, med din Tilladelse.

Gasparo.

Kiære Broder! Dosmer saa tidt du vil, paa den
Maade. Hvad skal jeg forlange?

Filadelfo.

Nu du 10,000 Gange Dosmer, 10,000 Pund
Sterling skal du forlange.

Gasparo.

Menneste! er du gal?

Filadelfo.

Nei, men du er uvidende, og forstaaer dig ikke
paa din egen Fordeel.

Gasparo.

Kiære Broder! dersom du ikke er gal, saa gior
du mig gal, — af Glæde.

Filadelfo.

Ja, tænkte jeg ikke nok, at Glæden vilde tage
den gale Retning? 10,000 Pund Sterling kan du
vinde, men ret fornuftig glad kan du ikke blive.

Gasparo.

Na jo jeg kan! Na jo jeg kan, kiære Broder!
Men siig mig dog, hvorfor vil han betale saa Meget?

Filadelfo.

Af tre Grunde. Først: fordi han er en Nar;
for det Andet: fordi han er uhyre rig; for det Tre-
die: fordi dette Tempel er et af de skønneste og bedst
vedligeholdte Oldtidslevninger i Italien.

Gasparo.

Det var Fanden!

Filadelfo

(seer ud af Scenen).

Der kommer han. Lad mig nu tale med ham, paa dine Regne.

Gasparo.

Nei, jeg skal nok selv tale min Sag.

Filadelfo.

Men —

Gasparo.

Jeg er intet Barn. Vær du rolig for mig!

Filadelfo.

Men du forstaaer dig jo ikke paa det. Veed du hvad et Sibylles-Tempel er?

Gasparo.

Det er Noget man faaer 10,000 Pund Sterling for; det er nok. Du kan hielpe mig, naar du seer det kniber; men jeg behøver ingen Formynder.

Filadelfo.

Er det Takkens, jeg skal have?

Gasparo.

Det er Takkens, fordi du stieldte mig ud. Du skal see, jeg er ingen Døsmer.

Vorden kommer.

(Udsides:) Der er den Mand, som eier Templet. Nu maa jeg prøve ham lidt, om jeg kan faae det for Nøverkøb; for han veed Fanden ikke hvad et saadant Tempel er værd. God Morgen, klare Ven! hvorledes gaaer det? Boer De her, med Forlov?

Gasparo (mus).

Ja, det er mit Ofterie, Mylord! Men der leve vi paa italiensk; det er ikke noget for Dem, det veed jeg nok.

Lorden.

Gvad det angaaer, min kiære Ven! saa har jeg min egen Theorie: Jeg spiser af mit eget Kiocken; men derfor betaler jeg dog Bærterne, hvor jeg er, alligevel.

Gasparo (buffende).

Det er en meget god Theorie, Mylord! og endnu bedre Praxis. Men De boer jo ikke hos mig.

Lorden.

Vi ere Naboer, og De er den Nærmeste til min Opmærksomhed.

Gasparo.

Jeg takker skyldigst.

Lorden.

De har vel ikke meget at leve af, Master Gasparo? De er vel en fattig Mand?

Gasparo.

Hvor rig er De, Mylord? Siig mig først det, saa skal jeg siige Dem, hvor fattig jeg er.

Filadelfo (sagte).

Tag dig iagt for at støde ham for Hovedet!

Gasparo (ligesaa).

Det er ham, som maa tage sig iagt; han vil have noget af mig.

Lorden.

Bliv ikke vred, kiære Ven! Jeg spørger kun saa. Man reiser jo for at informere sig. Her boer ikke mange Folk i Tivoli; Deres Huus seer lidt forfaldent ud, og Deres Formue kan ikke være stor. Den indskrænker sig, saavidt jeg har hørt, til den lille Gange, Mark og Eng — og Klippen derhenne ved Kasladen.

Gasparo.

Ja, men det gaaer mig med denne Klippe, som Indbyggerne i nogle forfaldne Rønner i England, Mylord! der sende flere Deputerede til Parlamentet, medens hele store Stæder ikke sende en eneste.

Lorden.

Ei, ei, min Kiære! De er jo vel bevandret i vore Affairer.

Gasparo.

Ja, jeg læser Aviserne iblandt.

Filadelfo (sagte).

Det vil sige: jeg læser dem for dig.

Lorden.

Dg hvori bestaaer den Lighed?

Gasparo.

Seer De det lille Tempel deroppe paa Klippen, Mylord?

Lorden.

Ja, det seer jeg meget godt. Hvad er det for et Tempel? Det er dog ingen rotten borough?

Gasparo.

Nei, det er et Sibylle-Tempel.

Lorden.

Dg kiender De noget til disse Sibyller? Hvem var Sibylle?

Gasparo (forlegen).

Hvem Sibylle var? — Nu, Sibylle kalder man jo endnu hver gammel Hex eller Spaaqvinde. Hedsningerne dyrkede dem; men da man fik bedre Forstand, brændte man dem. (Han blinker til Filadelfo.)

Filadelfo.

O, min Ven veed meget godt, at de vare hellige Dvinder, som spaaede Romerstatens Vel og Bæe, i dens første Tider; hvis Spaadomme bleve glemte i Svælvningen under Capitolium; og da de uhykkeligvis brændte der, samlede man dem tildeels paany.

Gasparo.

Ja, det veed jeg meget godt!

Filadelfo.

Han veed meget godt, at den cumæiske Sibylle kom til Kong Tarquinius Priscus —

Gasparo.

Skulde jeg ikke vide det?

Filadelfo.

Og bød Kongen ni Pergamentruller med Spaadomme, for nihundrede Guldstykker. Da han fandt det for dyrt, fastede hun de tre paa Jlden, og bød ham de sex overblevne for samme Priis; derpaa de sidste tre; hvilke han skyndte sig at kiøbe, for ei at miste dem alle.

Gasparo.

Ja, det duer ikke at tinge, naar man vil kiøbe Noget, der har tilhørt de gamle Sibyller.

Filadelfo.

Min Ven veed meget godt, — i det mindste burde han vide det, — at vi, efter vor ægtchristelige Religion, regne Sibyllerne med til de hellige Propheter, og at den guddommelige Michael Angelo har forevigt sit Genie, ved at male nogle af dem, i det pavelige sextinske Capel i Rom.

Orden.

Naar, saa det veed han altsammen?

Gasparo.

Ja, meget godt.

Lorden.

Master Gasparo! jeg kunde nok have Lyst at købe dette Tempel. Det er en Grille, et Tilfælde, der ikke træffer ind eengang i femhundrede Mar. Jeg vil købe det, and transportere det til min english Park i Yorkshire. Det havde De aldrig kunnet vente; der er ingen anden Køber til denne Vare, end jeg; og jeg hoper, De forlanger ikke formeget for det, hvors for De ellers ikke fik en Skilling.

Gasparo.

Jeg maa svare Dem med Deres egne Ord, Mylord! De kan kalde det en Grille, men jeg har slet ingen Lyst til at sælge mit Tempel. En saadan Skat finder De ikke igien i 500 Mar; jeg elsker det, og det forstionner min F  drenesklippe. En saadan Sieldenhed havde De aldrig kunnet vente. Der er ingen anden Sælger af denne Vare end jeg; — og jeg haaber, De vil ikke knibe for meget paa Deres Penge, der ikke nytter Dem til noget, naar De ikke giver dem ud.

Lorden.

Naar, hvad vil De da have, Master Gasparo, for Deres Tempel?

Gasparo.

Den første og sidste Priis er 10,000 Pund Sterling.

Lorden.

Top! Dem skal De faae. Jeg vil ikke tinge med Dem. Havde De forlangt 100 Pounds, saa havde jeg gjort det; men siden De forlanger 10,000, seer jeg at De er en Kiender. Vil De følge mig i mit Logie, saa vil vi strax skrive Contracten.

Gasparo.

Med Fornøielse, Mylord! (Lorden gaaer.) Gaaer du med, Filadelfo, og skriver under til Bitterlighed?

Filadelfo.

Gierne. Jeg faaer nok ogsaa skrive for dig, med paaholden Pen?

Gasparo.

Jeg skriver mit Navn flydende. Det er alt, hvad her behøves.

Filadelfo.

Du faaer et godt Honorar for det Manuscript.

Gasparo.

Gjør mig den Tieneste, at gaae med Lorden og opsæt Contracten! Jeg kommer strax. Der er min Datter; jeg maa først tale et Par Ord med hende.
(Filadelfo gaaer.)

Rosalia.

Åh, kjære Fader! Jeg lykønsker dig og os alle. Nu hører jeg da, du bliver snart en rig Mand.

Gasparo (vranten).

Det har jeg længe været uden at vide det, Rosalia!

Rosalia.

Men nu veed du det. Glæd dig nu!

Gasparo.

Glæd dig! Det er let sagt. Det er det samme, som at opfordre et Menneske til at dandse, hvis Been ere blevne stive af Alderdom.

Rosalia.

Du er en Mand paa 55 Aar, og befinder dig

fuldkommen vel; du kan endnu nyde mange Glæder i Verden.

Gasparo.

Men tænk dig, hvilke Glæder jeg kunde have nydt, hvis disse foregaaende 55 Aar ikke vare henrundne i Nøie og Besværlighed; hvis jeg havde været saa lykkelig, som jeg er nu.

Rosalia.

Er det værd at græmme sig over det?

Gasparo.

Jeg kunde, som et ungt Menneske, ladet mig baronisere, kjøbt mig et prægtigt Palads i Rom, ægtet en fornem Dame, og blevet Senator maaskee.

Rosalia.

Men saa havde din stakkels Rosalia jo aldrig seet Lyset.

Gasparo.

Saa havde jeg faaet andre Børn, der havde været lykkeligere end du.

Rosalia.

O, jeg klager slet ikke over min Lykke. Nu er der da Intet i Veien for Giusseppe's og mit Giftermaal. Nu har du da Nok, for at føde os allesammen.

Gasparo.

Er du forrykt, Pige? Troer du, at jeg i min nærværende Stilling finder mig i, at du ægter den Prækker?

Rosalia.

Hvordan? Tillader du mig ikke at faae Giusseppe?

Gasparo.

Nei, aldeles ikke.

Rosalia (grædende).

Men har du da ikke selv sagt, at naar du havde
Nok til os alle —

Gasparo.

Ja, det var talt som Gæstgiver, — men det er
jeg ikke mere. Som Gæstgiver har jeg nu formeget;
som en fornem Mand maa jeg vogte mig for at faae
for lidt.

Rosalia.

Hellige Jomfru! Din Lykke bringer mig til For-
tvivlelse. Hvad har du da isinde?

Gasparo.

For det første tage vi til Rom, og der kjober jeg
mig et prægtigt Huus.

Rosalia.

Hvordan? Jeg skal forlade min Fødeegn og det
herlige Landskab, for at sidde mellem Murene i den
øde Campagna?

Gasparo.

Dg saa maae du og Beatrice gaae i Skole.

Rosalia.

Hvad for noget?

Gasparo.

Ja! I maa lære Noget. Det stikker sig ikke,
at jeg har saa uvidende Piger i mit Huus.

Rosalia (hulter og græder).

Hvordan? Jeg skal gaae i Skole, istedetfor at
gifte mig. (Stamper.) Der bliver ikke noget af, siger
jeg dig. Jeg vil ikke lære meer end jeg veed.

Gasparo.

Du veed jo ingenting.

Rosalia (hidtig fortvivlet).

Det er nok! — De fornemme romerske Damer vide slet ikke meer. Du veed selv ikke meer! Jeg veed nok; jeg veed at Sierrigheds-Diavelen er faret i dig, siden du blev en rig Mand.

Gasparo.

Du tager feil, mit Barn! Jeg har altid været saaledes.

Rosalia.

Ja, der talde du et sandt Ord.

Gasparo.

Det vil sige, i Ordets fornuftige Betydning: en god Huusholder. Jeg har hidtil slaaet mig knapt igiennem; og det er et stort Spørgsmaal, om det ikke vil blive knappere for os i Fremtiden. Mange af Pengene ville gaae med til Huuskiøbet; af Renten for det Dvrige skulle vi leve — paa den store Fod. Den udbortes Pragt nøder os maaskee til endnu større indvortes Indskrænkninger. Vi have hidtil levet godt inden egne Døre; men naar vi skal have Selskab og fiøre i Corso'en med prægtig Equipage, Kudst og Dienere bag paa, hver Aften, saa komme vi til at noies med lidt Jis og Sukkervand.

Rosalia (græder).

Det er jo ghfeligt.

Gasparo.

En Ting, som jeg har misundt min rige Næste saalænge jeg levede, maa jeg ogsaa nødvendig skaffe mig, før jeg døer; det koste hvad det vil!

Rosalia.

Hvad er det?

Gasparo.

Det er et kostbart Marmormonument, med mit Contrafæi i overnaturlig Størrelse, i den Kirke, hvor jeg bliver begravet. Det skylder jeg mig selv og mit gode Nygte. Og det maa jeg sætte mig selv, i levende Live; thi naar jeg er død, sørger hverken Hund eller Kat over mig.

Rosalia.

Det er utaknemmeligt af dem; for du har været en bedre Fader mod Hund og Kat, end mod mig.

Gasparo.

Du seer altsaa, at her maa bruges en fornuftig Deconomie; og Giuseppe maa du reent slaae dig af Tankerne.

(Melodie af Landsbypigen.)

Bed Jer To at sammengive,
Skam jeg vilde mig indlægge.
Hiantebe, forkeerte Begge,
Hvilket udvalgt Egtepar!
Dumme Børn I fik med Tiden;
Men ei nok, hvad skete siden?
Ogsaa Disse giftes vilde,
Og man saae, skøndt altfor silde,
Aber, Tosser i en Mængde,
Som af dem formeret var.
Hvad blev Folgen? Mon vel tier
Dermed Sandhedens Propheter?
Verden fyldtes af Genier,
Versmagere, Poeter.
Og for disse Karrerier
Jeg alene Skylden bar.

(Gaer.)

Rosalia.

Gud, hvilken Ulykke! Der kommer Beatrice; nu vil jeg dog see, om intet er istand til at smelte hendes Phlegma. Den Hollænderinde!

Beatrice kommer.

Er du der, Rosalia? Jeg har ledt efter dig.

Rosalia.

Ledt efter mig? Virkelig? Hvor?

Beatrice.

I den anden Stue.

Rosalia (sagte).

Jeg kunde nok vide, Søgningen gik ikke langt.
(Høit:) Vilde du mig noget?

Beatrice.

Nei. Men jeg har ingenting at bestille, og saa vilde jeg kun see —

Rosalia.

Om jeg heller intet havde at bestille? Nei, jeg har intet meer at bestille i denne Verden, Beatrice!

Beatrice.

Nu, det var jo godt.

Rosalia.

Er det godt?

Beatrice.

Al ja! Det er saa rart at sidde saadan ret i Ro paa Bænken derhenne ved Kaskaden.

Rosalia (spøds).

Men mig synes dog, det Band gjør for megen Støi.

Beatrice.

Ja, det var jo rigtignok bedre, hvis det flød noget ordentligere. Men der er saa deiligt kiølt!

Rosalia.

Og der kan man ret sidde i dette Dolce far niente, som de Fremmede misunde os.

Beatrice (sutter).

Ja, det er ogsaa den allerstørste Fornoielse i Verden.

Rosalia.

Men, Beatrice! Beed du den Lykke, der er vedersfaret os?

Beatrice.

Nei.

Rosalia.

Min Fader har solgt Ruinen derhenne til en rig Lord, for 10,000 Pund Sterling.

Beatrice.

Saa? Hvormeget er det i vore Penge?

Rosalia.

50,000 Scudi.

Beatrice.

Det var mange Penge.

Rosalia.

Og nu ere vi da lykkelige.

Beatrice.

Det var jo godt.

Rosalia.

Men han vil ikke tillade mig at faae Giuseppe til Mand.

Beatrice.

Det var jo slemt!

Rosalia.

Dg tænk dig — nu skal vi To, du og jeg, ind til Rom og gaae i Skole paa vore gamle Dage.

Beatrice.

Det var jo godt.

Rosalia.

Var det godt? Gidder du lært nogeting?

Beatrice.

Nei.

Rosalia.

Hvor kan du da sige, at det er godt?

Beatrice.

Man behøver jo ikke at lære Noget, fordi man gaaer i Skole.

Rosalia.

Det er ogsaa sandt! Det har jeg ikke tænkt paa.

Beatrice.

Skal vi saa gaae hen og sætte os paa Bænken?

Rosalia (sagte).

Nei, det er ikke til at holde ud.

Beatrice.

Der er saa deiligt kiøst.

Rosalia (sagte).

Jeg vil dog endnu prøve det sidste Middel; virker det ikke, saa virker der intet. (Høit:) Tænk dig, Beatrice! Vi skal heller ikke holde Cena meer, ikke spise til Aften.

Beatrice (græder).

Rosalia (sagte).

Det virkede. (Høit:) Hvorfor græder du?

Beatrice.

Jeg er saa bange for, at vi heller ikke faae Lov til at gaae i Seng om Natten.

Rosalia (sagte).

Al, Himmel! Det var ikke for Aftensmaden, men blot for Sønnen. (Hoit:) Jo, det kan den grusomme Fader dog ikke forbyde os.

Beatrice

(kastorrer sine Laarer tilfreds).

Ja, lad os saa gaae hen og sætte os paa Bænken.

Rosalia.

Vil du allerede sove der?

Beatrice.

Der er saa deiligt kiølt.

(De gaar.)

Signore Alberto Gravini kommer med Filadelfo.

Filadelfo.

Signore Alberto! Har jeg virkelig den Lykke at see Dem igien? Al, De mindes mig vel ikke meer? Vi gik i Drengeskole sammen i Neapel, men siden dyrkede De Videnskaber og Kunster grundigt i Bologna, mens jeg Stakkel løb med Gibsbrøttet paa Hovedet giennem Europa.

Signore Alberto.

Det var dog af Kiærlighed til Oldtidens Mesters værker, gode Filadelfo, hvilke du alt som Barn med mig beundrede, at du valgte denne Levevei.

Filadelfo.

Ja, det er sandt! Naar jeg gik med min Venus, min Minerva paa Hovedet, syntes mig slet ikke, de nedthgedede min Isse. Det kom mig for, som om jeg

fulgte Grækenlands og Roms Guder paa deres Grobringer i Nord, hvor de civiliserede Barbarerne. Og endnu — jeg kan ikke leve uden dem. Jeg er en fattig Pebersvend, som boer derhenne i den forfaldne Nonne; men — hvis De gjør mig den Ære at besøge mig, Signore, — Bøhave vil De ikke finde meget af; men den medicæiske Venus staaer ligeover for mit Fyrrerbord, paa mit Skab; og den capitolske Jupiter luder venligt ned, med sit tyktoflede Hoved, over Himmelens paa min Seng.

Signore Alberto.

Det traf sig heldigt, at du fandt din Urne paa et Sted, hvor saa mange skionne Mindesmærker knyttede sig til Oldtiden.

Filadelfo.

Men Signore Alberto! Har De hørt det Sørgesbud, at Tivoli idag mister en af sine skionneste Prydelser? Her er kommen en gal Engländer, som har kjøbt Sibylles-Templet af Gæstgiveren for 10,000 Pund Sterling.

Signore Alberto.

Man siger, at du har været med at slutte Kjøbet.

Filadelfo.

Da det dog skulde sælges, syntes mig, Lorden burde ikke have det for Intet. Jeg gjorde det især for Bertens Datters og hendes Kiærestes Skyld. — Jeg tænkte ogsaa, Gasparo skulde lønnet mig for min Umage. — Men nu er Sierrigheds-Diævelen reent faret i den fordsømte Macaroni-Kol, og han vil slet ikke tilslade den stakkels Pige at faae sin Kiæreste.

Signore Alberto.

Det truer jo her med en babylonsk Forstyrrelse! Det var godt, jeg kom.

Filadelfo.

Nej, Signore! De kan ikke forhindre det. Imorgen komme Arbeidsfolkene, for at rive Templet ned.

Signore Alberto.

Det forbyder jeg i Pavens Navn.

Filadelfo.

I Pavens Navn?

Signore Alberto.

Ja! Jeg har her Hans Helligheds Fuldmagt. — I Florents gjorde jeg tilfældigviis Bekiendtskab med denne Herr Englænder. Han fortalte mig sit Indfald, at ville købe Ruinen, og jeg vædgede med ham om 10,000 Pund, at det ikke vilde lykkes ham.

Filadelfo.

Er det muligt?

Signore Alberto.

Det var mit Epsøg. Jeg har ingen store Summer at vædde bort, og spiller aldrig Hazardspil. Men der var heller intet at vove ved; for jeg vidste: Værten kan ikke bortselge et Oldtidsmonument, som hører Staten til. Men da det indtræfferielden, at Noget kommer, for at købe Templer og slæbe til England, og da jeg frygtede, Værten i sin Uvidenhed skulde rive Stenene ned, før Ordren kom, skyndte jeg mig til Hans Hellighed i Rom, for skriftligt at faae det nødvendige Forbud, og ilede hid.

Filadelfo.

O, det var guddommeligt! Naadige Herre! Er det Dem om at gjøre, selv at bringe Orden dette Sørgebud?

Signore Alberto.

Nei, tværtimod, det sætter mig i Forlegenhed.

Filadelfo.

O, saa lad mig bringe ham Jobsposten! Lad mig kradse ham med min falske Medlidenheds Pottestaar!

Signore Alberto.

Er du saa skadefro? Saaledes har jeg ikke kiendt dig før.

Filadelfo.

Alt Signore, jeg er en underlig Fyr! Jeg har min Glæde af at hielpe Ulykkelige, saavidt det staaer i mine svage Kræfter; jeg har et ømt Herte, og kan græde som et Barn med den Bedrøvede. Jeg er ikke haard, og ønsker ingen Hævn over mine Fiender; men at støde en Nar i en Morter, som Salomon siger, skiondt jeg veed, det ikke hielper, at tage koldhertet Egennytte og Forsængelighed ved Næsen, — o deri er jeg en Nero, en sand Caligula. Denne Lord besidder to slette Egenskaber, som ere meget Mode i vor Tid: Ddselhed for sig selv, og Snidskhed mod Andre. Den gamle gierrige Harpar, i sin luvsidte Troie, med Nøgelnippet ved Bæltet, var en sand Engel mod dette Slags Sniere; thi han var affindig, stakkels Diævel, og nægtede ogsaa sig selv Alt; men disse moderne Egoister ville nyde Alt paa alle Andres Bekostning. Der kommer han! Jeg skal dryppe ham i hans eget Fedt.

Signore Alberto (seer).

Kun ikke for slem!

(Gaaer.)

Orden kommer.

Filadelfo (butter død).

Jeg skulde underdanigst lykønske Excellenza til Huuskiøbet, jeg mener Sibylletemplet.

Lorden.

Mangetal!

Filadelfo.

En saadan Huusflytning have vi ikke seet Mage til, her i Italien, siden det hellige Huus blev bragt til Loretto. Men det var da Engle, der flyttede det; det var ingen Sag for dem.

Lorden.

Her skal det ikke blive Diæble, min Kiære! men naturlige Mennesker.

Filadelfo.

Hellige Januarius! hvor forskiellig er dog Menneskets Skiæbne. Excellenza flytter et helt Tempel fra Italien til England, og jeg vilde være lykkelig, hvis jeg kunde flytte nogle hele Dagstene hen paa min forfaldne Kønne.

Lorden.

Ja, saa forskiellig er Menneskets Skiæbne. Farvel, Master Filadelfo! Har De ikke seet min Søn? Jeg har givet ham Pengene, til Barten Gasparo, for strax at afgjøre Kiøbet.

Filadelfo.

Bilde Excellenza maastee ikke have den Naade, mod første Prioritet i mit Huus, at forstrække mig med 20 Pund, til de allernødvendigste Reparationer?

Lorden.

Tilgiv, Master Filadelfo! Det er mit Princip, aldrig at laane Penge ud; og en Mand af Character viger ikke fra sine Grundsetninger.

Filadelfo.

Men mod første Prioritet?

Lorden.

Jeg reiser snart bort, og kan ikke indlade mig i saadanne Affairer. Hold Dem til Deres gode Ven, min Kiære! som De hjalp til den betydelige Sum. Havde De ikke været, saa havde jeg faaet Templet meget billigere.

Filadelfo.

Mylord! De faaer det hverken billigt eller ubilligt; De faaer det slet ikke.

Lorden.

Hvad for noget? Kommer De ikke selv og lykønsker mig til Huusløbet?

Filadelfo.

Jeg siger: jeg skulde lykønske. Det er Imperfectum Coniunctivum, med Deres Herligheds Tilladelse. Jeg skulde eller vilde lykønske, — hvis Templet var blevet Deres.

Lorden.

Naar jeg har betalt mine 10,000 Pounds, skal hverken Engle eller Diavle hindre mig i at flytte Templet.

Filadelfo.

Ja, naar De betalte de 10,000 Pund for Templet, saa kunde De kræve Valuta for Pengene.

Lorden.

For hvad skulde jeg ellers betale dem?

Filadelfo.

Til Signore Alberto Gravini, for Ingenting. Har De ikke væddet med ham om andre 10,000 Pund, at De skulde faae Templet?

Lorden.

Veed De det? Godt, saa veed De ogsaa mine Ressourcer. Han skal betale mig Templet, and det koster mig intet.

Filadelfo.

Ivertimod: De skal betale ham 10,000 Pund, og De saa er intet.

Lorden.

Hør, Menneſte! Dril mig ikke, eller saa sandt jeg lever —

Filadelfo.

Ja hvor sandt det er, Mylord! det vil jeg ikke disputere med Deres Herlighed om. Men saameget er vist: at Signore Alberto Gravini kommer med et Forbud fra Hans Hellighed Paven, at Templet ikke maa sælges, da det tilhører Kirkeſtaten. De har altsaa saa baade tabt Templet og Deres Væddemaal, og jeg condolerer! Ydmhygſte Tiener!

(Gaaer.)

Lorden.

God dam! where is my Son? I will hinder him to pay the ten thousand pounds to the landlord.

(Gaaer.)

Gasparo kommer med Filadelfo.

Gasparo.

Vi lidt Filadelfo! Jeg har nødvendig et Ord at tale med dig strax.

Filadelfo.

Vi ſees jo til Middag. (Seer efter Lorden.) Er han borte? Godt! saa kan jeg ogsaa røgte mit Grinde her.

Gasparo (forlegen).

Ja, min kiære Filadelfo, jeg har rigtignok inviteret dig, at spise hos mig til Middag; men du har vel intet imod, at opsætte det til en anden Dag?

Filadelfo.

Aldeles ikke. For mig maa du gierne opsætte det til Evgitid.

Gasparo.

Der ere komne nogle fornemme Fremmede til mig fra Nabolaget, for at lykønske mig og min Datter, og jeg kan ikke godt andet, end bede dem tilbords.

Filadelfo.

Naturligviis.

Gasparo.

Du veed, min Stue er kun lille, der er ikke megen Plads; vi ere allerede Tolv, og jeg vilde saa usigelig nødig at du skulde være den Trettende.

Filadelfo.

Jeg takker dig! Du redder mit Liv fra Døden.

Gasparo.

Desuden veed jeg, at du har ingen smukke Søndagsklæder at tage paa; og i den Troie —

Filadelfo.

Er jeg ikke „tafelfähig“, som Tydskerne kalde det. Meget sandt! Oprigtig talt, jeg er glad ved, ikke at være med; det vilde bedrøve mig, hvis jeg skulde forstyrre Glæden med en ubehagelig Efterretning.

Gasparo.

O det har ingen Nød!

Filadelfo.

Hvor flaut vilde det ikke være for mig, hvis jeg i hele Selskabets Nærværelse skulde sige dig, at du havde gjort det gamle Ordsprog gjeldende paa en modsat Maade: nemlig, ikke Regning uden Bært, men Bært uden Regning.

Gasparo.

Hvad er det for en Snal?

Filadelfo.

Skulde jeg, naar alle Gæsterne satte Glassene til Munden for at drikke den rige Mands Skaal, gjøre dig til en Lazarus i Pinen?

Gasparo.

Menneske! du gjør mig angst. Hvad er der?

Filadelfo.

Fortælle, at det er gaaet dig ligesom Matrosen i Eventyret, der først blev Keiser og saa Matros igien? Nei, det gjør jeg ikke.

Gasparo.

Hvad gjør du ikke?

Filadelfo

(tager ham fortrolig under Armen og trækker ham til en Side).

Jeg siger ikke en Siæl — (men dig kan jeg nok betro det under fire Dine) at Riøbet er gaaet ind; at der er kommet Forbud fra Paven, at du ikke maa sælge Templet, Kirkestatens Eiendom. Du er altsaa den fattige Diævel, som før; men ikke ulykkeligere; thi jeg er vis paa, at den store Sum begyndte allerede at trykke dig som Steen paa Hjertet. Det var derfor min Pligt, som læssede den paa, at læsse dig den af igien. Og nu tænker jeg, at vore Belgier-

ninger og Forpligtelser mod hinanden gaae lige op. Jeg skaffede dig Besiddelsen af 10,000 Pund Sterling i en halv Times Tid, og du reddede mit Liv, ved at vise mig fra Bordet, selv Trettende. Farvel, Gasparo!

(Gaaer.)

Gasparo.

Spot og Skade følges ad.

Lorden kommer.

Lorden (affædes).

Jeg frygter for at min Søn har betalt ham alt. Jeg maa see at faae ham til at give mig Pengene tilbage. (Høit til Gasparo:) Gode Ven! vil De behage at give mig mine Banknoter igjen, hvis min Søn skulde have begaaet den utilgivelige Uforsigtighed, at adlyde min Befaling, og bragt Dem Pengene.

Gasparo.

Hvis jeg havde faaet Pengene, Mylord! saa kan De være fuldkommen overthydet om, at Nogle af dem allerede vare gaaede alt Riidets Gang, og De kunde styde en hvid Pind efter dem. Men siden de endnu ligge i Deres Herr Søns Lomme, saa staaer den hele Sum til Deres Tjeneste, naar De befaler.

Lorden.

Godt, min Ven!

Gasparo.

Og Templet med! De maae have det som Tilgift for ingenting! Men skynd Dem noget, før den Mand derhenne kommer. Jeg frygter, han gjør Indvendinger.

(Gaaer.)

Lorden.

Hvad er det for en Mand?

Signore Alberto Gravini kommer.

Signore Alberto.

Jeg har den Ære at ønske Deres Herlighed en god Morgen!

Lorden.

Ah, Signore Alberto Gravini! De kommer for at nyde Frugten af Deres Seier.

Signore Alberto

(viser ham Paven's Brev).

Deres Herlighed vil af dette Brev see, at Hans Hellighed Paven forbyder —

Lorden.

Skaan mig for at see Brevet, Sir! De siger mig det, og jeg troer det. En Gentleman bør troe en Gentleman paa hans Ord. De har vundet Deres Væddemaal. De ten thousand Pounds ere til Tieneste, naar De befaler.

Signore Alberto.

Nei, Mylord! Jeg har intet Væddemaal vundet. Det var kun mit Spøg, da jeg væddede; thi jeg vidste forud, at det ikke var Gieren af Grunden tilladt at bortselge Ruinen. Da De saa ivrigt paaastod at det skulde skee, morede det mig, oprigtig talt, at vædde med Dem. Men ingen Gentleman lader sig betale Bindingen af et Væddemaal, hvis Udfald han vidste forud.

Lorden.

Det er en anden Sag, Sir! saa er Forholdet mellem os forandret. Jeg er da ikke længer Deres Skyldner, men De er min. De har railleret med mig, gjort mig til Spot for Folk her; — og jeg udfordrer Dem paa et Par Pistoler!

Signore Alberto.

Derksom det ikke kan være andet, og har jeg fornærmet Dem dødeligt, ved at spare Dem en Udgift af 10,000 Pund Sterling —

Lorden.

Yes, Sir! Det er en stor Fornærmelse.

Signore Alberto.

Saa vil jeg hente Baaben.

Lorden.

Behøves ikke. Jeg har selv en Samling af the most excellent Pistols, som fabrikeres i England. Og De har Balget. Derhenne bag Træerne er et prægtigt Sted at duellere paa. Og en Chirurgus vil ikke mangle! Min Kammertiener har lært denne Kunst.

Signore Alberto.

Meget vel!

(De gaae.)

Rosalia kommer fulgt af Filabelfo og nogle unge Mennesker af begge Kion. Beatrice kommer bag efter med, men forholder sig taus og udeeltagende ved alt hvad der foregaaer.

Chor.

(Melodie af Beyse: „Dandser Maier stion imode“.)

Trofast Ven og tro Veninde,
 Nær dit Hiem og langveis fra,
 Komme, Roser dig at binde.
 Tag dem, vor Rosalia!
 Selv en Rose, Dalens Smykke,
 Roser pryde skal dit Haar;
 De skal tyde Sundhed, Lykke,
 For din Ungdoms friske Haar!

Rosalia.

Al, mine kiære Venner og Veninder! jeg takker Eder for Eders gode Ønsker. Men det gaaer ikke saavel. Min Fader vil, siden han er bleven rig, aldeles ikke tillade mig at faae Giuseppe.

Filadelfo.

Troost dig, Rosalia! troost dig! Han er igien den forrige fattige. — Notte. Nær havde jeg sagt Kirkerotte, og jeg havde ikke gjort ham Uret; thi han gaaer meget flittigt i Kirke.

Rosalia.

Er han fattig igien? Al saa vil han dog ikke tillade det; thi saa kan han ikke føde os.

Filadelfo.

Hvordan Fanden skal man bære sig ad med et Nemme, der hverken har Noget at dele med Andre, naar han har for Meget, eller naar han har for Lidt?

(Man horer Pistolskud.)

Stille, hvad er det? Saa sandt jeg lever, Lorden har været ude for Gaanden med Signore Alberto. Dienerne bringe ham hid i en Lænestol. Han er saaret. Signore Alberto rider sin Bei.

Dienerne bære Lorden ind.

Lorden

(Læstet Lænestolen er sat midt foran paa Skuepladsen).

Jeg er saaret i Hovedet. Jeg bløder! Min Kammertiener! Min Doctor!

Kammertieneren kommer.

Her, Mylord! Her!

Lorden (ophlegmatisk).

See efter om det er farligt, om det er dødeligt.
Jeg er saaret i Hovedet, jeg er belavet paa Alt.

Kammertieneren.

Alt! Mylord har reent mistet sin venstre Drelap!
Jeg vil standse Blodet og forbinde Saaret.

Lorden.

Hvordan? Min Drelap?

Kammertieneren.

Dg den lille Guldrøring er gaaet Floiten ved
samme Leilighed.

Lorden.

Drelap og Døring? Nu det var dog temmelig
godt derafra, under slige Circumstancer. Skynd dig!
Det er ikke Tiden værd.

En Tiener kommer.

Alt Mylord! der er steet en stor Ulykke.

Lorden.

Nei en stor Ulykke. Naar en Kugle farer mit
Hoved tæt forbi, og kun medtager min Drelap, da er
det en stor Ulykke.

Tieneren.

Alt, Mylord! Det er ikke Dem, det er Deres
ulykkelige Søn.

Lorden.

Min Søn? Min Eduard? Hvad har I at
sige mig?

Tieneren.

Han er druknet! Han er falden i Kaskaden.
Man bringer hans Liig.

Lorden.

Er I gal? Løgner!

Tieneren.

Det er Sandhed, Herre!

Lorden.

Min Eduard druknet?

Tieneren.

Ja, Mylord!

Lorden.

Ha, fordomte Italiener! som kun saarede mit
Dre.

(Han synker hen i Sænestolen.)

Filadelfo.

Han besvimer!

Kammertieneren.

Lidt Eau de Cologne!

(Han gnider ham dermed i Tindingerne.)

Lorden

(Springer op og siger med usædvanlig Hæftighed og Følelse).

Saa har jeg ingen Blæder meer! Saa har jeg
ingen Penge meer! Saa nyder jeg kun Malurt! Saa
er den hele Verden mig ligegyldig, som et elendigt
Pulterklammer. — Der var kun Een i Verden, som
jeg elskede foruden mig selv, det var Ham. Jeg
troer, jeg elskede ham meer end mig selv; og nu han
er død, — elsker jeg Intet!

Filadelfo

(Som er iset ud, kommer tilbage).

Al, Mylord! glæd Dem, han er reddet.

Lorden.

Min Søn? min Eduard?

Filadelfo.

Den stakkels Poet, Giuseppe, gif just og sværmede over sin ulykkelige Kiærlighed dernede ved Vandfaldet, da Deres Søn, som havde været ovre paa den anden Side og seet Vandet stumme frem af Klippen, kom tilbage. Han gjorde et Feiltrin, gled over Afgrunden, og var ganske vist for evigt slugt af Malstrømmen, hvis ikke Giuseppe havde raabt af alle Kræfter til ham, at han skulde kaste sig over Dæmningen (thi standse kunde han ikke) i det stillere Vand. Han gjorde det; Giuseppe reddede ham med egen Livsfare — og — der bringer han ham.

Giuseppe kommer med Eduard.

Lorden.

Min Søn! Min Eduard!

Eduard

(vit omfavne ham).

Min Fader!

Lorden

(opludselig phlegmatisk igjen).

Rør mig ikke, du er saa vaad. Hvor gaaer det, min Søn?

Eduard.

Fuldkommen vel.

Lorden.

Har du ogsaa reddet Banknoterne paa de 10,000 Pounds?

Eduard.

Nei, jeg har ikke reddet dem; (veger paa Giuseppe) men han har reddet mig og dem. Jeg skylder ham mit Liv.

Lorden.

Det er uskatterligt, min Søn!

Eduard

(tager Tegnebogen frem).

Saa lad os i det mindste giøre et lille Afdrag paa Gielden.

Lorden.

Du er ædelmodig, min Søn! Jeg kan godt lide, du er ædelmodig. (Affides:) Det vil faae dem til at glemme Tempelkøbet. (Svart:) Gjør hvad du vil!

Eduard (til Giuseppe).

Jeg kan ikke betale Deres Belgierning, men jeg kan dog hde Dem et Beviis paa min Taknemmelighed. Tag denne Sum, og vær lykkelig med Deres unge Brud!

Giuseppe

(modtager hentykt Tegnebogen).

O min Rosalia!

Rosalia.

Giuseppe! (De omfavne hinanden.)

Lorden.

Unge Folk! Jeg ønsker til Lykke. Jeg og min Søn kunne ogsaa prise os lykkelige. Faren hang over vore Hoveder i et Haar; men Haaret brast ikke.

Eduard.

Derfor maae vi takke Gud.

Lorden.

Yes! Lad os det, min Son!

Filadelfo (til Gasparo).

Nu vel, Gasparo? Hvad siger du hertil? Nu har du vel intet imod Partiet? Nu er Forholdet omvendt.

Gasparo (til Giuseppe).

Denne Seltegierning, Giuseppe! denne Riækhed og Selvopoffrelse —

Filadelfo.

Na Herregud! skaan os bare for din Humanitet og dine Sentiments. Kort og godt: du giver dit Samthkke?

Gasparo.

Jeg giver mit Samthkke!

Filadelfo.

Basta!

Lorden

(som flere Gange har stirret paa Beatrice, der staaer langt henne).

Hvem er den lille Pige derhenne?

Gasparo.

Det er min Søsterdatter, Mylord! med Skam at sige.

Lorden.

Med Skam at sige? Er det da intet modest Fruentimmer?

Gasparo.

Jo, det veed Gud! Kun altfor modest, Stakket!
Der er ikke Følelse eller Deeltagelse skabt i hende for
Nogeting i Verden.

Orden (nitter).

Det kan jeg lide! Jeg har med stor Satisfaction
bemærket den ualmindelige Siæleroe, hun er i Besiddelse
af. Hun blev ikke bange ved at see mig bløde; ikke
melankolsk, ved at høre min Søns Død, eller rørt
over hans Nedning. Slige Characterer holder jeg meget af.

Gasparo.

Hendes Fader var en Hollænder, Mylord! Det
maa tiene til hendes Undskyldning.

Orden.

Italiener and Hollænder, — det er en god Mirtur.

Gasparo.

Ja — Brændeviin og Vand pleier ellers at give
en god Grog.

Orden.

De hielper hinandens Feil og Mangler; og Ilden
og Kulden forbunden frembringe en behagelig Lunkenhed.

Gasparo.

Ja, lunken er hun.

Orden (sagte).

Hvis min Søn igien skulde komme i Livsfare,
og ikke var saa lykkelig som idag, — jeg stod der
reent uden Arvinger til min umaadelige Formue. Denne
lille Pige har gjort et fordeelagtigt Indtryk paa mit
Hierte.

Gasparo.

Jeg er vis paa, at om Mylord sagde: „Vil du være min Kone?“ saa vorte det hende ikke meer, end om De sagde: „Det er godt Veir idag“.

Lorden.

Det vil vi dog probere! (Gaaer hen og rætter hende Haanden.) Hør, lille Pige! vil du være min Kone?

Beatrice

(giver ham rolig Haanden igien).

Ja nok!

Gasparo (leer.)

Der seer De!

Lorden (alvorlig).

Nu! det er jo ogsaa nok. Jeg lider ikke de forslidte poetiske Phraser, som man bruger ved slige Leiligheder. Jeg har beilet til hende, og hun har ikke givet mig Afslag. Det er godt! Meget godt. Imorgen er hun Mylady.

Gasparo.

Er det virkelig Deres Alvor?

Lorden.

Jeg spøger aldrig, min Ven! Troer De, at en Englishman beiler til et Fruentimmer, naar det ikke er hans Alvor?

Gasparo.

Men hun troede vist, det var Spøg.

Lorden.

Troede du det var Spøg, my little?

Beatrice.

Nei, jeg gjorde ikke.

Lorden.

Der seer De! Hun er fornuftigere, end Jer allesammen. Well now, sweet heart! Hvad hedder du?

Beatrice.

Beatrice.

Lorden.

Beatrice! Et lykkelig Navn! Imorgen holde vi Bryllup. Og, min Søn Eduard! for at du ikke skal have Noget derimod, saa tillader jeg dig, naar du kommer hjem, strax at ægte din Forpagterdatter.

Eduard.

O, saa ere vi Alle lykkelige!

Chor.

(Melodie af Indtoget: Vær velkommen til vort ringe Tag.)

Gratulere! Gratulere!
 Gratulere til det gode Balg.
 Store Lord! dit Hæls os fryder!
 Gratulere!
 Skiondt ei Templet var til Salg,
 Giorde du et bedre Balg;
 Det dig Paven ei forbyder.

Lorden.

Jeg feire vil en prægtig Fest!
 Prægtig Fest! Og her er hver min Gæst.
 I snart beundre skal min Kof.

Chor.

Store Lord! det troe vi nok.

(Til Beatrice:)

Og du, livsalige Lillievand!
 Dit Bryllup*vi med Sang indvie;
 Som Lady du, ved Themsens Strand,
 Kan umiskiendt aldeles tie.

(Til Sorden)

Gratulere!

Gratulere til det gode Balg.

Lykke spaaer dig din Sibylle.

Skiondt ei Templet var til Salg,

Giorde du et bedre Balg:

Tog en Biv, som tier stille.

Verlagsbuchhandlung

Sammlung Werke

Stittensche Verlag

Verlagsbuchhandlung

Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung
Verlagsbuchhandlung

Verlagsbuchhandlung

Verlagsbuchhandlung

Verlagsbuchhandlung

1846

Oehlenschlägers
Samlede Værker.

Tittende Bind.

Digterværker.

Tiende Bind:

Landet fundet og forsvundet.
Den Rige og den Fattige.
De italienske Røvere.
Overilelsen.
Bærtøhuusfildet.
Rübezahl.
Erlighed varer længst.

Kjøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1846.

Oehlenschlägers

Digterværker.

Tiende Bind.

Landet fundet og forsvundet.
Den Rige og den Fattige.
De italienske Røvere.
Overielsen.
Bærtshuusfildet.
Rübezahl.
Erlighed varer længst.

Kjøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Verlingske Bogtrykkeri.

1846.

© Schönlank

Die Kunst der Kunst

von

Dr. phil. phil.

Handelshandlung
Der Kunst der Kunst
Die Kunst der Kunst

Verlag

Verlag der Kunst der Kunst

Kunst der Kunst

1846

Et nordisk Heltespil.

Landet fundet og forsvundet.

Et nordisk Heltespil.

Hier Ægir, Havets Gud, Prolog.

Biörn Asbrandson.

Thuride Snorresdatter.

Steen, Biörns Staldbroder.

Thorkild Eigilson.

En Svend.

Biörn hin Unge.

Halfdan Gamle.

Sigmund.

Flere Islændere.

Didrik, } Trælle.

Leif,

En Flok Bilde.

Prolog.

**Hler Egir, i Harnisk af Solvskiel, med Koralkrone,
Langskiag og Baadshage.**

Hler Egir seer I, gamle Nordens mægtige Gud;
Dg Gud endnu; thi Guden findes ogsaa der,
Hvor slovet Blik ham seer ei meer. Min Kongestol
Ei blot paa Glesø reist jeg har, men trindtomkring,
Hvor Volgen fraader i vilde Skum paa Kyst og Fjeld.
Mig var det, som i fordums Tid Vikinger drev
Til alle Strande; som ad Rhinen, Seinens Flod
Dem hialp til herlige Seievinding; mig det var,
Der drev til Island tappre Skares ædle Slægt,
Da Gorm og Harald, Erik, Nordens Riger tvang;
Mig var det, som paa svage Plankers møre Bræt, —
Beviser var endnu ei Biergets Tryllenaal —
Drev Nordens Helte, henad skummende Bolgerhøg,
Island at finde, Grønland med sit Straalesjeld.
Men ei til Jis blot, længer ned jeg viste dem,
At træffe mere sydligt Land, hvor Druen groer.
Dg længe før Columbo vandt Dpdagerroes,
Femhundred Aar forinden, lærte Nordens Mand
Af Egir Bei til Verdens endnu skjulte Deel.

I tykke Taager hyllet længst min Ere stod; —
Den Skiæbne delte jeg med Thor, med Odin selv;
Dog — Jordens hellige Levekraft kan ei forgaae,
Og Tiden skjuler Sandhed kun en stakket Tid. —
Nu veed Heimstringla meer om gamle Nordens Færd;
Dets Guder blomstre friskt igien i Skjaldekvad,
Og vor Bedrift har Mimers Børn i Kilden læst.
Hvad Urdur saae, forkynder atter Varandi,
Og Skuld skal hævde søsterlig den gamle Ret.

Seer her et Billed af den Helte-Hyrdeslægt,
Der sandt det skionne Viinland, som igien forsvandt.
Men ei forsvinde skal den Roes i Fremtids Bog,
Der vel tillommer Fædrenes Opdaggersfærd —
Og Freias Magt! Thi Giulet driver Elstovs Diis
I mange Ting, og Giulet ogsaa drev hun her.

Første Handling.

En Hal hos en rig Bonde paa Island.

Bindveslugerne i Baggrunden ere borttagne, saa man
seer Havet i Baggrunden.

Biorn Asbrandson. Thuride.

Biorn.

D kiære Hal! mit Die seer dig glad igjen.
Lidt mindre vistnok nu end før, da jeg som Dreng
Halvvooren sad; da dobbelt stor du thktes mig.
Da kiendte jeg saa lidt endnu til Verdens Kreds;
Men Fædrenes Bedrifter stod mig straalende.
Naar gamle Thiodolf forelæste Volaspa,
Greb jeg besælet, med alt hærdet Drengemaal,
Høisædets Stolper, hvor, ved Knivens kunstige Snit,
Thors, Odins Billeder pryde Knappen; Stolperne,
Min Stammefader Ingolf kasted fra sit Skib,
At finde det ham af Guderne bestemte Land.
Her sad den store Vinterstare luttende
Til gamle Sagn —

Thuride.

D Biorn! det gjør den tidt endnu.
Men ei blot Oldbedrifterne vi glædes ved,

Men Nutids. Island feirer gjerne Glædesfest,
 Hvergang tilbagevender tro, vidtsarne Son.
 Og længe ventede vi dig, Biørn! Navnkundig alt
 Som Skiald og Gælt, før du forlod os. Lampen her
 At tændes ved Midsommerstid behøves ei;
 Men seent i Aftensvalingen forsamles vil
 Den hele Bøigde, lyttende til dit Reisekvad.

Biørn.

Ja Meget, vistnok, Eder jeg fortælle kan.
 Vidførle har man kaldet mig; thi Brødrene
 Paa Sikilei jeg giested; i Dublin jeg var,
 I Bretland, Danmark, Norge.

Thuride.

Bytte rigeligt

Du vandt paa disse Tog. Hvad bærer der din Arm?
 En Guldring?

Biørn.

Ja, Thuride! dette Tryllemalm,
 Som frister Jordens Børn til Blodsudghdelsfer.
 Før bar jeg to!

Thuride.

Har alt maaskee paa fremmed Kyst
 En Brud den anden vundet?

Biørn.

Jeg er Brudgom ei,
 Forlovet ei; dog blev ei derfor Giertet frit!

Thuride.

Hvorledes misted du da, Biørn! den anden Ring?

Biørn.

Jeg misted ei, jeg gav den bort.

Thuride.

Til hvem?

Biørn.

Jeg ikke selv. Det veed

Thuride (seer).

Giest Blinde! taler Gaader du?

Biørn.

Let kan jeg løse Gaaden dig med korte Sagn:
 Paa Havet traf engang en mægtig Biking mig;
 Mit ene Skib kun stod sig flet mod Bendens tre, —
 Og vist han havde fanget mig og solgt som Træl,
 Hvis pludselig til Hielp mig ei, — ham sendte Thor! —
 En Landsmand did var kommen. Skibet kiendte jeg
 Af Billedstavnen; Taagen ei forundte mig
 At see min stolte Redningsmand, som søgte bort
 At smutte fra sin Noes, sin Tak. Dog lyktes mig —
 Jeg kaster godt, — at værpe Ringen paa hans Dæk.
 Han tog den op; — jeg saae hans Haand udstrakt med den;
 Og Hovedet, med Hielm og stærke Loffers Pragt,
 Tilvinkte mig; saa svandt han.

Thuride.

Selsomt!

Biørn.

Slige Ting

Paa Eventyr os hænde tidt. Men, vene No!
 Mig gaaer det Bøggur modsat, hos den danske Grolf:
 Den ene Arm sig flammer over gyldne Pragt,
 Som broderligt den offerer med den anden ei; —
 Den gavmild være vil som hin! —

Thuride.

Hvad mener du?

Biørn.

Jeg mener, at jeg byde vil, Thuride dig,
 Min Pleiesøster, liær fra spæde Barndomstid,
 En Gave; hvis du Gaven ikke stolt forsmåaer.

Thuride.
Du har vel nok af flige Ringe?

Biørn.

Fleer end den;
Dog bød ei Biørn Thuride Ringen, var den ei
Hans bedste Smykke.

Thuride

(Kiæpende med sig selv).

Gode Biørn — jeg takker dig! —
Vil ei med Afslag, Pleiebroder! krænke dig.
Det være skal — min Brudephnt —

Biørn (forfærdet).

Din Brudephnt?

Thuride (ængstelig forlegen).

Jeg bøier og udvider den, — den holde skal
Mit Hovedhaar om Isfen. — Tak endnu engang!
Nu Davren jeg berede maa til Spisetid.

(Hun hilser ham venligt og skynder sig ud.)

Biørn

(stirrer længe taus efter hende).

Det var et Knald fra ufornodet Tordenstyk,
Der sneg sig over Hov'det mig, som kulsort Gris
I lysblaa Luft, og traf — men ikke dræbte mig!
Og lamme skal den heller ei det trusne Bryst. —
„Min Brudephnt!“ — Det Ord forandrer alle Ting! —
Naar sydlig Glæde gjøgled og forlystede mig,
I Sikilei og Velskland, — stedse tænkte jeg:
Det var alt Andet hiennme, da paa Island du
I Hallen hos Thuride sad; og bedre bli'er
Det først, naar du hos hende sidder der igien. —
Naar jeg for Danerkongen sang, — han hædred mig,
Han gav mig disse Ringe, der igien forsvandt,
Naar høit i Gal han satte mig, — da tænkte jeg:

Det var alt Andet hiemme, da paa Island du
 I Hallen hos Thuride sad; og bedre bli'er
 Det først, naar du hos hende sidder der igien.
 Naar Adelstein mig viste Bennesalighed,
 Fordi min Hedningharpe klang til Christendom,
 Hvi i det Land, min Bedstefader brat forlod,
 Fordi han stolt foragted Haralds Enevold; —
 Sang jeg dog tidt om Aftnen, naar jeg ene stod:
 Det var alt Andet hiemme, da paa Island du
 I Hallen hos Thuride sad, og bedre bli'er
 Det først, naar du hos hende sidder der igien!

Steen kommer.

Biørn.

Fostbroder, est du der?

Steen.

Og, Biørn! det undrer dig?

Forundres burde meer du over, Steen ei var
 Et Dieblik hvor Biørn er; han er dog dit Lam,
 Det veed du nok — og du — du est hans Klokkesaar.

Biørn.

Biørn er ei Faar! Og est du Lam, da synded du
 Hardt mod Naturen, naar som Ulv du Lammet beed.

Steen.

Du est lidt vranten, skiondt du hylker Munterhed.

Biørn.

Jeg er ei Hylker!

Steen.

Nei; men du est trætteleiær.

Biørn

(trækker ham Haand).

Tilgiv din Ven!

Steen.

Hvad fattes Bommen?

Biørn.

Ben — en Brud!

Steen.

For førstegang din Mund mig ytrer sligt et Savn.

Biørn.

Min Mund fortaug, hvad Hiertet daglig sladdred om.

Steen.

Saa lidt man stole kan paa Bens Fortrolighed!

Biørn.

Med omme Længsler ei man plage skal sin Ben.

Dg nu — nu vil jeg heller ikke kiede dig,

Med langsomt at fortælle dig, hvordan mit Haab

Om ung Thurides Elskov — før en Diamant —

Forsvandt idag som Dug for hendes Morgensol.

Nei, glæde dig, Fostbroder! vil jeg tvertimod;

Thi nu har din, nu har min Uttraa lige Næed.

Før hiem vi drog, du foreslog mig, først at gaae

Paa Eventyr, Dpdagerreiser. Skionne Land,

Uf Leif og Thorsin fundet alt — hvor Vinen groer —

Beboet alt, men forstyrret af den onde Kvind,

Uf Freiadiis, — der som til Spot bar dette Navn —

Ulykken, troer jeg, kommer meest fra Kvinderne!

Steen.

Et spædt og nyfødt Barn er, Biørn! dit Kvindehad.

Thuride, tænkte jeg dog vist, var from og god.

Biørn.

Det tænkte jeg med; men man kan bedrage sig.

Steen.

Dg hvormed har Thuride da bedraget dig?

Sav hun sit Ord?

Biørn.

Nei, Steen! men hun mig gav sit Blik;
Dg bedre taler Diet Elskovs Sprog, end Ord.

Steen.

Uthdeligt er Sproget! det ei nægtes kan.

Biørn.

Som alle Sprog, for Den, der ei har lært dem ret.

Steen.

Sprogmeesterinde blev dig da den Venes Blik?

Biørn.

Spøg ei! Jeg er til Spøg ei stemt; men huder du
Endnu din Ven, saa følg mig! — thi med Elskovs Tab,
Mig Venstabs vilde vorde vistnok altfor svart.

Steen.

Frygt ei for det!

Biørn.

Du følger mig?

Steen.

Til Fensal ei —

Usalig Elskov finder jo sit Gimle lukt;
Men — dersom det kan troste dig — til Jothunheim!

Biørn.

Du est en ærlig Ven, det veed jeg: Spøgen kun
Du vilker som et Bindsel om din Broders Saar.

Steen.

Hvo er Thurides Brudgom?

Biørn.

Det er ikke mig,
Det er mig nok; og mere fik den Blende

Mig ikke sagt. Gaa, Steen! og giv Befaling til,
 At Skibet ikke lændses, men at tvertimod
 Alt klart er inden Borde til en Attersfart.
 Vi reise bort endnu i Aften.

Steen.

Alt saa snart?

Biørn.

Jeg vil ei holde Falken til den Bryllupsfærd.
 En ordknap Afsted tager med Thuride jeg.
 Der kommer hun tilbage!

Steen.

Vel, din Billie skee!

(Gaaer.)

Thuride kommer.

Biørn

(Gaaer hende rast imøde).

Vel, at jeg træffer ene dig engang endnu.
 Og hvad jeg har at sige dig, er hurtig sagt!
 Dog onsker jeg — til Svaghedens Bekiendelse —
 Fleer Bidner ei end dig; — og, sündrigt estertænt,
 Est du maastee alt Een for mange.

Thuride.

Du est vred;

Nys var du mild; hvad har saa hurtig omflabt dig?

Biørn.

En Trolldmand! Loke, tænker jeg, der blev saa glad,
 Dengang skien Freia laante ham sin Falkeham.

Thuride.

Jeg ei begriber —

Biørn.

Du begriber Altting let,
 Og det, hvorom du spørger mig, det veed du alt.

Min Svaghed har du længe kiendt; — jeg kiender den
Først nu. Hvis Overraskelsen ærgrer mig,
Er det et Under?

Thuride.

Biørn!

Biørn.

Du veed, jeg elskte dig!

Jeg sagde dig det ei, og deraf vidste du
Det allerbedst. Mit Blik har talt! Dit Die løi —
Tilgiv, Thuride! Venlige! Jeg misforstod
Dit Die, som saa kiærligt seer — paa alle Folk!

Thuride.

Du mig fornærmer!

Biørn.

Bed mit Sværd, det vil jeg ei.
Tilgiv min Svaghed! Dphav til min Svaghed du!
Og blot mig ei for Andre!

Thuride.

Biørn, miskiend mig ei!

Biørn.

Nei, nei, Thuride! Biørn skal ei miskiende dig.
See, taabelig er Skialden, som indbilder sig,
At finde sine Drommes skionne Billeder
I Birkeligheds ynkelige, magre Land;
Hvor Bredens Biergild, Egemyttens Vinteriis,
Som her paa Den, lue Livet verlende.
Hvad er en Mø? Hvad er en Datter? — Freias Barn?
Nei — Freia selv er kun et lustigt Drommetant!
Men Datteren — en Deel kun af sin Faders Bo,
Som sælges, tuffes som hans Faar, ved Giftermaal.
Hvem har din Fader solgt dig til?

Landet fundet og forsvundet.

Thuride. Krænk i hans Grav
 Min Fader ei — min Moder ei! Hun lærte mig
 Med egen Bandel lydighærlig Datterpligt;
 Og villig stænkte jeg min Haand den Mand, min Fa'er
 Bestemte mig.

Biørn.

Dit Hierte?

Thuride. Det forlangtes ei.

Biørn.

Og Ingen fik det? Ei din Brudgom?

Thuride.

Beilet har
 Han ved min Fader; — ved min Fader fik han Ja.

Biørn.

Thor være priset! Utsaa du ei elsker ham?

Thuride.

Men Troskab har jeg lovet ham — og er ham tro.

Biørn.

Saalænge som han lever; det ei dadles kan.
 Hvad hedder han? Har han et Navn?

Thuride.

Et lidet ei!
 Den tappre Thorkild Egilson; paa Viking nu.
 Vi vente ham hver Dag igien.

Biørn.

Det glæder mig.
 Jeg strax skal hilse paa ham. — Hør Thuride nu,
 Hvad ærligt og hvad ligefrem jeg tilstaaer dig!
 Jeg ærgred mig, fordi jeg troede — taabelig —

At jeg dit Blik, din Gu saa længe misforstod.
 At sukke for en Mø, der aldrig loved mig,
 Bar Daaredaad, og stammeligt for Ingolfs Vt.
 Men nu forstaaer jeg dig først ret: du elskte dog;
 Men Skialden, der i Sværmeri drak Freias Lust
 Som bedste Mundgodt, fandt sin Jld for himmelsk reen,
 Til at den skulde brænde fra en jordisk Spaan;
 Jeg gik, og efterlod dig ei Forpligtelser;
 Og hvad der i mit tause Hierte sig tildrog,
 Det skjulte jeg; og da din Fader vilde det,
 Du rakte fremmed Ungersvend din Liliehaand;
 Den Haand, som Skialden ikke greb til rette Tid.
 Er det ei saa?

Thuride.

Saa er det!

Biørn

(tager hendes Haand).

Nu jeg griber den!

Thuride.

Hvad vil du?

Biørn.

See, din drømte Eieghedsighed

Forjog mig nys; og brat jeg gav Befaling til
 At Skibet, som i nære Fiord jeg efterlod,
 Skal atter klares; klart var dengang Sindet ei;
 Men nu er Sindet klart og god min Ankergrund:
 Jeg bliver! Alting gaaer den gamle, lystige Gang!
 Med dette Sværd jeg møder Thorhild Eigelson,
 Og han er Mand til tappert at forsvare sig.
 Saa rulle Dødens Tærninger i Hiernestål
 For Den, som falder; Freias Roser — endnu meer:
 Thurides Roser — Stienkes Den, som vandt. — Farvel!
 Farvel saalænge, Brud! Jeg kalder dig min Brud;

Det est du dog i Giertet, enten saa paa Jord
Jeg Haand dig rækker, eller hist i Freias Sal.

(Gaær.)

Thuride.

Hvor kan dog Skialden stue dybt i Giertet ind!
O Lykke! som saa let, hvis du det vilde selv,
Lyksaliggjøre kunde Jordens Skabninger —
Hvi dog forvandles du saa tidt til Skiæbnetrold?

(Gaær.)

Thorkild Gsigilson lister sig sagte ind.

Det lyktes mig; jeg smutted ind umærkeligt.

Biørn følger ham.

En fremmed Mand sig sniger ind ad Husets Dør?

Thorkild.

Hvad seer jeg der? Biørn Asbrandson! Velkommen hjem!

Biørn (forundret).

Ha — vel modt, Thorkild Gsigilson, fra Ledingstog.
Tilgiv, jeg strax ei kiendte dig! Jeg veed det nok,
Du kom som Brudgom; du est hjemme, Barten her.
Men — tilgiv mig den Lignelse — hvi sniger du
Som Thyen dig forsigtig ind ad Husets Dør?

Thorkild.

Det har sin Aarsag, Biørn! Du maa ei robe mig!
Jeg overraske vil min Brud.

Biørn.

Thuride?

Thorkild.

Ja!

Biørn.

Dg frygter du da ikke for, hun døer af Skræk?

Thorild.

Det har vel ingen Nød; endstiondt jeg vel har hørt,
At stundom ogsaa Glæden kan slaae Folk ihjel.

Biørn.

Glad vil hun sikkert worde.

Thorild.

Ja, det haaber jeg;
Thi dobbelt rig tilbagevender Thorild, Biørn!
Dg Rigdom dog, næst Tapperhed og Sundhed, er
Vor bedste Velstand.

Biørn.

Skionheden forglemte du.

Thorild.

Skionhed er Biting.

Biørn.

Denne Biting elsker du
Dog i Thuride?

Thorild.

Var hun ei ætstor af Byrd,
Dg eied hun ei Gaarden, rig paa Mark og Fæ —
Saa var vel Thorild gaaet hendes Huus forbi,
Dg havde bankt som Beiler paa en anden Dør.

Biørn.

Det egentlig var Fæet da du beiled til! —
Men sig mig, Rige! hvordan blev du rigere?
Var du i Biinland? hented du Klenodier der,
Fra mere frugtbar, solbarsydlig Blomsteregn?

Thorild.

Jo, Biin og Blomster! det var vel sliig Reise værd.
Jeg foretrækker Ol og Mundgodt langt for Biin;

Det er en altfor langsomt Fart til Rufen, Biorn!
Med Ol og Miod did seiler jeg for fulde Seil.

Biorn.

Hvorhen drev da Fornuften dig?

Thorkild.

Til nordligt Hav.

Fra Skrællinger jeg tog en Mængde Rensdyrskind.
En Fiende jeg paa Havet traf, som var mig værd.

Biorn.

Bestedne Thorkild, nævn hans Navn!

Thorkild.

En Kæmpehval,

Som fra mit Skib, — ei nær saa stort som Dyret selv, —
Jeg lykkeligt og dybt dog med Sæpumen traf.

Biorn.

Dg nu du kommer, tranberiget, hjem til Dit,
At holde Bryllup. Freia! hvilken Lampepragt. —
I Hallen jeg i Nanden seer Tranlamperne
Til Festen blusse.

Thorkild.

— Dersom du vil dandse med,
Da est du indbudt!

Biorn.

Dandse med dig? Ganste vist,
Det vil jeg, Thorkild Eigilson! en Baabendands.

Thorkild.

Tal tydeligt! Jeg ei forstaaer dit Skialdesprog.

Biorn.

Saalidt som Biin og Blomster og som Skionheden.
Vel, Thorkild Eigilson! jeg taler tydeligt:
Jeg elste, før jeg reiste bort paa Vikingstog,

En No; — jeg veed det, Kiærlighed foragter du,
Som Skjaldeqvad, som Skionhed, Viin og Blomsterne —

Thorkild.

Enhver kan være god for sig. Du est en Gelt;
Mig nok. Dit Snurrepiberi behold for dig!

Biørn.

Godt nok! men Noget af mit Snurrepiberi
Bil du beholde.

Thorkild.

Jeg?

Biørn.

Mit Hiertes Halvedeel.

Thorkild.

Nu taler du igien forblommene Skjaldesprog.

Biørn.

Thuride, Snorres Datter! Det var tydeligt.

Thorkild.

Min Brud?

Biørn.

Min var hun, hvis jeg havde friet, som du,
Til rette Tid; — men — hvad du har med Viisdom sagt:
Nødvendige Velstand kræves — og den mangled mig.
Nu har jeg ogsaa Velstand, men — du har min No!

Thorkild.

Og altsaa —

Biørn.

Thorkild, maa du tage Livet med;
Thi mens jeg lever, ægter ei den Bene du.

Thorkild.

Det i mit Bryllup gjør ei lang Opsættelse.

Biørn. —
Du altsaa tager gierne mod Udfordringen?

Thorkild.

Ja det forstaaer sig. Du est jo en tapper Mand;
Svor kunde jeg forsmaae din Kamp og nægte dig
Den Billighed?

Biørn.

Du seer det, jeg er nødt dertil;
Thi med det Gode Bruden vist afstaaer du ei.

Thorkild.

Nei, deri har du ganske Ret!

Biørn.

En Solmgang er
Nødvendig altsaa.

Thorkild.

Svorfor Solmgang? Paa vor De
Er Kroge nok, hvor Ingen os forstyrre kan.
Jeg gaaer kun bort et Dieblit og henter først
En Gave, som jeg skienke vil min Fæstems.

Biørn.

Til Afsted!

Thorkild.

For et Dieblit!

Biørn.

Det længste Liv
Er ikke meer.

Thorkild.

Sver haaber Lykken.

Biørn.

Uden det
Ei Nødet trives.

Thorkild.

Ganske vist!

Biørn.

Jeg skynder mig
Paa Skibet ud, at give mine Folk Bessed,
For strax igien at møde dig. Næk mig din Haand!
Ei hader jeg den Mand, som Skæbnens Lune vil
At jeg idag paa Liv og Død skal kæmpe med.
Du hader heller ikke mig?

Thorkild.

Nei, fri mig Thor!

Man gierne gode Benner være kan, fordi
Man brækker Halsen paa hinanden. Lad os gaae!
Vi følges end i dette Liv et Stykke Rei.
Vel, at Thuride var ei her i Hallen strax;
Samtalen havde neppe hun saa rolig hørt.

(De gaae ud af Huusdøren.)

Thuride kommer takkefuld, med Armbaandet i Haand,
ind ad den indre Dør.

Alt fra jeg var en liden No —

Han hjalp mig Blomster sanke —

Paa denne fjerne Nordens De

Var Biørn min stadige Tanke!

Dengang han drog paa Viking ud,

Paa Skibets farlige Planke,

Jeg bad for ham, skiondt ei hans Brud;

Han var min stadige Tanke.

Da bort min Fader gav min Haand, —

Jeg frygted Sværdene blanke; —

Thorkild fik Løftet; — men du, min Mand!

Biørn var din stadige Tanke.

Dog nu en Ivelkamp forestaaer,
 Dg høit maa Hiertet banke;
 Men — Hvo der ogsaa Seier faaer —
 Biørn bli'er min stadige Tanke!

Dg er imod mig alle Ting,
 Dg skal jeg ene vanke,
 Jeg eier dog med den gyldne Ring
 Min kiære, stadige Tanke.

Jeg giemmer den her i dette Skrin, —
 Maaskee min Glædes Skranke!
 Jeg lægger dig ved min Liigsærks Liin,
 Min kiære, stadige Tanke!

(Hun giemmer Armbaandet i sin Kiste.)

Thorkild Sigilsson kommer.

Gil, Sæl, Thuride! her er Thorkild Sigilsson,
 Din Fæstemand, som hilser dig med Venlighed.
 Imorgen alt vi Brudefolk til Lunden gaae.
 Jeg har besørget vel mit Huus, og lover dig,
 At ingen Hustru boe skal i en bedre Gaard;
 Dg Altting skal jeg kiøbe, hvad du peger paa;
 Thi rig jeg er. Thuride du, du est mig kiær;
 Skiondt — sværme giør jeg ikke for dig; — kiender ei
 Den Gistkøvsruus, der dunster bort om et Par Kar. —
 Jeg truffen har en Ungersvend, som elsker dig!
 Han faaer dig ikke; haabe tør jeg ogsaa vel,
 Du deler ei hans Sværmeri?

Thuride.

Jeg lovet har
 Min Fader, jeg vil ægte dig. Paa Sotteseng
 Han lod mig igientage Løftet; — Løftet, som
 Ei Igientagelser trængte til, — du fik det alt;
 Dg Løftet er mig helligt!

Thorkild.

Nu — det er mig nok.
 Biørn er en Skiald, en fager Svend, din Ungdomsven,
 Naturligt, at du ynder ham. Min Nidkierhed
 Han vækker ei. — Du seer idag ham sidstegang;
 Imorgen staaer vort Bryllup!

Thuride.

Est du alt saa vis
 Paa Seiren?

Thorkild.

Ja! — Men før jeg gif til denne Kamp,
 Jeg maatte sige dig Goddag og skienke dig
 Endnu en Fæstensgave.

(Stryger sit Verme op og tager en Ring af Armen.)

Denne gylde Ring,
 Tag den, Thuride! det er reent og ægte Guld.

Thuride (forundret).

Hvad seer jeg?

Thorkild.

Hvad du sikkert aldrig saae tilforn.
 Thi god, som Guldet, vist nok er den fiendne Kunst,
 Hvormed den snilde Baabensmed har hamret den.

Thuride.

Ha, Thorkild! hvordan fik du den?

Thorkild.

Den er ei Noe,
 Som Neget af min Eiendom; den skienktes mig
 Paa Havet af en Vikingsmand, — saavidt jeg troer —
 En Landsmand, som tre Bender snedigt oversaldt,
 Og entre vilde. — Jeg forjog dem; — det var let!
 Han vilde takke; Takken kom mig ei tilpas, —
 Det kieder mig, at høre Noes for ringe Ting;

Men hindre kunde jeg dog ei, at Manden smed
 Mig denne Ring paa Dækket, som vi stilles ad.

Thuride.

Ha — denne Guldring!

Thorkild.

Ganske vist en fælden Skat!

(Affides!)

Det glæder mig, hun har dog Sands for Guldets Værd!
 Derpaa kan Mere bygges; næsten frygted jeg,
 Hun var befængt af Pleiebroderens Barmesind.

(Biørn aabner Hunsbøren, men træder tilbage, da han seer Thorkild.)

Thorkild

(talder paa ham).

Rom du kun, Biørn! og sig din Søster et Farvel.
 Du stilles fra Thuride nu paa længere Tid;
 Et Dieblif jeg gierne viger Pladsen dig.

(Han gaaer ind i Sidesammeret.)

Biørn kommer.

Sovmodige! Det horer med til smaaligt Sind;
 At prale med den Smule Styrke, Kroppen har.

Thuride.

Ei Sindet er saa smaaligt som din Brede troer.

Biørn.

Thuride! du har hurtig lært at agte ham.

Thuride.

Du selv vil agte Thorkild, naar du kiender ham.

Biørn.

Jeg gaaer at kiende ham; han skal ogsaa kiende mig.
 Fornøi blot min Nyffgenhed og viis mig først
 Det Smykke, som han stienkte dig og vandt dig med!

Thuride.

Jeg vover ei at vise dig det Smykke, Biørn!

Biørn.

O du, som vover Meget, vov kun dette med!

Thuride.

Jeg frygter for, det Tryllemalm nedslaaer dit Mod.

Biørn.

Glæd dig, ifald maaskee det ogsaa dræber mig.

Thuride.

Saa see da denne Guldring, Biørn, og døm saa selv!

Biørn.

Jeg Thorkilds Gave vilde see, min egen ei.

Thuride.

Jeg viser dig, hvad du af mig har selv forlangt.

Biørn.

Jeg gav dig Ringen.

Thuride.

Mage til den gav du mig, —

(Tager den anden af Kisten.)

Og — her er begge!

Biørn.

Uthor! — Din Fæstemand —

Thuride.

Den Landsmand er, som frelste dig fra Bendens Bold.

(De staae Begge tause og stirre paa hinanden.)

Biørn.

Min Redningsmand! — O Freia! Thorkild Sigilsson! —
Og veed han det?

Thuride.

Han veed det ei; thi Taagen har
 Sam hindret i at kiende dine Ansigtstræk.

Biørn.

Thuride! Taagen falder — og jeg kiender ham!

Thuride.

O vee mig Arme! Biørn, nu har jeg dræbt dit Mod;
 Han fælder dig! Men hvis maaskee du fælder ham,
 Bort Fremtids-Gæld er bygt paa Utafnemlighed.

Biørn.

Ei løses denne Knude let af Kvindehaand;
 Men overstiaeres skal den heller ei af Mandes-Eværd;
 Jeg løser Knuden dog! Du har ei dræbt mit Mod,
 Nei, tværtimod, du styrked og fordobbled det!
 Thi Mod nok har jeg, til — at flye fra denne Kamp!

Thuride.

Du —

Biørn.

Biger Thorkild Pladsen. — Skionne Lykke! du
 Kom og forsvandt; men lever i Grindringen.
 Farvel, Thuride! Glem ei Biørn! Din Broder gaaer
 Paa Eventyr, at finde Vinland. Druknet har
 I Vinens Bæger mangan Mand sin Kiærlighed:
 Min drukner ei, og Biin erstatter Elskovs Slet;
 Men Landet vil jeg finde dog, til Gæld og Gavn
 For Fremtidsslægter. Gils din Brudgom! Thorkild vil
 Ei kummerligt miskiende mig, det veed jeg vist.
 Og lykkeligt du ogsaa leve kan med ham:
 En ædel Funke slog jeg af hans Flintesteen,
 Og den skal tænde huuslig Arnes Glædesild. —
 Farvel, mit kiære Fædreland, med Iis og Storm!
 Jeg bytter dig med sydligt Lov og Blomsterpragt.

Farvel, min Ungdoms Heltedaa'd og Tapperhed!
 Jeg dyrke vil i Gensomhed, som Landmand hist,
 I stille No, den Jord, jeg skal begraves i.
 Farvel, Thuride! Rose du i Vintersnee.
 Ei Sydens Rosenknupper hist opveie dig.
 Og nu afsted! thi Ordet er dog altfor svagt
 Til Talsmand for Bevægelsen i dette Bryst!

(Gaer.)

Thorkild Sigilson træder ind ad den anden Dør.

Thorkild.

Alt borte?

Thuride.

Ja, for evig. Aldrig seer jeg meer
 Min Pleiebroder Biørn! Du seer ham aldrig meer.

Thorkild.

Til Enelampen seer jeg ham for sidstegang.

Thuride.

Han slyer en Kamp med Thorkild, han undviger dig.

Thorkild.

Selv har med stolt og haanligt Ord han æftet mig.

Thuride.

Det ham fortrøder hierteligt. Han seiler bort
 Og overlader Seir og Brud dig, uden Strid.

Thorkild.

Fortæl om Biørn mig hver en mulig Daarlighed!
 Jeg troer dig, men kun ei, at han er nidingsfeig.

Thuride.

Nei, nei! Det var af Tapperhed han slyede dig.

Thorkild.

Uf ham du lærte gaadefulde Skialdesprog.

Thuride

(viser ham en af Ringene).

See denne Ring!

Thorkild.

Jeg kiender den, jeg gav dig den.

Thuride

(viser ham ogsaa den anden).

Nei, denne, Thorkild! gav du mig; den anden gav
Biorn Asbrandson sin Søster, da de skiltes ad.

Thorkild (forundret).

To lige Ringe, hver af drevet, ægte Guld?

Thuride.

Dem bar han begge, da din Høimod frelst ham.

Thorkild.

Ham var det, som paa Dækket kasted Ringen hen?

Thuride.

Han sigter godt! Først traf du hans Taknemlighed,
Dg nu med Stordaad atter, Thorkild! traf han din.

Thorkild.

Jeg tilstaaer dig, det gjorde han. Jeg bryder mig
Kun lidt om Skialdstab, men jeg agter Mandedaad.

Thuride.

Dg mandig her var Mandens Flugt.

Thorkild.

Det nægtes ei!

En Svend kommer med et Skiold.

Biorn Asbrandson, som drager bort til fremmed Land,
Dg seiler med sin Snekke Huset tæt forbi,
Skrev disse Numer, Thorkild! paa dit eget Skiold,
I Baabehuset, før han steg paa Skibet ud.

Han ønsker at Thuride — du vil læse dem,
 Og vinke ved Bortseilingen ham et Farvel!

(Giver Thorkild Skjoldet og gaaer.)

Thorkild

(rætter Thuride Skjoldet).

Læs du! Du kender Runer bedst; læs du hans Kvad!

Thuride (læser).

Biorn, Thurides Broder,

Bort nu drager;

Seld han ønsker Huset,

Hustruhallen!

Thorkild, din Thuride

Tag til Kvinde!

Freia Skjalden følger,

Farten leder!

(I det samme kommer Skibet for den aabne Bvæle i Baggrunden. Biorn staaer i Stavnens med sine Staldbrødre og synger Kvadet ved sin Harpe. Thuride græder, tørrer sine Øine og vinker med Tortlædet, Thorkild med Haanden. Skibet forsvinder.)

Thorkild.

Kom! Lad os see ham seile bort!

Thuride.

Ja, lad os det!

(Thorkild gaaer.)

Thuride

(stirrer paa Ringen og siger idet hun kysser den):

Min kiære, stadige Tanke!

(Hun følger Thorkild.)

Anden Handling.

En stion Kyst ved Havet,
 omringet af fremmede Lovtræer og Buske. Man seer et
 Skib ligge for Anker og en Baad ved Stranden.
 En stor Kampesteen midt paa Skuepladsen.

Biørn hin **Uge**, **Halfdan Gamle**, **Sigmund**
 og flere bevåbnede nordiske Helte.

Biørn.

Ha, faste Land! dig skønner først dog Manden paa,
 Naar længe stilt fra Kyst og Træ han kastet er
 I Storm omkring paa Skibets altfor tynde Bræt.
 Fastland blev skabt for Askurs Børn, men salten Hav
 For Fiske, Marsvin, Gvaler, Orme, Trolde-slægt!
 Vel godt er Modet, ærlig er den Manddomskraft,
 Som tvinger Bind, med stramme Reb og stærken Roer;
 Men brøler i Wildskab Asathor fra Tordenvogn,
 Dg gnistre Bullenes Dine Dødens svovlblaa Lyn, —
 Staaer Nan, af graadige Gaier fulgt, paa Bolgetop,
 Dg seer, som halvforraadnet Liig, paa Skipperen, —
 Da synker Armen med det alt nedslagne Mod;
 Thi hvad er stærkest Kæmpe mod Naturens Kraft?

Halfdan.

Sandt nok, du ligger mere trygt i Moders Seng!
Blaabølstrene, med Duun udstopt, kan hviles i
Med større Mag. Blaabølgen er vel ogsaa blød,
Men altfor dybt man synker i den; Lagnerne,
Skiondt vistnok hvide, blev ei ret uddampede,
Og farlige for Helbreden.

Biørn.

Du spotter mig?

Halfdan.

Nei, Biørn hin Unge! du har teet dig som en Mand
I Farens Stund; jeg saae kun saa Begyndere,
Der førstegang har havt og viist et Mod, som du;
Men, Biørn! det var dog førstegang; og derfor du
Nu lagler over Egget, som dit Mod har lagt.
Med Tiden vil du vænnes til sliq Bølgedands,
Og glemme Dandsen strax, naar den er overstaaet. —

Sigmund.

Hvor er vi nu?

Biørn.

Her er saa deilig overalt,
Saa frodig Bært af Busk og Træer og Blomsterpragt;
Maaskee vi er paa Biinland.

Sigmund.

Gid vi først kun var
Paa Vandland; thi jeg lider fast af Febertørst.
Det er en Feil ved Havet, dog saa rigt paa Vand,
At ei den mindste Draabe der er drickelig.

Halfdan.

Nei see mig til det Ungnæbs Utaalmodighed!
Han kan ei tørste; drikke kan han heller ei,
Naar det til Ethylket kommer. Giv du Tid, min Dreng!

Jeg drak ei mere seent end du, og Tørsten skal
 Mig dog ei lue.

Sigmund.

Hvo har lært dig denne Kunst?

Halsdan.

Kamelerne! Jeg var i Blaaland, veed du nok;
 Der lærte mig Kamelerne den vise Skik,
 At drikke dygtigt, hvergang Drifken bydes mig,
 Og tørste siden med en taus Bestedenhed.

Sigmund.

Jeg din bestedne Tausshed dog ei rose kan.

Halsdan.

Dg — heldigviis — jeg agter ikke stort din Roes.

Biørn.

Fred! Fred! Staldbrodre, vogter Eder, hyper Riv
 Letfindigt ei paa fremmed Kyst, hvor al vor Kraft
 Bestaaer i trofast, broderlig Samdrægtighed.

Sigmund.

Vi spøge. Halsdan over blot sin Bittighed.

Halsdan.

Bevæger, mener du maaskee, det gamle Hors,
 At ei det blive skal for stivt i Benene?

Sigmund.

Hans Spot er af godmodig Slags; han bugger knap,
 Før strax han lægger Honning selv og Lærred paa.

Biørn.

Jeg haaber, at de tvende Drælle, jeg har sendt
 At finde Kilder, bringe snart os Glædesbud.
 Der Didrik er, min thdske Svend! Hvad slæber han?
 En Stang paa Skuldren fuld af svulmende røde Bær.

Didrik kommer.

Ha, glød dig, Herre! Biinland sandt du vist igien;
Thi her er Vinens ægte Kilder.

Biørn.

Virkelig?

Didrik.

Jeg kiender dem fra Rhinen, fra min Fødestavn.
Saa sandt jeg lever, skionne Druer. Rigeligt
De vore hist i Mængde paa Biergskraaningen.
O, de vil vederqvæge! Jeg — skiondt tørstig selv,
End intet Bær har stukket i min Mund; nei, dig,
Aun dig tilkommer Vren først at smage dem.
Du rusted Elib og Mandskab ud til dette Tog,
Og derfor dig tilkommer første Nydelse!

Biørn.

Saa troer du, de er sunde?

Didrik.

Det er ægte Biin,

Det doer jeg paa.

Biørn

(smager et Bær).

Men suur og vist udriffelig.

Uspiseligt er Bærret.

Didrik (smager).

Al desværre, ja!

(Alle smage Bærrene og kaste dem bort.)

Sigmund.

En hertilg Biin at giøre lange Reiser for!

Halfdan

(som ogsaa har smagt et).

Dog er det Biin! Jeg kiender den, Didrik har Ret.
Men — uopdragen! Alting kræver Aue jo

Tids; Pleie; Gæsten vil tilrides først;
 Selv Mennesket maa gaae i Moders Ledebaand.
 Et stakkels Bær sig giver ei sin Sødme selv;
 Natur først vorder god Natur ved Kunstens Hielp!

Biørn.

Der, Halsdan! kommer, uden Kunsthielp, god Natur.
 Thi, hvis ei Synet stuffer mig og Haabet ei,
 Sidiler Leif, vor norste Træl, med bedre Drik,
 Hvorfor vi talke blot Naturen.

Leif bringer Kruffer med Band.

Biørn

(smager og raaber fornøiet):

Kildevand!

(Alle drille.)

Sigmund.

Hvad lyder hist? En Larm af Piber, Trommestrald.
 En Hoben Skrællinger hist paa Vigens anden Kyst
 Sig hurtigt nærmer.

Biørn.

De har altsaa hjemme her.

Sigmund.

Bevæbnede!

Biørn.

Paa deres Viis! som Myggene
 Med svage Braadde; hvis de træffe godt med dem,
 Saa rammes vore Skjolde, som er stærkere.
 Hvormange komme?

Sigmund.

Tredive Stykker!

Biørn.

Vi er Ni;
 Saa vove de vel neppe Striden med os her.

Halfdan.

Ei kiende de maastee vor store Tapperhed;
 Thi horer du, der skrives Angreb, Buen spændt!

(De Vilde nærme sig nøgne, med Vetter om Livet, kobberfarvede, med lange Haar, men skæggløse; under en vild Rusik bandse de en krigsbands i Baggrunden, mellem Stranden og Nordboerne.)

Biørn.

Net lystige lade disse nøgne Skrællinger.
 De dandse; det bethyder Fred og Fiendskab ei.

Halfdan.

Siig ikke det! De frygte deres Feighed selv,
 Og hidse sig til Mod med vilde Fagters Dands.
 Ufskaaret har de Beien os til Skibet alt.

Biørn.

Bedækker Jer med Skioldene!

(Der steer i det Dieblit de Vilde affyde deres Pile, som kun træffe Skioldene.)

Nu ind paa dem

Med Sværdene! før de faae Tid til friske Skud.

(De forfølge Skrællingerne med dragne Sværd og dræbe Nogle.)

Biørn

(kommer leende tilbage med de Andre og stikker sit Sværd i Balgen).

Let var den Seir!

Halfdan.

Du leer alt, Biørn? Letsindige!

Jeg nyhlig lo; men Skrællingebedrifter her
 Siør mig alvorlig.

Biørn.

Frygter du for Migg?

Halfdan.

Ja, Biørn!

Nu deler jeg den Rædsel, som du fødte nys
 For Havet, — der af lutter Draaber blot bestaaer,
 Men ødelæggende Livet ved sin Mængde bli'er.

Biørn.

Du troer —

Halfdan.

At denne liden Hob en Speiderflok
Kun var, forsigtig udsendt af den større Hær.

Biørn.

Hvad er det mere? Skal vi miste Livet — ha,
Saa er det Arbeid overstaaet. I Heltefærd
Man Alt kan vente; Spilleren maa ikke troe,
Han vinder steds, han være maa beredt paa Tab.

Halfdan.

Det tykkes fast, som Skiftet havde vi Natur,
Som du nu var den Dristige, men Halfdan spag;
D troe ei dette Selvbedrag, det er ei saa!
Men gammel og erfaren, estertænksom, jeg
Seer klart Alt, hvad i Ungdomsruus du overseer.

Biørn.

Hvad seer du? Døden?

Halfdan.

Døden ikke frygter jeg,
Ifald den kunde vorde mig en ærlig Død.

Biørn.

At falde for Naturens Kraft, er Skiændsel ei.
Skiondt disse Bildmænd agtes ei som Helte kan,
En værdig Fiende blier dog deres Mængde mig.
Var Skibbrud vel paa Dybet, Halfdan, skammelig?

Halfdan.

Men dersom Haierne slugte dig?

Biørn.

Saa fulgte de
Naturens Krav, og ærlig blev dog Døden mig.

Galsdan.

Men dersom Mennesker aad dig op, siig, unge Biørn!
Fandt ogsaa du det blodige Maaaltid hæderligt?

Biørn.

Galsdan — du isner Blodet mig.

Galsdan.

Det vil du ei?

Du vil ei steges, som et velnært Gimmerlam,
Dg roses af din Eder som en lækker Brød?
Dg dog er det Naturens Drift. Nu fik jeg Ret:
Natur først vorder god Natur ved Kunstens Hielp!

(En vild Rust lyder atter noget borte.)

Biørn

(drager sit Sværd).

I Brødre, fatter Mod, og følger Høvdingen!
Af Mennesker fortæres — nei, det vil vi ei.
Naturen gyser for sin egen Nafenhed,
Dg vender blegen Ansigt bort fra blodige Daad.
I store Sværm hidile de; Umulighed
For liden Flok med Seier at bekæmpe dem;
Men slaae sig giennem disse Bildmænds nøgne Sværm,
Til Stranden hist, og derfra springe kiæft i Sø,
Det kan vi. Muligt svømme vi til Skibet ud,
Dg seile bort; men hvis vi end ei naae saa langt,
Ds Haierne medlidende fortære vil,
Dg skaane vilde Mennesker for Skiændselsdaad.

(Bild Rust. Der kommer igjen en med Koller angribende Skare Bilde, som bliver tilbagedreven. Islænderne forfølge dem ud af Skuepladsen, men komme kort efter tilbage, forfulgt af en stor Mængde, som griber dem og have Kollerne, for at ihjelslaae dem. I samme Øieblik hører man den stærke Lyd af et Krumhorn. De Bilde standse og stue op til Rabo-høien, hvor man seer en Mand i Skindkfortel, med bart Hoved, hvide Haar og langt hvidt Skiæg. Han blæser igjen i Hornet og gjør en Bevægelse med Haanden, der viser de Bilde bort. Disse slippe deres Fanger, lægge Hænderne paa Brøstet, bulke dybt for den Bydende og forlade langsomt arbejdigt Skuepladsen. Manden fra Høien nærmer sig med to vilde Drenge. Han rækker den ene Krumhornet, og de blive staaende i en Afstand paa hans Bink.)

Sigmund.

Er det en Gud, som kommer os til Redning der?
 Hvis ikke, døbt, jeg troede paa den hvide Christ,
 Jeg tvivled ei derom, det var As-Odin selv.

Bjørn.

Den Skaber, som har Himlen, Jorden, Alt frembragt,
 I Magt for Asa Odin ei tilbage staaer.
 Han hnder meer, at hde Hielp; Odin er ond!
 Men Manden, som sig nærmer hist med langsomt Skridt,
 Og Sværd ved Siden, ligner den Apostel meer,
 Der afhug Malchus Dret, end en hedenst Gud.

Sigmund.

Hvis nu han taler til os i et fremmed Sprog,
 Hvordan forstaaliggjøre vi os da for ham?

Bjørn.

Med Diets Blik, med Mundens venligmilde Smil,
 Med Haand paa Bryst, vi komme, som Bønsfaldende.
 Thi ikke den i Fare Stædte gjør det Skam,
 At søge Hielp og Bistand, hvor den bydes ham.

Den Fremmede, som man, da han fleg ned fra Høien,
 et Dieblif ikke har seet, mens Klippen stulde ham,
 kommer frem paa Skuepladsen. Da han kommer
 nærmere, seer man, at han har en Guldkiede om
 Halsen og et Sværd ved Siden med Guldhialte.

Manden.

I Fremmede! hvo I end er, jeg tale maa
 Til Eder i et muligt ukiendt Tungemaal.
 De Bildes Mundart har jeg sagtens ogsaa lært;
 Dog den forstod I mindre vel; men dette Sprog,
 Den danste Tunge, Lighed har med Saxernes,
 Med Frankernes; og hvis I, som det lader til,
 Fra Norden kom, hvadeller fra dets Nabostrand,

Vil I forstaae mig; — skiondt maastee i toti Aar
 Og fem — jeg glemte, hvad jeg gierne mindes vil.

Biørn.

O Held! En Landsmand træffe vi paa vilden Kyst.

Den Fremmede (henrvst).

Hvad? Danske? Nordmænd? Svenske?

Biørn.

Nei! Islændere.

Den Fremmede.

O mine Brødre! Virkelig? O tal igien,
 Du unge Mand! og godt mit Dre med den Lyd,
 Det, skilt fra Norden, savne maatte mangt et Aar.
 Tal atter!

Biørn.

Ha, hvad skal jeg tale? Glæden fast
 Mig binder Tungen.

Den Fremmede.

O, hvor er en Sangfugl her,
 Der qviddrer, sjunger lifligt og saa sødt som du?
 (Omfavner og kysser ham.)

Biørn.

Du græder, Gubbe?

Den Fremmede.

Ja! men det er Svaghed ei;
 Nei — det er Styrke. Tro mig, Yngling: Kiærlighed
 Er mere Barn, end Had og Tvist, af Manddomskraft.

Biørn.

Din Bært er ædel og dit MASHN kongeligt!
 Hvidt Haar og Skiag! Men synderligt afftikker til
 De visne Blade Kindens æblerøde Frugt.

Den Fremmede.

Haar, Eliæg blev hvidt en Sommernat i Ungdomsbaar,
 Da Hierte maatte vriste sig fra Hierte bort.
 Mig Tid og Selvtvang atter smeddet har til Mand;
 Men — Arret af min Ungdomskamp —

Bjørn.

Det smykker dig!

Dg du est Høvding over disse vilde Mand,
 Der lystre dig som Gud?

Den Fremmede.

De troe, jeg er en Gud.

Da jeg for toti fem Aar siden med mit Skib
 Blev kastet hid paa Stranden, kom de rasende,
 Som Jer idag, imøde mig; — og dræbte blev
 De troe Staldbrødre. Een især, min Hiertensven,
 Har ofte siden jeg begravt; — hans Navn var Steen. —
 Mig lod de leve. Siden først, da jeg forstod
 De Bildes Mundart, hørte jeg, at Haar og Eliæg,
 Alt sølvgraae paa den ellers unge, kraftige Mand,
 Forundred dem, og gav dem en Formodning om
 Et Guddomsvæsen, som de skldte Lydighed. —
 Knap mærkte jeg sig Dvertro, saa ilte jeg
 Paa alle Maader listigt at benytte den
 Til egen Nedning og til deres Fordeel selv.
 Thi mange Ting jeg lærte dem, til Livets Hielp:
 At bygge bedre Hytter, kiøre Ploug og Garv
 Dg dyrke Korn, som voxer overflodigt her. —
 Men ingen Lyst jeg havde til hos dem at boe,
 At smykke mig med Fiederpragt, som Bildes Drot.
 Paa Gsien hist i Eensomhed min Hytte staaer;
 Did ile stundom de, som til et Gudehuus,
 At hente Raad. To Børn af deres egen Art
 Dpvarte som Smaadrenge mig, forstaae mit Sprog,

Dg tiene mig til Dngang; — som jeg næsten dog
 Ei trænger til; — thi vant jeg blev til Eensomhed.

Biørn.

Dog htrer du Tilfredshed med vor Ankomst her,
 Vil tale med os!

Den Fremmede.

J har seet, det glæder mig.

Biørn.

Du onsker vel at høre Nyt derhjemme fra?

Den Fremmede.

Men Gammelt helst; thi kun det Gamle kiender jeg.
 Sær gad jeg gierne vide — sig mig, Ungersvend!
 Hvor gaaer det Thorfeld Eigelson, den Hadersmand?

Biørn.

Ham gaaer det godt!

Den Fremmede.

Du kiender ham?

Biørn.

Saa noget nær.

Den Fremmede.

Dg — Hustruen — hans Viv — hvor gaaer det hende?

Biørn.

Godt.

Ehv Børn hun skienket har sin Mand, og seer endnu
 Saa frisk ud som en Jomfru.

Den Fremmede.

Nu — det glæder mig! —

Os Kvinden tidt bestæmmer med langt større Mod
 I Livets stille Forhold, end vor Tapperheds.
 Vi møde stolte Fienden, som med Larm og Støi

Bekæmpende vi fælde; tro mig, Ungersvend!
 Den indre Fiende, Herren i det tause Bryst,
 Er stærkere; ham vige — kaldes ingen Skam
 Af Mænd, der drives vildt af blinde Lidenstabs;
 Og, dog de mærke stolt i deres Seier ei,
 At seirende — de sank som denne Seiers Træl!

Bisrn.

Jeg ei forstaaer din Tale, Gubbe, veed ei ret,
 Hvortil den sigter.

Den Fremmede.

Ungersvend! tilgiv en Mand,
 Der leved lang Tid ene her, blot med sig selv,
 At — høit han tænker; at i Skovens Eensomhed,
 Hvor Ingen kunde svare ham og trøste ham,
 Han vantes til med Tanken, som en liden Fugl,
 At slagre paa sit Mindetræ, fra Kvist til Kvist,
 Alt efter Sindets Lumer.

Bisrn.

Gubbe! tal du kun.
 Du taler godt, selv hvor jeg dig ei grandt forstaaer.

Den Fremmede.

Nei, nei, tal du! Fortæl mig meer om Nordens Land!

Bisrn.

Det Vigtigste, fra den Tid, du blev skilt derfra,
 Som skete der, er, at den hellige Christendom
 Nu overalt er indført.

Den Fremmede (forundret).

Norden christnet er?

Bisrn.

Ja, Gubbe! neppe kiendte du dit Fædreland.
 I Lunden ei om nøgne Blodsteen samles man,

Ved Lurers Skrald man bloter ei til Asathor;
 Men skionne Kirker bygtes. Sang og Røgelse —
 Og hvide Klæder — Bispehuer — Billeder —
 Og Fester, Gubbe! Korset med den hvide Christ
 Har Afsers Flok fordrevet fiernt til Troldene.

Den Fremmede.

Har Christendommen mildnet Norden?

Bjørn.

Mildnet? Nei,

Saa var den aldrig indført. Vi ei mildnes vil,
 Ei svækkes. Men det har ei Nød! Den hvide Christ
 Har spændt sig i Staalharnisket, som Thor forlod,
 Og kæmper kæl og ikke mindre stærk end han.

Den Fremmede.

Saa hader du vel Asathor, du raske Svend?

Bjørn.

Som Christen; men som Skiald endnu jeg ynder ham.
 Og Bispen har tilgivet mig den Skiodeshynd.
 Han siger: det er Billeder, Indbildninger;
 En Skiald Indbildning, Billed, ei undvære kan.

Den Fremmede.

Var Norden villig, modtog strax den Christendom?

Bjørn.

Ja, Danmark. Mægtige Knud var snild, han det forstod:
 Han listed ind i Dansterne sin Christendom,
 Saa knap det mærktes; men i Norges stolte Land,
 Der gif det ei saa taaligt til; og Tryggvason
 Og Olaf Digre maatte først halshugge Fleer,
 Ja selv af Nogle grumt udspinde Tarmene,
 Før Daaden lyktes.

Den Fremmede.

Odin! det var Christendom. —

Du smiler Odin?

Bjørn.

Der er ingen Odin til.

Den Fremmede.

Du altsaa nu est ivrig Christen, unge Mand?

Bjørn.

Det er jeg. Du est Hedning end — naturligviis —
Men strax jeg vil — hvis du det onsker — døbe dig.

Den Fremmede.

Jeg takker dig! Dog — helst endnu jeg bie vil,
Til atter hid du drager med en viet Præst.
Og — denne Gienkomst — attraaer just mit Hierte meest.
Thi nu — skiondt Eders Afsted mig bedrove vil —
Tungt stilles fra det Kiære man, som nys man fandt —
Maa jeg, som ærlig Landsmand dog, med Vennefind
Tilraade Jer at ile snelt fra dette Land.

Bjørn.

Du bort os viser, Hovding! fra dit Kongedom?

Den Fremmede.

Jeg er paa disse vilde Kyfter Komning ei.

Bjørn.

Nei, mere: de tilbede dig jo fast som Gud!

Den Fremmede.

Den Bilde's Gudsfrygt er kun lidt at stole paa.

Bjørn.

Som Træl han drives af en mægtig Dvertro.

Den Fremmede.

Men slaaer sin Trægud, naar den strax ei hjælper ham.

Biørn.

Har disse Nidinger vovet at mishandle dig?

Den Fremmede.

Nei — med mit Blik og med mit Vink jeg tæmte dem.

Biørn.

Saa tæm dem atter!

Den Fremmede.

Guad jeg kan, det har I seet;

Dg liden var ei Birkningen; thi dette Vink
Har reddet Jer, da grusom Død sin Kølle svang.

Men — som et Sivror Menneftenes Gierte dog
Let sveier hen for Vinden; meer den Bildes Sind.

Et Dieblil mit raske Bud beherskte dem;

Jer overfalde, vil de sikkert heller ei,

Saalænge jeg samtalende tilstede staaer;

Men — blev I længe — bygged her I Hytter op,

Da kunde let den første Lyst tilbagevendt

Jer farlig vorde; derfor — følger Benneraad:

Indstiber Jer som snarest! Men til næste Vaar

Kom, Hovding! med en mægtig Flaade, Landet vind!

Brug din Beltaenhed, hvis du est en ægte Skiald,

Dg siung ved Hærpens Klang det Held, der venter Nord,

Isald det snart, i mere sydligt frugtbart Land,

Den Magt udvider, som kun spildes andensteds.

Ja, ja! De Snekker, som ad Rhinens, Seinens Bei

Dg langs ad Spaniekysten giennem Niorfasund

Utallige stimle, — Skæl for hver en Væst og Væst —

Guad vel udretter denne stolte Bildgiæssflugt?

Alt dette Nordens Herredom? En Foraarsnee,

Der dækker Jorden vidt og bredt; men smelter flux

Dg efterlader intet Spor, hvor Sneen faldt.

Men ile de forenede til dette Land —

Da kan I bringe Fædrelandet med Jer hid,

Landet sundet og forsvundet.

Dg Sproget! — Thi dog Sproget først gjør Folk til Folk;
 Men Den, som tvinger fremmed Mand, og arter sig
 Strax efter Mandens Viis og Skik — ja selv hans Sprog, —
 Han blier den Overvundnes Træl; — saa Nordens Helt!

Biørn.

Du taler viist! Som Fædrene til Island foer,
 Didbringende Saga, Skialdstab og Norænesprog,
 Saa bygge vil vi atter i det store Land;
 Et bedre Land, hvor Navnet Biin skal staae for Fis.

Den Fremmede.

Dertil velsigne Baldur Jer — den stærke Thor —
 Eller — hvis I mere troe paa ham — den hvide Christ!
 Jeg bliver her og venter, — hvis jeg lever end.
 Kun dette maa I love mig, at seirer Nord,
 Mishandle vil I ei den stakkels nøgne Mand,
 Som I betvang.

Biørn.

Min Gubbe! Det har ingen Nød;
 Den skader sig, som slet behandler egne Træl.

Den Fremmede.

Saa tager mit Farvel, og roer med Baaden ud
 Til Skibet atter! — Men dog — før vi skilles ad —
 Endnu et Ord i egen Sag, om egne Ting:
 Vil, Hovding! du en Tjeneste vel vise mig?

(Tager Guldtjenden af sin Hals.)

Tag denne Kiede! Bring du den til Thorkilds Biv,
 Dg hils fra — Ingen! Stig, du til paa fremmed Kyst
 Den af en Mand, som gav den — til Thuride dig!

Biørn.

Thuride skal jeg bringe den? Det kan jeg ei.

Den Fremmede.

Du sagde: Thorkilds Gustru lever frisk og vel.

Biørn.

Hans anden Hustru! Andengang er Thorild gift.

Den Fremmede.

Thuride —

Biørn.

Hviler længst i Gravens kolde Skød.

Den Fremmede (stille roer).

Saa er hun død! — Dg efterlod hun ingen Børn?

Biørn.

En Søn!

Den Fremmede.

En Søn! Dg lever han?

Biørn.

Han lever end.

Den Fremmede.

Hans Navn er?

Biørn.

Biørn!

Den Fremmede.

Hans Navn er Biørn! — Dpfaldt han blev
Ei efter Fader — Farfa'er?

Biørn.

Nei! Thuride gav
Ham Navn af en forsvunden Ven.

Den Fremmede.

Dg han hed Biørn! — —
Hvordan da døde denne friske, skionne Liv?

Biørn.

Hun sygned hen; man veed ei hvad hun skanted af.

Den Fremmede.

Saa var med hende Thorkild vel ei lykkelig?

Biørn.

Ret lykkelig; hun Venlighed steds viste ham.

Den Fremmede.

En ærlig Siæl, jeg hende saare vel har kiendt
Fra tidlig Ungdom. Spørg ei, Yngling! om mit Navn,
Før du med flere Landsmænd drager hid paany.

De vilde Skarer kalde mig Quetsalcoalt:

Mand med den hvide Hud og med det lange Skiæg;
Selv kobberrøde, med en ringe Skiæggevært.

Men du — ifald du kiender til Thurides Søn —

Biørn.

Jeg kiender ham.

Den Fremmede.

Giv ham den Kiede da fra mig!

(Tager Kieden af sin Hals.)

Dg dette Sværd!

(Spænder sit Sværd fra Lænd.)

Til Hæder vil han bruge det.

Biørn

(modtager Klenodierne).

Skion er din Gave. Kostbar, Gubbe! Kieden Guld,
Af bedste Slags — og Sværdets Hjalte ligerviis.

Den Fremmede.

Dg Klingen bedre: Staal, som Klover Hielm og Skiold.
Jeg ringe Gave sender ei Thurides Søn.

Biørn.

Dg vide maa han ikke sin Belgiorers Navn?

Den Fremmede.

Det er en Grille; men han vil dog agte den.

Biørn (smilende).

Ei dine Gaver bringer jeg Biørn Thorkildson.

Den Fremmede.

Du vil ei bringe Gaven ham?

Biørn.

Han har den alt!

Den Fremmede.

O Freia! Du Thurides Søn?

Biørn.

Quetsalcoalt!

Det er jeg.

Den Fremmede.

Saa har Fensals Disa skienket mig
Endnu en Blomst i sildig Gøst. Det glæder mig
Alt see dig med det lange, gule Flaggerhaar;
Det fik du af din Moder. Du var hende kjær,
Og Moderglæder vist du hende skienket har.

Biørn.

Et Nar jeg var, da Døden hende røved mig.

Den Fremmede.

Al! Du har ei Thuride kiendt?

Biørn.

Al Nigte kun;

Men det var godt, og elsket var hun af Enhver,
Som kiendte hende.

Den Fremmede.

Jeg har ogsaa hende kiendt!! — —

Men — drag nu bort! Thi hisset alt bevæger sig
En Flok igjen, med Buer og med Kastespyd.

Jeg iler, for at møde dem og standse dem.

Farvel! Omfavn mig! Gils din Fader! Fædreland!

(Til de Andre:)

Jeg ønsker Eder alle, Landsmænd! Held og Seir.
 Snart venter jeg af norske, danske, svenske Mænd,
 En vældig Flok, naar næstegang vi attersees.
 Her har I Plads nok; her indskrænkes ei af Iis
 Og snevre Dal Tert Heltemod, udarter ei
 Til smaalig Kiævlen, ghselige Brodermord;
 Her kan I skabe Norden stort, som thdske Land,
 Som Balland og som Belstland; brede Sproget ud.
 Farvel, Farvel! — D glemmer ei Duetsalcoalt!

(Gaaer.)

Bjørn hin Unge.

Hvo er dog denne sieldne Mand?

Galsdan Gamle.

Jeg kiender ham,
 Og kiendte strax ham; skiondt han ei gientkiendte mig.
 Thi Skrammen over Panden og det andet Aar
 Bed Munden har omtegnet mig med grove Træk.

Bjørn.

Hvo er han da?

Galsdan.

Bjørn Asbrandson! Han reiste bort
 Fra Island, da din Moder Thorkild gav sin Gaand.
 Man siger, at hun var ham kjær.

Bjørn.

Derom har man
 Ei talt til mig.

Galsdan.

Man taler ei til Børn om Sligt.
 Thuride død — du stor — da var alt Sagen glemt!

Biørn.

Saa vil jeg gjøre Giengield, før jeg drager bort;
 Een Godhed er den anden værd; og denne Ring
 Min Moder bar, den vil jeg atter stienke ham.

(Stryger Ermet op og tager Ringen af Armen.)

Jeg lægger den paa Stenen her! Han finder den
 Strax naar han kommer; finde først de Bilde den,
 Saa bringe de ham Gaven.

(Lægger Ringen paa Stenen.)

Nu afsted, afsted!

Christ skient os Held til Hiemsfart og til Atterkomst!

(Alle gaar. Man hører en vild Musik, som lidt efter lidt taber sig
 i det Fjerne.)

Biørn Asbrandson kommer tilbage, fulgt af sine
 vilde Smaadrenge.

Biørn.

Jeg fik dem til at drage hjem, den vilde Flok.
 Og hisset mine Landsmænd alt fra Baaden snelt
 Paa Skibet steg, med lettet Anker. Vgier stærk
 Dem blæser Medbør i de mægtige, hvide Seil.
 Tak, Odin! Du har reddet dem. Den svømmer bort,
 Den raske Snelle, som en stien og fremmed Fugl,
 Med spredte Binger paa Skumbølgens Søverrhg.
 Men — skuffer mig mit Dre? Bar det Vindens Lyd
 Paa Klippenæsset, eller Røst af Mennesker?

(Man hører et tregange ientaget Farvel, sunget ved Lurernes Klang
 fra Skibet, som seiler forbi i nogen Fraftand.)

Biørn.

Farvel, Farvel! — D kom igien, min Navne du!
 Og udbred Nordens Vre, styk det's Herlighed!

(Skibet forsvinder bag Næsset.)

Biørn

(morf. stirrende hen for sig).

Men — sorte Skyer true fælt Synskredsen mig!
 Jeg seer i Manden Loke sig forbandt med Nan,

At spærre Veien for det modige Kampeværk. —
 Ja, Utgards fæle Drømmetrold: Uvidenhed!
 I Taagedamp, med tætte Slør for Dinene,
 Iddysser raske Forsæt du. — Grindringen
 Om dette Tog forsvinder uden Virkning. — Snart
 Beed Ingen meer, at her er Land, som venter ham. —
 O, men paa denne store Steen, som staaer ved Strand,
 Som Bølgen stundom overskyller i Flodens Tid,
 Men Solen brænder tør igien, naar Ebber kom,
 Jeg Nuner hugge vil om vor Opdagelse,
 Som Sol forvittre, Bølgen ei bortvaske skal.

(Til en af Drengene:)

Hent Huggejern og Hammer mig!

Drengen.

Paa Stenen? Hvad glimter der

(Løber hen og henter Ringen.)

See! en deilig Ring, Quetsalcoalt!

Bjørn.

En Ring? (Tager den.) Bed Frei, jeg kender den. Ja,
det var den,

Thuride fik paa Island af en Ungersvend; —
 Nu hendes Søn har Gubben den tilbagebragt.
 Det tyder paa: at Livet, som en liden Ring,
 Er sluttet snart. — O kiære Guld! Du vækker mig
 Grindringer og Følelser i Hjertets Dyh,
 Som længst jeg troede slutte; men i Aften laa
 Den stærke Glød og flammer op, før den gaaer ud.

(Betrægter Ringen og opdager inden i den de Ord:)

„Min kiære, stadige Tanke!“

Det skrev med Nuner sikkert hendes egen Haand,
 I et bedrøvet Dieblit, — det giældte mig!

Taf, Taf, Thuride! Nu din Sorg er overstaaet,
Maaskee den bærer Glædens Frugt i Tidens Løb.

(Vender sig til Drengene.)

J Dreng, nu opmærksomt hører Herrens Bud!

Drengene

(Gulpe med Hænderne paa Brystet).

Vi høre dig med Lydighed, Quetsalcoalt!

Biørn.

Naar jeg er død, da skal J her begrave mig,
Hvor Runestenen kneisende ved Stranden staaer.
Vil J vel det?

Drengene.

Du længe med os leve skal.

Biørn.

Ret vel! Men døe skal cengang alle Mennesker,
Dg jeg som Alle. Slægter løse Slægter af.

Drengene.

Du kan ei døe.

Biørn.

Min Vand ei døer; der har J Ret!

Den iler til Sefvarne, hvor Thuride boer;
Men Kroppen blegner. Lover mig da helligt hver,
At her J vil begrave mig, med denne Ring
Om Armen, naar jeg sover hen.

Drengene.

Vi love det!

Biørn.

Liigkisten skal J hule mig af Kampesteen,
Dg mure Laaget fast, naar først det slutter ret,
At det kan trodse Jordens, Havets Fugtighed.
Saa skal engang, om flere hundred Aar maaskee,
Paa denne Strand man finde gamle Runesteen,

Dg undre sig, og grave rundt, opdage meer.
 Saa skue de min Beenrad med den gyldne Ring,
 Dg læse Runen, skrevet af Thurides Haand.
 Saa vide de, at Nordens Mænd fandt dette Land,
 Før Andre kom; og muligt saadan vriste vi
 Den Ere, som tilkommer os, af fremmed Haand.
 Thi Saga, som kun Sandhed vil, tillader ei
 Usandhed, at den Legn paa hendes Table skrev.

Drengene.

Vi lyde, hvad du byder os, Quetsalcoalt!

Bjørn

(betragter Ringen igien og læser):

„Min kiære, stadige Tanke!“

Den Rige og den Fattige.

Et Lystspil.

Volmer, en rig Mand.
Ferdinand, hans Søn.
Erast, Organist.
Sophie, hans Datter.
Weidenfleth, en Rejsende.
Heilmann, hans Ven.
Christopher, Wolmers Diener.

Bærelse hos Wolmer.

Wolmer. Christopher.

Wolmer.

Saa har jeg altsaa Ret!

Christopher.

De har bestandig Ret.

Wolmer.

Du i mit stille Huus er daglig bleven mæt.

Christopher.

O ja!

Wolmer.

Hvad vil du meer? Meer var dig kun til Ginder.
Er du i Kroppen let, og har du røde Kinder —
Mig talter du derfor.

Christopher.

Herr Doctor, mange Tak!
Men De er ei Chirurg, og sber ei paa min Frak.

Wolmer.

Din Frak er heel endnu!

Christopher.

Sin Uldergang sig nærmer!

Volmer.

Der Guller være maa i begge dine Armer.

Christopher.

Spøg ikke, Herre! Dem Naturen det forbød;
Et magtigt Spøgelse De bli'er, naar De er død.
Men mens De lever, nei; det blev Dem ikke givet,
Saalidt som Munterhed og Tilfredshed i Livet.

Volmer.

Jeg gidder ikke hørt den Snak!

Christopher.

Naar var De fro?
Dg sig mig, Herre! sig, naar sidstegang De loe?
Dem Baaren fryder ei, paa den De kan ei skionne.

Volmer.

Jeg har en Aversion, Christopher! for det Grønne.

Christopher.

Spadsere —

Volmer.

Slider Sko. Jeg kiender vel vor Egn:
Den er for heed i Sol, og altfor vaad i Regn.

Christopher.

Naar bød De Folk til Gæst?

Volmer.

Jeg spiser ei med Flere,
Dg Ingen i mit Huus jeg vil incommodere.
Enhver er lykkeligst, som skaffer selv sit Fo'er,
Dg sætter Fodderne smukt under eget Bord. —
Dog — at du ei skal troe, jeg er saa lidt spandabel, —
Dg for at vise mig til Gæstfrihed capabel,
Saa skynd dig til Graast —

Christopher.

Den stakkels Musikant,

Var Nabo?

Bolmer.

Just til ham!

Christopher.

Som i en anden Kant

Uf Byen De har tidt hønset, naar han blæser
For stærkt i sin Fagot?

Bolmer.

Jeg li'er ei, Katten hvæser.

Forresten Manden har Fortienester; man kan
Ei nægte det, Graaf — det er en ærlig Mand.

Christopher.

De kunde jo tilforn saalidt den Nabo lide,
At naar han hilste, saae De til en anden Side.

Bolmer.

Jeg lider engang ei der Gatastageri,
Dg haaber, til min Trøst, at det er snart forbi.

Christopher

Som anden Artighed.

Bolmer.

Graaf — en ærlig Subbe —

Christopher.

Hvad skal han?

Bolmer.

Bydes ind til Middag paa en Suppe
Hos mig i Morgen.

Christopher.

Hvad? Kan jeg mit Dre troe?

Wolmer.

Men sig ham, at præcis jeg spiser Klokken To.

Christopher.

Nu har jeg aldrig seet —

Wolmer.

Der meget er, min Kiære,
Du ei har seet endnu, og som du først maa lære.
Men skynd dig nu og gaa! Thi jeg tilsidst bli'er kied,
Christopher! reent ud sagt, af din Fortrolighed.
Det er en Feil af mig! for dybt jeg mig nedlader —
Men — jeg har ingen Mo'er og jeg har ingen Fader —
Min salig Gustru altfor tidligt mig forlod —

Christopher.

Dg kan i Graven meer ei sige Dem imod.

Wolmer.

Dg Børn!

Christopher.

En ægte Søn!

Wolmer.

Ja, jeg kan ikke nægte,
At i en vis Forstand han vel maa kaldes ægte;
Men denne Ferdinand er et hovmodigt Skarn;
Han er min ægte Søn, men ei mit ægte Barn.

Christopher.

Med ham Disputen De fortsætte kunde bedre.

Wolmer.

Det stikker sig ei, Børn modsigte deres Fædre.

(Utaalmodig:)

Dg mindre Tienere! Gaa Fanden nu i Bold!

Christopher.

De er nok bange for, at Suppen bliver kold!

(Gaaer.)

Bolmer (alene).

En uforstammet Knægt! Men tro, med Lidt fornøiet.
 En Anden fordred meer, derfor jeg lukker Diet,
 Og stundom Dret med, naar han er studs og stolt.
 En Hofnar Konger selv i gamle Dage holdt,
 Som sagde dem imod, og bad dem ta'e sig vare
 For Feil, som derfor de aldeles ei lod fare.
 Det tidt er kiedeligt mig i min Ensomhed —
 Men Tiden gaaer saa godt, naar først man bliver vred.

(Staaer i Lanter og siger derpaa:)

Med Musikanten jeg lidt Venskab dog maa pleie;
 Thi Laboranten, som mit Sidehuus vil leie,
 En Skorsteen trænger til paa Muren, som udgaaer
 Til Haugen, netop hvor Graestes Lysthuus staaer.
 Han altid pleier sig barnagtigt at begrave
 I Hytten af Jasmin og i den lille Have,
 Af Blomster fuld. Den Nar det kalder Poesie;
 Og kommer jeg nu med mit Brændviinsbrænderi,
 Mens Datteren der gaaer og har sig Blomster sanket,
 Og lugter Malten just, som nylig den er dranket —
 Saa klager mig vist an den gode Musicus,
 Og i sin Eiendom ei taaler Servitus.
 Dog haaber jeg, sin Ret han ei saa nøie kiender;
 Og naar jeg med en Bøn til ham mig venligt vender; — —
 Men — kommer han ei der, og det i største Hast,
 Og leer, som han var gal?

Graft kommer.

Bolmer.

God Morgen, Herr Graft!

Graft.

God Morgen, Bolmer! Al — Herr Bolmer vil jeg sige.

Den Rige og den Fattige.

Volmer.

De er saa lystig, som De kom fra Himmerige.

Erast.

Det gjør jeg ogsaa, Ben! Ja, det er ganske sandt:
Fra Himmerige kom hver ægte Musikant,
Og gaaer derhen igien.

Volmer.

Men jeg slet ikke fatter —
Jeg ei begriber den beshynderlige Latter.

Erast.

De har en Liener, Ben! Det Fiog mig narre vil.
Er det den Første da imorgen i April?

Volmer.

Hvad mener De med det?

Erast.

Han skulde mig indbyde

Til Middag.

Volmer.

Kunde det saameget Dem fortryde?

Erast.

Hvad? Karlen lyver ei?

Volmer.

Jeg selv ham udsendt har,
Og haaber, at De dog hos mig tiltakke ta'er?

Erast.

Paa Suppe!

Volmer.

Det er Brug jo i et saadant Stævne,
Det hele Maaltid blot ved Suppen at benævne;
Men Suppen koger man ei paa en Pølsepind.

Erast (gødbiertig).

Herr Wolmer! De er dog et ret godt, ærligt Skind.
Man gjør Dem Uret, Fa'er! Man siger, at som Gunden
De under ikke Folk den Bid, man ta'er i Munden; —
Dg nu indbydes jeg — paa Suppe. Dog, Fa'er min!
Mig Suppen frister ei; — men ved en Flaske Biin —

Wolmer.

Den skal De ogsaa faae. Jeg veed jo nok: „Cantores“ —
Som gammelt Dødsprog ret har sagt — „amant humores“.

Erast.

Til Skikkelighed, Fa'er! Thi Biin er meer end Guld!
At sige — man i den ei maa sig drikke fuld;
Thi kun Philisterne Biin til at synke bringer; —
Poeter, Kunstnere — dem skænker Bacchus Binger. —

Wolmer.

Godt, godt! De flyve skal saa høit, De selv attraaer.
Det glæder mig, en Mand, som boer saa nær min Gaard,
Engang i dette Liv at lære ret at kiende.

Erast.

Jeg har paa Gaden tidt seet Dem forbi mig rende;
Jeg hilste Dem iblandt; — De aldrig mig igien.

Wolmer.

Saa har jeg Dem ei seet; — jeg gif i Tanker, Ven!

Erast.

Ja — Synet, Tanken er en uskatteerlig Gave.

Wolmer.

Jeg seer Dem ofte dog i Deres lille Have.

Erast.

Det er min Ankerplads.

Bolmer.

Nei, vil man bare see!

Erast.

Mit Feepalads!

Bolmer.

Dg hvem er da Paladsfets Fee?

Erast.

Min Datter!

Bolmer.

Sun er smuk. Jeg tidt ind til Dem ligger,
 Naar jeg i Vinduet deroppe stundom, ligger. —
 Men Upropos, min Ven! — har Noget derimod —
 De vel tillader det — ja De er vist saa god —
 Et ganske lille Gul paa Muren mig at bore?
 Jeg lover Dem forud: det bli'er ei af de store.

Erast.

Paa hvilken Muur?

Bolmer.

Min Muur!

Erast.

Gud, hvilken from Natur!
 Han beder om Forlov til Gul paa egen Muur.

Bolmer.

Men Muren vender ud til Deres Have, Kiære!

Erast.

Hvad skulde der for det da vel i Veien være?

Bolmer.

Der gives Dem, som Sligt ei lide kan. Man seer
 I Haven ind.

Erast.

Thi nu, hvad siger det saa meer?
 Vi frygte Snyet ei, og Vidner ei vi hade;
 Thi alt, hvad man kan see, det er, at vi er glade.

Volmer.

Det Gul, jeg taler om, det gøres heller ei
For Synets Skyld; i Nør det viser Røgen Bei.

Erast.

I Luften op! Velan, der kan den frit sig brede;
Det undrer mig, at ei det er der allerede.

Volmer.

Saa De tillader det?

Erast.

Net gierne!

Volmer.

Tusind Tak!

Isald jeg kiendte kun den Biin som helst De drak —

Erast (rynker Panden).

Der gaaer et Lys mig op; nu jeg begriber Tingen.

Volmer.

Ben! siig mig, hvilken Biin De helst befaler?

Erast (alvorsig).

Ingen!

Og Suppen heller ei; den blev mig altfor heed.
Jeg beder, gjør Dem ei for mig Uleilighed!
Jeg kommer ei til Giest imorgen.

Volmer.

Hvorfor ikke?

Erast.

Fordi De Deres Gul betale vil med Drikke.
De vide vil, hvad Biin jeg drikker helst, Fa'er min?
Det skal jeg siige Dem: den selvbetalte Biin,
I egen Urnekrog; ei heller jeg foragter
Et Glas af Vennehaand iblandt; men uden Fagter.

Dg Wiin som Loffemad — den gjør mig ikke glad;
 Den Dumme loffe kun man kan med Loffemad.
 Farvel, Herr Wolmer! Bryd De Deres Gul paa Muren!
 Men — Muren mellem os, — den bryder ei Naturen.
 (Gaaer.)

Wolmer (arrig).

Det er Affectation! Forsængelige Nar!
 Han gavmild være vil, endskiøndt han Intet har?

Ferdinand kommer fra et Sideværelse.

Min Fa'er! et Forslag har jeg Dem idag at gjøre,
 Hvis De tillader det.

Wolmer (mus).

Ret gierne! Lad os høre!

Ferdinand.

De paa min Skolegang har ingen Penge spart,
 Dg Noget har jeg lært.

Wolmer.

Ja, det var i en Fart!

Ferdinand.

Jeg underkasted mig med Bisfald alle Prøver,
 Som til et Embed her i Landet man behøver.

Wolmer.

Belan?

Ferdinand.

Men Embedet bestandig fiernet staaer;
 Min Ungdom svandt, jeg nu mig nærmer Manddoms Nar.

Wolmer.

Nu vel?

Ferdinand.

Dg, Levebrød — naar Biden jeg har funden,
 Den Uformuende jeg river den af Munden.

Wolmer.

Det er mig altfor høit. Naar Munden end er tom,
 Hvordan udrides det, som ei i Munden kom?

Ferdinand.

Det for den rige Mand sig sømmer ingenlunde,
 Det Brød at tage, som en Fattig nære kunde.

Wolmer.

Saa er du bleven rig? Hvad hører jeg? Ei, ei!

Ferdinand.

Jeg har en Rig til Fa'er.

Wolmer.

Men det har ikke jeg;
 Jeg ingen Anden har, som mig min Kage meler,
 Og du tilgiver — ei din Følelse jeg deler.

Ferdinand.

Hør, Fader! Deres Søn; hør ham for sidstegang!

Wolmer.

Saa lad din Drovelse da synge Svanesang!

Ferdinand.

Hvor kan det glæde Dem med Angst at være Hyrde
 For et ufrugtbart Malm, Dem egentlig til Hyrde?
 De er en klogtig Mand, det hele Byen veed,
 Dog tager Middelet De steds for Diemed;
 Og mens Dem Trællene til Hytten Guldet bære,
 Naa, som et fattigt Barn, steds Deres Søn undvære.
 Som Dreng — min Mund forbi man bragte Kage, Frugt;
 Som Yngling mangled mig hvad Gavnligt var og Smukt.
 Til Skuespillet ei min Fod fik Lov at træde,
 Til Ballet ei, kort sagt: til ingen jordist Glæde.
 Saadan min Ungdom svandt; min Manddom forestaer;
 Men Frugten nægtes mig fremdeles, Nar for Nar.

Der hører Noget til, — De mig det Ord forlader —
 At være kærlig Son og elske sliq en Fader.
 Tilboiligheden dog hos mig var altid der.
 Saa vær da god, fortien at Sønnen har Dem kjær!

Wolmer.

Hvad vil du?

Ferdinand.

Køb et Gods! Lad mig Landbrugen lære!
 Og lad, paa Deres Gods, mig saa Forvalter være.
 Jeg nøies vil med Lidt. — Lyksaliggjør mit Liv —
 Et nøisomt Levebrod for mig og for min Viv —

Wolmer.

Er du alt gift?

Ferdinand.

Sæt mig istand til mig at gifte!

Wolmer.

Har du en Kiærest alt?

Ferdinand.

Maaskee!

Wolmer.

Du skal ei skifte!

Jeg vil ei høre paa Genrykkelser; blot siig,
 Den Pige, du har valgt til Gustru — er hun rig?

Ferdinand.

Paa Skionhed, Dyd, Forstand.

Wolmer.

Men hun har ingen Penge?

Ferdinand (trækker paa Stuldrene).

Volmer.

Saa paa mit Bifald du, min Søn! kan vente længe.
 Jeg føder dig — Belan, mig rive lad den Tiørn!
 Det er en Faders Lod; din Kone, dine Born,
 Til dem at føde jeg er pligtig ingenlunde.
 Een Mund — det vær' saaer; — men ikke mange Munde,
 Vil Fader være du paa denne Viis, saa har,
 Min Søn, du givet Slip reent paa din egen Fa'er.
 Det er mit sidste Ord; saadan jeg dig velsigner.
 Saa nu med Gud, min Dreng!

Ferdinand.

Velsignelsen Dem ligner.

(De gaae hver ud af sin Dor.)

Bærelse hos Graft.

Graft. Sophie.

Graft (omfavner hende).

Det er et deiligt Veir, og Himlen er saa blaa —
 Naturen taget har sin Søndagskiøle paa.
 Det er din Fødselsdag idag, min kiære Datter!

Sophie

Ja! Det er Skade, Fa'er! saa tidt den kommer atter;
 Man gammel bli'er tilsidst.

Graft.

Slaa det ei hen i Spøg!

Sophie.

Saa vil vi giøre da med Alvor et Forsøg.

Erast.

Jeg spoger gjerne selv, Beemodighed er daarlig;
Men Bee den arme Staal, der aldrig var alvorlig!
Hvad er dens Munterhed? Nu da — mit Barn! — idag
Gud gav mig dig, mit Liv til høieste Behag.
Hvor der er Velstand, Barn! i Huset, der man pleier
At gjøre Gaver ved sliq Leilighed; —

Sophie.

Jeg eier

Dit Gierte, Fa'er! Hvor er en Gave, dyrebar
Som den? Giv mig ei Meer! det Bedste jeg alt har.

Erast.

Ja, ja! det klinger smukt. Jeg nok forstaaer dig, Pige!
Dg jeg veed ogsaa hvad din Lystighed vil sige:
For ei at græde med din Fa'er, du med ham leer.
Men lad ved denne Streng os ikke røre meer.
Nei, nei! en anden Streng, en lystelig skal klinge:
Her bringer jeg en Fiar af Mozarts Englevinge, —
Et Blad med Noder paa, som han til Afsted skrev
Mig i min Stambog, kort før Døden ham henrev.
En lille Trio; jeg har glemt dig den at vise.

Sophie.

Men derfor maa jeg dig saameget mere prise,
At just det skeer idag.

Erast

(Giver hende et Stykke Nodopapir).

Tag min Foræring! der!

Sophie (lyser ham).

Jeg ingen kunde faae, som var mig mere kjær.

Erast.

Ja, Gud stee Lov! Musik — den har vi; vi kan vælge
Hver Dag, hvad selv vi vil, og som den Nige svølge.
Den bedste Nydelse, den kiender ingen Nød;

Det søde, himmelske, det sunde Mannabrod,
 Det trænger ei til Regn, det vorer selv i Torken,
 Og sendtes os fra Gud til Mattelsen i Orken.
 Der — under mit Claveer — bort, bort med Taarer, Sut!
 Der ligge Skattene, — af Mozart, Haydn, Gluck,
 Af Grétry, Monsigny, af Schulz og Cherubini
 Paësiello, Boyeldieu, af Mehul og Rossini; —
 Det Bedste nemlig, — da i Frankrig han blev Mand,
 Ei blot med stort Talent, men ogsaa med Forstand.
 Men dette hellige Blad af Mozart, Pige kiære!
 Det paa din Fødselsdag din Faders Gave være.

Sophie (smitende).

En Trio!

Erast.

Du har Ret! Ved paa det Blad at see
 Du tænker ei paa To, men billigviis paa Tre.
 Og see! som kaldet der den Tredie just kommer,
 Med Blomster i sin Haand, som Genius for Sommer.
 Hvorfor han nærmer sig, at vide vel jeg troer;
 Men stille! Han kan selv belægge sine Ord.

Ferdinand kommer med Blomster.

Sophie! — jeg har hørt, — hvad De mig har fortiet; —
 Naturen selv saa sødt har denne Dag indviet
 I Rosens bedste Tid: Rose ved Rose staaer,
 Og Rosen af min Haand en lille Rose faaer.
 Jeg har ei Andet — jeg Dem Andet ei tør byde;
 Men Rosen, veed De nok, har Meget at bethde;
 Thi Ungdom thder den — og Skionhed; og De veed —
 For Omhed er den Blomst —

Erast.

Og for Ustkylidighed!
 Og for Indledningen vidtloftig ei at giøre,
 Du af din Faders Mund for førstegang skal høre,

Hvad du af Ferdinand maaskee dog horte helst; —
 Men derved faaer jeg ham Samvittigheden frelst.
 Han elsker dig, men ei til dig at beile vover,
 Fordi Sysoversoyn endnu hans Lykke sover.
 Han intet Embed har; med Kundskab, Flid og Aand,
 Han end ei byde kan, Sophie! dig sin Haand.
 Hans Fader er vel rig, men det er ei hans Eget;
 Dg til at hielpe ham, hans Fader har for Meget.
 Herr Wolmer efter Guld har hidsig Febertørst;
 For Folk at hielpe, maa man være fattig først.
 Med Sparksomhed begyndt, — og altid meer i Banen —
 Det Ferdinands Papa gaaer modsat Pelikanen:
 Den nærer Ungerne tidt med sit eget Blod,
 Naar Nøden kræver det; — Herr Wolmer derimod —

Ferdinand.

Skaan ham, min ædle Ven! Glem ei, han er min Fader!

Erast.

For Deres Skyld jeg ham da kristeligt forlader.
 Dg jeg fortryder fast, at før jeg bruff forskiod
 Et Maaltid, hvortil han ret høfligt mig indbød.

Ferdinand,

Har han Dem budt til Gæst? O Gud — maaskee —

Erast.

Lad fare

Hvert Haab fra denne Kant! tag ei for gode Bære
 Hans Artighed! O nei, det var ei Sympathi
 Med Følelser, men med et Brændvliinsbrænderi.
 Han i sit Sidehuus, troer jeg, sig eet vil lave,
 Dg trængte til et Gul for Nøgen i min Have. —
 Gaaer nu i Haven ned! Brudt har jeg Eders Jis;
 Som Adam, Eva Jer gienvinker Paradis.
 Jeg kiender Kiærlighed, og veed, at største Glæde
 Den er paa denne Jord; selv da, naar den maa græde.

Den lever bedst af Gaab — velan! hvad har I Nød?
Saa har Jer Kiærlighed jo deiligt Levebrød.

(De gaar.)

Et Bærelse i Bærtshuset.

Weidenfleth kommer ind med Bærten **Heilmann**.

Heilmann.

Herr Weidenfleth, jeg veed ei om jeg har den Ære
Endnu, fra gammel Tid, af Dem gienkiendt at være?

Weidenfleth.

Det træffer sig jo stönt! En Skolekammerat —
En Medstuderende!

Heilmann.

Som glemte Jura, Stat,
Dg blev en Bærtshuusmand. Ærgierrighed blev dødet
Af uopfyldte Gaab, — men jeg fandt Levebrødet.

Weidenfleth.

Dg viser med et godt og stort Giestgiveri:
Studering er til Gavn paa hver en Levesti.
Studenter Landmænd bli'er, som man det ikke venter; —
Dg Præster — Bærter — Alt kan gøres af Studenter.

Heilmann (leer).

Som Nøbler af et Træ. Min Fyrr var ikke stolt; —
Den ei Mahogny var, ei heller Ibenholt.
Mig glæder, gamle Ven, ret inderligt Besøget!
Embonpointet har en Smule sig forøget,
Forresten mærker man ei Virkningen af Nar,
Dg Aldren har endnu ei puddret Deres Haar.

Weidenfleth.

Vi ei Friseuren dog for meget just vil rose;
 Han Tidens Afke bær som Pudder i sin Pose,
 Dg kaster lunefuld, som det ham falder ind,
 I Dine, Dre, Haar, og gjør os døv og blind.

Heilmann.

De væbner Dem mod ham med Sundheds stærke Pandser.

Weidenfleth.

Ja, Gud skee Lov! de Fem, dem har jeg, mine Sandser;
 Dg Temp'ramenterne, de fire, sammen boe:
 Snart Ild, snart kold som Is, snart mørk, snart siælefro;
 Landsgaverne — de Tre — kan man ei reent undvære —
 Dg Benene — de To — mig frem bestandig bære.

Heilmann.

Hvad bringer, muntre Mand! Dem til vor fierne Stad?

Weidenfleth.

Min gamle Kammerat — ja seer De, veed De hvad?
 Den som Forretninger ei har, maa sig dem staffe.
 Jeg holder meget af Belønninger og Straffe;
 Det er det Binge-par, som giennem Tiden slaaer,
 At ei den døser hen tilsidst, og stille staaer.
 Jeg er poetisk, jeg! Dg saare godt jeg lider
 De Guder, som man saae i gamle Fabeltider:
 Jeg hnder Mahadøh, der gif i Indien om,
 Dg prøved Mennesker, til dem i Hytten kom.
 Jeg er alt Menneske, som saadant kan jeg handle,
 Behøver ikke mig som Gud først at forvandle.
 Som Menneske da hid jeg kom fra fierne Bo,
 For Hierterne, min Ven! at prøve her paa To.
 Tilfældigviis jeg først erfared deres Skiabne;
 Dg vil nu see, hvordan enhver af dem sig væbne
 Mod nye Tilstand vil. Den Fattige blev rig;

Den Rige fattig; stor er ofte Lykkens Svig.
De kender Wolmer?

Heilmann.

Ei, ham kender Hver af Nygte;
Men denne Crofus, hvad har han vel at befrygte?

Weidenfleth.

Han veent er ruineert, har paa Jernbaner sat
Sin hele Kapital; som Spiller i en Nat
Han allering har tabt; og de uhyre Renter
Ham til en Undergang har bragt — som han ei venter.

Heilmann.

Og Hvo er bleven rig?

Weidenfleth.

Som ved et Tærningkast
En Sløgtning's Testament beriget har Graast,
Gist fra Batavia; hvor Riibmandskab har givet
Saamangen Bover Guld, før Luften tog ham Livet.

Heilmann.

Befhynderligt!

Weidenfleth.

Og nu — jeg den Beslutning tog
At reise hid; De veed, jeg er en Psycholog,
Det er min Kiæphest. Jeg vil Virkningen opdage
Bed slikt Experiment, — vil høre Fryd og Klage.
Jeg kender Beggeto fra Ungdom af, jeg veed
Deelagtiggior de mig i der' Fortrolighed.
Den Ene gierrig, kold, ukierlig mod sin Næste,
Skiondt midt i Lykkens Skiod; — den Anden af de Bedste,
Skiondt fattig. Vi vil see, hvad Virkning Lykken har:
Den holder ei blot Folk for Nar, men gjør til Nar.
Som Guden Mahadoh, med Glæder og med Smerte,
Jeg træder til dem ind — og prøver deres Hierte!

Heilmann.

Der kommer Wolmers Søn. Han spiser daglig her;
 Sin Fader være vil han ikke til Besvær.
 Grastes Datter høit han elsker; men desværre,
 Alt Haab for ham er tabt, fordi den gamle Herre
 Sit Bifald aldrig gav til sligt et Ægteskab,
 Der for hans Pengepung blev føleligste Tab.
 Grastes Fattigdom —

Weidenfletch.

Er ganske nu forsvunden;
 Hvad Wolmer tabte, det Graste just har funden.
 Sligt Lykkebrev, Ven! bli'er Kærlighedens Løn.
 Tag dette Kiøbmandsbrev! giv det til Wolmers Søn,
 Men sig ham intet end om Elskerindens Lykke.
 Et flygtigt Dieblif maastee vil Sorg ham trykke;
 Men større Glæden bli'er, naar han i Velstands Favn
 Er kommen, — hvor han mindst det troer, — i hendes Favn.
 (Giver ham Brevet og gaaer.)

Heilmann (ene).

Det er en selsom Drøm! Den Mand studerer Hiorter,
 Naturhistorien af Andres Fryd og Smertes!
 Men Drivefiædren — jeg tilstaaer det — den er god,
 Og Undersøgelsen? Jeg har ei derimod.

Ferdinand kommer.

Heilmann.

God Dag, Herr Wolmer!

Ferdinand.

Tak! For Ønstet jeg Dem takker!
 Men skiondt ei nægtes kan, at denne Dag er vakker —
 Sophies Fødselsdag; — mig dog, min Ven, beklag!
 Thi god for mig bli'er vel i Fremtid ingen Dag.

Heilmann. —
 Hvordan? Høit elsket af en deilig, ædel Pige?

Ferdinand.

Men fattig!

Heilmann.

Kiære Ven! De regnes blandt de Rige.

Ferdinand.

Min Fader! Giv Gud! han var det længer ei,
 Saa spærred han med Guld mig ei min Lykkes Ve.

Heilmann.

Jeg tænker, Ferdinand! at snart den gamle Herre
 Vil længer ei med Guld Dem Elskovsveien spærre.
 Men ei man leve kan af Elskov, Poesie;
 Og naar De finder Dem snart paa den øde Sti,
 Hvad hjælper det da vel, at Stien ei er spærret?
 De vaagner af en Drøm, — Der' Tilstand er forværret! —

Ferdinand.

Hvad vil De sige mig?

Heilmann.

Jeg nænner ei med Ord
 At krænke, saare Dem; nys Sagen jeg erfoer
 Af dette Kiøbmandsbrev. Læs det! og De Dem væbne,
 Ifald De kan, med Mod i Deres haarde Skjæbne.

(Giver ham Brevet og gaaer.)

Ferdinand

(Gaaer, læser det med Sindsbevægelse).

Beshynderligt! — Alt tabt! — Henkastet paa et Bræt
 I Havet — bølgeslugt —

(Lægger Haanden paa Panden og synker hen i Tanter.)

Det er dog ei saa let
 At miste — hvad endnu man aldrig ret har eiet!
 Ved Byrden skilles — som man aldrig end har veiet! —

Den Rige og den Fattige.

Før fattig, — fattig nu; — men paa en stakket Nød
 For kunde bødes let. (Grunder.) Ved? — Ved en Faders Død!
 En Faders Død! — og nu — vel slem ei ogsaa Nøden,
 Men reddet bli'er jeg ei derfra ved Faderdøden.
 Uffhelige Haab! som Flaggermuus du svandt
 I Mørket; jeg mig selv igien i Mørket fandt;
 Og Hulmet — alt som meer jeg stirrer — bort sig fierner:
 Paa sorten Himmel mig gienfunkler mine Stierner!
 Den sank, min Rigdoms Sol, i al sin Herlighed; —
 Men Venus! du for mig er end ei gaaet ned.
 (Gaaer.)

Bærelset hos Wolmer.

Wolmer. Christopher.

Christopher.

Her er en Fremmed, som vil tale med Dem, Herre!
 En gammel Ungdomsven.

Wolmer.

Jeg kender intet værre.
 En gammel Ungdomsven! Modsigelsen er klar:
 Et Skrog, formodentlig, som ingen Penge har,
 Som reiser her forbi — og standser i min Gade,
 For, efter vante Viis, at slaae sin Ben en Plade.

Christopher.

Det lader dog ei til, som han gif denne Bei.

Wolmer.

Svorledes er han klædt?

Christopher.

Nu — pnyttet er han ei;
Dog seer han ikke ud, som han paa Knæe var kommen,
Med Guldknap paa sin Stof og med Gulduhr i Lommen.

Volmer.

Din Dosmer! Hvorfor har du strax mig det ei sagt?
Hvi har du Manden ind ei smukt i Stuen bragt?
Hvad skal den Nælden til? En gammel aflagt Mode!
Du bli'er dog, dumme Karl! bestandig uden Ho'de.

Christopher.

Der er han!

(Gaaer.)

Weidenfleth kommer.

Servitor! — Da Døren aaben stod,
Og noget lydeligt du dig, min Ven! udlod,
Tilgiv, at jeg gif ind og lukker selv mit Dre
For, hvad formodentlig du vil jeg ei skal høre.

Volmer.

Hvad, Weidenfleth? Ei, ei! Velkommen gamle Ven!
Det ret fornsier mig, at see dig her igien.
Hvorledes gaaer det? Godt?

Weidenfleth.

O ja! Jeg kommer ikke,
Det jeg forsikkrer dig, Ven Volmer! for at tigge.

Volmer.

Tilgiv mig, kiære Bro'er! en Utaalmodighed,
Som vel undskyldes kan. Thi seer du, Mange veed,
At Volmer staaer sig godt; og nu — i alle Former,
Med Bonner, Breve, man mig ideligt bestormer.
Men jeg har Character, og siger reent ud, høit:
Det kommer mig ei ved, jeg gi'er dem ei en Doit.

Den kiedelige Snak om Følelser og Dyder, —
 I Grunden Hykleri og egentlig kun Lyder —

Weidenfletth.

Du har udviklet dig og modnet, siden sidst.

Bolmer.

Hvert Menneske, min Ven, det er en Egoist;
 Hver har sit Selverhørv, alt som hans Kræfter voxer —

Weidenfletth.

Meer, meer! En Tiger gaaer i Tænder med en Dre,
 Med Sønen kun en Kæv; — hver følger sin Natur.
 Saadan i Skabningen gaaer Alt som efter Uhr.

Bolmer.

Men hvad engang er Mit, derfor jeg mig kan takke,
 Og ei med søde Ord jeg la'er mig det affnakke.
 Kald mig en Gniepind! Et saadant Skældsord har
 For god Oeconomi hver dum og ødsel Nar. —
 Svar, Broder! har jeg Ret?

Weidenfletth.

Tilforn man tvivle kunde,
 Med anden Tro; men nu, min Ven? nei ingenlunde!
 Det omme Væsen, slau Sentimentalitet,
 Til gamle Kiærling, til forældede Poet
 Vi overlade helst. Meer ingen Bei kan komme,
 I denne Styrkens Tid det Rørende, det Fromme.
 Dyr bli'er ei Menneske; — men Mennesket ei styer,
 Hvor Daaden kræver det, at efterligne Dyr.
 Thi ægte Manddomsfærd ei Birkningen behøver
 Af omme Hiertesul; men Leoparden, Løver, —
 Og Tigre, kiære Bro'er! — Stor Uret har man gjort
 Det kongelige Dyr — thi det har noget Stort!
 „Storartet!“

Volmer.

O det Ord, det klinger i mit Øre
Som Honning!

Weidenfleth.

Ingen Siæl bør meer sig lade røre.
Det er en Slaphed blot i Hiertet, daarlig giort; —
Man hører jo, Folk døer, naar Hiertet er for stort.

Volmer.

Og Taarefistelen!

Weidenfleth.

O sy! lad Dine rinde
I Trækvind og i Nøg paa gamle svage Dvinde,
Men ei paa stærke Mænd.

Volmer.

En Engel til mig kom! — —
Men — Christendommen, Bro'er?

Weidenfleth.

Den nye Christendom
Foragter ogsaa Sligt; Strengheden den forsvarer,
Og nu i Myther og Begreber Alt forklarer,
Gvad Hiertet ei forstaaer. Thi Følelsen er kun,
Opriktigtalt, Instinkt, som deles med en Hund.

Volmer.

Jeg kan ei sige dig, Herr Broder! hvor din Tale
Gulvæler; og min Gu har Trang til sig at svale,
I denne By, hvor man saalidt af Fremskridt veed,
At end man dyrker dumt den gamle Verlighed! —
Jeg har en Nabo, Ven! Ham der tilhører Haven;
Det Skarn! han lægger mig tilsidst reent ned i Graven.

Weidenfleth.

Gvad gjør han dig, min Ven?

Volmer.

Den Døsmer lever høit
 Og lysteligt hver Dag, skiondt ei han har en Døit,

Weidenflet h.

Naar du ham intet gav, er det jo dig det samme.
 Har han saa stor Credit? Af hvem?

Volmer.

Af Solens Flamme,
 Naar den paa Blomsten leer, naar den gjør Frugten rød;
 Af Naanen, naar dens Skin igiennem Busten brød;
 Af Datteren, naar hun ham Digte forelæser;
 Af en fordomt Fagot, naar høit han i den blæser;
 Af et Pianofort, af gammeldags Musik,
 Som for et Seculum ved Mozarts Død forgik.
 Den manes atter frem; og Klokketimer fire
 De ofte frydes kan ved denne gamle Lire.

Weidenflet h.

Det rager ikke dig, det kommer dig ei ved.

Volmer.

Tidt ønsker i hans Sted jeg mig en Kobbersmed.
 Jeg vantes lettere til Kobberstrald at høre,
 End dette søde Piat, som trætter mig mit Dre.

Weidenflet h.

Hvad hedder han, den Mand, med denne sieldne Last
 At være glad med Lidt? Hvad hedder han?

Volmer.

Crast.

En fattig Musikant, som ofte mangler Maden;
 Thi han er Organist ved Kirken her i Staden.

Weidenflet h.

Crast? Jeg kiender ham; som du, min Ungdomsven.

Wolmer.

Jeg raader dig, forny ei Venstabet igien!

Weidenfleth.

Er han saa lykkelig?

Wolmer.

Han skulde før sig hænge!

Thi hvad er Lykken vel, naar man har ingen Penge?
Et dumt Spilsfægteri. Han deler sidste Skierv
Med Næsten, siger man; men skaf ham først Erhverv!
Giv ham en Tønde Guld, ham som før Hviden sukker, —
Og vi vil see, om han ei snart sin Tønde lukker.

Weidenfleth.

Hør, Wolmer! veed du hvad? vi prøve vil den Mand,
Om hans Elskværdighed i Rigdom holder Stand.
Hvis du bifalder det, vil vi tilsammen spise!

Wolmer (forlegen).

Med største Glæde jeg dig Giestfrihed vil vise;
Men Klokken er alt Gæt, og jeg — uforberedt —

Weidenfleth.

Men, Kiære! troer du ei, jeg det har forudseet?
Du misforstaaer mig reent; jeg selv mig ei indbyder; —
Men dersom, gamle Ven, det ikke dig fortryder,
Indbydes du af mig; — tilgiv, jeg er saa fri! —
Man siger, Vhen har et godt Giestgiveri —

Wolmer (med lettet Hierte).

Ja det er hypperligt!

Weidenfleth.

Et Maaltid jeg bestilte —

Wolmer.

Jeg saae i Haugen før Asparges Pigen pilte.

Beidenfleth.
Til Tre!

Volmer.
Jeg takker!

Beidenfleth.

Du afflaaer det ikke?

Volmer.

Nei!

Med Afslag, kiære Ven! jeg dig fornærmer ei.

Beidenfleth.

Godt, godt! Og veed du hvad? den stakkels gamle Christen,
Min anden gode Ven — jeg mener Organisten —

Volmer.

Skal han indbydes med?

Beidenfleth.

Ja vist! Og, til en Spøg,
Bed Bordet med Graast jeg prøver et Forsøg.
Jeg vil indbilde ham, han skal en Fætter arve,
Død i Batavia, uhyre rig.

Volmer (gnider hænderne).

Da Farve

Vil Karlen stifte snart.

Beidenfleth.

Du lider dette Spil?

Volmer.

Ja hvorfor ei? Graast derved omstæbes vil.
Thi derpaa vil jeg døe til alle Rigmænds Ære,
At gavmild kan en Rig paa ingen Naade være.
Jernlaasen lukker Dør, — men er først Kisten fuld,
Den Laas som lukker bedst — og dirkesfri — er Guld.

Weidenfletth.

Dg for at prøve ret hans Gierte, for at vise,
 Hvorlidet man en falst og sminket Dyd bør prise,
 Hvad tykkes dig vel om, hvis vi gif mere vidt?
 Hvis man indbildte ham: du havde tabt alt Dit,
 Bed slet Speculation; — at du nu var en Tigger?

Bolmer.

I din Dpfindelse der megen Biisdom ligger.
 Paa Mennesket, der troer sig dhydig som en Gud,
 Jeg intet bedre veed, end vende Brangen ud.
 Saa faaer Naturen Lust, som tvungen for har tiet;
 Dg allerbedst da selv sig straffer Ghylleriet.

Weidenfletth.

Jeg var saa sikker paa dit Bisfald, kiære Bro'er!
 At jeg har handlet alt, for du har hørt mit Ord.
 Hvad her jeg sagde dig, alt til Graast er skrevet,
 Dg udentviol han strax sig retter efter Brevet.
 Jeg har indbudet ham til Giest med os idag,
 Jeg har betroet ham din ulykkelige Sag —

Bolmer.

Det volder ham ei Sorg.

Weidenfletth.

Du troer, det vil ham fryde?

Bolmer.

Mit Tab han som Desert vil efter Maden nyde.

Weidenfletth.

Det er dog ikke sagt.

Bolmer.

Saa var han jo en Nar.

Det er et Kryderi for Den, som Noget har,
 At være sig bevidst: en Anden har det ikke.

Weidenfleth.

Af Livets Kilde dog vi alle burde drikke!

Bolmer.

O ja! Men Viin for Faa — og for de Andre Vand.
Jeg taler nemlig her i billedlig Forstand.

Weidenfleth.

Du imponerer mig.

Bolmer.

Jeg tænker, ei saa gale
Just mine Tanker er, skiondt ei sentimentale.

Weidenfleth.

Nele tvertimod!

Bolmer:

Og i Realitet
Har jeg mit hele Liv kun Idealet seet.

Weidenfleth.

En ny Philosophie! Men det er godt! vi trænge
Til Nyt; Philosophie bør aldrig vare længe.
Paris fra Arildstid behersker Moden sin;
Men hvi skal Tankerne blot hentes fra Berlin?
Kom! Bacchus vinker os til Maaltidet, hvor Guden
Penia, prøvende, med Plutus har indbudet.
Hvad Lykkekiftet gjør, og hvad deraf vil skee,
Naar Druen virker —

Bolmer.

Ja, det vil nu snart vi see!
(De gaae.)

Bærelset hos Craſt.

Craſt ſidder med et Brev i Haanden, ſirrer paa det, og ſøger at dæmpe en hæftig Sindsbevægelse.
Sophie.

Sophie.

Gud, kiære Fader, tal! Siig dog, hvad har man ſkrevet Til dig? Hvad rører dig ſaa stærkt? Hvad ſtaaer i Brevet? Er det en Creditor, ſom ængſter dig? Beklag Dig kun! Det letter dog.

Craſt.

Det er din Fødselsdag
I dag, Sophie!

Sophie.

Nu — vi fødtes ei til Glæde;
Det forſte, Barnet gjør i Livet, er at græde.

Craſt.

Men — naar det ſkionner ret — ſaa ſmiler det!

Sophie.

Maaftee!

Du ſmiler ogsaa — Gud! — er Brevet godt?

Craſt

(Springer op og luſer hende).

Dg lee

Du ſkal herefterdags, og Sorgen ſig ſkal ſtiule
Med Angſt, Ydmægſelſer og Mangel i ſin Hule.

Sophie.

Er Brevet godt?

Craſt (alvorlig).

For os! Men for den Stakkel ei,
Som i Fortvivlelſe drog bort den lange Vei.
Du mindes Ludvig dog — vor Fætter?

Sophie.

Al, den Arme!

Med ringe Kundskab, men med fielden Hiertevarme.
 Hver Dør var lukket ham til Fremtid og Erhverv; —
 Og da fortæret var tilsidst hans sidste Skiærv,
 Saa tog han bort tilsoes. „Jeg skal ei længe trænge;“
 Han raabte, „jeg gaaer hen, hvor kun der voxer Penge!
 Flux — til Batavia, hvor, som en Drage, Død
 Bevogter truende Guldskatten i sit Skiod.
 Dens Vand giftig er — Stank gaaer fra gustne Læber —
 Og Den, som nærmer sig uagtsom, Giften dræber; —
 Dog — den Forsigtige, som Skatten kiæk attraaer, —
 Med bortvendt Ansigt, naar han rast til Stedet gaaer,
 Kan fylde Lommerne snart med den rige Byrde,
 Før Dødens Pust faaer Tid til voldsomt ham at myrde.“ —
 Han gif!

Eraft.

Forsigtig, kiæk, og fik sig Lommen fuld;
 Men af, det glimrende, det dyrtbetalte Guld —
 Han hentede ei til sig. Han maatte heden vandre,
 Og Ludvigs Rigdom, Barn! — den nu tilhører Andre.

Sophie.

Og disse Andre, Fa'er?

Eraft.

Dem har du længe kiendt;
 Thi det er os, mit Barn! Her er hans Testament.

Sophie.

Gud! er det muligt, Fa'er?

Eraft.

At tidt ved Maalet Manden
 En Sæbeboble greb og kæmpede for en Anden?
 Ja, Barn! det skeer hver Dag.

Sophie.

Er du bedrovet?

Erast.

Nei!

Jeg ynker Ludvig; men bedrovet er jeg ei.
 Jeg takker Ludvig, jeg hans Braddød maa beklage, —
 Men — Maste paa — det har jeg aldrig kunnet tage.
 Mit Hierte føler Fryd; — han var mig siern, — og vild —
 Han ofte giennemfløi alt mangen farlig Ild; —
 Til sidst har Ilden brændt de raske, vilde Binger;
 Paa Dødens Binge dog hans Hielp os Glæden bringer.
 Sophie! jeg er rig. O det er ei for mig
 Jeg glædes, men, mit Barn, jeg glæder mig for dig.
 Følg mig i Haugen! Kald din Ferdinand saa siden —
 Mig Hiertet svulmer høit — mig Stuen er for liden.
 Følg mig i Haugen, Barn! og der, som Blomster smaae,
 Vil vi lykkelige for Herrens Nafsyn staae,
 Som Urter, der sit Regn.

Sophie

(omfavner sin Fader).

Taknemmelige, glade,
 Og til hans Himmel fromt opstrække vore Blade.
 Ferdinand kommer.

Erast.

Der er alt Ferdinand. Har Nogen ham fortalt,
 Hvad hændet er? — vort Held — af, kiender han det alt?
 Jeg seer Bevægelsen sig i hans Ansigt præge. —
 Min kiære Ven!

Ferdinand (med Fatning).

Erast — Ulykken er en Bøge,
 Der vækker Kræfterne; den magelige Dyd
 Ei længer gøtter sig ved smukke Tankers Lyd;
 Ei Samson meer sit Haar af Dalila la'er klippe;

Den kiække Styrmand vil i Storm ei Noret slippe,
Dg Frelsens Haab, min Ven! — det er en yndig Fee,
Som lader os i Nød først ret vor Frelse see.

Erast.

Ja, det er ganske sandt og smukt; — men til hvad Ende
De taler saa, — hvordan De Tanken vil anvende; —
Faa Dem, min gode Ven! Ei Lykkekiftet her
Har omstaaet Hierterne paa dem, der har Dem kjær.

Ferdinand.

Jeg var en rig Mands Søn! Hvad gavned Fattigdommen,
Som jeg indbildte mig? den var dog end ei kommen.
I Grunden, tænkte jeg, er den dog snart forbi;
Min Armod egentlig var blot en Ironie.
Men nu, da den er sand, nu skal min Eyrke vaage,
Dg ikke svæbes meer i nogen modlos Taage.
At beile voved jeg ei før, som Rigmands Søn,
Men nu — berøvet Alt — nu, Fader! er min Bøn:
Giv mig Sophies Haand! Jeg sværger ved min Ære,
Sun aldrig trænge skal, jeg hende skal ernære!

Erast.

Sophies Haand, min Ven! med Hiertet har De alt.
Men — Sindsbevægelsen — har Nogen Dem fortalt —

Ferdinand.

Ja, Tordenslaget kom — men Lynet traf mig ikke.
Hvordan min Fa'er sig i Forandringen vil stilke,
Det veed Borherre.

Erast.

Nu, jeg tænker, Deres Fa'er
Ei noget længer mod en ærlig Svoger har,
Der deler Kaar med ham. Saa har De alt opdaget —
Men, Kiære, sig, hvorfor De kalder Tordenslaget
Vor Lykke?

Ferdinand.

Lykke, Ven? De altsaa ikke veed,
 De kiender intet til min Fa'ers Glendighed?
 At paa Jernbanen han er sthyrtet, at hans Dvaler
 Er ubeskriv'lige!

(Et Sophie og Crast, som angies:)

Jeg metaphorisk taler.

Han gaaet er Fallit. — En slet Speculation,
 Og daarlig Tillid til en slettere Person,
 Og Gnidshed efter meer — uhyre store Renter; —
 See, her er Brevet her! ham selv end Slaget venter.
 Den Arme veed det ei; — Uvidenhed var bedst —
 Han med en Ungdomsven er gaaet hen til Gæst!

Crast.

Den samme Ungdomsven har ogsaa mig indbuden.
 Men, Ferdinand! jeg fik et Brev fra Lykkeguden, —
 Og skiondt min Sands er sund som før, mit Hierte frit,
 Har det berøvet mig dog reent min Appetit. —
 Nu, det er sandt og vist: som Stormvind dhnger Sandet
 Paa Havet hist og her, gjør lavt og bundløst Bandet,
 Saa hæver Lykken snart og snart nedslaaer en Mand,
 Alt som den under ham har strøet sit gyldne Sand.

(Seer til Himlen.)

Men hist en Stærkere dog over Skæbnen raader.

Ferdinand.

Nu taler, kiære Ven, De selv til mig i Gaader.

Crast.

En høist fortvivlet, høist ulykkelig Person
 Er død, — og efterlod sin Ven en Million!

Ferdinand.

Alt mørkere!

Erast.

Følg i vort Lysthuus hist! som buet
Med grønne Hvalving, før min stille Sorg har skuet;
Hvor min Sophie jeg saatidt fortaug vor Nød,
Dg lo, skiondt næste Dag knap Skilling var til Brød.
Kom ned til Noserne nu, begge mine Kiære!
Nu, Lysthuus, skal du os et ægte Lysthuus være.
(De gaae.)

En Stue i Bærtshuset.

Weidenfleth. Wolmer.

Wolmer (gnaven).

Den Middagsmad var slet!

Weidenfleth (munter).

Det synes mig dog ikke.

Kiødsuppen —

Wolmer.

Altfor tynd, som Vand fast til at drikke.

Weidenfleth.

Et Stykke Orefiød — godt, idetmindste mit —
Mort!

Wolmer.

Køfiød, kiære Ben! og ei en Pille Fidt.

Weidenfleth.

Dg Urter — søde, smaae —

Wolmer.

Ei friste her af Naret;
Dem Rusland har ifior paa sine Marker baaret.

Weidenfleth.

Asparges!

Volmer.

Vindeværk!

Weidenfleth.

Hvad har du da inod

Kalkunen?

Volmer.

Gen Net maa, for Fanden! være god.

Weidenfleth.

Og Vinen dadle kan med Nette du ei heller.

Volmer.

Langt bedre har jeg den dog i min egen Kielder.

Weidenfleth (leer).

Naar ei du nyder den, hvad gavner den da dig?

Din allerbedste Viin er dog udrikkelig. —

Jeg kunde have lyst dig om et Glas at tigge!

Volmer.

Den allerbedste Viin — den vinder ved at ligge.

Weidenfleth.

Nu — velbekomme dig, min Ven! Tilstakke tag!

Du deelte Naar med mig, — jeg var din Vært idag.

Volmer.

Jeg ivrer mig for dig; det svier i din Lomme.

Naar man betale skal sin Mad i dyre Domme,

Saa bør den være god; her hedder det: Betal!

Jeg i mit eget Huus er hderlig frugal;

Der fine Netter paa mit Bord er aldrig kommen,

For Sundhed er det godt — og endnu meer for Lommen.

Weidenfleth.

Men glem nu denne Sorg og vær ei meer forstemt!

Erast kom ikke med, Indbydelsen blev glemt,

I al den Gurlumhei af hans indbildte Lykke.

Den Rige og den Fattige.

Wolmer.

Snart blæser Skiæbnen ham et ganske andet Stykke
Paa sorgelig Trompet. Men jeg — hvad sagde jeg?
Jeg vidste strax, at han til Middag kom her ei.
Nu Hoovods Diævel alt dybt i hans Bug er faret,
Fra den Tid Brevet ham har Lykken aabenbaret.
Og — hævn sig paa mig — tro mig, det er hans Agt,
Med Spot, med Haan, med Smil, med taabelig Foragt.
Men han skal snart igien sin gamle Gangsti vandre.
Den falder selv i Grav, som graver Grav for Andre!

Weidenfleth (alvorlig).

O vise Balgsprog! O, et Barsel, sendt fra Gud;
Men glemt og overseet paa Jorden, — som hans Bud!

Wolmer (forundret).

Hvad gaaer der af dig, Ven? Du præker i en Tone —

Weidenfleth (imitende).

Tilgiv! — det var et Vers — et Vers, min salig Kone
Holdt meget af; — og tidt — aldeles mod mit Sind, —
Som bedst jeg staaer og gaaer, — det Vers mig falder ind.
Det er en Bane, Bro'er! Hun svæved i det Høie!
Med Fruentimmer ei det regnes maa saa nøie.

Wolmer

(Gaar ud af Binduet).

Der kommer dog Graaf! Den Scene, den bli'er skion.
Han har sin Datter med, fulgt af min egen Son.
Nu venter han, at jeg skal Flaget for ham stryge;
Nu vil han knuse mig, nu vil han mig hdmhyge.

Graaf kommer med Sophie og Ferdinand.

Graaf.

Wolmer! —

(Til Weidenfleth:)

God Dag, min Bro'er! Jeg kommer noget seent,

Tilgiv!

Volmer (tor).

Vi har alt spist!

Erast (leer).

Hvad? Alt gjort Bordet reent?

Weidenfleth

(trykker hans Haand).

Jeg gratulerer dig, min gamle Ven! Jeg fatter,
Hvi først du kommer nu. God Dag! —

(Hilser Sophie.)

Det er din Datter?

Erast.

Ja! — Der staaer Volmers Son. Og Bærten har vel meere
Til Gæster i sit Huus, om end vi komme fleer,
End aftalt var.

Volmer

(sagte til Weidenfleth).

Seer du? Han selv sig har indbuden.
Det er hans Tak til dig. Derpaa man kiender Studen.

Erast

(gnider fornøiet sine Hænder).

Til Lykken værner man sig snart, lidt efter lidt.
Jeg har min No igien, jeg fik min Appetit.
Men før vi gaae tilbords, Herr Volmer! maa jeg tale
Med Dem.

Volmer.

Ja tal De kun. Nu har De at befale.

Erast.

Som tvende Spillere man har idag os seet:
Med slette Kort jeg vandt, med godt Kort blev De Veet;
Det hændes oftere paa disse Jordens Zoner;
Men jeg vil skaane Dem for flere Reflexioner.
De veed, vor Character altid forskiellig var;

Hvad Under altsaa nu, ifald jeg handler, Fa'er,
 Paa anden Viis end De? — Man være maa forskiellig!
 Jeg vil ei bryste mig, jeg gjør mig ikke hellig, —
 Jeg forekaster Dem ei haardt i Deres Noed,
 At De om Næstens Vel for altfor lidt Dem brød.
 En Pige, som er rig, kun Ferdinand skal ægte?
 Mig er en Millionær!

Volmer.

Det kan man ikke nægte.

Erast.

Han er min Svigersøn. Saaledes, kiære Mand!
 Kom med hinanden da vi To i Svogerstand.
 Vel ganske kan jeg ei adsplitte Deres Taager,
 Men Svoger har dog Lov at hielpe paa sin Svoger.
 Det Huus, hvori De boer, beholde skal De frit;
 I Sidemuren, Ven! som vender ud til mit,
 De Huller bore maae — forbudt af Politiet —
 Saa mange som De vil, for Brændviinsbrænderiet.
 Ifald De roger os af Haugen ud — vi gaae!
 En større Hauge nu vi Raad har til at faae.
 Og gode Netter, Fa'er! — derpaa gi'er jeg Dem Ordet —
 Skal ubetalte staae hver Dag for Dem paa Bordet.

Weidenfletch

(Lagge sin Haand paa Wolmers Skulder).

Nu, Wolmer? Gamle Ven! som kalder Dyd en Last,
 Hvad tykkes dig vel her om Hævnen af Erast?

Wolmer (forbittret).

Af Harmen jeg forgaaer! — Du Psycholog dig kalder,
 Og fra dit Die dog ei bedre Taagen falder?
 Du roser Gavnildhed af ussel Fattigdom,
 Der flux, som i en Drom, til al sin Velstand kom?
 Hvad gjør han? Følger end Letfindighedens Fane!
 Afslægte kan han ei saa strax den gamle Bane;

Men lad ham være rig, som jeg, en god Snees Nar;
 Med hans Høimodighed see saa hvordan det gaaer!
 Det ærgrer mig, at see paa den sangvinste Daare,
 Som smigrer indbildt Dyd med affekterte Taare,
 Og bedre nu sig troer end mig. Jeg sagde dig,
 Jeg vidste det forud: han vil ydmyge mig.
 Paa den Biis eller hin — det være kan det samme.
 Den dhidige Graaf vil gjøre mig tilskamme!
 Men Skammen er kun hans.

(Altid hidvigere; til Graaf:)

Man har Dem holdt for Nar,
 De Staadder er endnu, som altid før De var.
 Der' Fætter er ei død; — maaskee han er kreperet,
 Men ikke mindste Skærv han Dem testamentered!
 Og jeg er fattig ei; som før, jeg godt mig staaer;
 Og ei min rige Søn en fattig Pige faaer.
 Gaa nu tilbords, Graaf! med Deres tunne Lomme;
 Stil Deres Appetit! Jeg ønsker vel bekomme!

(Bil gaae.)

Weidenfleth (staaer ham).

Bliv lidt! Tilgiv, jeg dig opholder, er saa fri!
 Comodien, min Bro'er! er end ei reent forbi.
 Jeg har endnu et Ord at tale med dig ene.
 Ei Vidne være bør din Søn til denne Scene.

(Til Ferdinand:)

Giv Brevet, Ferdinand! og skynd Dem saa lidt ud
 I næste Børelse med Deres unge Brud.
 Jeg Eder begge To strax ind igien skal kalde;
 Men — Tæppet maa gaae op — heelt op — før det kan falde.

(Ferdinand og Sophie gaae.)

Wolmer (fortrædelig).

Hvad skal de Jagter til?

Weidenfleth.

Det du erfarer strax.

Bogt dig for Utropos, som klipper med sin Sax.

Dog jeg godslidende med Ord vil ikke prøve
 Dig her at tæmme; tam man gjøre kan en Løve,
 Men ingen Bavian. Og ei saa ganske gal
 Er just din Theorie: du seer dit Ideal
 Kun i Realitet? Saa lad den dig fortælle
 Din Skiæbne! Vei dig for din Afgud — det Kælle.
 (Rækker ham Brevet.)

Volmer

(Læser det, er af Forfærdelse nær ved at tumle om, og siger med mat
 Stemme):

Jeg reent er ruineert!

Weidenfleth.

Godt! Nu du alting veed.
 Et Kjøbmandsbrev dog tidt har stor Beltalenhed.
 Graast er Millionair! og jeg har ikke saaret
 En god, uskyldig Mand, og Manden ei bedaaret.
 Du fattig er, han rig, — fortørnet du, han fro;
 Forresten, hvad I var, det er I beggeto.
 Thi det er ikke Guld, som Dhygtighed erhverver
 Til sit og Andres Gavn, der Menneket fordærver;
 Og Dyd udklækker ei blot Armod i sin Braa;
 Tidt lumpne Sierrighed hos Fattigdom jeg saae;
 Det Siertet, Villien er; hvorover, om det Værre,
 Det Gode moder os, vi altid selv er Herre!

Graast (til Volmer).

De er i slet Humeur, tabt Deres Eiendom,
 Og Hesten bider, naar den finder Krybben tom.
 Det Tilbud, jeg har gjort, skal aldrig mig fortryde,
 Hvis ikke De afflaaer, hvad Sielpsomhed kan byde.

Volmer (stammende).

Jeg — — takker Dem!

Weidenfleth.

Vi lidt, Graast! Med al Fornuft,
 Jeg dog et Dieblik maa give Breden Luft.

Jeg kiender dig, du vist vil for hans Fremtid sørge;
Men — mens vi ene staaer, om Et maa jeg ham spørge.

(Streng og stolt til Wolmer.)

Veed du, hvorfor som Pest du hader Ustylds Fryd?
Hvorfor du væmmes ved et Ord, som hedder Dyd?
Og kalder Edselmod kun Sykleriets Yngel?
Veed du hvorfor? Svar?

Wolmer.

Nu?

Weidenfleth.

Fordi du er en Slynge! —
Bær rolig! Mellem os det bli'er en Hem'lighed,
Som Ingen røbe tør, — men hele Verden veed. —

(Munter.)

Og kald nu Børnene! Thi før jeg Gam forlader,
Maa han velsigne Dem dog først — som værdig Fader!

Erast.

Du er for streng, min Ven!

Weidenfleth.

Hvad streng? Han faaer det godt;
En Sandhed revser ham, en lille Smule Spot, —
Er det for meget?

(Til Ferdinand og Sophie, som komme ind.)

Børn! Snart Præsten Jer skal vie!

Sophie.

Min Fader! Ferdinand!

(Omfavnar dem Begge.)

Ferdinand.

Min elskede Sophie!

(Tappet falder.)

Ich bin ein Mann von Ehre
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue

Ich bin ein Mann von Ehre
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue

Ich bin ein Mann von Ehre
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue

Ich bin ein Mann von Ehre
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue
 Und will mich nicht beschämen
 In jeder Sache die ich thue

De italienske Novere.

Et Skuespil.

Treumann, Rector ved et Gymnasium.
 Ferdinand, hans Søn.
 Richter, Oberst.
 Masfaroni, Røverhøvding.
 Marielisa, hans Kiæreste.
 Laura, hendes Søster.
 Torrigiani,
 Lodovico,
 Filippo,
 Masetto,
 Ribaldo,
 Carlo og
 flere } Røvere.
 Buttermilch, en gammel tydsk Kiøbmand.
 Phosphorus, Poet.
 Strauss, Antiquar.
 En Bært.
 En Betturin.
 Rudolf, Treumanns Tiener.
 En gammel Bønde.
 En ung Bønde.
 Mirandola, en rig Mand.
 En Underofficeer.
 En Soldat.
 Røvere, Piger, Bønder og Soldater.

Handlingen foregaaer i Terracina og i Biergegnen der i
 Nærheden.

Forste Handling.

Et Bærelse.

Treumann.   Richter.

Richter.

Min Universitetsven, kiære Broder!
 Du her i Terracina! Du, som Rector
 Bed dette Seminarium? Og du
 I Spidsen for et Foretagende, —
 Vel ædelt, — men saa misligt, saa forvovent.
 Du stille Grubler! vorden til en Helt,
 Som smelter, som omvender Rovere?
 Forklar mig dog og tyd mig denne Gaade!

Treumann.

Det gif din Ven som Winkelmann; kun modsat,
 Kun i en anden Retning. Bed at læse
 De Gamle, opgif der et Lys for ham
 Om Oldtids Kunst, og hvad Italien
 Gi saae i Smagens efterladte Bærker;
 Jeg følte dybt: man leed af andre Mangler,
 I dette skionne, aandedulde Land;
 Jeg fandt, at Landen sværmed uden Hierte;

Dg har oprettet et Gymnasium
 Aldeles efter det nordtyske Snit,
 Hvor grundig Underviisning vi forbinde
 Med Hiertets Dannelse, med gode Sæder.

Richter.

Jeg veed, din Fader var en Katholik,
 Du blev opdragen i den samme Tro,
 Det er dig vel til Gavn?

Treumann.

Ja ganske vist.

Dg du begriber, at som Sachser fødte,
 Imellem adle Lutheranere
 Fra lille Dreng opdragen, dannet der,
 Jeg deler ikke Mængdens plumpe Fordom
 I dette Land; men at jeg tvertimod
 Bekæmper den, saavidt det la'er sig giøre.

Richter.

I Sandhed, din Bestræbelse — den lykkes?

Treumann.

Ja! Gud den stænker sin Belsignelse;
 Dg flere Børn af Landets bedste Slægter
 Opdragne blev i dette Institut.
 Men Himmelriges Rige bør ei lukkes
 For den Forladte, Ringe, Fattige;
 Det tidt har skaaret mig dybt i mit Hierte,
 Naar man fortalte mig om Nøvere;
 Om disse Eventyrere, der leved
 Bag Skoven, plyndred Reisende paa Beien,
 Dg blandte deres Grumhed med en vis
 Naturlig Goimod — Ynde — med en barnlig
 Naivitet og Munterhed; der vakte
 Beundring, selv i Landet, hvor de myrded.

Men de skal vækkes af den søle Drom!
Den vilde Bøffel skal i Naget lægges —

Richter.

Dg som en Dre trække Statens Ploug.
Troer du, han gjør det?

Dreumann.

Ja! Begyndelsen

Er giort; jeg har det allerbedste Gaab.
En Noverbande her har længe hærjet;
To Affrum: Massaroni og Mattæi
Bar Siælene deri. Men de blev fangne
Dg Galgen venter dem. Den hele Bande
Dmstreifed modløs uden Hovedsmand.
Jeg vovede mig ud til dem i Skoven,
Med pavelig Tilladelse; jeg bragte
Hans Helligheds Tilgivelse; hvis de
Fortrydde fordums Synder; hvis igien
De vælge vil en ærlig Næringsvei.
De modtog med Genrykkelse mit Forslag,
Dg indgik gierne strax Betingelsen,
At sende to af Bandens unge Knose
I Skole her, i mit Gymnasium,
Til egen Tarv; og desforuden ogsaa
Som Gidsler, til vor Fremtids Sikkerhed.

Richter.

Min Broder, træk dig ud af denne Sag!
Med Mildhed lærer du ei Skurker Mores.
For ti Aar siden, da Napoleons
Gensdarmmer hyppigt reed paa Landeveien,
Dg da man uden Skaansel hængte Thyben
Dg Noveren, — var Landeveien sikker;
Men denne Underhandling, dette Benstab
Med Mordere, — det er en Stat uværdigt.

Du — som Privatmand, som en ærlig Subbe,
 Og — tilgiv mig! — en gammel Skolemester,
 Dig bør man ikke dadle, hvis du anseer
 Endnu den hele Verden for en Skole, —

Treumann (omfandlig).

Frygt ei! Jeg veed ret godt, hvad selv jeg gjør;
 En Skolemester er ei selv et Barn.

Richter.

Jeg har, som gammel Kammerat, maaskee
 Betient mig lidt for frit af gamle Ret,
 At tale med min Ven reent ud af Posen.

En Tiener kommer og melder:

Herr Oberst! Bognen er alt forspændt.

Treumann (forbauset).

Oberst?

Saa fornem — Tilgiv mig!

Richter.

Her er jeg Richter,

Slet intet andet end din gamle Ven.

Jeg gaaer igien til Rom, saa til Neapel.

Naar jeg tilbagekommer, hører jeg

Herind igjen. Det skulde glæde mig,

Hvis det bestandig gif dig godt, min Ven!

Farvel!

Treumann.

Farvel, Herr Oberst!

Richter (omfavner ham).

Gamle Dreng!

Giv mig et Kys! — Og — Gud velsigne dig!

(Gaaer.)

Treumann

(følger ham til Døren og kommer tilbage).

Herr Oberst! — Altsaa — han er bleven Oberst. —
 Det er mig kjær! Det er en dygtig Mand,
 Og han er uidentvøl en herlig Oberst;
 Men disse Krigsmænd bilde sig nu ind,
 At Intet kan udrettes uden dem.

Den gamle Diener Rudolf kommer tilbage med en
 Pakke Løi.

Treumann.

Er Obersten alt kjær?

Rudolf!

En prægtig Vogn,

Skion Equipage, Kudst og Dienere;
 Og en Flok Ryttere desuden til
 Bedækning.

Treumann.

Hvad?

Rudolf.

Til Sikkerhed paa Veien.

Treumann.

Det havde han slet ikke nødvendig, Rudolf!

Rudolf.

Ih nu, Forsigtighed kan aldrig skade.

Treumann.

Vist kan den det, saasnart den overdrives.

Rudolf.

Jeg bringer Klæderne til Ferdinand.

Treumann (glad).

Til min Fernando paa hans Fødselsdag?

Kom, lad os lægge det paa Bordet der.
 Og pryd det saa med Blomster og med Frugt.

(Rudolf gjør det, henter to Blomsterpotter og tvende Frugtkurve, der staae paa Kaminranden.)

Treumann.

Den unge Maler glæder sig maaskee
 Ved Synet meer, end ved vor Gave selv.

Rudolf.

Han er kun femten Aar; en selsom Knøs!
 Tidt snakker han fast som et Barn paa ti,
 Og saa igien han taler saa forstandigt,
 Som om han var en Karl paa fireogthve.

Treumann.

Det er Geniets Kiendemærke, Rudolf!
 Men da han alt i Meget er en Karl,
 Saa faaer han ogsaa dengang Karlegave.
 Han har saalænge ønsket sig et Gulduhr,
 Nu faaer han det. Hvor er han? Han sig kieder
 I disse Ferier. Hans Kammerater
 Er bortreist til Forældrene; nu har han
 Ei Nogen her at lege med.

Rudolf.

So vist!

De unge Nøvere.

Treumann.

Ja, det er sandt!

Han skulde lære dem at læse lidt.
 Jeg troer han kommer der. Han leer paa Trappen.

Rudolf.

Der kommer han med disse Ulbeunger.
 Ak, Herre! jeg har ingen Tro til dem.
 De vil dressere dem som Hundehvalpe?
 Pas paa! de bide, naar de ret faae Tænder.

Fernando kommer leende med Masetto og Ribaldo.

Fernando.

Å, Fader! det er altfor latterligt!

Masetto veed ei, at der er en Gud til.

Treumann.

Hvordan? Umuligt! Eders Christendom

Er saa forfømt?

Masetto (butter).

Nei, gunstige Patron!

Vi ere gode Christne; vi har daglig
Læst Paternoster, kysset vores Helgen.

Treumann.

Men kiender ikke Gud?

Masetto (butter).

Nei, Herr Patron!

Sam kiende vi just ikke meget til.

Treumann.

Hvem kiender I da vel af Hellige?

Masetto (butter).

Den hellige Jomfru med sit Jesusbarn,
Dg Sanct Georg, den hellige Huberto,
Dg Sanct Antonio. Thi jeg skal sige
Min Herr Patron! ved det at vi var før
Kun — Bønderbørn, kun flette Jægerdreng,
Saa dyrked vi just ei saa meget, seer I,
De Guder, som der bruges her i Staden;
Men Sanct Huberto, Sanct Antonio,
Min Herr Patron! de vare Skovens Mænd,
Som vi. Dg hvergang der blev ringt med Klof
Til Ave Maria, faldt vi ned paa Knæ
Dg læste heit andægtigt vore Bønner.

Treumann.

J er forfærdeligt forsonet! Dog
Kan Alt indbentes let, naar selv J vil;
Og Billien kommer fra det gode Hierte.

Masetto.

Min Herr Patron; der mangler os ei Hierte.

Treumann.

Hvad kalder du vel Hierte?

Masetto.

Nu — Courage!

Treumann.

Til at bedrive Synd? Det troer jeg nok!

(Omfavnar sin Son.)

Min Ferdinand! det er din Fødselsdag.
Der staaer dit lille Gavebord, min Son!
Du finder Klæder, som du trængte til,
Og — hvad du ønske dig saa tidt: et Gulduhr.

(Smidlertid har Masetto sneget sig ufornærkt hen til Bordet, taget Uhret, og stultet det i en Sprætte bag Panelet.)

Fernando

(Kysser sin Faders Haand og Mund).

Min Fader! hvor du dog er god mod mig.
Jeg faaer, hvad jeg har ønsket meest — et Uhr!
O, man er aldrig ene, naar man har
Et Uhr. Det banker, som vort eget Hierte,
Skiondt kun det er en død, mekanisk Ting;
Det er en Talisman, med Trolddom i.
Ja! hvad Compasset er for Skipperen,
Er Uhret for et flittigt Menneske.

Treumann (til Fernando).

See her, min Dreng! er Trøie, Pantalons
Og Hue til. Jeg haaber, det skal passe.

Fernando.

Men hvor er Uhret? Jeg seer intet Uhr.

Treumann.

Det ligger der! — Hvor har det skjult sig henne?
Rudolf! har du seet Uhret?

Rudolf.

Ja, jeg saae

De lagde det paa Bordet.

Treumann.

Det er borte.

(Stirrer mistænkelig paa de unge Hovere.)

J har dog ikke fulgt den gamle Skif?

J har dog ikke taget Uhret?

Masetto.

Vi,

Min Herr Patron? Ha, det er Skynd og Skam,
At J vil have stakkels Drengene mistænkt.

Ribaldo.

Nu har J omvendt os, og dog J troer,
Vi skulde falde strax tilbage til
De forrige Laster?

Masetto.

Stiæle, Herr Patron?

Fy! Aldrig. — Røve? — Ja — det nægtes ei —
Vi hialp iblandt de Eldre, naar de skød;
Men stiæle var der ingen Gre ved.

Ribaldo.

Bend dine Lommer strax, Masetto! Skynd dig!
See her er mine!

Masetto.

Her er mine Lommer!

Dg hvis J vil, saa klæder jeg mig gjerne

Strax splitternøgen af. Jeg gaaer ei bort
Fra dette Sted, før I har frikiendt mig.

(De rive Klæderne op, græde og hyle; den Ene foruist, den Anden
arligt.)

Fernando.

Grød ei, Ribaldo! Bliv ei vred, Masetto!
Vi troe Jer gierne. I har ikke taget
Mit Uhr! Det findes nok.

(Sukker og siger sagte:)

Men er det borte,

Saa kommer jeg nok til at græde med.

Treumann (med Fatning).

Jeg pleier ei at gjøre Nogen Uret;
Jeg tyøter Ingen, før det er beviist.

Fernando.

Men Uhret kan dog ikke være reent
Forsvundet her af Bordet.

Treumann.

Siden vil

Vi søge bedre. Gaaer nu Alle ned
I Gaugen! Der staaer Frokostbordet dækket.

Masetto (sagte).

I Aften kryber jeg ad Vindvet ind,
Og henter det af Sprækken ved Panelet.

(De gaae.)

Treumann

(Bliiver tilbage, og siger, efter atter at have søgt forgiæves):

De har det! Men jeg vil ei tirre dem.
Umodne, sure Frugt bli'er strax ei moden
Og sød; og gammel Bane bider bedst.
En fattig Mand, som Intet eier end,
Maa understøttes, gives god Credit,
Hvis han skal styrkes i sin Næringsvei;

Saaledes ogsaa den Forvildede
 Maa stienkes Agt og Tillid paa Credit,
 Som siden han betaler os med Renter.

(Gaaer.)

Skov og Biergegn.

Rovere. Viger. Roverne ere alle vel klædte i blaae
 Pantalons, Best af samme Tui, prydet med to Rader
 Guldknapper; Skjorte med smuk nedslaaet Halskrave;
 spids og høi rund Hat; bredt Belte med Guld-
 spænder; Patronastæ, Dolk, Sabel, Pistoler; Haarene
 i Næt; Helgenbilleder om Halsen.

Torrigiani.

Først et Svingom i Skoven, til Farvel,
 Og saa gaaer lysteligt Pokalen rundt,
 Før vi for stedse stilles ad.

Filippo.

For stedse?

Det var dog tungt.

Torrigiani.

Nu ingen Grublen meer!

Til Dands!

(De dandse, medens Enkelte spille; derpaa sætte de sig i en Kreds
 ned paa Græsset, og Pokalen gaaer omkring.)

Torrigiani.

Nu synger os Marielisa

En Vise for, paa Skidtet af Filippo,
 Sin nye Kiæreste.

Lodovico (leende).

Du blev ei længe

Din Masaroni tro.

Marielisa.

Jeg blev ham tro
Saalænge som han leved; er han hængt,
Hvad nytter ham da vel min Troskab meer?

Torrigiani.

Det var en dgtig Karl. Og leved han,
Og stod han her, saa skammed han os ud,
Fordi vi lagde ned vort Høverhaandværk.

Marielisa.

Deri han gjorde vel. Hvad vil I lade
Jer lokke, ved den gamle Skolemester,
Til tarvelig Haandtering og til Fred?
I har langt bedre det som Høvere.

Torrigiani.

Nei! Paven har benaadet os og givet
Os Generalpardon for alle Synder.
Hver har erhvervet sig en lille Sum,
Hvormed han mageligt kan sætte Bo
I gamle Næringsvei. Syng os en Vise!
Du glæder ikke din Filippo med
Deslige Tanker. See, han tager dig
Til Rom og gjør dig der til en Madame,
Til Slagterkone.

Marielisa.

Ha, min Massaroni
Forstod at bruge Kniven meget bedre.

Filippo.

Din Massaroni? Han er død og borte;
Nu er Filippo din.

Marielisa.

Det er du; men
Jeg har dog Lov at tænke paa den Døde?

Lodovico.

Hor, Kammerater! før vi stilles ad,
 Betænkter hvad I gjør. Er Røverlivet
 Dog ei fortryllende? — Jeg kan ei tale
 Som Massaroni; — dersom han var her,
 Jeg vædder ti mod een, hans Ord blev Hægter,
 Som holdt Jer sammen, ja de blev til Jld,
 Som smelted Jer til Et.

Marielisa.

Dg fik Jer til

At blusse selv i Lue.

Filippo.

Du har ham

Endnu saa kjær. Jeg kunde blive skinsyg.
 Skiondt han er hængt alt.

Marielisa.

Ha, Filippo! jeg

Har efter Massaronis Død dig taget
 Til Kiærest, for du er den Smukkeste;
 Men hør, hvad jeg alvorligt siger dig:
 Hvis du end engang laster Massaroni,
 Er det forbi med os. Du er ei værd
 Hans mindste Finger.

Filippo.

Den har Navnen gnavet

For flere Dage siden.

Massaroni træder pludselig frem imellem dem og viser
 Filippo sin lille Finger.

Nei, den sidder her,

Filippo!

Alle (forundret glæde).

Massaroni!

Filippo.

Ha — du her?

Massaroni.

Dig at forfærde med min mindste Finger!

Marielisa

(vil omfavne ham).

Ha, Massaroni! jeg er din igjen.

Massaroni

(Hoder hende fra sig).

Du farer som en Bold fra Haand til Haand.

Vi lidt, min Pige! Jeg har først et Ord

At tale her med denne Hædersmand.

(Vinker ad ham.)

Filippo, kom! Jeg har at tale med dig.

Filippo (bange).

Hvad vil du mig? Hvad du vil sige mig,

Det kan du sige her.

Massaroni.

Hvor veed du det?

Man har imellemstunder Hemligheder

Jo at betro sin Ven. (Lumsktilende:) Dog, ligemeget!

Det haster ei. Jeg skal ei glemme dig.

Torrigiani.

God Morgen, Massaroni! Det os glæder,

At du blev ikke hængt. Men siig, hvorledes

Slap du fra Galgen?

Massaroni.

Ikke pardoneert,

Torrigiani! det kan jeg forsikre.

Den fede Dommer havde vist saa gierne

Seet mig i Galgen, som en lækker Kramsfugl

At sprætte i en Done. Fuglen slap!
 Det kneb mig lyktes, som en tydst Bandit
 Engang mig havde lært: En Kammerat,
 Der sad i Fængslet først for ringe Brøde,
 Nedlagde der i Gulvet tre Ducater,
 En lille Fiil. Med Guldet jeg bestaf
 Min Fangevogter, og med Filen jeg
 Afgnaved Lænkerne. Først Dommeren
 Mig havde tilladt i et aabent Brev
 At skrive til min Moster om en Skiorte;
 Det var da, i Banditersproget, til
 Lorenzo om en Stige. Jeg slap ud;
 Og havde først paa Beien dog den Spas,
 Forklædt i Sværmen mellem Pøbelen,
 (Hvoraf de fleste ret godt kiendte mig)
 At see Mattæi hænge, den Forræder,
 Som angav mig. Nu er jeg her igien.
 Jeg sneeg mig til Jer giennem tusind Farer,
 I hoist forskiellig Dragt. Hos Gabrieli
 Fil jeg igien en ordentlig Habit,
 Og staaer nu atter her blandt mine Brødre
 Som Hovedsmand.

Torrigiani.

Ja, det er godt nok; men
 Du har dog hørt, hvad der er skeet imens?

Massaroni (seer).

Ja vist! Imens jeg hist studeerte paa
 Min Hovedrolle til Tragedien,
 I spilled lystigt her Comodie
 Med Terracinas gamle Skolemester.
 Det kan jeg lide! Jeg forlanger ingen
 Medlidenshed; jeg har den ei med Andre.
 Og man maa muntre Sindet op, naar det
 Er nedtrykt. Hvad er Kroppen uden Hoved?

Det mangled her; og har man Gov'det tabt,
 Saa gaaer man om i Taaget, det forstaaer sig.
 Men nu er Gov'det her igien. Der blev
 Ei noget af Tragodien, — jeg haaber,
 Comodien er ogsaa snart forbi.

Torrigiani.

Hør, Massaroni! lad os tale ærligt,
 Som bolde Helte. Man kan være Selt,
 Og derfor stunde til en rolig Fremtid.
 Os gaaer det som Napoleons Generaler:
 De blev af Kampen liede, længtes efter
 I Magelighed at fortære, hvad
 De havde sammenpart i mangen Krig;
 Hans Hellighed i Rom har aabnet os
 Sin Naades Dør, tilgiver alle Synder.
 De Fleste faae anstændige Pensioner,
 Og hver kan i sin Hjemstavn atter drive
 Sin Profession; og har han intet lært,
 Saa kan han sidde trygt med Haand i Skiod,
 Naar kun han lader Bøssen, Dolken, hænge.
 Vi alle her har faaet Amnestie;
 Du ei kun, og Mattæi. Han er hængt,
 Han bruger intet meer; og jeg er vis paa,
 Hans Hellighed strax slutter Fred med dig,
 Som før med Diecinove, med Barbone;
 Thi du er meget mere frygtelig.
 Vi skyldte dig, ei at forlade dig,
 Før det er skeet; og fra vor Klippeborg,
 Som før, vi foreskrive Paven, Vilkaar.

Massaroni.

Jeg takker dig, min gode Torrigiani!
 Men kan paa ingen Naade billige
 Dit Forslag. Er det muligt, mine Brodre?

J vil nedværdige saa dybt Jer atter?

(Til en Nover.)

Siiig mig, hvad var du for du blev en Nover?

En Noveren.

En Lysfestober.

Massaroni.

Du?

En Unden.

Barbeer.

Massaroni.

Du?

En Tredie.

Skraeder.

Massaroni.

Dg nu en Gelt! Dg J vil atter skrædre?

Bil holde Lysset, tage Folk ved Næsen,
Blot — blot for at barbere dem? Per Bacco!

Jeg blues. Drengene vil pege Finger

Ad Jer og raabe: See, der gaaer den Skraeder,

Som først blev Nover og saa atter Skraeder!

Troer J at nogen ærbar Borgermand

Gaaer med den Kiole, som en Nover sjer?

J stobe Lys? Ja, kun til Sørgestuer,

At sætte ved Liigkisten hos den Døde;

Men Kirkelys? Bevares! Af en Nover?

Dg hvilken fredelig Gusion, troer J,

Tør lade sig af Eders Haand barbere?

Mon ei han frygter for, J glemme Snittet?

At gammel Vane bider bedst; at J

Gaae dybere — til Halsen?

Noverne (see).

Massaroni!

Du er dog end den gamle Fandens Karl.

Massaroni.

Jeg var ei Skræder, Lystestober, Haarstier,
 Ei Borger, Bonde; jeg var Adelsmand
 Før jeg blev Røver. Aldrig har I hørt
 Mig prale med det. Jeg er meer end før,
 Fattig, foragtet af en opblæst Slægt;
 Og heller aldrig vil jeg andet vorde.
 Vil I forlade mig, saa gaaer! Jeg har
 Begyndt med Lidt, og kan igien begynde.
 Min lille Sneebolt triller ned fra Bierget,
 Og bliver til en frygtelig Lavin.
 Men hvo, som ei har ganske tabt Forstanden,
 Kan følge mig. Jeg løser Eder ei
 Fra Eders Sed. I mindes dog, I svor
 Ved Sanct Antonio? — Du har forløst mig,
 (Han tager et Helgenbillede af sit Bryst og kysker det tre Gange.)
 Jeg takker dig, min Helgen! og jeg svigter
 Dig aldrig! Og vil Disse gaae til Helved,
 Som skiændige Meenedere — de gaae!
 Men komme vil forvist den Tid og Stund,
 At de fortvivlet vride deres Hænder.

En Røver.

Nei, nei! jeg svigter ei min Sed.

Alle.

Vi følge

Dig, Massaroni! ærlige som før.

Massaroni.

Nu, saa er alting glemt.

Marielisa

(Nærmer sig frygtfuld).

Og du tilgiver

Marielisa?

Massaroni

(Støder hende fra sig).

Vort, du falske Qvinde!

(Hun græder.)

Lodovico.

Tilgiv den Staffel! Hun har altid elsket
Dig tro; og skiondt hun vilde lade kiel,
Var hun dog dybt bedrøvet ved din Død.

Massaroni (til hende).

Hvi valgte du den nedrige Filippo?

Marielisa.

Du selv har tidt mig sagt: Ifald jeg dør,
Da skal du tage dig en anden Kiærest;
Den Sorg, den Veemod kan jeg ikke lide.

Massaroni.

Hvi valgte du dig ei en tapper Mand?
Han var den Smukkeste! Ha, feige Kion!
I løbe dog bestandig kun som Børn
Dg griber efter Flitter.

Lodovico.

Tilgiv hende!

Massaroni.

Ei af Barmhiertighed! Bed denne Dolk!
Thi var jeg ei forelskt i dig endnu,
Saa fulgte snart du den Forræder der
Nd mørken Sti. Men — lad det være glemt.
Giv mig et Kys!

(Hun kysser ham.)

Dg ræk mig saa Pokalen!

Jeg haaber, der er dog en Taar til mig?

En Køver (bringer den).

Saameget som du vil.

Masfaroni.

Den kommer jeg

Til Hilsen og til Pant paa nye Forbund.

(Drikker og læser Bageret over Hovedet.)

Dg nu — nu er vi atter Røvere!

Den første, fri, den ægte Heltestand,

Som Kain og som Nimrod stiftede,

Som Tubalkain smedded Baaben til.

Nu er I ikke Faar paa Marken meer,

Men Ulve, røde, hungrige paa Bierget;

Ei Stude meer for Ploug, men vilde Bøfler;

Ei Katte, som i Huset fange Muus;

Men Løver, Tigre paa et blodigt Rov.

Hør, hvor i Træet Fuglene de sunge!

De quiddre saa fornsiet, springe lystigt

Fra Green til Green, fordi de har os atter.

Ja — længe skal vi høre deres Sang,

Dg høvne Kammeraterne, der døde

Paa Marken hist, hvor Bindingsværket staaer

I Trelant til Retfærdighedens Tempel,

Der aldrig bliver færdigt. —

Ei sandt, Kammerater! vi er Romere?

Men hvad var Romerne? hvad Romulus?

Kun Røvere som vi. Velan, vi slægte

Endnu de store Stammefædre paa,

Dg tilberede snart en Fest, hvori

Sabiner, Bøfler skal betale Gildet!

(De gaar.)

Anden Handling.

Et Bærtshuus.

Barten. Marielisa.

Barten.

Marielisa! naa saa du vil tiene
 Mig nu som Kofkepige, siden Banden
 Er opløst, og din Massaroni hængt?

Marielisa.

Ja! Synes dig ei godt om det, Aniello?
 Du veed, jeg laver prægtigt Macaroni
 Og god Fritata.

Barten.

Det er sandt! Du laver
 Fortræffligt Mad; Stuffedato, Broccoli,
 Tagliarini. Det var, iblandt andet,
 Vel ogsaa en af Grundene, hvorfor
 Din Massaroni holdt saa meget af dig.

Marielisa.

Jeg takker!

Bårten.

Misforstaa mig ei! Du har
Desuden flere gode Egenstaber,
Hvorfor man kunde elske dig.

Marielisa.

Lad det
Nu være godt! og siig mig blot, Aniello,
Om du vil her beholde mig?

Bårten.

Ja nok!
Og jeg kan ikke siige dig, hvor glad
Jeg er, at Røverbanden reent er ophørt.
Hvor det fornøier mig, at Røverne
Er blevne stikkelige Mennesker.

Marielisa.

Saa vil du ogsaa vel omvende dig?

Bårten.

Al det er snart gjort. Jeg har ikke røvet,
Har ei begaaet Mord. Jeg er en Bært
Paa Landeveien, som modtager Gæster,
I Nærheden af Skoven. Jeg var nedt til
At holde gode Miner med din Kiærest;
Men Sanct Umberto veed, hvor ondt det gjorde
Mig tidt, naar dem jeg maatte herbergere,
Som expederes skulde næste Nat.

Marielisa.

Ei ei! hvor du er omvendt.

Bårten.

Jeg behøver
Endnu at skriste kun, og at forære
Uberto i det lille Skovkapel
En Palmegreen af Sølvs —

Marielisa.

Saa staaer du selv

Med Palmegrene vel i Hænderne?

Nei, det forslaaer kun lidt. Har du forglemt,

Du takker Massaroni for din Velstand?

Bil du omvende dig, saa maa du stænke

Din hele Rigdom til de Fattige.

Bærten (leer).

Saa vidt gaaer ikke min Gudsfrøgtighed.

Det maatte Fanden giøre!

Marielisa.

Gamle Skjælm!

Bærten.

Isald du være vil min Koffepige,

Maa du beslitte dig herefterdags

Paa meer Erbødighed. Nu blæser Binden

Uf andet Hjørne! Nu behøver jeg

Ei meer at sire her og stryge Seil.

Marielisa.

Saa virkelig du elsker Massaroni

Saa høit —

Bærten.

Som Galgen, man har hængt ham i.

Min Siæl til hans var knyttet med en Strikke,

Som den, der snorede ham Halsen til.

Marielisa.

Sa, hvor det vil fornøie ham at høre,

Du er ham end saa tro. Bliv ikke bange!

Der kommer han.

Massaroni træder ind.

God Morgen, Aniello!

De italienske Røvere.

Marielisa (seer).

God Nat, Aniello!

Bærten (sagte til hende).

Ha, forraad mig ei!

Massaroni.

Hvi skælver du? Hvi est du bleg?

Marielisa.

Han blegner.

Uf glad Bestyrtelse, fordi du lever.

Han tænkte, du var død; og du kan troe,

Han talde godt om dig.

Bærten.

Det var min Pligt;

Thi man skal altid tale vel om Døde.

Marielisa.

Men hvis han havde vidst, at end du leved,

Saa havde han talt i en anden Tone.

Bærten.

Man skal ei rose Folk i Dinene.

Massaroni.

Skælv ei, Aniello! Biid, jeg kiender dig:

En Niding og en egennyttig Skurk. —

Det er naturligt, du fornægted mig;

Men da vi staae nu i det gamle Forhold,

Saa falder gamle Pligt vel af sig selv.

Ei sandt?

Bærten.

Jo det forstaaer sig.

Massaroni.

Egennytten

Dg Frygten binder atter dig til mig.

Jeg veed, du har bagtalt, forhaanet mig;
Men det kom af en Misforstaaelse,
Du troede, jeg var hængt.

Bærten.

Nu, Gud ske Lov!

Nu seer jeg, at jeg dennegang tog feil.

Massaroni

(Leger med sin Dolt).

Jeg burde dræbe dig!

Bærten

(Lystig, stilsvende).

Al, det var let!

Men sligt et Mord sig sommer ei for dig,
Paa sig en Stakkel. Og hvem havde du
Saa siden vel til Søler her i Stoven?

Massaroni.

Det er det just! Der kommer intet ud af
At stifte Tienere for tid.

Bærten.

Nei, nei!

Og jeg er heller ingen daarlig Bært,
Har du mig ofte sagt.

Massaroni

(Stoder Dolten i Steden).

Saa lev da fort!

Jeg trykker dennegang et Die til
For Uforstammenheden. Tag min Haand
Til et Forsoningstegn! — Jeg haaber du
Er overthydet klart om — min Foragt!
Thi den alene redder Livet dig.

Bærten.

Den som ei siger du er ædelmodig,
Skal faae med mig at giøre. Maa jeg lave
Dig nogle Macaroni? Jeg har faaet
Fortræfflig Parmasan-Ost.

Massaroni.

Ja det kan du,
Men der maa tænkes her paa flere Netter;
Thi om et Dvarteerstid faaer du i Huset
Fornemt Besøg.

Bærten.

Gvem da?

Massaroni.

Det kommer ikke
Dig ved. Gaa kun i Kioffenet, og sørg
For Maden.

Bærten.

Ha, Vittoria! Nu er
Her atter Liv i Huset og i Skoven.
Før alting var saa dødt. Du er som Solen,
Thi hvor den kommer —

Massaroni.

Ja, der lever atter
De døde Fluere op i Vindveskarmen.
Uffted med dig!

Bærten

(peger paa Marielisa).

Og hun?

Massaroni.

Hun skal ei være
Din Koffepige, men din Frue, Karl!
Hun Fruen er i Huset.

Barten.

I mit Huus?

Massaroni.

Dg har du glemt, du boer til Leie hos

Min Dverbærelse, Barmhiertighed?

Ut egentlig jeg skylder dig i Bugen

Et Dolkestik?

Barten.

Ha, Massaroni leve!

Thi godt han Spøg forstaaer, og spøger selv.

(Han gjør Complimenter for Marielisa og lader hende gaae
forst ud af Døren.)

Jeg be'er, min naadig Frue! Vær saa artig!

(De gaae.)

Lodovico kommer.

Massaroni.

Nu, Lodovico?

Lodovico.

Betturinen kommer

Fra Rom, med fulde Læs, hvoraf den Ene

Bli'er os en lækker Steg. Det er en thl,

Forædt Ultramontan, en gammel Tydster,

En Kiøbmand, der har Penge, siger Kudsten,

Som Græs. Han ager med en gal Poet,

Som han har taget gratis med paa Reisen,

Dg saa en sælsom Antiquarius,

Som han har taget gratis med i Bognen;

Thi ellers Stakkelen kun gaaer tilfods.

Massaroni.

Kiig, siger du? Godt, godt! Vi fange strax

Dem alle tre. Dg han, den Rige, skal

Betale Løsepenge for dem alle.

Lodovico (leer).

For alle tre? Det er ei meer end billigt.

Massaroni.

Men har du fuldført strax, hvad jeg besøel,
 Angaaende den Skolemesterdreng,
 Den gamle Fiantes Søn? Den Nar! den Rector!
 Jeg hævner mig.

Lodovico.

Du pleier ei til fligt.

At lade gaae en Keilighed forbi.

Massaroni.

Ja han skal tugtes paa det omme Sted,
 Med Frygt og Angst. Man siger at han elsker
 Den Søn, han har, meer end sit eget Liv.
 Ham fanger jeg, og kræver Løsepenge,
 Som Betleren ei mægter at betale;
 Saa sender jeg til Spot ham Drengens Liig.
 Hvorledes faae vi ham?

Lodovico.

Jeg sendte Carlo

Til Terracina, for at faae Masetto
 I Tale først. Du veed, vi maatte bringe
 Ribaldo med Masetto did som Gidsler
 I Huset til den latterlige Rector.
 Han vil opdrage dem.

Massaroni.

Indbildske Giæk!

Lodovico.

Han gaaer i Barndom. Carlo overtaler
 Masetto til at lokke Drengen ud

I Skoven. Der vi gribe ham. — Det trækker
 Nof ellers op til Torden.

Massaroni.

Desto bedre!

I Regn og Torden Egnen sikkest er
 For Ryttere. Saae vi ei sat paa Drengen
 I dag, saa saae vi ham imorgen. Først
 Vi fange Tydskeren, den tykke Riobmand,
 Med samt hans Kammerherrer: Herr Poeten
 Og Antiquaren.

(De gaar.)

Dreumanns Hauge.

Masetto. En Røver.

Røveren.

Saa det nu er vist:

Du skaffer os Fernando hen i Skoven?

Masetto.

Gils Massaroni fra Masetto! Siig,
 At det skal sikkert stee, hvis kun Nibaldo
 Vil staae mig bi. Mig synes, han er bleven
 Drmstullet lidt af Skolemestrens Dagter;
 At han har faaet Lyst til Noget, som
 De kalde Dyden her i Huset.

Røveren.

Bogt dig

For at betroe dig til ham, før du veed
 At du er sikker.

Masetto.

Var du ganske rolig!

Roveren.

Jeg springer over Giærdet, som jeg kom.
Glem ei! Bed Egetræet hist paa Gsien.

Masetto.

Gæng mig deri, hvis ei jeg bringer ham.

(Roveren gaaer.)

Masetto.

Der kommer min Ribaldo. Hvor alvorlig!
Nu maa jeg først udforske ham.

Ribaldo kommer fra en anden Side.

Masetto.

Ribaldo!

Hvad fattes dig? Mig synes, at du seer saa
Bedrøvet ud.

Ribaldo.

Det er jeg; men jeg haaber,
At jeg skal blive mere glad herefter.

Masetto.

Hvorfor?

Ribaldo.

Fordi hver Dag jeg bliver bedre.

Masetto.

Gud bedre mig! Vil du nu være bedre?
Hvad er dog det for Hovmod og for Grillen?
Mig synes du er god nok, som du er.

Ribaldo.

Jeg ranet blev som Barn fra Huus og Siem,
Dg lærte kun en daarlig Christendom
Blandt disse Rovere. Den gamle Rector
Har aabnet mine Dine; meer end han
Den venlige Fernando.

Masetto.

Tag dig vare!

Det er dog lutter fremmed Kiætteeri.

Troer du, Alexio, vor egen Munk,

Bifalde vilde slige Meninger?

De agte jo ei Helgene.

Ribaldo.

De agte

Gud meer; er det at laste?

Masetto (tatter sig).

Du har Ret!

Og næsten troer jeg selv, jeg kunde røres

Til Dyden. Hør nu, veed du hvad, Ribaldo?

Jeg halvt fortryder — eller egentlig,

Jeg heelt fortryder, at jeg stial det Uhr

Fra Skolekammeraten. Hvis du vil

Som jeg, saa siger jeg Herr Rector alting

Keent ud, og bringer Uhret ham igien.

Ribaldo.

Det var just det, jeg vilde foreslaae;

Hvis du ei gjorde det, saa gjorde jeg det.

Det skiændigt er at lonne Godt med Ondt;

Og jeg vil ingen Kiæltring være meer.

Masetto.

Nu, det var smukt af dig. Der kommer Rector.

Lad mig først tale med ham! Tie du stille!

Treumann kommer.

Masetto

(med paataget ydmyg Angerfuldhed).

Herr Rector, De maae ikke være vred!

Det er ei let at vænnes i en Hast

Fra stemme Vaner. Det er gaaet os,

Som Hunde, der dresseredes til Jagt:
 Vi seer ei Byttet, før vi gribe det,
 Men ikke for at eie Rovet selv;
 Vi slæbe det kun hen til vore Herrer.
 Før Massaroni var vor Herre; nu
 Er De vor Herre. Da jeg saae i Morges
 Fernandos Uhr, da gif det mig som Ratten,
 Naar den seer Muus, — jeg maatte gribe det.
 Jeg tog det! Det var ei af Eggenytte,
 Men for at have den Fornoielse,
 Det snildt at vise min Behændighed.
 Den Glæde har jeg havt —

(Gaaer hen og tager uhret ud af et hult Træ.)
 — og der er Uhret!

Dg saadan handler jeg herefter altid,
 Hvergang den gamle Bane frister mig.

(Kysser hans Haand.)

Treumann.

Det glæder mig, min ærlige Masetto! —
 At selv du soles, at du dybt fortryder
 Den stygge Last. Nu vil min Ferdinand
 Forst blive glad igien.

Masetto.

Hy, det var slem,
 Hvis paa hans Fødselsdag han skulde græde.
 Det er et nydeligt Spadsereveir,
 Thi Solen er beshygget.

Treumann.

Det er lummert.

Masetto.

I Skoven er der svalt. Tillader De,
 Vi gaae en lille Tour med Deres Son
 I Egelunden?

Treumann.

Ja, hvorfor ei det?

Der pleier altid han en Times Tid
At sidde paa sin Fødselsdag; der sad
Som lille Dreng han med sin salig Moder.
Hvis der kun intet Uveir trækker op,
Mig synes, der staae Tordenskyer henne.

Masetto (smitende).

Nei, det er ingen Tordenskyer, Herr Rector!

Treumann.

Ja, det kan være. Det forstaaer du bedre.

Ribaldo.

Maa jeg gaae med?

Treumann.

Ja vist, mit kære Barn!

Ribaldo.

Og — det var ikke mig, som raned Uhret.

Masetto.

Ribaldo! Selvroes stinker. Hold din Mund!

Treumann.

Med dig, Ribaldo! er jeg meest tilfreds;

Men haaber, jeg opleve skal den Dag,

At see Jer beggeto som brave Mænd.

(Gaaer.)

Ribaldo.

Swor kan du sige, det ei trækker op

Til Torden? Om en Times Tid, og før,

Gaae vi et Uveir.

Masetto.

Det er Spøgen just!

I Stoven er der Sytter nok og Suler.

Jeg troer, du bliver snart saa sædelig,
At du dig frygter for en dhyppet Troie?

Ribaldo.

Nei, det just ikke —

Masetto.

Ku, saa gjør ei Knuder,
Og spild os Legen ei med dine Fagter!

(De gaae.)

Bærtshuset.

Buttermilch, en tyk, skaldet, gammelagtig Mand kommer næsten aflædt ind, i en byid, tynd Nattroie; de korte Rankins Beenklæder ere opknappede ved Knæene; han har Tøfler paa, og en Nathue i Haanden, hvormed han vifter sig. Bærten følger ham.

Buttermilch.

Hvad skal jeg her? Jeg spør' hver Christensfæl,
Hvad skal jeg her i det fordømte Land?

Bærten.

Bevares! Herren ei maa tale saa?
Bort Land er ei fordømt; nei, tvertimod,
Her bli'er vi allesammen salige.

Buttermilch.

Alting er overdrevet her og smagløst.
Er det en Gede? Det er ikke til at
Udholde. Det er næsten gaaet mig
Som Skipperen i Havsnød: jeg har kastet
Det ene Klædningsstykke med det andet
Fortvivlet overbord; saa at tilsidst
Jeg staaer in puris naturalibus.
Det hjælper ei! Jeg bliver ikke flot. —
Dog jo — desværre! altfor — altfor flot.

(Torrer Panden med Nathuen.)

Jeg smelter fast som Smør. — Hvordan bevarer
 I Eders Smør i denne Hundehede?

Bærten.

Man sælger det i alenviis, i Tarme,
 Naar det er blevet altfor flydende.

Buttermilch.

Men jeg vil ikke flyde. Jeg er ikke
 Nedkommen til Italien for at flyde.
 I bruger Olie, hører jeg, til Mæden?
 Det bruge vi i Kjøstok til at smøre
 De tørre Kølke med.

Bærten.

Nu skal jeg bringe
 Et godt Fad Macaroni.

Buttermilch.

Jeg er kied
 Af disse Macaroni; kan ei meer
 Fortære dem. Kan I ei lave mig
 En Gonssefricassee? Har I ei Færkræ?

Bærten.

Jo — et Par Stykker.

Buttermilch.

Er de ogsaa friske?

Bærten.

Ja, ganske friske. Hør kun, hvor de lagle!

Buttermilch.

Al, al! Gud bedre mig, mig arme Mand!
 De gaae i Gaarden. De er altfor seige.
 Jeg kan ei spise Kød, som ei har hængt.

Bårten (sagte).

Saa vil jeg skære ham en Thy fra Galgen.

Buttermilch.

Og jeg maa have Kiød; thi Memestet

Det er et Hovdyr, er en Carni-sex —

Og man kan see ham strax paa Tænderne,

At ei han blot skal æde Macaroni.

Bårten.

Taalmodighed! De skal faae Kiød, min Herre!

Buttermilch.

Tag mig en Stol!

Bårten.

Ja gierne. Vær saa god!

Buttermilch (sætter sig).

Du milde Fredsens Gud, hvad det er Meubler!

Hvad det er Stole, her i dette Land!

Den har jo ingen Sæde — ingen Dybde.

J er berhygtet for de flette Sæder!

See, Ryggen staaer tilveirs saa steil og høi,

Saa man kan ikke læne sig tilbage.

Bårten.

Jeg har en Seng med herlige Madradsjer;

Der kan De tage Dem en Middagsluur.

Buttermilch.

Jeg Middagsføvn har sovet hele Dagen,

Imens vi sad og stodtes i Karetten.

Jeg kan ei sove meer.

Bårten.

Ei, det var slemt!

Har Herren sovet bort den smukke Udsigt?

Buttermilch.

Jeg vaagned kun engang, da noget Dvæg
 Kom os forbi. Men alt er overdrevet
 Og smagløst her i det fordømte Land;
 Om det er Hornene paa Eders Stude.

Barten.

Staae Herrens Kammerater end derude?

Buttermilch.

Hvad, mine Kammerater? Kammerater!
 De to naragtige Caricaturer
 Er ikke mine Kammerater, Kiære!
 Den ene — det er en absurd Poet,
 Jeg traf i Wien, og som forførte mig
 At drage med ham til Italien,
 Paa Condition: jeg skal betale Gildet.
 Jeg traf ham i et Marionetttheater,
 Hvor Begge vi os næsten loe fordærvet
 Af En, som hedder Harlekin. — Jeg veed
 Ei om I kiender ham?

Barten.

Jo, jeg har gjort
 For ganske kort Tid siden hans Bekjendtskab.

Buttermilch.

Han hedder ogsaa Casperle.

Barten.

Kiart Barn

Har mange Navne. Maa jeg spørge om
 Min Herres Navn?

Buttermilch.

Jeg hedder Buttermilch.
 Det var en prægtig Karl, den samme Casper.

Dg da vi havde dog en fælleds Smag
 For Harlekin, saa haabed jeg, vi skulde
 Sympathisere meer; men det blev Bind!
 Thi min Poet er ligesaa forgabet
 I Alting her, som jeg foragter det.

Bærten.

Men nu den Tredie?

Buttermilch.

Ja, han passer, som
 Det femte Hiul til Bognen. Det er, troer jeg,
 En Antiquar, som reent har tabt Forstanden.
 Vi traf paa Veien ham, udmattet, hungrig;
 Jeg — som en venlig Mand, en kiærlig Siæl,
 Rørt til Barmhiertighed, tog ham i Bognen;
 Men det gif mig som Bonden, der en stiv
 Forfrossen Snog opvarmed i sin Barm:
 Den stak ham, da den kom til Liv og Kræfter;
 Dg saadan gif det mig med denne Straufs.
 Han hedder Straufs, og flyver, som en Struds,
 Paa sine Been den hele Verden rundt.
 Dg næsten troer jeg, han fordsier ogsaa
 Som Strudsen Jern og Steen; saa at hans Mave
 Er vel indrettet for Jert Kiocken her.

Phosphorus kommer, gammeltydsk flædt, med Knebel-
 barten og med en Albrecht Dürer'st Klaphue paa
 Hovedet. Han har Marielisa ved Haanden.

Phosphorus.

Ja ja, i Sandhed! Nu kan man først mærke,
 At man er kommen til Italien;
 Thi Mailand, Florents er endnu ei ret
 Italien; det tydske Nabostab
 Har blandet Blodet. Milaneseeren
 Dg Florentinere er ikke fuldblods;

Der findes ei de regelmæssige Træl,
Som i Campagnen.

(Peger paa Marielisa.)

See paa denne Pige!

Den skionne, kraftige Physiognomie!

Slet intet blond Sentimentalt; slet intet

Af vore Damers dydige Snærperi.

Og Mændene — med dem er det det Samme.

Her findes næsten lutter smukke Mandfolk;

Som for Exempel — hvor er Barten henne?

Barten (butter).

Her!

Phosphorus

(studser over hans Hæslighed).

Nei, min Ven! Jer kan jeg ikke bruge.

J er ei noget heldigt argumentum

Ad hominem.

Barten (sagte leende).

Det er ei førstegang

At jeg har aflagt falske Bidnesbyrd.

Phosphorus (til Buttermilch).

Nu glød Dem, Ven! Vi er paa classisk Grund.

(Marielisa hjælper Barten at dække Bord.)

Buttermilch.

Jo! jeg har Marsag til at gløde mig.

En Hede, saa man kunde stege Uebler

I Bindveskarmen.

Phosphorus.

Er det dog ei bedre,

End at den Slud og Kuld, hvori vi leved,

Som Froer og Ludser i et Gadefiær?

Hvor man saaielden skued Sol og Maane

Paa klaren Himmel, som et Mesterværk
 Af Calderon paa noget tydsk Theater?

Buttermilch.

Dg hvilke Bærelser! Slet ingen Meubler.

Phosphorus.

Det kan jeg lide just! Den Modelurus,
 Der bragtes os af hine kolde Briter,
 Der ei fortiene, de en Digter eie
 Som Shakespeare, — stoder ei mit Die her.
 Hvert Bærelse staaer tomt, en gammel Gal
 Fra Benvenuto, fra Cellinis Tid,
 Som om den mindte sig, med stille Beemod,
 Den Kraft, her blomstred for trehundred Aar.
 Men see, der hænger jo et prægtigt Billed!

(Veger paa et Helgebilled, der hænger paa Baggen.)

Hvor herligt malt er den Zinoberkiortel!
 Det er fra Kunstens fromensfoldige Barndom,
 Da man endnu ei havde lært at tegne,
 Dg da man ei forstod coquet at blænde
 Med Farverne. Men hvilken Znderlighed,
 Men hvilken Dybde, hvilken hellig Kraft!
 Jeg vædder, denne Kunstner leved længe
 For Rafael! Thi Rafael var stor,
 Men dog den Første, der fordærved Kunsten.
 Han gjorde sine Friller til Madonner;
 Men denne Helgeninde —

Barten.

Det er sandt!

Gun havde neppe fristet Rafael.

Undskyld, min gode Herre! Dette Billed

Er slet; jeg veed det nok. I spotter det!

Det har min Fætter smurt. Det morer ham

Alt male Billeder, naar han er fri

For Tienesten. Men han har aldrig lært
At tegne.

Phosphorus

(Lægger høitidelig sin Haand paa Bartens Stulder)

Lad ham aldrig lære det!

Det kun fordærver ham. Lad det Genie
Gaae fremt sin egen Vej! saa skal I see,
Svor vidt han driver det.

Buttermilch.

Jeg er ei Kiender,

Men kan dog see, at det er Fuskteri.

Phosphorus.

Min ædle Ven! det gjør mig ondt, at De
Kun famler udenfor i Kunstens Forhal,
Dg har ei drevet det saa vidt i Smag
For Maleriet som for Poesien.
Jeg glemmer ei den Aften, da vi sad
I Marionet-Theateret i Wien;
Svor mægtigt Deres barnligfriske Sands
Sufvaled mig. Ja — hvergang Harlekin
Sik Deres runde Mave til at dingle,
Jeg tænkte: Der er dog en Mand med Mand
For Fædrelandets ægte Poesie.
De havde sneget Dem fra Borgtheatret,
Fordi det dumme Løi der lided dem. —

Buttermilch.

Ja hor nu, Phosphorus! det er ret godt —
De snakker smukt — De smigrer mig — De siger,
At jeg forstaaer mig meer paa Poesien,
End mange Folk, der kalde sig Poeter.
Det er ret godt; men jeg er ei hovmodig,
Dg jeg vil ikke gælde for Poet.
Men jeg vil leve godt, fornsie mig!

Dg hvordan kan jeg det i dette Land?
 Hvi drog De mig bort fra mit kiære Wien,
 Hvor dog jeg havde min indbagte Sone,
 Meelspisen delikat — og Harlekin.
 Hvad har jeg her?

Phosphorus.

Bi til vi komme til
 Neapel, Kiære! der skal Pulcinel
 Erstatte rigeligt den tabte Casperl.
 Dg kan nu ei de classiske Macaroni
 Erstatte Dem Meelspisen, flau modern,
 Dpfunden i en uromantist Tid?

Buttermilch.

Jeg lider ei den Mad, som koges her
 I Olie.

Phosphorus.

Gode Gud! Er Olien ei
 Langt meer poetist end det dumme Smør?
 Sin præstet af en Frugt, men Smør og Mælk
 Udmalkes fælt af Iveret paa en Ko.
 Det er jo næsten Blod. Men Olien er
 Et ædelt, stiont Vegetabil, som nærer
 Os fint og idealst.

Buttermilch.

Ik, gaae De Fanden
 I Bøld med Deres Idealiteter!
 Dg gid jeg sad igien fornoiet midt
 I mit reelle Wien!

Phosphorus.

Snart kommer Maden,
 Det Grundreeleste paa hele Jorden;
 Men Eg, men Macaroni, men Salat;

Thi det er Fastedag. Vi Catholiker
 Dor ikke spise Kød, thi det er Fredag.

Buttermilch (truer med fingeren).

Ja, det var ogsaa smukt, det gjør Dem Vre!

At, mir nichts dir nichts, De omstifted Deres
 Religion, og fra en Lutheraner

Blev til en Catholik. Fy skamme Dem!

Hvad vil nu Deres Slægt og Venner sige,

Naar som en Renegat De vender hjem?

Phosphorus.

Hvad spørger jeg om Slægt, om Venner, naar

Det giælder Saligheden? Jeg mig solte

Paa eengang overthdet. — Disse Borlths —

Den fine Røgelse — den skionne Sang

Af Munkene; — de maleriske Qvinder

Og Piger, som omringed mig paa Knæ —

De fromme Billeder, — og Kirken bhgt

J ædel Stiil. Hvor var det muligt mig

At protestere længer? Jeg gav efter,

Og blev Rettroende. Hvorledes kan

En Digter ogsaa være Protestant,

Og leve kun af fastende Begreber?

Buttermilch.

O Gud forlade Dem!

Phosphorus.

Men hvor er Straufs?

Buttermilch.

Han lever, troer jeg, af slet ingen Ting;

Han har engang ei fastende Begreber.

Betturinen kommer med **Bårten**.

Bårten.

Strax, mine Herrer! kan De spise magro

Bed dette Bord, og grasso, som De vil.

Jeg selv og Vetturinen, vi har faaet Dispensation fra Paven; vi er svage, Vi taaler ei at faste; Herren der Vil ikke faste. Lad nu hver indrette Sit Maaltid efter sin Samvittighed.

Phosphorus.

Hvad? Kan man faae Dispensation for Faste, Dg være dog en ægte Katholik?

Bærten.

Ja, det forstaaer sig.

Phosphorus.

Nu, saa søger jeg Om sliq Tilladelse, saa snart jeg kommer Til Rom igien. Dg troer De ei, jeg nok Tor provisorisk spise Kød imens?

Bærten.

Synd er det, det forstaaer sig; men De kan Jo skrifte siden, giøre Bod og Bedring, Betale Afsladsbøder —

Phosphorus.

Det er sandt!

Det kan jeg. (Til Buttermilch:)

Dg det gaaer paa fælleds Regning, Af fælleds Kasse.

Buttermilch.

Hvad for noget, Herre?

Skal jeg endnu betale Afsladspenge For hvad De synder her som Katholik? Dg jeg Dem ikke med som Lutheraner? Hvi blev De smukt ei hvad De var? Skal jeg Jo Gange nu betale Deres Mad, Til Bærten førstegang, og saa til Paven?

Bærten.

Men der er jo endnu en Reisende;
Vil han ei spise med? Hvor er han henne?

Betturinen.

Tag Jer iagt! Han eier ei en Hvid.
Veed I hvordan han fik sit sidste Maaltid?
Han spurgte Bærten, hvad Salaten kosted,
Som stod paa Bordet. Bærten meente da
Naturligviis, han spurgte kun for Spøg,
Dg vilde spise sin Salat til Maden,
Som andre Mennesker; han sagde: to
Bajok. „Dg Brødet? Olien?“ — „En Bajok!“ —
Nu laved han sig en Salatragout
Af al den Olie, som stod paa Bordet,
Med Ediken, og spiste Brødet op,
Som stod i Kurven. Alt for tre Bajok!

Bærten (seer).

Hvad gjør han nu?

Betturinen.

Han staaer og seer paa Karlen,
Som kliner Grøvten op; og hvergang hin
Et Been, en Knokkel kaster ud paa Veien,
Saa griber han det graadig som en Hund.

Buttermilch.

Han vil dog ikke æde Been?

Bærten.

Det lad ham!

Saa skaaner han min Olie, min Salat.

Buttermilch.

Det arme Dyr! Jeg ynkes over ham.
Giv ham en Plads, jeg skal betale for ham.

Straufs kommer ind med Kiøle og Frakke paa, med
Lommerne fruttende fulde af Manuscripter; han har
en daarlige Hat paa Hovedet, og de lange Haar stoppet
ned mellem Kiølen og Frakken. I hver Haand har
han et Stykke Pandeskål.

Straufs.

See der, der har vi Syn for Sagn! Nu nægt
Mig Nogen meer, at Gimbren og Teutonen
Ei overgik i Styrke Romeren!

Jeg veed det vist, at her — her stod et Slag
I gamle Dage mellem begge Folk.

To Pandeskåller fandt jeg selv paa Stedet;

Nu beder jeg ethvert uwilligt Bidne

At føle kun.

(Han gaaer først til Buttermilch, som afflaaer det med Bømmelse,
derpaa til Phosphorus, som føler derpaa med megen Vigtighed.)

Kan man nu ikke strax

Dydage hvo af disse faldne Helte

Der var en Romer og hvo var en Gimbrev?

Barten.

Det er jo Pandeskåller af en Dre,

Et Faar.

Straufs (opbragt).

Hold Mund! Han er en Ignorant!

Er selv et Faar, en Dre! (Biser igien.) Denne her
Tilkiendegiver med sin stærke Skål,

Han var en Gimbrev. Men den kiælne Romer,

Han giver sig i Døden end tilkiende.

Føl kun hans Pande! Man kan smulдне den.

(Han lægger Knokterne paa Bordet.)

Buttermilch.

Fy, læg dog ei det Snavs paa Spisebordet!

(Barten lægger det hen paa et andet Bord.)

Straufs.

Det bliver mig dog altfor summervarmt. —
Jeg troer, jeg trækker Dverkiolen af,
At jeg kan røre Armene til Maden.

(Til Bærten:)

Min Frak er vel i Sikkerhed for Thve?

Bærten.

Her Ingen er, som stiale vil fra Jer.
Kom! Skal jeg hjælpe?

Straufs

(Stoder ham fra sig).

Karl! bliv mig fra Livet.

Troer I, jeg er en kielen Ehbarit,
Som ikke selv kan trække Frakken af?
Troer I, at jeg behøver Kammertiener?
En Slange skyder Ham foruden Hjælp,
Dg det kan Straufs saa godt som nogen Slange.

(Han trækker Dverkiolen af og sætter den hen. De lange, gule Haar falde ham uredte ned ad Rakkén.)

Bærten.

Ei, hvilket deiligt Haar!

Buttermilch.

Min gode Straufs!

Den Manke skulde De dog lade klippe,
Dg arte Dem som andre Menneſter.

Straufs

(Tager en Kam op af Lommen og reder sine Haar).

Var ei Haarſager, var den norſke Harald
Ei Menneſte? Var Merovingerne
Ei Menneſter? De gamle Frankerkonger,
Der gik, ſom Nordens Helte, med et Haar
Der flød dem ned til Hælen. Var ei Cæſar

Et Menneske? Og hvad betyder Cæsar?
 Cæsaries! — Og er Cæsaries
 Haarfager ei? Og var det ikke Tegn
 Paa Trældom hos de græske Lærner, at
 De gif med korte Haar? Respekt for Haaret!
 Glem ei, det var den franste Guillotine
 Paa Grevepladsen, der har lært Paris
 Den nye Mode med de bare Nakker.
 Ha — det er dumt af mig, at ikke ogsaa
 Jeg lader Skiæget vore. Svi barbære
 Vi os, vi Mænd? Kun for i Ansigtet
 Ret at see ud som gamle Kiærlinger.

Bårten.

Bil Herren ikke tomme sine Lommer?
 De strutte ud, som Pocher paa min No'er,
 Naar hun i gamle Dage var til Stads.

Strauss.

Jeg mine Manuscripter ei betroer
 Til noget Menneske, til noget Huus.
 Europa — det er mit Studerekammer,
 Og selv jeg lever kun i Hedenold;
 Jeg ignorerer Alt hvad der er skeet
 I disse sidste usle tusind Aar,
 Og jeg erkliender ingen Stater, Stæder.
 Jeg søger efter gamle Mindesmærker,
 Indskrifter, hugne dybt i Malm og Steen.
 Naar Kiolen, Overkiolen bli'er for fuld
 Af fieldne Sager, læsser jeg det af.
 Som Egernet, som Ræven har jeg Guler,
 Snart i Steendysser, snart i gamle Mure;
 Men Ingen kiender mine Siemesteder;
 Og naar jeg døer, saa døer min Skat med mig;
 Thi vort Aarhundred er den ikke værd. —
 Jeg var i Lapland, for at giøre mig

En Tegning af en Runesteen; da faldt det
Mig ind, at vandre til Konstantinopel.

— Paa Hyppodromen nemlig, hørte jeg,
Der være skal en Indskrift i en Støtte
Af norske Børinger. For at faae Bished
I Sagen, gif jeg først lidt til Paris,
For at benytte der Bibliotheket;
Men som jeg stod ved Porten St. Martin,
Dg tog i Lommerne, opdaged jeg,
Jeg havde glemt et vigtigt Manuscript
Bed Lübeck i et gammelt Kampegærde.
Det hented jeg da først. Nu kommer jeg
Fra Rom. Jeg har benyttet Vaticanet,
Dg vandrer lige til Konstantinopel.

Phosphorus.

Den Bei dog falder ikke just saa lige,
Hvis ei De gaaer tilføes.

Strauss.

Jeg tager aldrig
Tilføes, hvor jeg kan komme frem tilføds.

Marielisa bringer Maden med Børtten.

Buttermilch.

Herr Strauss! Kom, vær saa god og vær min Gæst!

Strauss.

Det havde jeg ifinde.

Buttermilch.

Før jeg bød Dem?

Vil De betale?

Strauss.

Nei, De skal betale.

Buttermilch.

Jeg skal?

Strauss.

Naturligviis! Af tvende Grunde.

Buttermilch.

Den første?

Strauss.

Jeg har ingen Penge selv.

Phosphorus.

Den er antagelig.

Buttermilch.

Den anden Grund?

Strauss.

Er den: det billigt er, at dovne Rige
Betale for den lærde Fattige.

Saaledes har jeg altid drevet det;

Thi hvor jeg kom, var Præsteboligen,

Var Herregaarden mit Gæstgiveri,

Og jeg fik stedsse der, hvad jeg behøved.

Buttermilch.

Men naar De stundom var for grov og studs,
Fik De vel ogsaa meer end De behøved?

Strauss.

Ja, stundom kasted man mig glubst paa Døren

Og gav mig Næsestøvre, Prygl. Det brod jeg

Mig intet om, det offred jeg Minerva!

Jeg har ei Tid at giøre Complimenter.

Og jeg modtager ei Belgierninger,

Dertil er jeg for stolt.

Buttermilch.

Hvad kalder De

Da det, at man tracterer Dem for intet?

Strauss.

Pligt! Skyldighed, imod en fielden Lærd,
Som sig opoffer for sin Bidskab.

Buttermilch

(sagte til Phosphorus).

Jeg kan dog lide ham. Han morer mig
E'gu næsten lig'saa godt, som Harlekin.

Phosphorus.

En jammerlig, elendig Glosebog,
Berøvet alt Genie og Phantaste.

Bærten.

Nu sætter Jer tilbords, I gode Herrer!

(Odet de sætte sig, bliver det mørkt i Bærelset, det lyner stærkt, et forferdeligt Tordenstrald høres.)

Buttermilch (taber sin Støe).

Ih Gud bebares! Hvad var det?

Strauss

(bliver rolig sidende).

Det lyner

Dg tordner. Hvad er det saa meer? Herr Bært!
Giv mig min Suppe, før den bliver kold.

Phosphorus (uroelig).

Et deiligt Veir! — Poetisk! — men jeg lider
Ei disse lumske Lyn. Thi de kan træffe,
Naar mindst man venter det.

Buttermilch.

Nu skaller Regnen

I Spande ned. Alting er overdrevent
Dg smagløst her i det fordomte Land.
Ifald man havde dog en Tordenleder
Paa Huset; men hvor træffer man vel her
Elig Industrie?

Marielisa.

Hvad er en Tordenleder?

Buttermilch.

Et Stykke Staal, som løber i en Spids,
Som peger altid hen i samme Retning,
Dg viser Ljnilden hvor den skal ramme.

Marielise.

Dem har vi nok af. See kun bare der!
En Række Tordenledere, som alle
Henpege kun paa Jer.

(Roverne ere imidlertid traadte sagte ind, have opstillet sig langs med Bæggen og sigte paa Selskabet med deres Bøsser.)

Buttermilch.

Nu hjælp os Gud!

(Han og de andre Gæster reise sig forfarbede.)

Masfaroni

(træder hen til Bordet).

Alting er smagløst her og overdrevet
I det fordømte Land. Ei sandt, min Herre?
Dog ikke alt; thi Roverne — dem vil
De finde meget artige, belevne.
Herr Bært, fyld Glasene!

(Bærten gjør saa. Masfaroni tager et Glas.)

Dg det skal være

De kiære Gæsters Skaal! Vi slæbe dem
Lidt op i Biergene, naar de har spiiist.
Motion paa Maden, — den er meget sund!
Men der befries de strax igien, saasnart
De skaffe de forlangte Løsepenge.

(Med tordnende Stemme.)

Selskabets Skaal!

Alle de Andre (sagte).

Vi takke!

Buttermilch.

Takke skyldigt!

(De klinte med ham. Massaroni giver Roberne et Vink, nogle af dem skyde deres Geværer af over Hovederne paa Glassterne. Phosphorus falder paa Gulvet; Buttermilch synker paa en Stol. Strauß staaer forstenet med opspilede Dine.)

Massaroni (leer).

I Herrer, reiser Jer! Det var løst Krudt.
Der bliver jo kun saluteert til Slaalen.

Credie Handling.

Egelunden paa Hsien.

Det har regnet.

Fernando. Masetto. Ribaldo.

De tvende Sidste hver med en Flaske i Haand. Fernando
har et Bæger.

Fernando.

Hvor det var morsomt i den mørke Grotte,
Imens det skylled ned paa Blomsterne
Derude. Stakkels Blomster! Men de have
Da ingen Nød, det var en Fest for dem.
Kom! Vil I bare see, hvor nu Naturen
Staaer frisk og grøn. Den været har til Gilde!
Den drukket har Borherres Skaal. Der er
Dog ingen større Nød, end lide Tørst.

Masetto.

Det har vi ofte følt, men du vel neppe.

Fernando.

Jo sommetider, naar jeg med min Fader
Gik lange Vandringer. Da først begreb jeg
Den østerlandste Tørst i Ørknerne,

Man taler om i deres Eventyr.

Men var det nu ei godt, at jeg tog Flasken
Med Biin herud? Og Tak, min Ven Ribaldo,
Fordi du hentede Vand ved Kilden! See,
Det smukke Bager fik jeg af min Moder
For tre Mar siden paa min Fødselsdag.
Da sad hun med mig under dette Træ.
Og derfor jeg betragter Vandringen
Til Egetræet her den tolvte Mai
Som Pilgrimsgang til hendes hellige Grav.

Masetto (sagte).

Betragt det som en Vandring til din egen!

Fernando.

Nu vil jeg drikke hendes Minde. Gist
Fra Himlen seer hun kiærlig til sin Søn,
Og vogter, som en Engel, ham hans Bei.
(Han tæber dem staaende Biin og Vand i Bageret og drikker.)
Drik med!

(Ribaldo drikker ogsaa Biin og Vand.)

Masetto.

Nei, maa jeg bede om bare Biin.

(Der kommer en Regnbue frem paa Himlen.)

Fernando

(klapper i Hænderne).

O kiære Brødre! Nei, det var da herligt!
Bed denne stærke Regn udspringe blot
Ei Blomsterne paa Jorden, men paa Himlen!

Ribaldo.

Det er et prægtigt Syn, — og jeg har tid
Forundret mig derover. Stig, Fernando!
Svorledes bliver dog Regnbuen til?

Fernando.

Gud satte den paa Himlen til et Tegn,
 At der skal ingen Syndflod komme tiere;
 Men den er meer! den er et Tegn, Ribaldo,
 At Gud i Nødens Tid staaer Livet bi.
 Det er en Vreport for Skaberens,
 En Naadesdør paa Himlen for den Skabte.

Masetto.

Fernando! seer du i det Grønne hist
 Tre, fire Jægere? Jeg kender dem,
 De vare mine Kammerater før,
 Nu er' de blevne stikkelige Folk,
 Som jeg. Skal vi gaae hen og hilse paa dem?
 Det vil fornøie dem at gratulere
 Dig paa din Fødselsdag.

(Han giver dem Tegn.)

Ribaldo

(griber Masetto i Brystet).

Du er en Tiger!

En lumsk Høne! Du forraader ham.

(Kaster sin Dolk til Fernando.)

Fernando, tag min Dolk! Forsvar dit Liv!
 Jeg er uskyldig og bag Lyset ført,
 Som du. Men jeg vil døe, hvis ikke jeg
 Kan leve som en ærlig Dreng herefter.

(Masetto og Ribaldo brydes og forlæbe Skuepladsen.)

Masetto (udenfor).

Hielp, hielp! Han qvæler mig.

Lodovico (udenfor).

Mord? Overfald?

Forræder, døe!

Fernando.

O Gud!

Lodovico kommer med tre **Rovere**.

Lodovico.

Vær du kun rolig!

Følg os til Høvdingen, til **Massaroni**.

Fernando.

O I har dræbt **Ribaldo**!

Lodovico.

Belfortient!

Du skal ei døe, ifald din Fader sender
Blot Løsepengene til rette Tid.

Fernando

(vriber sine Hænder).

Min stakkels Ven, min arme Kammerat!

Han meente mig det godt; han vared mig,

Dg maatte bøde med sit unge Liv.

(Kaster Dollen.)

Nu kan I føre mig hvorhen I vil.

Ihi hvor han bæres hen, der gaaer jeg med

Som Sørgesølge. — Regnbuen staaer klar.

Han er alt lukket ind ad Naadens Port,

Dg den vil ogsaa aabne sig for mig.

(De gaae.)

Fieldklost i Skoven.

Massaroni. **Torrighiani**.

Massaroni.

Hvor gaaer det Fangerne?

Torrighiani.

Den Gamle sover.

Massaroni.

De Andre to? Poeten? Antiquaren?

Torrigiani.

Dem gaaer det hoist forskielligt! Thi Poeten —
 Han gisper som en Muus, der sættes under
 Luftpumpe; han forlanger Hovedvand,
 Endskiøndt, jeg troer, han har alt Vand i Hov'det.
 Han er saa mat, som han var kommen af
 En Barselseng med en dødsødt Sommet,
 Og skælver, naar han seer en Dolk i Skeden.

Massaroni.

Og Antiquaren?

Torrigiani.

Kiender ingen Frygt

Og ingen Træthed.

Massaroni.

Nei, det maa man sige,

Den Karl kan gaae, skiøndt han har Kommen fuld.

Torrigiani.

Ja, han har Kommen fuld af ingenting.

Massaroni.

Vi maae dog eftersee Papirerne.

Maaskee han glemmer gode Banconoter.

Torrigiani.

Saa maae vi først slaae ham ihjel; thi hans

Papirer høre til hans Legeme,

Som Hjerte, Lever, Nyre, Tarm og Lunge;

Og dersom vi vil have fat paa dem,

Saa maae vi først anatomere ham.

Massaroni.

Den Rige skal betale for dem alle.

Kald ham herhid, hvis han har sovet ud.

Torrigiani.

Der er han!

Buttermilch kommer, gnider sine Dine og buffer dybt
for Massaroni.

Tiener!

Massaroni.

Tiener, Herr Patron!

Velkommen i det Grønne. I er Kiøbmand?

Buttermilch.

Med Gud og Gven — ja, min Herr — Captain!

Massaroni.

Det er jeg med.

Buttermilch.

De Kiøbmand? De en Kiøbmand?

Jeg troede, De var — Militair!

Massaroni.

Ja, rigtig!

Jeg er Fregat og KiøbmandsSkib tillige.

Vi sigte begge til den samme Skive.

Buttermilch.

Og den er?

Massaroni.

Penge.

Buttermilch.

Ja — paa den Maneer

Bli'er der nok mange Kiøbmænd her i Berden.

Massaroni.

Bed min Haandtering vinder Kirkestaten,

Det er især de Fremmede jeg præsser.

Paa denne Viis beriger jeg mig selv

Og Fædrelandet. Derfor skal I ogsaa

Betale mig sextusind Scudi for

Tert eget Liv, og firetusind for

De andre To. Saa kan I reise vid're.

Buttermilch.

De sætter megen Priis —

Massaroni.

Paa Eders Liv?

Det kommer af, jeg elsker Jer saa høit.

Buttermilch.

Der er ei andet for. Jeg skal betale —
For mig.

Massaroni.

Dg for Poeten.

Buttermilch.

Jeg har taget

Ham med, og lovt at holde ham imens
Med alting frit paa Reisen.

Massaroni.

Ganske rigtig!

At give ham at leve af, saalænge
Han er med Jer.

Buttermilch.

Ja, det er sandt, det har jeg.

Massaroni

Saa maae I ogsaa løse ham fra Døden;
Thi ellers bryder I Contracten, og
Han lever ikke meer paa Eders Regning.

Buttermilch.

Jeg vil betale for ham, — noget for ham.
Men, bedste Herr Captain! totusind Scudi
Er meer, end denne hele Karl er værd.
Tillad, jeg gaaer lidt paa Accord med Dem!
Femhundred Scudi.

Massaroni (forbittret).

Ei en Skilling mindre;
Gvis ikke, bløder han.

Buttermilch (forstræffet).

Ja, ja! Gud bedre!

Jeg ruinerer mig, — det faaer saa være;
Jeg vil ei være Skyld i Nogens Død.
Ifald han ei er død af Skrækken alt;
Thi er han det, indseer Captainen selv,
At disse Penge var unyttigt spilt.

Massaroni.

Paa ingen Maade! dersom han er død,
Jeg sørge skal for hans Begravelse;
Dg da den skeer med megen Pomp og Pragt,
Saa koster den omtrent — totusind Scudi.

Buttermilch.

Belan! Jeg skal betale, — skal betale —
For ham; — men Antiquaren — Antiquaren
Mig kommer intet ved. Det er en Dre,
En utaknemlig Knægt. Jeg vædder, han
Ei talled mig engang, ifald jeg ogsaa
Betalte for hans Liv.

Massaroni.

Der kommer han,
Nu vil vi høre strax hans egne Tanker.

Straufs kommer.

Nu dreie de alt Geden hist paa Sped.
Men bare de ei brænde den. Forstaaer
Den Røver, I har sat dertil, sin Gierning?
Gvis ikke skal jeg gjerne drhypppe Stegen,
Thi jeg har lært at lave selv min Mad.

Massaroni.

Vær I kun rolig! Stegen bliver ei brændt.
Men er I ogsaa vis derpaa, at I
Bli'er en af Giesterne?

Straufs.

I vil dog ei
Forlange, man skal rende sig en Bei
Med tørre Munde?

Massaroni.

Troer I, jeg har slæbt
Ser hid, for at tractere Jer?

Straufs.

Hvorfor
I gjorde det, det maae I vide bedst.
Jeg intet har, som friste kan til Nov.
I fald jeg endelig skal undersøges,
Belan!

(Kommer sine Kommer og lægger Sagerne omkring.)

See her er mine Manuscripter.

Men I vil gloe derpaa, som Koen paa
Beirmollen. Intet I forstaaer deraf.
See denne Pakke — det er Angelsaxisk,
Dg her er Celtisk. Her er Gammel-Islandsk
Dg her er Sanskrit, hvis I heller ønsker
Lidt Østerlandsk maastee, til en Forandring?

Massaroni.

Hvad skal jeg med det Snavs?

Straufs.

Det bliver Snavs først
I Eders Mund.

(Putter det i Kommerne igien.)

Massaroni

(griber efter sin Doff).

Tag dig iagt, din Prakter!

Hvis ei du skaffer Penge, maa du døe!

Straufs.

Døe maae vi alle. Sin lidt før, og hin
Lidt senere, det er den hele Forstiel.

Troer I at skræmme mig med Døden? Jeg

Har lært af Skandinaviens gamle Gelt,

Af Sydøes Kannibalen og af Tyrken,

At døe med Latter og at døe med Mod.

Dg jeg er mere kiel, end alle de;

Thi jeg troer ei paa Paradis, paa Balhal;

Mig vinker ikke Ddin med sit Flest,

Dg ei Gudsengelen med sin Basun.

Men jeg er Stoiker — det er mig nok.

Massaroni (affødes).

Det er en lystig Regle, han er kiel.

Dog nei! det er ei menneskeligt Mod —

Kun lærd Uffindighed. Det er jo heller

Ei noget rigtigt christent Menneske; —

Det er en Tydster!

Phosphorus kommer.

Al! den Opium

Den hialp. Jeg havde glemt de Draaber, som

Jeg bærer hos mig i en lille Flaske.

Buttermilch.

Har De nu atter taget Opium?

Phosphorus.

Fortyndet, paa et Stykke Raffinade.

Buttermilch.

Al, Verden bliver altfor raffineert.
 Hvad siger De dertil, min Herr Captain?
 Skal jeg betale Dem totusind Scudi
 For et affindigt Menneſke, ſom dræber
 Sig ſelv med Gift?

Maſſaroni.

Iſald han døer, velan!
 Saa ſkal han blive hæderlig begravet,
 Som vi har aftalt.

Buttermilch.

Spise ſig en Muus!
 Aldeles uden Venſkabsharmonie,
 Aldeles uden Selſkab og Commerts,
 Sang og Muſik! Tal! er det chriſteligt?

Strauſs.

Nei det er tyrkiſt! Men det Gne tykkes
 Mig ligesaa fornuſtigt ſom det Andet.

Phoſphorus (galant).

Tillad mig, Herr Captain! at gjøre Deres
 Bekiendtkſkab. — Na, Herr Buttermilch, vil De
 Gi præſentere mig for Herr Captainen?

Maſſaroni.

Behøves ei! Jeg kiender Herren alt.

Phoſphorus.

Saa veed De, at en Digter, — jeg er Digter —
 Har ſtor Reſpekt for Røvere. Vi kan
 Aldeles ei undvære dem i vore
 Romaner, Sørgespil og Operetter.
 Den ſtore Schiller ſkrev ſom Yngling alt
 Et Stykke kaldet Røverne, ſom tidt

Begeistret har Studenter og Skolarer
 Til — af disvær — mislykkede Forsøg,
 At bringe denne primitive Tilstand
 Tilbage til det borgerlige Liv.

Thi man maa sige hvad man vil, saa er

Dog Røverlivet det naturligste;

Hvad selv det ædle Røvdyr lærer os.

Dg vi behøve blot at gaae i Lovens

Dg Tigræns Skole, — for at væmmes ved

Den ælle Skolemester-Sædelære.

Dog — det forstaaer sig — Røveren kan ogsaa

Forbinde Fromhed, Poesie og Gratie

Med sin Haandtering. Dg det lærte vi,

Da Calderons Undægtighed for Korsen,

Blev os tilgiengelig. Jeg vædder, Herr

Captain! De ligner hin Eusebio!

At aldrig noget Kors De seer paa Beien,

Som De tilbeder ei og knæler for.

Massaroni.

Nei, det er sandt! Det gjør jeg heller aldrig —

Naar jeg har Tid.

Phosphorus.

Ja seer man, seer man vel?

Saa er vi her jo i det bedste Selstab.

Torrigiani kommer.

Captain! vi er i Fare. Gist i Dalen

En Flok bevæbnede Soldater nærme

Sig Bierget.

Massaroni.

Kalder Hyrden! Han maa vise

Smuthullerne til Flugt. Dg dersom Skaren

Gjør Flugten vanskelig, og dersom vi

For Hurtighedens Skyld maa give Slip
Paa Byttet, — nu, saa skyder disse Fanger
Ihjel paa Stedet!

(Phosphorus falder om, Buttermilch paa Knæ, Strauss bliver
naaende med sine Dine og gior Grimasser.)

Torrigiani.

Nolig! End behøves

Det ei.

Massaroni.

Jeg giver heller ikke gierne
Slip paa titusind Scudi. Hurtig, hurtig!
En Lap Papir! Hvo har en Lap Papir?

Strauss.

Den? (Tager i Lommen.) Den har jeg.

Massaroni

(til Buttermilch).

J strax maae skrive, Herre!

Til Eders Banquier — til hvem J vil —
Den Nærmeste — at han imorgen sender
Titusind Scudi; ellers mister J
Dg Eders Følge Livet.

(Til en Kever:)

Spids en Pind!

Ryft Vand af Træets Blade! Bland det med
Lidt Krudt! saa har vi Blæk.

Strauss (stolt).

Behøves ei!

Siem J Jert Krudthorn. — Der har J et Blækhorn!

(Tager alting frem.)

Dg der en Pen. Troer J, jeg reiser uden
De høist nødvendige Fornødenheder?

Massaroni

(til Buttermilch).

Saa skynd Jer! Skriv hvad jeg har sagt!

Buttermilch.

Hvad skal

Jeg skrive paa? Her er jo ingen Pult.

Strauss

(taaner ham sin Nys).

Kom I kun hid! Jeg tiener Jer til Pult,
I være kan Jer egen Skriversæsel.

Buttermilch.

Der kan De see, min Herr Captain! Det er
Min Tak, fordi jeg redder Livet ham.

Massaroni

(til Torrigiani).

Er ellers intet Nyt?

Torrigiani.

Jo, man har taget

I Østeriet Barten fangen.

Massaroni.

Lad

Dem hænge ham! det har den Skurk fortient.

Torrigiani.

Men man har taget med Marielisa,
Og hun, den Stakkell, maa gaae samme Vej.

Massaroni (forbavret).

Hvordan? Marielisa?

Torrigiani.

Ja! Hun sidder

I Fængsel, ikke langt herfra, ved Bierget.

Men det saaer være, som det er, det var
Umulighed at redde hendes Liv.

Det vrimler overalt med Folk paa Beien,

Og alle længes efter, Massaroni,

At fange dig og faae dig hængt med hende.
 En Priis er sat af flere tusind Scudi,
 For Den som bringer dig.

Massaroni.

Det er det samme.

Marielisa du skal ikke hænges;
 Og skal det skee — saa vil jeg hænges med.

Torrigiani.

Hvordan?

Massaroni.

Jeg klæder mig som lurvet Betler,
 Og taer endnu en Dragt paa Ryggen med.
 Jeg sniger mig igiennem hele Flokken
 Til hendes Buur.

Torrigiani.

En flig —

Massaroni.

Dumdriftighed

Formoder Ingen, derfor gaaer jeg fri.
 Hvo vil gaae med?

Masetto kommer.

Jeg! — Og vi bringe dig

Fernando.

Massaroni (vildt).

Ligemeget hvad I bringe!

Og dybt i Helvede fordømt jeg bander
 Den hele Jord med alt hvad den kan bringe,
 Hvis hun ei bringes. Men jeg bringer hende,
 Om end Retfærdighedens Dyr, Stude,
 Besatte Beien. Som en Slange bugter
 Jeg mig forbi, og bruger List, saalænge

Den bruges kan, men kan ei Lyst forslaae;
 Saa reiser jeg som Drage mig fra Støvet
 Og spruder Ild, — og da Gud naade Jer!

(De gaar.)

Fængsel.

Marielisa. Laura, hendes Søster, med en Guitar.

Laura.

Min stakkels Søster! sidder du i Fængsel?
 Og skal du alt imorgen miste Livet?
 Al hvor jeg er bedrøvet. Arme Pige!
 Man gav mig Lov til at besøge dig,
 Endskiøndt du strængt bevogtes af en Flok
 Bevåbnede. Og jeg fik Lov, at tage
 Guitarren med. Saa kan vi synge lidt
 Til Afsted, hvis du ei har Lyst at tale.

Marielisa

(Sidder henskunken i en stummel Bedøvelse).

Nu har jeg Lyst til Sang. — Er Galgen reist?

Laura.

Den staaer paa Marken, hvor jeg gik forbi.
 Al Søster, Søster! hvorfor valgte du
 Dog ei en ærlig Bondednøs, som jeg,
 Til Kierest? Masaroni har forført dig
 Til alle dine Laster. Og nu er han
 I Sikkerhed, og lader dig i Stilken.

Marielisa.

Det gjør han kun, hvis han er nødt dertil.

Laura.

Umuligt var det ham at redde dig;

Thi Bagten vaager udenfor dit Fængsel
Den hele Nat, og Muren er saa thk.

Marielisa (naaer op).

Dg dog — dog føler jeg mig ikke saa
Urolig nu, da han er frelst, som sidst,
Da taabelig jeg havde mig forlovet
Med den blødhjertede Filippo, da
Jeg troede Masaroni hængt.

Laura.

Du elsker

Sam høit.

Marielisa.

Kom ikke med den søde Snak!

Han tidt har pryglet mig og truet mig
Med Døden; — var vi sammen, stændtes vi
Den meeste Tid. Dog slog han ikke haardt;
Jeg vidste nok, han tog ei Livet af mig.
Han er en Gælt, en dristig Eventyrer,
Dg kiælen kunde han vel ogsaa være.
Dg — kort og godt — jeg agtede hele Verden
Ei for en Guld, naar han var rovet mig.

Laura.

Hvad skal vi synge?

Marielisa.

Husser du den Bise,
Jeg sang med dig, da førstegang jeg blev
Bekjendt med Masaroni?

Laura.

Den er smuk.

Marielisa.

Ja lad os synge den, og modigt glemme

Bekymringen. Den smukkeste Bekymring
Er dog Forelskelsens og Kiærlighedens.

(De syngte, Laura spiller Guitaren.)

Jeg føler dig, mit Hierte!

Uroligt bange slaae.

Draf i din skjulte Braa

Den Elstes Blikke?

Af tie, mit Hierte! tie!

En lystig Sang stem i!

Sværmerste Melodie

Forraad mig ikke!

Marielisa (morf).

Den smager ikke meer. Den vandler mig!

Der er for meget Sukker i.

(Faldet i Tanter og siger forvovset:)

Skal jeg

Imorgen virkelig da miste Livet?

Er Haabet slukt?

Laura (sukker).

Desværre!

Marielisa

(med Kraft igjen).

Først med Livet!

Mit Hierte svæver mellem Frygt og Haab.

Stem i, stem i, den lille Sang om Haabet!

(De syngte.)

Haabet smiler — Haabet frister,

Siger: Stol paa mig kun trygt.

Af — men „Haabets Boble brister!“

Siger atter mig min Frygt.

Marielisa.

Det er det just. Den smukke Sæbeboble,

Den er saa skior, saa tynd — og bare Skum.

(Grublende.)

Han kan ei bryde giennem denne Muur,

De italienske Rovere.

Han kan ei med sin tappre Flok sig snige
 Forbi Soldaterne paa Landeveien;
 Han kan ei bryde giennem Bagten her.
 Fortviølelse! fh, fh, hvor du er sort.
 Saa skal jeg drikke da den bedste Skaal
 Naar Morgenhanen galer? Søster, Søster! —
 Ha mindes du den Bise, som Barbone
 Selv digted, satte selv i Melodi,
 Da sidste Nat han gios i Fængselskældren?

Laura.

Den er saa fæl.

Marielisa.

Den passer just paa mig.

Der kommer intet ud af, at jeg dækker
 Mig Galgeblæcken med en Rosenkiede.
 Ja — var det Blod. — Men intet Blod skal flyde.
 Jeg sveier bleg og stiv for Vind og Ravn.
 Nei, nei! En Bise til Fortviølelsen;
 Thi, Søster! Søster! det er min Gudinde.

(De synge.)

Lystige Jordens Glæder
 Aldrig mig meer I møde.
 Flygter du fra den Døde,
 Du falske Livets Tant?
 Skræk, som mit Sind betager,
 Farver du bleg mig Rinden?
 Af! som en Drom, som Binden
 Min korte Lykke svandt.

Redning mig Ingen bringer,
 Verden mig Nyggen vender.
 Død, med de kolde Hænder,
 Ha greb du alt mig fat?
 Sol! naar igien du rødmer
 Indigt fra Biergetinden —
 Af som en Drom, som Binden,
 Har Haabet mig forladt.

Ratten mit Hierte ryfter,
 Skrak er i Morgenlue,
 Thi jeg ved den skal stue
 Mit Ligg, din aabne Grav!
 Liv, som saa kort mig daared,
 Hurtig var din Forsvinden.
 Ak, som en Drom — som Binden,
 Var al den Fryd du gav.

Laura.

Ths, ths! Hvad pusler i Kaminen der?

Marielisa (glad).

Kaminen? Pusler Noget i Kaminen?

Laura.

Der stiger ned en kulsfort Skorsteensfeier.

Marielisa.

Ha, han vil feie Eoden af mit Hierte.

Laura.

Ak hellige Jomfru! Det er Dævlen selv,
 Skinbarlig. See, der staaer han sort, med Horn,
 At hente dig.

Marielisa

(klapper i Hænderne).

Ja ja! Han henter mig.

Victoria!

Massaroni, der er fremtraadt i Dævleffikelse af Kaminen,
 tager Masken af og siger leende:

Du kiender mig?

Marielisa

(omfavner ham).

Naar du

Af mig vil ukiendt være, maa du ei
 Maskere dig som Fanden, Massaroni,
 Thi det er jo at komme som dig selv.

Massaroni

(tyøser hende).

Du stakkels Tos! Hvorledes har du det?

Marielisa.

Du er min Doctor, bringer Medicin,
Lidt Etykende for Giertet. Men hvorledes
Vil du dog redde mig? Jeg har ei lært,
Som du, at krybe giennem Skorsteenspiber.

Massaroni.

Det skal du heller ikke. Du skal gaae
Her ganske mageligt igiennem Døren.

Marielisa.

Men Bagten!

Massaroni.

Dumme Bønder, som er bange
For Fanden, strækkes let. Og derfor tog jeg
Den Larve paa, som sidste Carneval
Jeg havde havt ifinde midt i Rom
At more mig lidt i; — hvis ikke du
Og flere Feige havde hindret det.
Min Dreng, den smaa Masetto, en forslagen
Og prægtig Gavthv, sidder udenfor,
Som gammel Kiærling, mellem Bønderne.
Han fylder dem med søle Eventyr,
Fortæller dem: Du har forskrevet dig
Til Satan, at han henter dig inat.
Du altsaa seer, at jeg har ladt mig melde.

Marielisa.

Ha, det var dristigt.

Massaroni.

Har du mærket andet
End Dristighed af mig?

Marielisa.

Saa hæng de dig fat,
Saa hæng de dig med.

Masfaroni (seer).

Saa vier Bødlen
Os mere kraftigt sammen, end en Præst.

Marielisa

(kysser ham).

Jeg mærker dog, du holder noget af mig.

Masfaroni.

Ja jeg er skinsyg, veed du. Troer du, jeg
Tillader Markens Ravn og Engens Krager
At kysse disse Læber, og at mættes
Af dette smukke Legem? Troer du, jeg
Tillader frække Spurv at bygge Neder
Af disse lange Haar, og Kindens Roser,
At vige for en kunstig Binterkuld
Paa Kletterstedet? — Dersom du skal myrdes,
Saa myrder jeg dig selv; dertil behøver
Jeg ingen Bøddel. Men vær altid tro!
Saa har det ingen Nød. See her er Nøglen!
Den stjal Masetto til dit Fuglebuur

(Gutter op.)

Jeg har alt aabnet her den første Dør,
Dg dvæle kan vi nu i lille Forhal,
Dg høre hvad der tales udenfor.
Saa bryder jeg med dig af Fængselsmuren.
Antonio, min Helgen! staa mig bi!
Saa skal jeg give dig igien en Gave;
Den ene Godhed er den anden værd.

(De gaar.)

Udenfor Fængselet.

Bonder bevæbnede med Stænger og Stofke. **Masetto**,
som gammel Kierling imellem dem.

Masetto.

Tvivilen er ei meer behov;
Benner! Sagen staaer sin Prove.
Glubende, ret som en Love,
Satan lister sig paa Nov.
Brølende han kommer brat,
Naar han Helvedhungren søler;
Men ei altid just han brøler,
Tidt han sniger sig som Kat.
Snart i dette Fangehuus
Bil sig Helvedkatten vise,
Sluger op Marielise,
Stakkels Pige, som en Muus.
Kommer! Gaaer fra denne Dør!
Sætter Eder ved min Side,
Saa skal alle faae at vide,
Hvad ei nogen vidste før.

(Han tager en Skammel som stod ved Fængseldøren og flytter midt ud paa Pladsen, sætter sig derpaa og Bonderne forsamle sig omkring ham.)

En Bonde.

Saa fortæl da, gamle Moer!

Masetto.

Det er ikke lange siden, —
Ikke ret jeg husker Tiden,
Men jeg troer, det var ifior,
At hun sig til ham forstrev.
Ei jeg veed hvor hun fik Mødet!
Af sin egen Krop hun Blodet
Tog til dette Cyndebrev.

Bonden.

Saae I det?

Masetto.

Jeg har jo sagt,
Jeg var Nabomo'er til hende.
Godt jeg kunde Fanden kiende,
Thi han kom i egen Dragt,
Som en Morjan, som en Tyr,
Fulgt af Legtemandens Lue;
Som en Sanrei, sæl at skue,
Med et græsseligt Postyr
Midt i Panden.

Bonden.

Mon man veed,
Hvi hun sig forskrev til Fanden?

Masetto.

Hun var plaget af den Unden —
Af hvad er det nu han heed? —
Af Cupido stakkels No!
Massaroni til at elske
Tvinge maatte den Rebelste,
Hvis ei Slutten skulde døe.

Bonden.

Men imorgenaften kan
Han jo død alt hende hente.

Masetto.

Troer I Fanden da kan vente?
Nei, det er en hidsig Mand.
Han paa Bodlen er jalour,
Han ei miste vil den Ere,
Hendes Morder selv at være,
Derfor selv han kommer nu.

En ung Bonde kommer.

Mine Venner! lader ei
 Jer af denne Dreng forføre!
 Paa hans Løgn I ikke høre!
 Bider korteligt, at jeg
 Skælmen selv i Busken saae,
 Som en Dævel sig forklæde,
 Saae ham op i Træet træde,
 Saae ham i Skorstenen staae;
 Hvor han smutted ind, som sagt,
 Til den indelukkede Fange.
 Derfor modigt! Ikke bange!
 Gribes Knipten! Giver Ngt!
 Satan hist — det er en Skurk,
 Det har aldrig været Fanden;
 Og den gamle Mo'er, den anden,
 Kiærling her — det er en Purk!

(Han river Dovedtoiet af Masetto.)

En Bonde.

Tro du mig, du skal saae Dæng!

En Anden.

Altsaa Løgn var din Fortælling?

En Tredie.

Altsaa, du er ingen Kiælling?

Masetto

(paa Knæ med foldede Hænder.)

Tag tilstakke med en Dreng!

Massaroni, som har aftastet Dævelsærven, træder ud med to ladte Pistoler i hver Haand, fulgt af Maria-lisa og Laura. Den sidste løber sin Vej.

Massaroni

(til den unge Bonde.)

Det var Net, min unge Ven!

Du forjager Dvertroen;

Men aflaster ikke Broen
 For den Mand, som staaer igien.
 Fanden seer du vel ei meer,
 Han forsvandt, den gamle Herre;
 Men en Diavel — meget værre —
 Du i Massaroni seer.
 Dog skal ingen Bonde døe;
 Jeg vil ikke stiele, rove;
 Kun min Troskab staaer sin Prove,
 Thi jeg redder denne No.
 Frister daarligt ei mit Mod!
 Saa skal ei Pistolen knalde,
 Ingen Landsmand her skal falde,
 Jeg udgyder Ingens Blod.

En Bonde.

Lad ham gaae!

Massaroni

Tryk Diet til,

Bonde! Skiul dig i din Hytte!
 Erligt skal jeg dig beskytte.
 Agt ei mine Skuespil!
 Dog jeg veed, du har mig kjær;
 Dog jeg veed, du intet heller
 Gier, end dine Born fortæller
 Om den Gelt, som er dig nær.
 See! det skionne Rømerland
 Ligger nat i Præstedvale;
 Hvad kan Eghdommen forhale?
 Hvad vel Kræfter skaffe kan?
 Kun den raske Kæmpeslof
 I Campagnen, Fondis Bierge,
 Der forstrækker disse Dværge
 Uden Mod, med Penge nok;
 Som fra Nordens tykke Dunst

Over Alperne nedkommer,
 For at soles i vor Sommer,
 For at varmes af vor Kunst.

Bønderne.

Massaroni leve!

Massaroni.

Godt!

Gaaer med Fred! Og lad mig vandre
 Driftig, hurtig til de Andre
 Paa mit steile Klippeslot.

En Bonde.

Til kun til din Helteleir!
 Nu vi kiende dig fra Grunden.

Massaroni

(sagte til Marielisa).

Bønder maa man slaae med Munden.
 See, det var en Bondeseir!

(De gaae hver til sit.)

Fjerde Handling.

Røverne i Skoven.

Massaroni ligger til venstre Side og sover i Græsset med Hovedet støttet til Roden af et Træ. Ved Siden af ham sidder Straufs overende og skriver, med Papiret paa sit Knæ. I Midten er et Feldtbord og nogle Feldtstole. Fernando tegner Marielisa, som sidder for ham; endeel Røvere staae opmærksomme omkring Bordet og tilkiendegive deres glade Forundring over Tegninger som de vise hinanden. Ligeover for Massaroni sidder Buttermilch, med Ryggen støttet op til et Træ.

Buttermilch

(Vaagner op og taler sagte med sig selv).

Det er dog underligt! Nu er jeg fangen,
 Nu er jeg iblandt Røvere, — jeg skal
 Betale thvetusind Daler for
 Mit Liv imorgen tidlig, eller dæ; —
 Og dog — dog er det allerførstegang
 At jeg kan sige, jeg har havt det godt
 Fra den Tid, jeg kom over Alperne;
 Og førstegang at jeg har havt det svakt.
 Og den forcerede Motion paa Væset,
 Var Marsag i, at Geden smagte mig
 Saa lækker, som den bedste Dyrerhy

I Kjøbenhavn; — skændt den var elendigt stegt. —
 Jeg mister thyetusind Daler, det
 Er sandt; men jeg kan taale dette Tab!
 Jeg kan indbilde mig, der er forliist
 Et Skib med Ladning fra Vestindien.
 Det kan endnu ei ruinere mig.
 Jeg frelste dog mit Liv, det var dog godt.
 Captainen har mig lovet, at jeg faaer
 En Seddel med hans egen Underskrift;
 Og jeg behøver blot at vise den,
 Saa fanger mig ei nogen Røver meer.
 Men det skal heller ikke gøres nødigt!
 Jeg reiser lige hjem igien tilsoes,
 Og vender ei til Rom tilbage. Det er
 En Lykke, som jeg sætter megen Priis paa.
 Thi hvad skal jeg i Rom? At see dem smøre
 Det Lærred over med lidt Oliefarve?
 At see Steenhuggerne, der nu forgudes
 Saa hoit, som man i gamle Dage tilbad
 De Afgudsbilleder, de meisle frem?
 At gaae i Kirke kun som paa Concert,
 Ei for at høre Præster, men Castrater?
 Nei mangetal! Nei mangetal for mig!
 Poeten bliver jeg da ogsaa af med.
 Det er den største Binding, at jeg slipper
 Det Kors. (Gaber.) Paa den Maneer, naar alting kommer
 Til Alt, har jeg jo næsten vundet meer,
 End tabt ved denne Hændelse.

(Sover ind igien.)

Phosphorus kommer med et Papir i Haanden, fulgt
 af en Røver.

Nu skal jeg,

Med Selskabets Tilladelse, dem læse
 Sonnetten for, som jeg har digtet.

Lodovico.

Stille!

Phosphorus.

Sublim! En Dde! kaldet: „Noverlivet“;
 Svori jeg hæver dets Fortræslighed
 Til Ekherne.

Lodovico.

Hold Mund!

Phosphorus.

Svorfor, min Herre?

Forsmaaer vel Helten Skjaldens Priis?

Marielisa.

Vi vil

Ei prises af en Skjald, som falder om
 Paa Timen, naar han seer en ladt Pistol.

Phosphorus.

Lad mig dog forelæse Dem Sonnetten.
 Jeg maa nødvendig forelæse den,
 Thi ellers blier jeg syg.

Marielisa.

Uf Ergrelse?

Phosphorus.

Nei! men min Aand, opshldt af store Tanker,
 Maa ytre sig; min Musa tage maa
 Sit Blad fra Munden, ellers quæles hun.

Flere Novere.

Lad hende quæles! Vi vil ikke høre.

Phosphorus.

Jeg beder Dem ved alt hvad helligt er,
 At skænke mig Dpmærksomhed. Naar jeg

Et Digt har skrevet, maa det forelæses.
Det ligger eengang i Poetnaturen.

Torrighiani.

Væk ei Captainen! Gaa! forstyr ei her
Den unge Maler.

Marielisa.

Gaa din Bei, Poet!

Røverne.

Gaa med dit Bers! vi vil ei høre det.

Phosphorus

(affides grædefærdig).

Det er den største Grusomhed, som de
Endnu har øvet. — Skændige Barbarer!

(Han gaaer.)

Lodovico.

Pas paa ham, at han ikke løber bort.

(Røveren nisser og gaaer.)

Massaroni (vaagner).

Hvad er det for en Barm?

Lodovico.

Det er Poeten,

Som gjør sig desperat, fordi vi ei
Vil høre paa hans Bers.

Massaroni

(seer paa Straufs).

Hvad gjør I der?

Straufs (rolig).

Studerer! Skriver reent!

Massaroni.

Der staaer jo noget

Med røde Bogstaver.

Strauss.

Ja, Riimbogstaver

I Gammel-Islandsk.

Massaroni

(Leger med sin Doff).

Denne Pen, den skriver

Bestandig ogsaa med det røde Blæk.

Det er dog underligt med denne Blodrust

Af Mennesker; den gaaer ei rigtigt af.

Svorledes bærer Eders Folk sig ad,

At holde Jern og Staal bestandig blankt?

Strauss (rolig).

Vi bruge Trippelse.

Massaroni.

Gvad — Trippelse?

Strauss.

Ja, det er Muursteen knuset ganske fin,

Med Edikke.

Massaroni.

Det skal jeg huske mig.

(Bestandig ondskabsfuldt legende med Doffen.)

Ha hvor den ligger godt i Haanden! Ha

Den skionne Kniv! den stikker aldrig feil;

Og Mangen alt har jeg gjort bleg med den.

(Han gjør en Bevægelse, som om han vilde støde Strauss op i Underlivet.)

Strauss

(bestandig rolig).

I støde da fra neden opad? Hvi

Fra oven ikke ned?

Massaroni.

Det er ei sikkert;

Der kunde Stødet svigte, kunde Kniven

Tilsideglide. Men fra nedén op,
Der slaaer det aldrig feil, thi der maa Epidfen
Nødvendig trænge sig heelt op i Hiertet.

(Manouvrerer igien.)

Strauss.

Ja ja! — hvert Haandværk har sit eget Haandgreb.

(Staaer op.)

Masfaroni (sagte).

Jeg fik dog Knægten til at reise sig.

(Stirrer nidfiar paa Fernando, som tegner Marielisa.)

Men hvad er det dog for en Høitid der?

De staae jo saa andægtigt om den Dreng,

Som om han var en Helgen.

Masetto

(nærmer sig fortrolig Masfaroni).

Ja — han tegner.

Masfaroni.

Den Knægt! han stirrer paa Marielisa
Og hun paa ham, som om de vilde slugé
Sinanden.

(Gaaer hen til Bordet.)

Med Forlov, hvad gaaer her for sig?

Torrigiani.

Han tegner hende. Han har ridset os
Af allesammen.

Masetto (nædviié).

Ogsaa dig, Captain!

(Biser ham et Blad Papir.)

Der ligger du og sover under Træet,
Og vender Næsen martialsk i Beiret.

Masfaroni

(giver ham et dygtigt Ørøgen).

Hvem driller du, din Gvalp? Troer du, at alt
Jeg er din Kammerat, fordi jeg gjorde

Den Være dig, inat at tage dig
Fra Bierget med, paa mine Eventyr?

(Masetto trækker sig tilbage og smiger sig ud.)

Torrigiani

(viser Massaroni et Billede).

See her er jeg!

Lodovico (ligesaa).

Dg her er jeg!

Massaroni (fatter sig).

Det ligner.

Marielisa (med flere Blade).

Dg her er Antiquaren og Poeten!

Dg her den gamle Tyksak! Her er jeg!

Det ligner herligt. Ikke, Massaroni?

Massaroni.

Sa, du er stærkt indtaget af hans Kunst.

En Røver.

Men nei, Fernando! mit er ikke ligt,

En andengang maa du det gjøre bedre!

Fernando.

Det skal jeg nok.

Marielisa

(bestandig betragtende sit Billede),

Åh, hvor det er fortræffligt!

Massaroni (morf).

Du er en Tegner, mærker jeg, Fernando!

Fernando.

Ja, Herr Captain! Det er min Kunst; dertil

Min Fader har opdraget mig.

Massaroni.

Du troer

Maastee, at drive det til noget Stort?

Fernando.

Nei! Jeg veed det nok, jeg staaer paa Bredden
Af Afgrunden; imorgen alt, maaskee,
Sig hvirvle disse lette Tegneblade,
Som vissent Lov, omkring min egen Grav.

Massaroni.

Saa fremt din Fader sender tusind Scudi
Imorgen med mit Bud for Solens Dpgang,
Saa slipper du.

Fernando.

Det kan han ei, Captain!

Massaroni.

En saa udmærket Mand og af saa stor
Fortieneste? Han finder sagtens Benner,
Som hielpe ham.

Fernando.

Maaskee. Jeg vil ei heller
Fortvivle, jeg vil stole paa Guds Forsyn;
Han ei forlader mig — hvordan det gaaer.

Massaroni.

Jeg maa beundre dig! Du sidder her
Saa rolig, tegner Billeder, der ligne,
Uagtet Faren truer dig saa stærkt.
Dog — det er sandt! — Du er et Barn! Et Barn
Beed ikke ret endnu hvad Faren er.

Fernando.

Hvis jeg skal døe, da er det meer end tidsnok,
Naar selve Døden kommer. Angsten dræber
Os mangegange, men kun Døden eengang.
Hvad gier man bedre vel end glemme den?
Desuden elsker jeg min skionne Kunst,
Ja, næst min Fader, meer end alt paa Jorden.

(Græder.)

Sam seer jeg aldrig meer maaskee; min Kunst
 Har fulgt mig som en Ben til Gravens Bred;
 Der har den ærligt søgt at trøste mig,
 Og fik mig til at glemme Diebliffet.

(Alle Roverne og Marielisa ere rorte.)

Massaroni (sagte affides).

Den Dreng gjør alle mine Mænd til Dvinder.
 Marielisa selv, der næsten er
 Den bedste Selt i hele Flokken, har
 Han ogsaa rørt. Jeg troer, hun er forelsket.
 Ha, faldte Dvinde! Vi, forovne Dreng!
 Jeg maa bestkæftige dem, hvis ikke smelter
 I denne Is mig Isen reent til Vand.

(Svigt:)

Op, alle Mand! Her er ei godt at dvæle.
 Snart kommer Eftermiddagsolen med
 Sin lumre Straale. Vi vil slaae vor Leir
 Lidt meer til Høire hist ved Klippevæggen.
 Der er det atter svalt.

(Vord og Stole tages bort, og alle Roverne reise sig.)

Straufs

(Der har siddet og skrevet, staaer op og siger fornemt bifaldende):

Ja, det er bedre.

(Gaaer hen og rustet i Buttermilch.)

Herr Riibmand! Vaagn!

Buttermilch (vaagner).

Al, Gud forlade Dem!
 Jeg drømte just — en Drøm — en deilig Drøm.

Straufs.

Gvad var det for en deilig Drøm De drømte?
 Fortæl os den! De var i Paradis?

Buttermilch.

Ja, just i Paradis? Vil sige da,
 I Nojstock. — Det var Vinter; Sneen fæg

Derude stærkt; Iistappen hang paa Taget
Dg Spurven hopped hen i Slædesporet.

Straufs.

Det bli'er jo en Idyl af Heinrich Boss.
Den burde været sat i Hexameter.

Buttermilch.

Men Ilden brændte varmt i muntre Bindovn,
Dg Pigen satte Risengrøden ind
Med Gaafestegen og de varme Vaffer
Paa Julebordet. — Nu er alt forsvundet!

Straufs.

Ei alting! Grøden vel og Gaafestegen;
Men varme Vaffer kan De faae endnu,
Hvis ei De skynder Dem.

Buttermilch.

Hvor skal vi hen?

Straufs.

Dg veed De ei, at Fienden er i Leiren?

Buttermilch

(seer paa sin Omgivning).

Ja, det er vist!

Straufs.

Nei, ikke Roverne,

Dem har De broderligt jo sluttet Fred med;
Men Solen kommer; vi skal hen i Skyggen.

Buttermilch (springer glad op).

Hvad? Skal vi hen i Skyggen? Nu, det lader
Togange jeg mig ikke sige, Kiære!

Ja, seer man vel, der kommer den, den Strif!

Som gjør Folk tossede, gjør Hunde gale.

Straufs.

Jeg frygter ikke for at blive tøsset;
Men hvis De frygter for at blive gal,
Saa skynd Dem noget.

Buttermilch.

De behøver ei
At frygte for at blive, hvad De er.

(De gaar.)

Phosphorus kommer med den ham bevogtende Røver.

Røveren.

Afsted! Nu skal vi hen bag Klippen der.

Phosphorus.

Min unge, smukke, haabefulde Ven!
Tillad mig — lad mig læse Dem Sonnetten,
Til Røverlivets Priis og Glorie.

Røveren (barst).

Nei!

Phosphorus.

Dg hvorfor?

Røveren.

For det er noget Sludder.

Phosphorus (vrider sine hænder).

Min kjære Ven! jeg har en Louisd'or —
Min hele Eiendom — her i min Halsklud.

(Tager den ud og viser ham den.)

Den stænkes Dem, ifald De ret opmærksom
Vil høre min Sonnet!

Røveren.

Giv mig den Guldmønt.

Phosphorus (giver ham den).

Her er den!

Røveren.

Godt! Og nu afsted! Sonnetten
 Vil jeg dog ikke høre.

Phosphorus (fortovlet).

Nei, det er
 Umenneskeligt! Gvilken udtænkt Marter!

(De gaar.)

Masetto kommer.

Det Orsign, Massaroni, det skal komme
 Dig dyrt at staae. Det brænder paa min Kind
 Som Helvedlue. Jeg den kiser ei,
 Før i dit Blod. Jeg stod dig trolig bi;
 Jeg narrede den gamle Skolemester
 Og lokked hid Fernando. Mig alene
 Du takke kan for ham. Jeg fulgte dig
 I Døden, for at redde dig din Kiærest,
 Endskjøndt du ogsaa dengang beed mig af; —
 Og nu behandler du mig som en Hund?
 Og foser mig tilside, naar jeg kommer
 Og taler ganske venligt, ydmygt med dig? —
 Men er jeg Hund, saa duer jeg til Jagt!
 Jeg er dog ingen Kiøter, nei, en Støver;
 Jeg har opstøvet dig; jeg skynder mig
 Til Jægerne — og jeg forraader dig.
 Jeg bringer hele Skaren til dit Smuthul,
 Den griber dig — og saa — saa leer Masetto
 Saa høit, at Haaret sig skal reise paa
 Dit stolte Hoved, og du skal forbande
 Det Dieblif, da du mishandlede mig.

(Gaar.)

Rectorens Huus.

Treumann ene, med en Seddel i Haand.

O, jeg er i den dødeligste Dval!
 Jeg læser, og jeg læser denne Seddel
 Hvert Dieblil, og troer ei eget Die.
 Gud hielpe mig, det er kun altfor sandt.

(Læser:)

„Bær rolig for min Skiæbne, kiære Fader!
 Jeg mig befinder vel. De tappre Folk,
 Hos hvem jeg lever, la'er mig intet mangle.
 Men send for Himlens Skuld et tusind Scudi
 Imorgen tidlig inden Solens Dpgang,
 Thi ellers myrder man din Ferdinand.“

Min Ferdinand! Du kunde lig'saa gierne
 Som Vand fra Graven komme, mig at melde
 Det alt fuldbragte Mord! Thi jeg har intet,
 Slet intet; kun den Sial som elsker dig,
 Og som med dig bedrovet er til Døden.
 Til Paven skrive? Al, det er forsilde;
 Ei Massaroni tøver over Tiden.
 Og her i denne By er ingen, ingen,
 Som kunde hielpe mig. Ikkun den rige
 Miranda; — men han er jo i Rom.
 Desuden er hans Sierrighed saa stor,
 At han, uagtet alt hvad jeg har gjort
 For ham, vist intet offrede for mig.

Rudolf kommer.

Min gode Herre! Al, det gamle Ordsprog
 Har Ret: Er Nøden størst, er Hielpen nærmest!
 Miranda — De nævnte ham —

Treumann.

Nu? Han?

Rudolf.

Er kommen hiem i dette Dieblif
Fra Rom; han vil besøge Dem og takke
For al den Godhed, De har viist hans Søn
I Seminariet.

Treumann.

Beed han min Nød?

Rudolf.

Elet intet veed han.

Treumann.

Ik — der svandt mit Gaab!

Rudolf.

Nor kun hans Gierte med Beltalenhed!
Han kan og han bør hielpe Dem.

Treumann.

Ik, Rudolf!

Beltalenheden her maa reent forstumme.
Ulykken, Nøden staaer med Luestrif
I Mørket; der behøves kun et Gierte,
For grandt at læse den.

Rudolf.

Der kommer han!

Mirandola kommer. Han omfavner Treumann meget
kærligt.

Min ædle Ven, lad mig omfavne Dem!

Og tag en Faders Tak, Betsignelse —

Som skylder Dem saameget. See, min Søn —

Han var forført, — man veed, hvordan det gaaer

Med Born, som troe at have rige Fædre;

Han havde intet lært — han var forfalden —

De fik ham fra Letsindigheden, fik

Hans Dovenstab fordrevet. Han blev vænt

Til Flid — blev ordenlig, han lærte noget;
 Jeg er Dem evig — inderlig forbunden,
 Min hyperlige Ven! Uegennyttig
 Som brav! — Jeg veed, det hjælper ingenting,
 Ifald jeg vilde plump paanøde Dem
 Foræringer, som ei De trænger til;
 Thi skøndt ei nogen sær Diogenes,
 Kan De foragte dog hver Alexander,
 Naar De kun sidder i det skønne Solstkin
 Af deres egne Dyder. Midlertid —
 Jeg veed, De hyder smukke Blomster. Her —

(Han vinker en Diener, som sætter en Blomsterpotte paa Bordet
 og gaaer igien.)

Medbringer jeg en sielden Ghazint,
 Ankommen med en Skipper nys fra Holland,
 Som jeg dog haaber, De vil ei forsmaa!

Treumann.

Min Herre —

Mirandola.

Jeg skal hilse Dem fra Paven!

Det glæder ham, at De vil ogsaa lære
 Campagnens Røvere lidt Skik og Sæder.
 Ifald det bare lykkes! siger han.
 Han var særdeles naadig. Han har taget
 Min Søn til Secretair i Propaganden.
 Og — da jeg har havt vigtige Affairer
 For ham — har han mig skænket denne Ring,
 Som sikkert er femtusind Scudi værd.

(Viser ham den.)

Hvad synes Dem om den?

Treumann

(tager den i Haanden).

Særdeles godt!

En Slange med Demanter — Evigheden —
 Og dog en kraftig Talisman for Tiden.

Mirandola

(tager den tilbage og sætter den paa sin Finger igjen).

Ja, det er godt ei slikt et Stykke,
 Thi man kan aldrig vide, hvortil det
 Kan bruges; man kan komme let i Træng;
 Især en Kiøbmand, som er altid udsat
 For store Tab.

Treumann.

De kiender intet Tab,
 De har kun vundet, hørte jeg bestandig.

Mirandola.

Hidtil har Himlen hiulpet. Ja Gud give
 Det maa fremdeles gaae saaledes fort,
 Saa slaaer man sig igiennem som man kan;
 Man bruger meget. Det er ingen Sag
 For Dem, min vise Ven! som Philosoph;
 De sætter ingen Priis paa tusind Ting,
 Som vi og vore Lige vænnes til
 Saalænge til det bli'er Fornødenheder.

Treumann.

Vel sandt! Vel sandt! jeg bruger ikke meget
 Af denne Verdens Herlighed; men der
 Er Noget dog, som ei man kan undvære.

Mirandola (bange).

Med Deres Orden og Oeconomie —

Treumann.

Jeg altid satte Tøring efter Nøring,
 Og jeg er ei i nogen Skillings Sield.

Mirandola (vædet).

Ha, det var herligt! Ja — De er et Monster
 For hele Eggen.

Treumann.

Men dog har jeg lidt
Et Tab, som knuser og som dræber mig,
Hvis ikke Venstreb kommer mig til Hielp.

Mirandola.

Et sympathetisk Tab — for Affectionen?
Svortil behøves om Deeltagelse?
Ik tal, min Ven! mit Hierte bløder alt.
Den lille Ferdinand er dog ei syg?

Treumann.

Nei, han er frisk og sund. Dog maa ham rækkes
Et Lægemiddel inden Morgen gryer,
Hvis ikke døer han.

Mirandola.

Pludselig forkislet?
Tal, Ven! Jeg eier selv et Apothek —
Guusapothek — alt staaer til Tieneste.

Treumann.

Jeg har jo sagt Dem: han er frisk og karst,
Men dog bestædt nu i den største Nød.
De tilstaaer, at jeg redded Deres Søn —
Mirandola — ha, vil De redde min?

Mirandola.

Jeg redde Deres Søn? Han er dog ei
Forsført — forsalden — utaknemlig — doven?
Skal jeg formane ham?

Treumann.

Ik nei, han er
En Engel, fast for god denne Jord.

Mirandola.

Forklar Dem!

Treumann.

Ha! — jeg frygter for et Ufflag,
 Og vil forhale Slaget, som mig dræber
 Med ham. Thi — kort og godt — min Søn er ranet
 Af Roverne. Den frække Massaroni
 Tilbagekom. Jeg skal betale ham
 Et tusind Scudi, ellers døer Fernando
 Imorgen tidlig.

Mirandola (forstræffet).

Det er aldrig muligt!

Treumann.

Gud hielp mig, det er kun altfor vist.

Mirandola

(staaer Hænderne sammen).

Oh Gud bevare mig! Hvad har De dog
 Indviklet her Dem i? De har forbitret
 En Magt, som ikke De kan overvælde, —
 Og hele Terracina staaer i Fare.
 Ei Dem alene træffer denne Hævn,
 De bringer alle Bøhns Borgere
 Til Bettelstaven. Jeg maa hjem at redde
 Med største Hast den Smule, som jeg har.

(Gaaer.)

Treumann

(forvivlet og forvirret).

Ha, jeg vil stiaele fra ham! Jeg vil stiaele.
 Mirandola! Jeg stiaele vil din Ring,
 Og bringe Roveren. Min Søn maa reddes!
 Saa gaaer jeg hen og giver selv mig an,
 Og la'er mig smedde til Galleierne. — —

(Han kaster sig forvivlet paa en Stol, derpaa staaer han op og
 siger smeltet:)

Nei, nei, min Ferdinand! det kan jeg ikke,
 Det kan jeg ikke! Og du vilde døe

En værre Død: min Skiædsel dræbte dig.
 Saa far da vel, min gode, kiære Dreng! —
 Jeg kan ei redde dig; jeg doer med dig.

(Efter en Pause med mere Kraft:)

Glendige! opoffrer du dit Barn,
 I feige Raadvildhed, med Haand i Skidet?
 Gif du ei ud til Røveren i Skoven,
 Dengang blot Menneſkelighed dig kaldte?
 Er Faderkiærligheden mindre stærk? —
 Nei! Ud til Tigren, til den Blodige!
 Og virker Ordet ei, saa skal mit Blod
 I Græsſet flyde, hvor mit Barns er flydt.

(Gaaer.)

En Bondehytte nær ved Bierget.

Richter, i Uniform, bevæbnet.

Jeg er i den beſynderligſte Stilling;
 Og ſkiøndt med Fuldmagt og Tilladelse
 Fra Paven og Toscana, Hovding for
 En Flok, der brænder af Begiærlighed,
 At faae den lumpne Maſſaroni fangen;
 Staaer jeg dog her, ſom for en fiendlig Stad,
 Den Bomberne kan lægge let i Aſke,
 Men hvor min Slægt og mine Venner boe. —
 Jeg troede mindſt, da jeg hos gamle Treumann,
 For Spøg Skuld, ikke vilde ſtrax betroe ham
 Mit Hverv, (for ſiden ham at overaſte,
 Naar jeg med Magten havde virket, hvad,
 Blot med det Gode bli'er Umulighed
 For ham) — jeg troede mindſt: hans egen Søn
 Mig ſkulde vorden her en Anſtødsſteen.
 Hvad hielper det, at jeg omringer Bierget
 Og gaaer paa Klapjagt efter Morderen,
 Naar førſt den Niding, for at hævne ſig,
 Har dræbt, min gamle Ven! dit elſkte Barn?

Jeg staaer — uagtet Driftighed og Kraft —
 Af Venskab og af Medhynk lænkebunden.

En Underofficeer bringer Masetto.

Underofficeren.

Herr Oberst! vi har gjort en herlig Fangst.
 En Kover hist fra Bierget kommer selv.
 At vise Veien os til Masaroni.
 Frivillig har han budet Hænderne
 Til vore Strikler; og han byder Hiertet
 Til vore Kugler, ved det første Skridt,
 Som kunde gjøre ham mistænkelig.

Richter.

Du? Du os bringe vil til Masaroni?

Masetto.

Ja, Herr Captain! Thi jeg er lid af hans
 Utroskab og hans Nederdrægtighed.

Richter.

Og kan vi troe dig?

Masetto.

De maae vide bedst,
 Hvad De tør troe, og hvad De ei tør troe;
 Men det er vist, ifald jeg ikke bringer
 Dem op til ham, saa finder De ham aldrig.

Richter.

Der er et Barn hos ham: Fernando Treumann,
 Troer du, at jeg kan redde Drengen?

Masetto.

Ja.

Thi han skal myrdes først imorgen tidlig,
 Hvis ei hans Fader sender Lospenge.
 Men jeg skal bringe Dem til Masaroni,
 Før Dagen grher.

En Soldat kommer.

Herr Oberst! tag Dem vare!

Den Knægt er en Forræder; det var ham,
Som stjal Fernando bort fra Faderen.

Richter.

Du stjal ham selv?

Masetto.

Nu ja — jeg stjal ham selv,

Dg nu — nu bringer jeg ham selv igien.

Soldaten.

Han flere Dage var i Treumanns Huus,
Dg det var denne lumste Røverdreng,
Som lønnet den uendelige Godhed
Med Dndskab og med Utafnemlighed.

Richter.

Dg du forlanger nu, vi skulde troe
Istand dig til en dydig Handling? Du,
Som nys begik saa lumst et Riddingsværk?

Masetto.

Hvem siger, I skal troe en dydig Handling?
Dg hvo har sagt Jer, Handlingen er dydig?
Jeg handler ei af Dyden — men af Hævn.

Richter.

Af Hævn?

Masetto

(Rasende forbittret).

Ja! han har slaaet mig paa Dret.

Det er min Tak for al min Trostak til ham.

Nu er jeg ikke rolig, før jeg seer

Hans Hierteblod. (Græder.) Nei, nei, ved St. Antonio!

Den Hund maa bløde, dersom jeg skal leve.

Richter

(forsædet og forundret affbøe).

Italiener! — Forsyn! sender du
 Mig Ariadnes Traad i Labyrinthen?
 Hvad har jeg andet, om den ogsaa brister?

(Høit:)

Belan, jeg hævner dig!

Masetto.

Taf, Herr Captain!

J har alt bundet mig; jeg gaaer foran,
 Hold mig en Dølf, et ladt Gevær i Ryggen,
 Og Skyd mig ned, saasnart J mærker Uraad.

Richter.

Det gjør jeg.

Masetto.

Godt! Og jeg vil gjerne døe,
 Naar bare jeg faaer Masaroni med.

(Med vild Haansatter:)

Ha, ha! Det bliver Loier. Aldrig har
 Jeg nydt en større Glæde. Jeg skal liste
 Mig til ham, som en Ben; — og naar han tænker:
 Den dumme Dreng kan jeg behandle som
 En Støverhund; — saa springer Hunden op,
 Forbittret, kiæk, — og bider dig i Struben!

(De gaar.)

Femte Handling.

Morgendæmring i Skoven.

Rogle Rovere ligge og sove i Baggrunden, andre holde Vagt over **Buttermilch**, **Phosphorus** og **Strauss**, som ere bundne sammen ved Armene.

Buttermilch.

Jeg er aldeles sikker paa, at Berlen
Er bleven honoreret, at endnu
I denne Morgenstund man bringer Penge.
Hvi binder man da os som Slagtekvæg?

Torrigiani.

Det saa er Skik og Brug. Frygt ei! Om Budet
En Smule dvæler over Tiden, vil
Dog Massaroni vente lidt. Han holder
Af Penge.

Phosphorus (græder).

Pengene kan han jo faae
Alligevel, naar Budet kommer med dem,
Dg naar vi alt er dræbte.

Strauss (vred).

Nei, den Tuden
Jeg holder ikke ud. Bær rolig! eller
Jeg rusler Jer. (Han rykker i Louget.)

De italienske Rovere.

Phosphorus.

Au, au!

Buttermilch.

Lad være, Strauss?

Naar ham I ruster, rustes ogsaa jeg.
I skulde dog ei reent forglemme, Strauss!
At jeg er Eders Redningsmand.

Strauss.

Det er I

Aldeles ikke. Bild Jer aldrig det ind!
Captainen spaser med Jer; han forlanger
Titusind Scudi for Jer et eget Liv;
Nu har han skrevet mig og Phosphorus
Hver for tusind, og vurderer Jer
Kun for sertusind; da den hele Sum
Sam tykkes alt for høi, for sig en Karl.
Men Phosphorus og jeg er Betlere.

Phosphorus.

Hvad? Betlere?

Strauss.

Ja, ja! Den smukke Kiøle,
I der har paa, har Buttermilch betalt.
Ei sandt?

Buttermilch.

Jo, ganske vist. I Mailand gav jeg
Fem Scudi selv for Alen af det Løi,
Han har i Kiøle. Og det havde faaet
At være, hvad det var, ifald han havde
Den ladet sye paa christelig Maneer,
Som andre Mennesker nu bruge det;
Men see kun! Den er syet paa Albrecht Dürer'st.
Jo, jo! den Karl han kom mig dyrt at staae.

Strauss.

Nu altsaa, vi er' begge Betlere;
 Os havde man ei ranet, hvis den Thktert,
 Den Riobmand ikke havde været med.
 Han Skyld er kun i vor Ueilighed,
 Og dog han vil, at man skal takke ham?
 Nei, vil I takkes og fortjene Tak,
 Betal da for den stakkels Rectorson,
 Som sidder alt halvdød ved Helgengrotten
 Derhenne. Thi han kan dog ei betale;
 Captainen er forbittret paa hans Fader,
 Og det tilsidst gaaer ud kun over ham.

Buttermilch.

I vil dog ei, at jeg forløse skal
 Svært Menneste, som bliver fanget her?
 Jeg næsten er en ruineret Mand,
 Og skynder mig, jo før jo heller, hiem
 At redde Slumpen af min Fattigdom.

Phosphorus.

Skal vi til Rom igien?

Buttermilch.

Vil I til Rom

Igien, saa gaaf som Pilegrim tilfods,
 Og tig Jer frem, og asbed Eders Skynder!

Torrigiani (teer).

Et deiligt Kloverblad!

Strauss.

Ja! Tria juncta

In uno. Stundom fødes Tvillinger,
 Som tæt er vorne sammen fast i Ryggen,
 Af hoist forskiellig Character, Natur;
 Den Ene lystig og den Anden tvær,

Den Ene klogtig og den Anden dum;
 De maae paa eengang spise, drikke, sove,
 Og Blodet circularer giennem dem;
 Dog slaaes de tidt og lives. — Saa gior vi,
 Som sammenvorne Trillinger!

(Rytter i Snoren.)

Phosphorus.

Au!

Buttermilch.

Au!

Strauss (seer Stadesiro).

See hvilken Sympathie! Ha, ha, ha, ha!

Massaroni kommer.

Skær Strikken løs for Fangerne!

Phosphorus.

Af Himmel!

Skal vi nu miste Livet?

Massaroni.

J er frie.

Et Par Noverer komme med Pengeposer.

Massaroni.

See her er Pengene! Jeg har alt talt dem.
 Gaaer nu med Gud, I Herrer! Og jeg haaber,
 At I os rose vil, hvorhen I komme.
 I havde det saa godt som Een af os.

Buttermilch (peger paa Strikken).

Paa Bindingsværket nær.

Massaroni.

Det er en Orden,

Som jeg la'er stundom mine Fanger bære.

(Der bringes Biin i Bageren.)

Tillad mig nu at drikke Jeres Skaal! —

En Ghrde viser Jer den sikke Bei
Til næste By.

Buttermilch (tager et Bager).

Saa takker jeg da aller-

Erbedigst Herr Captain! for min Person.

Dg kan jeg vise Dem en Urtighed,
Igien en Tieneste — saa kom til Rostock!

Massaroni (veer).

Rostock! Ja, hvad er det? Dg hvor er det?

Buttermilch.

J reiser over Bierg og Dal, saa langt
Som J kan komme, til det salte Hav,
Der staaer J stille først, og der er Rostock.

Massaroni.

Godt, godt! Nu kan jeg aldrig jo gaae feil.

Buttermilch.

Der boer jeg, og der boer min meste Slægt.
Min Fætter er Borgmester, og min Broder
Er Chef for Politiet, og min Svoger
Har bygget os et deiligt, nyt Arresthuus.
Det vilde glæde dem at vise Jer
Den Gæstfrihed igien, som jeg har nydt.

(Butter og gaaer.)

Massaroni.

Nu Herr Poet! Hvad har J end at sige?

Phosphorus (glad).

At sige? Saa tillader De mig dog

At sige noget?

Massaroni.

Ja, hvorfor ei det?

Jeg taaler noget for titusind Scudi.

Phosphorus. in un pini tolli
 Fortræfflige, høist liberale Mand!
 Med Noes vil jeg kun Eder overdyng.
 Tillad mig da til Slutning, ædle Høver!
 At forelæse Dem Sonnetten.

Massaroni.

Nu,

Det er kun fiorten Linier; dem kan
 Man døie vel for de totusind Scudi.

Phosphorus.

Jeg kan den udenad.

Massaroni.

Desbedre! Tal!

Phosphorus.

Den første Stand paa Jord er Høverstanden.
 Mon at bevise sligt jeg strengt behøver?
 Alt Barnet fra sin Moder Melken røver,
 Dg Adam Eblet tog, forført af Fanden.

Kain sin Broder Abel slog for Panden.
 Med Diets Glavind Pigen Giertet klover
 Paa Beileren, og tidt ham grunt bedrover;
 I Kiærlighed Een røver fra den Anden.

Soldaten plyndrer, det er Krigerstikken;
 En Lommethy er altid Politiken,
 Ja selv man siger, at Poeter stiale.

Men helst dog vil jeg med Banditen hæle.
 Han røver aabenlyst, skiondt han sig stuler,
 Dg gjør af Giertet ingen Høverfuler.

(Baffer.)

Massaroni.

Nu, den var ei saa gal!

(Vinker ad een af de Røvere, som staae med Pengene, tager nogle Scudi ud og giver ham.)

Kom hid! See der,

Der har I lidt til Rejsepenge, for
Det smukke Vers til vor Berømmelse.

Phosphorus.

Hil, hil det Land, der har en sliq Mæcen,
Der understøtter Kunst og Videnskab.

Farvel! Jeg gaaer med Hjertet fuldt af Tak.

(Gaaer.)

Massaroni (til Straufs).

Nu, Antiquar! Hvad siger I til Uffted?

Straufs

(Gaaer hen imod ham, stirrer paa ham, bevæger Laberne, som han vilde tale, men tier af Irritation, vender ham Ryggen og gaaer hurtig bort.)

Massaroni.

Den Bortgang var den brillanteste. — —
Men nu til det Alvorlige! — See, Solen
Alt farver Biergetoppene, dog kommer
Endnu ei Løsepenge for Fernando.

Torrigiani.

Hans Fader er en stakkels fattig Mand,
Kan ei betale for ham.

Massaroni.

Ja, det gjør
Mig ondt for ham, thi saa maa Sønnen døe.

Torrigiani.

Hør, Massaroni! jeg er ingen Kiærling;
Men ogsaa Mand kan stundom vorde blode;
Lad Naade gaae for Net, slip Drengen løs!

Det er en elskelig, velsignet Gut,
 Og han har vundet alle Hierter her,
 Undtagen dit.

Massaroni.

Saa har han ogsaa vundet
 Marielisas?

Torrighiani.

Himmel! kan et Barn
 Dig giøre nidkiær?

Massaroni.

Barn? Han er ei Barn,
 En listig Knos, og fast en Yngling alt.

Torrighiani.

Lad Naade gaae for Net!

Massaroni.

Det kan jeg ikke;

Derved vor hele Belstand gik til Grunde.

Vi fange Menneſker, for at man strax

Betale Summen skal for deres Liv;

Bestemt og vis maa denne Handel være.

Betalerne bevæges kun af Skræl,

Og mærker man først, at vi røres smt,

Saa kan vi tage Løn af egne Taarer,

Og af de Andres Spot og Latter siden.

Torrighiani.

Du har ei fanget dette Barn for andet,

End for at hævne dig paa Faderen.

Du veed, det er en fattig Mand.

Massaroni.

En Skryder!

Høist moderat er Summen, som jeg fordrer:

Et tusind Scudi. Er han virkelig

Saa elsket, har han gjort den Nytte, som
 Han troer, er det jo let at skaffe dem.

Torrighiani.

Jeg beder dig —

Massaroni.

Ti! Jeg har altfor længe

Taalt din Modsigelse. Er jeg endnu

En Hovding her, som lydes eller ei?

Svis du dit eget Liv har kiært, saa ti!

Spirr mig ikke!

Torrighiani (sagte, bedrovet).

Der er ingen Redning!

Rogle Røvere bringe Fernando, men ikke bunden.
 Han er dødbleg. Alle Røverne samle sig stille om-
 kring ham. Han græder.

Massaroni.

Græd ei, Fernando! Nu dit Fangenskab

Sig nærmer snart sin Ende. Kom! og hold os

En Præken — over Døden!

Fernando.

Over min Død!

Massaroni.

Kom! Det er Søndagmorgen, og vi pleie

Paa den at holde vor Gudstieneste

Saa godt, vi kan.

Fernando (fatter sig).

Velan da! Jeg skal tale.

Massaroni.

Nedsætter Eder om ham i en Kreds!

(De sætte sig omkring ham foran paa Skuepladsen, og han staaer
 midt imellem dem; de høre alle med stor Opmarksomhed
 Rogle ved Andagt.)

Fernando.

Du stiger, skionne Sol! fra Bierg og Hav,
 Og kalder Naturen varm tillive,
 Men snart du skinner paa Fernandos Grav,
 Sam skal du intet meer af Kraften give.
 Kort var hans Vandring paa den skionne Jord,
 Hvor lifligt gaae med Solvhaar mange Gubber;
 Men aarligt blegner jo saamangt et Noer,
 Hver Vaar af Træet falde mange Knupper.
 Alt skal ei trives! Jeg var sigt et Skud,
 Som ei til Modenhed det maatte bringe;
 Men Siælen troster sig, den gaaer til Gud,
 Det faldne Blad forvandler sig til Binge.
 Døe skal vi Alle! Livet er kun kort;
 Om ogsaa silde først Gravklokken tiner.
 O Menneſte! naar du engang maa bort,
 Hvad var dit længste Liv? blot nogle Timer.
 Men naar du da ved Dødens Afgrund staaer,
 Og naar sin Lee han mod dit Hoved retter —
 For silde reiser sig dit Hovedhaar,
 Hvis fuldt du Hiertet seer af sorte Pletter.
 Som Hævns Engle vil de fæle Skrig
 Forfærde din Samvittighed, bebyrdet;
 Af Graven reise sig Uſkyldiges Liig,
 Og kræve Hævn paa Den, som dem har myrdet.
 Dog — dræber du den stakkels Ferdinand, —
 Jeg lover, han skal ingen Hævner blive;
 Thi Christus lærte mig: „Paa Gravens Rand
 Du skal din Fiende broderligt tilgive.“
 O kiære Fader! i din bitre Nød
 Lad ei fortvivlet dine Taarer rinde!
 Din Son har overſtaaet snart sin Død,
 Og i dit Hierte lever jo hans Minde.

(Han kaster sig paa Knæ med foldede Hænder og nedboier sit Hoved.)

Massaroni

(Springer op og siger):

Kom nu, Fernando! Følg mig hen bag Klippen.

(Alle Røverne folde deres Hænder mod Massaroni, for at bede ham om Raade for Fernando, uden at denne skal mærke det. Massaroni truer dem forbitret.)

Fernando kom! Det er den høie Tid!

Fernando

(paa Knæ i Dødsangsten).

O, for den hellige Antonios Skyld,
Spar, spar mit Liv!

Massaroni

(Slipper ham og siger studsende til Torrigiani):

Hvem nævnte han?

Torrigiani.

Antonio.

(Sagte.)

Det hialp!

Fernando

(med Hænderne mod Himlen):

O red mig, hellige Antonio!

Massaroni.

Min Helgen raaber du til Hielp i Nøden?

Antonio skal redde dig fra Døden? —

Antonio, — som stod idag mig bi?

Jeg skylder ham en Gave —

(Efter et Ophold:)

Du er fri!

Røverne (glade).

Victoria!

Fernando

(Springer op og vil kyøse hans Haand).

Tak, ædle Mand! som sparte

Ufkyldigt Blod.

Massaroni

(drager sin Haand told tilbage og vender ham Ryggen).

Antonio dig bevarte;
Tak ham!

Røverne.

Victoria! Engst dig længer ei!

Torrigiani.

Jeg skal ledsage dig ad sikre Veie.

En Anden.

Lad mig en Dvift dig sætte paa din Sue.
(Sætter ham Lov i Suen.)

Torrigiani.

Lad mig endnu engang dit Mashyn skue!

En Tredie.
Tak, for du tegned mig.

En Fjerde.

Dig skeer din Net,
Endskjøndt dit Billed af mig ligner Net.

Torrigiani.

Du stakkels Dreng! din Nød er overstaaet;
Tag dette Brød! Du har ei Frokost faaet.

Alle.

Victoria, Fernando!

Massaroni (vred).

Det er nok!

Torrigiani.

Vi følge dig et Stykke.

Massaroni

(seer foragteligt paa dem og gaaer ud).

Feige Flok!

Fernando

(holder sine Hænder).

O gode Gud, jeg takker dig!
 I største Nød sig Bladet vendte,
 Et Ord — et Navn — har reddet mig,
 En Helgen du til Frelse sendte.
 Da Stormen Skibet sonderflog
 Og da sig aabned Afgrundsranden,
 Min Arm omkring en Bielle tog,
 Og den har skyllet mig til Stranden.
 Min Fader og min bedste Ven!
 Nu skal du ikke længer græde.
 Du seer dit Barn, din Søn igien,
 Din Sorg forvandler sig til Glæde.

(Han vil gaae.)

Treumann styrter ind.

Min Søn, min Ferdinand, her er din Fader!

Fernando (omfavner ham).

O Fader! — Din Fernando har Gud reddet.
 Din er han atter.

Massaroni kommer tilbage og siger til Fernando,
 pegende paa Treumann:

Men Han er ei Din!

(Til Treumann:)

Er du den gamle Skolemester — du —
 Som skilte mig ved mine Kammerater?
 Som med din dumme, latterlige Snak,
 Udsplitte vilde mig min hele Bande?

Treumann.

Jeg kom og taled Dydens Ord til dem,
 Det virkede. Gud være lovet, Ven!
 Jeg seer, det virker ogsaa nu paa dig.

Massaroni.

Du feiler! Min Skytshelgen redded Drengen,
 Men St. Antonio redder ikke dig.
 Jeg vilde kisle Hævnen i dit Blod;
 Om ei i dit, dog i dit eget Barns;
 Min Helgen fandt: den Hævn var utilstrækkelig,
 Og sendte mig dig selv, du gamle Synder.

Richter træder ind med en Flok Bevæbnede. Der
 stybes, Massaroni falder, de øvrige Røvere flygte.

Richter (til sine Føll).

Forsølger dem og lader ingen slippe!

(De ile efter dem; et Par Soldater blive tilbage.)

Treuemann.

Hvad seer jeg? Richter? Du? Almägtige Gud!
 Du redder mig fra denne Morders Bøld?

Richter.

Nu, gode Treuemann, havde jeg dog Ret?

Ei Skurker lære Mores med det Gode! —

Men stille! hvad vil denne Pige her?

Fortvivlet, vild? Ha, var hun ei saa smuk,

Jeg ligned hende ved en Nattens Fugl,

Som Larmen havde skræmmet frem for Lyset

Fra Klippens Klost.

Underofficeren.

Det er den Drabtes Brud.

Marielisa gaaer rolig frem paa Skuepladsen og standser
 ved Massaronis Liig.

Hvis han er død, saa er det mig det samme;

Det er mig ligegyldigt, thi nu er

Den hele Verden mig høist ligegyldig.

Jeg haaber dog, at han har faaet Skuddet

Strax ind i Hjertet? — Jo — det lader til det.

Saa er han død i Hast og uden Qual.

Jeg gjerne gaaer i Fængsel med de Andre,
 Men jeg vil ikke see min Søster meer,
 Og hun maa ikke bringe mig Guitarren.
 Og een Ting maae I love mig; hvis ikke,
 Da dræber jeg mig selv med denne Dolk:
 Benaades vil jeg ikke, vil ei leve!
 I intet Tugthuus lader jeg mig spærre,
 Vil ikke spinde, — bort med Trællegierning!
 I Galgen kan I hænge mig; saa kommer
 Nok Massaroni, næste Nat, i Stormen,
 Og henter mig.

(Hun drager sin Dolk.)

Tal! Lover I, at ei

I vil benaade mig?

Richter.

Jeg lover dig,

At dig skal stee din Ret.

Marielisa.

Nu, det var godt!

Saa blier jeg hængt. Thi jeg har taget Deel
 I alle hans Forbrydelser, og jeg
 Er ei et Haarsbred bedre, jeg, end han.
 See, hvor han stirrer stivt! Men troer I, jeg
 Er bange for at kysse ham til Afsted?

(Hun kysser ham.)

Og nu jeg kommer med min sidste Bøn:

Tillader mig at tage denne Fiær,

Den røde, lette Fiærbufl af hans Hat —

Den klædte ham saa godt — at stille den

I min.

(Hun stikker Fiæren i sin Hat, sætter den paa igjen og reiser sig.)

Ei sandt, den klæder ogsaa mig?

Og nu afsted! Let, som en blodig Fiær,

Dg uden Frygt, til min Bestemmelse!
 Thi den undgaaer dog ingen Dødelig.
 (Hun gaaer som Fange, fulgt af Bevaenede.)

Treumann.

Min Søn!

Ferdinand.

Min Fader!

(De omsavne hinanden.)

Jeg lykkelige!

Richter.

Jeg frelst har Eders Liv, og Egnen her
 Jeg stilte ved en farlig Krokodil,
 Som laa i Mosen — slugte Mennesker!

Treumann.

Jeg i Forundring falde maa.
 Beshynderlige Røverstale!
 Hvorledes kan en Rose staae
 Midt i en Sump, hvor Tidsler qvæle?
 Den Pige mangler ikke Kraft,
 Nei, tvertimod! og hun har Ynde;
 Men Gierte Den har aldrig havt,
 Som sætter Stoltthed i at synde. —
 Dg Han — ham mangled ikke Mod;
 Dog ussel var hans Helteprøve;
 Et Menneſte, som drikker Blod,
 Er, — netop derfor — ingen Løve.

Richter.

Ja, Ven! hvad kunde Jorden havt
 For Kæmper paa sin skionne Klode,
 Hvis den til Ondt anvendte Kraft
 Steds havde virket for det Gode.

Verzeichnis
des
Oberleuten.
des
Regiments
der
Grenadiere
zu
Potsdam
am
1. October
1760.

Et Syngespil.

Jørgen Grenaa, gammel Advocat.
Alfred, hans Broder søn.
Froken Camilla Blumau.
Philippa, hendes Veninde.
Justitsraad Blumau.
Eline, hans Datter.
En Gartner.
Morten Preen, Bjørnetrækker.
Jeremias, hans Broder.
Justitsraadens Tiener.
Advocatens Tiener.
En Onkel.
En Møster.
Chor af Blumaus Familie og Greenaas Klienter.

Scenen er i Kjøbenhavn.

Eline

Den her er det er for det er at være brunt
 —————

Camilla er alle dage med dem som hun er
 —————

Eline

Den her er det er for det er at være brunt
 —————

Forste Handling.

Kongens Hauge, ved Enden af Kavaleergangen.

Herfules-Lysthuset i Baggrunden.

Camilla. Philippa. Eline.

Alle Tre.

Mildt i Haugens grønne Gange,
 Under Lindetræets Blade,
 Os indbyder kisle Sæde,
 Skyggefulde Blomstervraa.
 Dulde Flora! vore Sange
 Df're vi dig alle glade;
 Du, som stænkte denne Glæde,
 Du vil ei vor Tak forsmaae.

Eline.

Sangen tager sig virkelig godt ud i det Grønne.
 Der er dog Ingen, som hører os?

Philippa (sagte).

Det er just det, hun ønsker. (Høit.) Nei, det er
 Fordelen af at gaae her saa tidlig.

Eline.

Jeg troer næsten, De er folkesty, Frosken Philippa. Men hvad fattes dig, Camilla? Mig synes, du hænger med Hovedet. Du er bleg, Barn!

Philippa.

Camilla er ikke bleg; men hun har den fine Teint; Roserne paa hendes Kinder ere ogsaa fine.

Eline.

Ja see det er Fordelen af at være brunet. Det forstaaer sig, der er ingen Regel uden Undtagelse; — men Blondinerne ere, i det Hele taget, dog flauere, og have ikke nær det Pikante, som Brunetterne.

Philippa.

Hver Risbmand roser sine egne Barer.

Eline.

Jeg forsikkrer Dem, jeg onsker ikke at bringe mine Barer til Torvs; som da heller ikke behøves for en Pige med 40,000 Daler.

Camilla.

Skænd ikke paa min lille Ellen, hun mener det ikke saa ilde.

Eline.

Jeg beder dig, Camilla, at du ikke skamferer mit romantiske Navn Eline. At min Fader undertiden kalder mig Ellen, til Hverdagsbrug, maa jeg finde mig i; men jeg taaler det ikke af Andre.

Camilla.

Da er Ellen dog et godt christeligt Navn; Eline klinger mere hedenst.

Eline.

Jeg mærker, du er i dit satiriske Lune, og vil ikke forstyrre dig. Derhenne seer jeg den ny Gartnersvend, det er et smukt Menneske. Hvorom alting er, saa maa jeg bestille nogle flere Blomster til Papas Fødselsdag; thi vi bruge en forfærdelig Mængde, ved slike Leiligheder. Om Forladelse, mine Damer! jeg kommer snart igien.

(Gaer.)

Camilla.

Hvillen Indbildskhed!

Philippa.

Det var godt hun gif, at vi kunde fortsætte vor Samtale, som hun afbrød. Hvor gjorde du da først dette ubekiendte Bekendtskab?

Camilla.

I Kirken og paa Comodien.

Philippa.

Og det er alt? I saa e kun hidindtil paa hinanden?

Camilla.

Ja; men jeg lærte at kiende hans Siel! Genrøkt over det Høie, smeltet af det Rørende, lystig ved det Bittige og Lunefulde, opmærksom ved det Forstandige. Han iagttog ogsaa mig. Vi forstode hinandens Latter og Taarer.

Philippa.

En meget grundig Maade at bede, nyde de skionne Kunster, og at lære at kiende hinanden paa.

Camilla.

O det lader sig bedre forene, end du troer.

Philippa.

Her have vi altsaa den stumme Kiærlighed igien, som Musæus saa smukt har beskrevet os.

Camilla.

Saa sandt jeg lever, kommer han ikke derhenne, med en gammel Herre.

Philippa.

Det træffer excellent.

Camilla.

Ikke for al Verdens Guld vilde jeg blive. Han kunde troe, jeg var kommen her for hans Skyld.

Philippa.

Maaskee tog han mindre feil, end du tænker.

Camilla.

Kom! lad os sætte os bag Hækken, i Skyggen. Der i Krogen staaer en Bænk.

(De gaae.)

Alfred Greenaa kommer med sin gamle Onkel Torgen.

Torgen.

Ja hør nu, Krabat, jeg vil ikke disputere med dig; jeg veed nok, du er staaeren for Tungebaand, og siden du er Procurator, ligesom jeg, saa stader det ikke. En god Advocat maa ogsaa kunne forsvare en slet Sag. Jeg havde tænkt paa at incaminere Tingen paa en fin Maade; men du gjør bestandig Exceptionem fori og kommer mig med uvedkommende Indlæg, for at spille mig Tegtedagen. Du er en temere litigans. Altsaa kort og godt, hør mig!

Man siger mig, at du, Krabat,
Forelsket gaaer omkring og drømmer;
Nu spørger jeg, om det sig sommer,
For en fornuftig Advocat?

Alfred.

Bagvaskelser! Impertinent!
Tro mig, dertil var aldrig Tanken.
Min Phantasi kun staaer for Skranken,
Med strængt Beviis og Document.

Jørgen.

Saa har den stielmste Amors Piiil
Da ganske sikkert ei Dig truffet?
Man siger, at et Vigesimal
Skal ofte gjøre dig forbluffet.

Alfred.

En lille Blomst paa Livets Bei!
Man saares farligt ei af Smile,
Det er usfadelige Pile.

Jørgen.

Saa elsker du alvorligt ei?

Alfred.

Troer De mig ikke mere stærk?
Min Frihed ingen Skionhed tvinger.
Kun Amor er en Dreng med Binger,
Dg al hans Daad er Barneværk.

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Binger,
Dg al hans Daad er Barneværk.

Jørgen.

Man siger ellers, at du stirrer
Paa hende noget tidt, min Ven!
Hvis du det stakkels Barn forvirrer?

Alfred.

Nu, saa forvirres jeg igien.

Jørgen.

Men det adspreder altid noget.

Begriber du ei det, Krabat?

En Advocat, som gaaer i Laaget,

Er ingen rigtig Advocat.

Alfred.

Det varer høit to tre Minutter;

Som hun er seet, saa er hun glemt.

Bed Synet af de søde Glutter,

Man muntres, naar man er forstemt.

Jørgen.

Ja, naar din Skirren kun paa hende

Du bruger som en Medicin,

Saa maa jeg mindre paa dig staaende,

End om du drak for megen Vin.

Alfred.

Min Frihed ingen Skionhed tvinger.

Troer De mig ikke mere stærk?

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Binger,

Dg al hans Leeg er Barneværk.

Jørgen.

Ja saa har jeg ikke et Ord mere at indvende. Jeg var fortrædelig. Jeg frygtede for, du vilde begaae en dum Streg. Du skal engang i Tiden arve min Herregaard; men jeg har flere Paarørende, og rede Penge faaer du ikke. Skal Godset drives med Kraft, saa maa Eieren selv have noget i Nyggen. Den Pige du øgter, maa i det mindste have 20,000 Rdlr.

Alfred.

Jo, det skal stee!

Jørgen.

Dg den omtalte Deilighed. — Ja det var jo muligt! — Hvad hedder hun?

Alfred.

Froken Blumau.

Jørgen.

Justitsraadens Datter?

Alfred.

Jeg veed ikke hvad hendes Fader er.

Jørgen.

Ja for der er To!

Alfred.

Jeg veed endnu tilforladelig ikke, hvilken er hvilken.

Jørgen.

Den jeg mener har Penge; men det skal være en Gaas. Havde du lyst til at giote dig med en Gaas?

Alfred.

Ja hvorfor ikke? Det er godt, Konerne ikke ere altfor kloge.

Jørgen.

Saa jeg altsaa kan forlade mig paa at der ingen Contract er sluttet?

Alfred.

Nei, sandelig ikke.

Jørgen.

Men dog en consensus tacitus med Dinene. Svordan forklare vi det?

Alfred.

For Diekast, kiære Onkel, troer jeg, at der hverken gives nogen authentisk, doctrinal, udvidende, indskrænket, eller logisk Forklaring.

Jørgen.

Saa er jeg rolig! Jeg frygtede, at du skulde flyve som en Myg i Lysset.

Alfred (sagte).

Og jeg er rolig ved at have ført min gode Onkel bag Lysset. (De gaae.)

Philippa kommer tilbage fulgt af Eline.

Philippa.

Stakkels Camilla!

Eline.

Om Forladelse, at jeg blev saalænge borte. Den charmante unge Gartner viste mig Drivehusene. Det er en sand Fornøielse, at gaae omkring med saadan et indsigtfuldt Menneske. Han har en Opdragelse, der gaaer langt over hans Stand. Han kan Botanik, og udtrykker sig i de pæneste poetiske Blomsterlignelser man vil see for sine Dine. Men hvor er Camilla?

Philippa.

Hun finder det mere kjiøligt der i Skyggen. Hun befaandt sig ikke ganske vel.

Eline.

Lad hende kun sidde! Hun klynker altid. Camilla er et godt Barn, men forfærdelig iilsindet og ømsindlig. Beständig troer hun, man vil fornærme hende, og strax skal hun hævne sig.

Philippa.

Naar De taler dierot til hende, saa maae De ogsaa finde Dem i, at hun svarer Dem saa igien.

Eline.

Forfærdelig indbildst af sin Emule Skionhed og Forstand. Og Herre Gud! der ere dog flere brogede Koer, end Præstens.

Philippa.

Camilla agter vist ikke at giøre nogen Ko Rangen stridig.

Eline.

Det var vel sagt! Beed De vel, at De er vittig, min Bedste? Det skader mig ikke. Papa bliver ogsaa vred, naar jeg kommer med slige Bignelser. En Dame af Stand burde egentlig aldrig tage en Ko i sin Mund. Faar og Lam, det er en anden Sag, det er idyllist, ligesom Gyrder og Gartnere. Og for at komme til min Gartnersvend igien —

Philippa.

Han lader til at have behaget Dem.

Eline.

Men mødte De ikke en ung Herre, med en gammel Mand under Armen?

Philippa.

Nei!

Eline.

Det var da en sød Gentleman! Han var endnu kionnere end Gartnersvenden, det kan jeg forsikre Dem.

Camilla træder frem; hun har fattet sig, og siger halvtspøgende:

Eline! Vil du have ham?

Eline (forfættet).

Have ham? Al min stakkels Cousine har tabt Forstanden.

Camilla.

Jeg havde tabt den; men jeg forsikrer dig, jeg har fundet den igien.

Eline.

Ja tænkte jeg det ikke nok. (Sagte til Philippa:) Det arme Barn! Saadan er det at være altfor klog. Man siger jo, Taabelighed og Genie ere Sødsfendebørn.

Philippa.

Ja vist ere de Sødsfendebørn!

Camilla.

Jeg spørger endnu engang Cousine, vil du ægte den smukke unge Advocat? Bestemt kan jeg intet love, men det er muligt, at han kommer og frier til dig endnu idag.

Eline.

Al min kiære, bedste Veninde! spøg med alt Andet, men ikke med det. Man maa ikke lege med Ild. Hvor var det muligt?

Camilla.

Finder du det umuligt, at en smuk ung Mand elsker dig?

Eline.

Nei, det ikke; men —

Camilla.

Jeg har her bag Søllen hørt ham tale om dig, og rose een af dine meest glimrende Egenstaber.

Eline.

Siig mig for Himmelens Skjld, hvad var det for een?

Camilla.

Er du ikke 40,000 Rdlr.?

Eline.

Na Herregud! var det den?

Camilla.

Der kommer han tilbage! Tilfældet begunstiger mit Forsæt —

Philippa (sagte til hende).

Hvad har du ifinde?

Camilla.

Jeg vil blot vise den unge Mand hvor gaaset jeg er. (Høit:) Spadseer lidt omkring i Haugen, Philippa, med min Cousine! Maaſkee Eline, naar du kommer tilbage, er din Lykke giort.

Eline.

Al Camilla! kan du udrette det, saa vil jeg troe, du er stærkere end Samson eller Herkules, hvad han hedder derhænde, som overvinder Tigeren.

(Eline og Philippa gaae. Camilla sætter sig hen paa en Bænk og striffer.)

Alfred kommer hurtig.

Saa slap jeg da den Gamle tilfids! Jeg haaber den Engel er her endnu, som jeg saae et Glimt af. Gud, der sidder hun! — Den onskeligste Leilighed af Verden. Hun har tabt en Eløise af sin Hat; — jeg har fundet den; — hun maa jo have sin Eiendom tilbage! Og dog stjalver og bøver jeg.

(Han hilser ærbødig.)

Tilgiv, naadige Frøken — at jeg ukjendt — har fundet en Sloise — falden af en Damehat. Den skulde vel ikke være Deres?

Camilla

(staaer op og modtager den høflig).

Jo, det er min, min Herre! Jeg takker!

Alfred (assides).

Kold og fremmed, som om vi aldrig havde seet hinanden før. (Høit:) Frøkenen tager mig ikke min Driftighed ilde op?

Camilla.

Bevares min Herre! Hvad Driftighed er der i at finde en Sloise? Det er jo en Artighed, at De bringer mig den igjen. Maa jeg spørge, mødte De ikke et Par unge Damer henne i Gangen?

Alfred.

Jo, naadige Frøken!

Camilla.

Det er mine Veninder! Vi skulde hjem; Klokken er nok mange.

Alfred (assides).

Et kostbart Dieblil gaaer uhyttet bort. Før, naar vi saaes i Frastand, mellem Tusinde, vare vi Fortrolige. Her i Cenrum iiskolde Fremmede. — Frisk Mod! — (Høit:) Min naadige Frøken, det kunde maa skee synes ubeskedent, hvis jeg vover — strax — uden ret at være Dem bekiendt; — og dog, — jeg har ofte havt den Gæde at see Dem før!

Camilla (undseelig).

Mig synes ogsaa næsten —

Alfred (sagte.)
 Gud være lovet! Ethen klarer op. (Hoit:) Taler jeg ikke med Frøken Blumau?

Camilla.

Jo, min Herre! (Sagte.) Men han veed ikke hvilken er hvilken. (Hoit:) Vi ere to Cousins af samme Navn; hvem af os mener De?

Alfred (ventlig.)

Jeg mener Dem, Frøken! Hvilken af de to Cousins, veed jeg endnu ikke.

Camilla (sagte.)

Rigtig! (Hoit:) Camilla, min Cousine, gaaer derhenne. Dit Navn er Eline. Justitsraad Blumau er min Stedfader.

Alfred.

Tilgiv, Frøken, at jeg nytter Diebliffet, og søger at giøre en Dames Bekiendtskab, som fra det første Dieblif, jeg saae hende, har giort et uudfletteligt Indtryk paa mit Hierte. — De veed det! Jeg siger Dem intet Nyt. Tidt har mit Die sagt Dem alt, hvad min Læbe kun slet og forvirret vover at gientage. De er forstemt — min Nærværelse mishager Dem. O, kiære Frøken! saaledes saae De ikke paa mig, naar et vidt Rum adskilte os.

Camilla (sagte.)

Afstand forskionner! (Hoit:) De kiender ikke min Stedfader endnu?

Alfred.

Nei, kun af Navn.

Camilla.

Nu, da vil det vist være ham særdeles kiært at giøre Deres Bekiendtskab. Det er hans Fødselsdag

idag; det er en god Anledning; thi han seer gierne, man kommer og gratulerer ham.

Alfred.

O Gud! De tillader mig —

Camilla (munter).

Ja, hvorfor ikke det? I vort Huus komme Saamange, der ikke have større Adkomst til vort Bekiendtskab, end De. Men jeg maa dog sige Dem, lad Dem ikke forlede af min Stedsfader. Thi, — oprigtig talt — han elsker mig ikke meget. Han vilde gierne bestyre min Formue; og for at stræmme Betslere fra Huset, har han udspreedt om mig, at jeg var uvidende, ensfoldig indbildst — kort sagt — en Gaas!

Alfred.

Umuligt!

Camilla.

Men — De gaaer rast tilværks, og Omstændighederne staae Dem bi. — Siig ham reent ud Deres Mening om mig. Det vil glæde mig, at han tvinges til at faae lidt bedre Tanker om sin Datter, naar han hører hende rose af en Mand, som han har Agtelse for.

Alfred.

Himmelske Pige, De tillader mig altsaa —

Camilla (tøv).

Gjør hvad De vil, min Herre! Men staa mig for nøiere Forklaring. — Alt hvad jeg har at sige Dem, er, at hvis De vil vinde min Fader, saa maa De søge at sætte Dem i Gunst hos min Cousine Camilla, som kommer der tilbage. Det vil ikke falde Dem vanskeligt. Et Par ventlige Ord ville være tilstrækkelige; især naar De med Overbærenhed veed at finde Dem i hendes Bøsen. Thi, jeg vil tilstaae Dem,

hum er lidt forføngelig, og seer gierne, at man roser hende.

Alfred.

Befal over mig, Gulde! Jeg er Deres Slave.

Philippa og Eline komme tilbage.

Camilla

(Gaaer den Sidste imøde og siger sagte til hende):

Kom, min Veninde! Som tænkt, saa skeet! Han er ganske indtaget af dig.

Eline.

Er det muligt? (Hun nicker for Alfred, som hilser hende (arbedigt.) Tienerinde, min Herre!

Alfred.

Min naadige Frøken, jeg er henrykt over at gjøre Deres Bekiendtskab. Deres Veninde har talt saameget til Deres Noes —

Camilla.

De vil snart see, at Originalen langt overgaaer Copien.

Eline.

Maa jeg spørge, hvem har jeg den Fornøielse at tale med?

Alfred.

Alfred Greenaa. Advocat!

Eline.

Ah, det er mig en stor —

Camilla.

Herr Greenaa har lyst til at gjøre Faders Bekiendtskab; synes dig ikke det var smukt, hvis han gif op og gratulerede ham idag?

Overtilfelsen.

Eline.

O, overmaade smukt! Det vil være min Fader
en sand Glæde at see Dem, min Herre!

Alfred

(sagte til Camilla).

Hendes Fader?

Camilla.

Hun fortalte sig, hun mener min Onkel!

Alfred (holt).

Og — dersom jeg i Fremtiden skulde behøve det,
tor jeg da gjøre mig Haab om, naadige Frosken! at
jeg i Dem vil finde en Beskytterinde, der vil under-
støtte mine Bønner?

Eline.

Min Herre! Det er vel meget forlangt i første
Samtale.

Camilla.

Det maa du tilgive ham; det er paa Advocats
maneer; de gjøre store Fordringer i Deres Indlæg, for
at Dommerne siden kunne slaae noget af.

Alfred

(venlig bebreidende).

De er haard imod mig, naadige Frosken!

Eline

(sagte til Camilla).

Al, hvad det er en smuk Mand!

Camilla (latter).

Altfor smuk, desværre!

Gartneren kommer med Blomster.

Jeg kommer, som Froskenen mig har befalt,
Med udsøgte Blomster.

Eline.

Alt godt, kiære Ven!
Bring Blomsterne hjem, og naar de er betalt,
Tag Kurven igien!

Gartneren (affides).

Har Veiret forandret sig? Før var hun mild,
Som deiligste Juni, med Himmelen blaa;
Men nu er hun graa,
Med Vanden i Slud, som en Dag i April.

Eline (affides).

Hvad vover den Gartnerdreng? Gjør han mig Cour?

Gartneren (ligesaa).

Gud hvor hun er suur!

Eline.

Var før jeg for høflig, for venlig maastee?

Gartneren.

Nu falder der Snee!

Alfred (til Camilla).

Jeg vover da til Deres Fader mig nu.
D giv mig til Afsted et venligt Farvel!
Saa følger mig Held.

Camilla (til Eline).

Beninde, hvor du!

Eline.

At see Dem, min Herre, vil være ham kiært;
Han skionner paa Alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla. Eline. Philippa.

At see Dem, min Herre, vil være ham kiært;
Han skionner paa Alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla.

Saa skynd Dem, min Herre! saa skynd Dem kun snart!
At ei De fortryder Der' Pilegrimsfart.

Alfred (sagte).

De spøger?

Camilla (ligesaa).

Jeg spøger! Jeg nødes dertil;
Men Alvor kun stiules af lystige Spil.

Philippa (assides).

Jeg ikke forstaaer dette sølsomme Spil.
Hvad tænker Camilla? Hvad mon dog hun vil?

Camilla. Alfred. Eline.

Altsaa nu vi Afsted tage;
Men vi sees ret snart igien.

Alfred og Eline.

Fremtid spaaer os lyse Dage.

Camilla (for sig).

Fremtid spaaer kun mørke Dage.

Eline.

Hiertet fandt en trofast Ven.

Alfred.

De forsmaaer ei Deres Ven!

Gartneren (assides).

Først forgabet, siden vrage?
Daabet svandt som Rogen hen;
Men jeg vil mig ei beklage,
Himlen bli'er nok blaa igien!

Philippa (assides).

Glæden vender sig til Klage!
Kommer aldrig den igien?
Først bedraget, saa bedrage!
Hvor er nu den sømme Ven?

Anden Handling.

Et prægtigt Bærelse med Lysekrone.

Paa et drapperet Bord ligge nogle Foræringer. Paa Bæggen sees to store Bogstaver **F. B.** slynget af Blomsterhængler. I Baggrunden en Floidor.

Blumau. Eline.

Blumau.

Ja seer du, kære Ellen! Dine 40,000 Daler drage bestandig Friere til Huset; men hvem er det? Let-sindige, forvildede unge Mennesker, uden Formue, Rang, Embede. Hvad kan det hielpe? Hvorfor, troer du, Fluerne stimle hen til Honningkoppen? Er det af Kiærlighed til Koppen? Nei, paa min Ore! kun til Honningen, der er i. Men det er en farlig Ting, saadan at sætte Honning hen i Vinduet! Man har Exempler paa, at slikmundede Børn ere forgiftede deraf.

Eline.

Men Papa, her tale vi jo ikke om Børn, men om vorne Folk; ikke om at forgiftes, men om at giftes. Jeg forsikker Dem, der kommer med det første en ung Mand, som De intet vil have imod;

men det vilde være indiscret endnu af mig, at nævne ham.

Blumau.

Ja, mit Barn, jeg er kun din Stedfader; men du veed, jeg staaer paa dit Bedste, som om jeg kunde være din kiødelige Fader. Det var jo ogsaa min Broder!

Eline (sagte).

Ja vist staaer han paa mit Bedste, det faaer jeg at føle.

Blumau (lytter).

Men kommer der ikke Nogen op ad Trappen? Det er vist Siøsterne.

Eline.

Nei endnu ikke. De forsamle sig nede i Stuen, og saa komme de op paa engang og synge Geburtsdagsverset; hvorpaa Papa triner ud af sit Cabinet.

Blumau.

Jeg maa da affectere en vis Forbauselse, ved at opdage dette Bord med Gaverne, og mit Navn derhenne paa Bæggen. Men har du nu ogsaa sørget for en brillant Dejeuner à la fourchette?

Eline.

Det forstaaer sig. Den virkelige Skildpadde damper alt i Sølvfadene.

Blumau (rort).

O det er dog sødt at fødes til Verden! Livet er dog skiont, naar man nyder det paa en værdig, behagelig Maade.

Eline.

De delicateste Vine, en skion Taffelmusik.

Blumau.

Den Frokost vil svie til min Lomme.

Eline.

Det gaaer jo af mine egne Penge, Papa!

Blumau.

Ja, men jeg skal dog giøre Udlægget. Jeg hører et forfærdeligt Rabalder paa Trappen; nu maae de vist være i Annarsch.

Eline.

Ja nu er det Alvor! Nu maa jeg bede Papa retirere ind i sit Cabinet.

Blumau.

Jeg sidder i Forretninger, til op over Drerne.

(Gaaer.)

Chor

af Tanter, Onkler, Fætttere og Cousiner.

Paa denne kiære Fødselsdag
Vi nærmer os, i Bennelag,
Den elskte Onkels Arnested
Og frydes høit derved.

Eline.

Velkommen, mine naadige Tanter, Onkler, Fætttere og Cousiner! Nu kommer Papa strax. Han veed slet ikke, at det er hans Geburtsdag, og jeg tænker vi skulle surprænere ham paa en ret behagelig Maade. Ville de være saa gode, at synge lidt endnu, saa hører han dem nok; thi han sidder i Forretninger til op over Drerne.

Chor.

Paa denne kiære Fødselsdag,
Vi nærmer os i Bennelag —

Blumau

(raaber indensfor):

Ellen! Ellen! Hvad er det for en Støi? Jeg kan ikke have No til mit Arbeide.

Eline

(aabner Døren til Cabinetten).

Na Papa! Der er nogle gode Venner af Familien, som gierne vilde have den Ære at hilse paa Dem i Formiddag, hvis De har Tid.

Blumau.

For mine Venner har jeg altid Tid. Om Forladelse, nu kommer jeg strax.

(Han kommer ud, og stiller sig hoist forundret an.)

Chor

(i en trivial Melodie).

Held og Lykke, Lyst og Glæde
 Hedling, smile paa din Bei!
 Du paa Roser stedse træde,
 Lilier og Jorglemmigei.
 Fra dit Hierte Sorger vige!
 Daarer i vort Die staae;
 Lad da nu vor Lausbed sige,
 Hvad ei Læberne formaae.

(Fortissimo med alle Instrumenter.)

Lad da nu vor Lausbed sige,
 Hvad ei Læberne formaae.

Blumau

(tager sit Kommetorflade frem og tørrer sine Øine).

Jeg føler mig inderlig bevøget, — overrasket. — Mine hoistærede Venner! en dyb Følelse giennemtrænger mig, og gjør det til Umulighed at tolke, hvad der foregaaer i mit Indre. Er det muligt? Det er min Geburts— min Fødselsdag, vilde jeg sige. Tredstindsthye Aar! De ere svundne som en Drøm. Men Eline! Var det Ret, at lade din Fader i Uvidenhed?

Veed du ikke, at en altfor pludselig Glæde — Na
 Herregud! der have de hængt mig op in effigie.
 Jeg maa græde som et Barn!

Nogle.

Den gode Mand!

Andre.

Et fortræffeligt Hierte!

Chor.

Gunstigt ville De behage
 Bore Gaver at modtage,
 Skiondt Værdien ei er stor.

Blumau.

Af, min Tunge mangler Ord.

Eline.

Meerstumpspiben, Sælhundsposen,
 Tegnebog brodeert med Rosen,
 Af Elines Haand modtag!

Blumau

(Lægger hendes Haand paa sit Bryst).

Datter! sol mit Hiertes Slag!

En Tante.

Ulden Brystdug, god til Vinter,
 Kniplet af mig selv, see her!

En Onkel.

Du har gode Fugleslinter,
 Tag endnu dog denne der!

En Niece.

Ei forsmaae min Onkel vilde
 Denne grønne Floils-Kasket!

En Neveu.

Vilde vel min Onkel spille
 Skaf iblandt, paa dette Bræt?

En Fætter.

Dersom du paa Veien trues,
Var en Stok vel ei saa slem?

En Uden.

Disse Sporer paa kan strues,
Dg behøver ingen Rem.

En Svoger.

Jeg har ingen Sølvbarrer,
Ven, at hyde dig idag;
Men paa Kassen med Cigarrer
Kaster du vist ikke Brag!

En ung Pige.

Tre Var Handsker!

En gammel Kone.

Get Var Brillen!

Blumau.

Kære! see, min Taare triller.

Chor.

Bore Gaver ei forsmaae!
Drd for os vil ikke flyde.

(Fortissimo.)

Lad da denne Taushed tyde,
Hvad ei Læberne formaae!

Blumau.

Tusind Tak! Gud velsigne Dem! Jeg føler mig
altfor uværdig, til denne Deeltagelse og Opmærksomhed;
den kommer saa par bricole! Imidlertid, inderlig
velkomne! Det gjør mig kun ondt, at vi intet Godt
have at hyde Dem igien. Det skulde da være, at
Eline havde sørget for en Frokost paa egen Haand?

Eline.

Kan De tvivle derom, Papa?

(Hun gaar hen og luffer begge Floidørre op; man seer et
prægtigt Taffel, og hører en brillant Taffelmusik.)

Blumau.

Åh, det kiære Barn! Hun har dog et godt Hierte, og er mig inderlig hengiven.

En Onkel.

Ja, det er virkelig en allerkiæreste Pige.

En Tante.

Snak mig ikke om min lille Ellen! Det er en Perle.

En Fætter (sagte).

Der gives ogsaa uægte Perler.

En Niece.

Tante maa ikke sige Ellen, men Eline.

Tanten.

Lær du mig ikke, hvad jeg skal sige, Mamsel! Jeg skal frabede mig, at du altid retter paa min Udtale.

Onkelen.

Nu, saa lad os da i Guds Navn gaae tilbords, og drikke det lille Barns Skaal.

Eline (stjelmst).

Maaskee der bliver endnu en Skaal at drikke.

Onkelen.

Hvordan det, mit Godt?

Eline.

De maae forlade mig, det er en Hemmelighed; men den bliver opklaret, inden vi vide et Ord deraf.

(En Diener kommer og hvister Blumau noget i Øret.)

Blumau (fortrædelig).

Na Herregud, hvad vil nu han? Han er jo ingen Lem af Familien.

Eline.

Hvem er det?

Blumau.

Den unge Advocat Greenaa.

Eline.

Tal De kun med ham, Papa! Hvem veed, hvad det er godt for? (Hans sagte:) Hvad han ikke er, kan han blive.

(Hun gaaer med Selskabet, Floidorene luffes.)

Blumau (ene).

Skulde det være muligt? Den unge Greenaa! Det var i det mindste en Svigersøn, man havde Væ af. Men, hvor han kan falde paa — Dog, Kiærligheden er blind. A la bonheur! Men jeg vil dog vare ham itide; hvad jeg altid pleier med min Steddatters Friere.

Alfred kommer og hilser ærbødigt.

Jeg veed ikke, om jeg har den Væ, at være kiendt af Herr Justitsraaden?

Blumau

(tager venligt hans Haand).

Herr Advocat Greenaa!

Alfred.

De kiender formodentlig min Onkel?

Blumau.

Gamle Førgen Greenaa! Hvo kiender ikke ham? Han var Deres Mentor, og er det vel endnu.

Alfred.

Sandelig, jeg er min Farbroder uendelig forbunden; skulde han skade mig med Noget, saa var

han uskyldig; saa var det fordi jeg, som hans Brodersøn, vækker Forventninger, som jeg ikke er istand til at opfylde.

Blumau.

De er besteden! En sielden Dyd hos et ungt Menneske. O De kan aldrig troe, hvor det glæder mig, at træffe Bestedenhed hos unge Mennesker.

Alfred.

Det er en behagelig Egenskab baade hos Unge og Gamle, Herr Justitsraad! Tillader De, at jeg gratulerer Dem paa deres Fødselsdag?

Blumau.

Jeg takker Dem meget, min unge Ven!

Alfred.

Jeg er maastee ikke saa ung, som Herr Justitsraaden troer.

Blumau.

Nu, De kan dog ikke være over en 2 à 23 Aar.

Alfred.

Jeg er ikke langt fra de tredive.

Blumau.

Er det muligt? Nu, der slægter De atter deres Onkel paa, en Gubbe paa 70, som dog ikke lader til at have meer end de 60 paa Bagen.

Alfred.

Men om jeg ogsaa kunde tage ham til Rhynster i alt andet, saa er der dog een Ting, som jeg ikke onsker at ligne ham i.

Blumau.

Og det er?

Alfred.
Min Onkel er Pebersvend.

Blumau.

Dg det vil De ikke være? Nu, det er der gode Raad for. Hvad skulde der være i Beien, naar De har fundet en Pige, som De holder af, og som hnder Dem?

Alfred.

Saa manglede dog endnu Et.

Blumau.

Dg hvad?

Alfred.

Faderens Samthkke.

Blumau.

Skulde det være vanskeligt at faae?

Alfred.

Det maae De selv afgjore.

Blumau.

Hvordan, min unge Ven?

Alfred.

Jeg elsker deres Steddatter.

Blumau.

Er det muligt? Min Eline?

Alfred.

Paa hende tænker kun min Aand,
I hvor jeg gaaer, hvorhen jeg træder;
Et sagte Tryk af hendes Haand,
Er mere værd end alle Glæder.

Et Smil paa hendes Læbe sødt, —
 Og al min Sorg og Fryd forsvinder;
 Naar hendes Die mit har mødt,
 Da farver Haabet mine Kinder.

Men skundom, naar en dunkel Sky
 Den lyse Vandt mørk omtaager,
 Maa jeg forstemt og modløs flye
 Til dunkle Lund, hvor Maanen vaager.
 Min Barndomsven, den runke Eeg,
 Ei troster med sin mørke Skygge;
 Da Maanen staaer saa kold, saa bleg,
 Saa fiern, saa fremmed, som min Lykke.

Blumau.

Det var meget! Skulde Eline have gjort sig
 Birkning paa en ung Mand's Hierte?

Alfred.

Jeg er sikkert ikke den første Frier, Herr
 Justitsraad!

Blumau.

Nei, her har været over en Snees; men jeg gav
 dem alle Lobepas, thi jeg mærkede nok, hvad Magnet
 der trak. Naar en Pige i vore Dage har nogle
 Skillinger —

Alfred.

Jeg forsikrer Dem, det er ikke den Magnet,
 som trækker mig.

Blumau (spogende).

Ja, naar det ikke er Magnetisme, — Electricitet,
 synes mig, kan det endnu mindre være.

Alfred

(i samme Tone).

Der gives baade en positiv og en negativ
 Electricitet; den stedsfaderlige, eller frastødende, pleier
 undertiden at være af sidste Slags.

Blumau.

J Grundten er der jo intet Bæsenligt at klage over lille Ellen. Som overalt, — hvad det Bæsenlige angaaer, — det er ikke værd at tale om!

Alfred.

Forlad mig, jeg er ganske af den modsatte Mening.

Blumau.

Det kan jeg tænke, siden De er forelsket. Men Eline er jo ogsaa en ret smuk Pige; og hun har en deilig Syngestemme.

Alfred.

Naar saa den har hun dog?

Blumau (smilende).

Og saa har hun 40,000 Daler.

Alfred.

Jeg fortjener selv meget som Advocat, og jeg skal arve min Onkel.

Blumau.

Nu forstaaer jeg Dem! Hvor godt Folk er, komme godt Folk til. De gifter Dem for Penge, sig det kun reent ud! Jeg vil være lige saa oprigtig: Det har jeg paa min Ære ogsaa gjort. Men ved Tidssomstændighederne er jeg kommen paa Knæene.

Alfred.

Jeg spørger ikke om hendes Formue.

Blumau.

Jeg har nydt Renterne deraf hidindtil; naar hun bliver gift, er det forbi. Dette Tab vilde ruinere mig.

Alfred.

Jeg lader Dem nyde Kenterne af deres Steddatters Formue saalænge De lever.

Blumau

(Comfærner ham).

O du Phoenix, af en Elsker! Saa skal De saa Gud ogsaa have hende, som hun staaer og gaaer.

Alfred.

De gjør mig usigelig lykkelig.

Gæsterne komme ind med Glas i Hænderne.

Tanten.

Kan man troe Nygtet. Maa man stole paa en lille Skielm, som har sladdret af Skole?

Blumau.

Har I hørt det, mine Venner? Nu, hvad siger I?

Onkelen.

Hvad vi sige? Vi sige Amen! Til Lykke og Betsignelse! Seer du ikke, vi komme med Glassene i Hænderne? Lad dem klinge! De ere mere veltalende, end vi. Vor Glæde er stum; det veed du allerede fra før af.

Alfred (henrykt).

Eline! søde Pige! Kan jeg troe min Lykke?

Onkelen.

Hvad have vi videre Vidnesbyrd behov? Der have vi Brudgommens egen Tilstaaelse.

Blumau.

Men hvor er Bruden?

Overtalelsen.

Tanten.

Hun er saa undseelig, den lille Stakket. Hun staaer bag Døren derinde med de unge Piger. De omgibe hende i en tæt Ring, for at fritte hende ud.

Blumau.

See der kommer hun!

De unge Piger komme med Eline, som stuler sig mellem dem.

Tanten.

Skam dig ikke, lille Ellen! Bliv ikke rød! Det er jo en ærlig Sag. Vi skal alle den Wei; det er Livets Bestemmelse

Eline (sagte).

Gjør mig dog ikke saa undseelig! Jeg er ganske forstyrret i Hovedet. Det er altfor tidligt. — Jeg bad Tante dog saa meget om ikke at forraade mig. Jeg har jo intet Afgjørende sagt.

Alfred.

Min Eline! Hvor er hun?

Blumau.

Der staaer hun!

Alfred

(farer forfærdet tilbage, ved at see hende).

Hvor? Hvad? Hvem? De Fruken Eline?

Tanten.

Eller Ellen! Det kommer ud paa Eet. Bølg selv Navnet, min Herre, efter deres egen Smag.

Alfred.

Justitsraad Blumaus Datter?

Onkelen.

Eller Steddatter! Det kommer altsammen ud paa eet.

Alfred (assides).

Gud hvilken Snare! Uffhyelige Bedrag!

Blumau.

Hvad forundrer De dem over?

Onkelen.

Omfavn deres Brud, min Herre! Bær ikke undseelig, fordi vi ere saa mange her tilstæde.

Tanten.

Glæden gjør ham ganske tummelumst i Hovedet.

Alfred

(i den høieste Bestyrtelse og Forlegenhed).

Tilgiv!

(Holder sit Forflæde for Ansigtet).

Eline.

Hvad fattes Dem?

Alfred.

Næseblod! Jeg maa et Dieblil ud i den fri Luft.

(Han styrter ud.)

Chor

(Gæster en lille Pause).

Angrer han, hvad han har lovet?

Bryder han igien sit Ord?

Som for et Medusahoved

Blegnet han tilbageføer.

Onkelen og Tanten.

Kjærlighed ham kun bevæger.

Han er din og evig din!

Blumau (halv sagte).

Hvad betyde disse Streger?

Onkelen.

Fylder Glassene med Vin!
 Alle synes godt om Tingen.
 Stienker i, til bredtsuldt Maal!
 Drikker, ved Kryskallets Klingen,
 Brudeparrets Høitidsfaal.

Eline (aaffides).

Af, hvor er han huld og deilig!
 Men, hvi mon han mig forlod?

Blumau.

Aldrig mere ubeleilig
 Kom mig noget Næseblod.

Chor.

Alle synes vel om Tingen.
 Stienker i, til bredtsuldt Maal!
 Drikker froe, ved Glassets Klingen,
 Brudeparrets Høitidsfaal.

(De gaar ind.)

Credie Handling.

Berørelse hos gamle Grenaa.

So Fremmede, en stor firstaaren Mand, klædt som en Matros, og en lille tynd Person i en graa Kiole, tarvelig, men reenlig, staae hver i sit Vindue, vente og tie længe stille; endelig siger

Den Første.

Han bliver farlig længe borte idag, den Procurator!

Den Anden.

Han har meget at løbe om, skal jeg sige os; han tager paa Landet imorgen.

Den Første (forundret).

Hvad Fanden er det? Seer jeg ret? Det er jo min kiødelige Broder, Jeremias Preen.

Jeremias

(kold og misfornøiet).

Morten Preen! Er det dig? Er det muligt? Jeg troede, du var druknet for længe siden.

Morten.

Jeg reddede mig i Skibbrudet paa en Biælke.

Jeremias (sagte).

Det var nok en Galgebjælke. (Smit:) Naa, det var mig kjær. Hvordan befinder du dig?

Morten.

I lang Tid har jeg neppe havt det, saa jeg kunde ligge tør; men nu er jeg ovenpaa.

Jeremias.

Det er mig kjær!

Morten.

Jeg har saa meget, jeg kan drikke op i otte Dage. Mere forlanger jeg aldrig forud.

Jeremias.

Alting øder du op i otte Dage? Du er endnu den Gamle, seer jeg.

Morten.

Og du er endnu ikke bleven yngre, seer jeg.

Jeremias.

Naar nu de otte Dage ere omme, hvad saa?

Morten.

Saa kommer næste Uge; i den har jeg gode Udsigter.

Jeremias.

Svorledes det?

Morten.

Det skal jeg fortælle dig; saa have vi noget at bestille, til Procuratoren kommer. Hør hvad der er passeret mig, siden sidst. Da jeg intet mere havde, og du intet mere vilde laane mig —

Jeremias.

Jeg gav dig hundrede Rigsdaler, paa den Condition, at du aldrig skulde incommodere mig oftere, og reise din Bei.

Morten.

Giorde jeg ogsaa! Reiste til Batavia; faldt i Bandet, — var nær slugt af en Krokodil, kom op, — fik Colera morbus; — blev frisk; — fortiente Penge; — reiste hjem; — leed Skibbrud under Norge; — blev kastet op paa Bergens Kyst, vaad som en druknet Muus, fattig som en Kirkerotte.

Jeremias.

Det var haarde Conditioner! —

Morten.

Sik paa Bjørnejagt! — lærte at kiende en polst Bjørnetrækker, herlig Karl! sandt Genie! — hialp ham at tæmme to Bjørne og at faae dem til at dandse paa Bagbenene; — drog i Compagnie med ham giennem Everrig, Finland og Lissland. — Kom i Klammeri med ham i en Kro; vi sloges; stiltes ad. — Beholdt den ene Bjørn, — traf i Kjøbenhavn Entreprenøren for en Bande Abekatte; en vims Kjaltring, der ikke bærer Band mod min Bjørnetrækker, — slog mig sammen med ham; og kommer nu til Kjøbenhavn, for, med den heie Dyrigheds Tilladelse, at oprette et Morstabs-theater.

Jeremias.

Nei, det er for galt! Det kan jeg ikke tilstede.

Morten.

Er det dig ikke tilpas?

Jeremias.

Nei, paa ingen Maade. En agtet, stræbsom Borgermand, der har Sit paa det Tørre, og med Tiden kan gjøre sig Haab om en lille Rang, skulde have en Broder, der var Bjørnetrækker og Abekattecomodiant?

Morten.

Ja hvordan vil du blive af med mig?

Jeremias.

Jeg vil købe dig til at forandre dit Navn.

Morten.

Ja, hvad giver du mig?

Jeremias.

Hundrede Daler.

Morten.

Top! Faaer jeg hundrede Daler, saa lover jeg, at jeg aldrig meer skal kiendes ved dig, og forandre vort adelige Familienavn Preen, til Eyl, Spandrem, eller hvad dig lyster.

Jeremias.

Belan! Jeg giver dig dem, paa den Condition.

Morten.

Bravo! Nu kan man dog see, at du er min Broder, og mener mig det   rligt.

Jeremias.

Nei, for Pokker! det er just det, Ingen maa see.

Morten.

Der seer det jo heller Ingen, uden vi.

Jeremias.

Nu, saa takker jeg da for alt hidtil beviist Slægt-
skab og Broderskab, som hermed ophører. Pengene kan
du lade hente naar du reiser fra Byen. Fra nu af
maae vi ogsaa sige De til hinanden.

Morten.

Som De behager!

Jeremias.

Hvad maa man herefter have den Ære at titulere Dem?

Morten.

Mit Navn er Sjl, til Tjeneste.

Jeremias (butter).

Erbødigt Tiener, Herr Sjl!

Morten (ligesaa).

Skyldigste Dito, Herr Preen! — Ak, hvorfor leve vore salig Forældre dog ikke endnu? De sloges tidt, men elskede hinanden dog ret af Hjertet. En saa inderlig Afsted mellem deres Børn, vilde have tvunget dem Vandet af Sphgatterne.

Jørgen Greenaa kommer fortrædelig, fulgt af en Sværm Menneſter.

Chor.

Ak, Herr Greenaa! vel De kommer, Vi har længe paa Dem blet. Jeg vil stædes for en Dommer!

Jørgen.

Nu begynder Litaniet.

Alle

(i Munden paa hinanden).

Her er talende Bevifer! —
 Nu jeg ikke længer venter! —
 Skal jeg taale hans Sottifer? —
 Han betaler mig ei Renter! —
 Jeg er meget Dem forbunden,
 Hvis De kan mig Ret forstasse. —
 Han har flaaet mig paa Munden,
 Bør nu Loven ei ham straffe? —
 Jeg min Sag kan aldrig tabe! —
 Mener De at jeg kan vinde?
 Tænker han, jeg er hans Abe? —

Chor.

Jeg vil høvnes paa min Fiende!

Jørgen.

Mine Damer, mine Herrer,
De idag mig maae undskyld!

Chor.

Det Processen kun forværrer,
Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen.

Ganste sikkert jeg imorgen
Høre vil, hvad hver kan sige.

Chor.

At, hvis selv Dem trykte Sorgen!

En Pige.

Hielp mig dog, jeg arme Pige!
Jeg Glendigste paa Kloden,
Slig en Tort tør han mig vise?

En Kierling.

Hun har traadt min Kat paa Foden,
Og det var kun af Malice.

Jeremias Preen.

Han opfylder ei Contracten!

En Kone.

Han mig banker efter Tatten.

En Mand.

Stil mig ved den Grippenille!

Morten Preen.

Troer De, jeg faaer Lov at spille?

Jørgen.

Mine Damer, mine Herrer,
De idag mig maae undskyld.

Chor.

Det Processen kun forværrer,
Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen

(Stamper utaalsmodig).

Gjør mig vred ei i Parykken!
Troer I, jeg er Eders Slave?

Manden.

Bredes han, saa vendes Lykken.
Lad idag da Fred ham have!

Jørgen.

Til imorgen.

Chor.

Til imorgen

Vil vi Alle glemme Sorgen.
Naar imorgen ventes vi?

Jørgen.

Saa imellem Ni og Ti.

Chor.

Sviigt os ei med Haabets Anker!

Jørgen.

Ei paa een Dag bygtes Rom.

Chor.

Godt Salarium der vanke,
Hvis der vanke gunstig Dom!

(De gaae.)

En Tiener kommer.

Herre! Her er en Dame udenfor, som paastaer,
at hun endelig strax maa tale med Dem, skiondt jeg
sagde hende, at De ingen Tid havde.

Jørgen.

En Dame? Er hun ung og smul?

Tieneren.

Emul? Det har jeg ikke seet efter. Skal jeg gaae ud og see paa hende, hvordan hun seer ud?

Jørgen.

Dosmer! Lad hende komme ind. (Tieneren gaaer.)
Det er ganske vist denne Fruen Greenaa, der har beskiæmmet min Brodersøn i Morges, og nu kommer for at undskyldte sig. Men lad hende komme! Hun skal finde Mand for sig.

Philippa træder frygtfom ind.

Tienerinde, min Herre!

Jørgen (assides).

Ja vist er det hende. Bi du kun, Mamsel!

Philippa.

Min Herre! Jeg kommer til Dem i et for mig høist ubehageligt Grinde; men Pligt og Venstab byde mig det.

Jørgen.

Maa jeg tage mig den Frihed, at spørge Fruen: var det ikke hende, som spadserede imorges i Kongens Gange med en anden Dame, da jeg gik derigennem med min Brodersøn?

Philippa.

Jo, min Herre!

Jørgen.

Fy, De maae stamme Dem i Deres Gierte! Og De vover at komme for skikkelige Folks Dine, efter saadan en Streg? Beed De vel, at Den, der fornærmer min Brodersøn, fornærmer ogsaa mig?

Philippa.

Min Herre, jeg har ikke isinde at fornærme Dem.

Jørgen.

Nei, men det er allerede skeet paa den eclatanteste Maade. Og til hvad Ende? Har De ikke prostitueret Dem selv meest derved? Hvis De ogsaa ikke elskede min Brodersøn —

Philippa.

Min Herre, De tager feil.

Jørgen.

Hvad for noget? Elsker De ham da?

Philippa.

Jeg? Nei! Men —

Jørgen.

Lad mig tale ud, og fald ikke gamle Føls i Talen! Hvis De ogsaa ikke elskede ham, siger han, skulde De derfor give ham til Priis for Andres Spot, og gjøre Deres egen Familie latterlig?

Philippa.

Min Herre! Jeg er ikke den Dame, De holder mig for; jeg er hendes Veninde.

Jørgen.

Er det ikke Dem? — Ja det er en anden Sag! Saa beder jeg Dem at mortificere mine Udtryk.

Philippa.

Alt forladt, min Herre!

Jørgen.

Men saa raader jeg Dem ogsaa, jo før jo heller, at bryde Venstabet med et Fruentimmer, som ikke for-
tiener det.

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Fruen Camilla Blumau har et ædelt Sierte, en fortræffelig Karakter; men hun er sværmerisk, og Kiærligheden forledte hende til en uoverlagt Handling.

Jørgen.

Kunde hun ikke, ad Selvede til, sværme for sin Siælestat, uden at bestæmme skikkelige Folks Børn? Hvad kunde min stakkels Brodersøn for, at hun elskede en Anden?

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det skete just fordi hun elskede ham saa høit; fordi hun følte sig smertelig stuffet ved at høre ham tale haanligt til Dem om Kiærlighed. Derfor vilde hun hævne sig; hendes Hævn kan paa ingen Maade undskyldes, men hun bøder selv meest derfor.

Jørgen.

Hvad han sagde, var meget fornuftigt og solid tænkt. Gid han altid var bleven saaledes ved!

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det var ikke hans Mening; han sagde det blot for at føre Dem bag Lyset.

Jørgen.

Hvorfor Diæblen spillede da Deres Beninde ham det Puds?

Philippa.

Fordi hun tog feil, min Herre! og troede, det var hans Alvor.

Jørgen.

Det var da en forbandet God Feiltagelser!

Alfred iler ind og kysker Philippas Haand.

Har jeg hørt det? Jeg er elsket igjen?

Philippa.

Al, min Herre! Min Veninde er trostesløs over at have fornærmet Dem. Hun hørte Deres Samtale i Morges med Deres Onkel. Deres Spøg krænkede hende. Hun troede, De havde et koldt Hierte, at De drev en forsængelig Leeg med samme Følelser.

Alfred

(Aaer Hænderne sammen).

Gode Gud! Det var jo blot for at sætte min Onkel en Børnæse paa.

Jørgen.

Og det vover du at sige mig lige i Dinene, Knægt?

Alfred.

Bedste Onkel!

Philippa.

Gode Fæder!

Begge.

Ei De Deres Børn forlader,
Staaer { os } bi med Raad og Daad,
Standser Kiærlighedens Graad!

Jørgen.

Derfor veed jeg intet Raad. —
Du har beilet til den Anden;
Sige Nei gaaer nu et an,
Var hun end saa styg som Fanden;
Ord et Ord, og Mand en Mand.
Du dit Ja har hende givet!

Alfred.

Seller strax jeg mister Livet!

Jørgen (betænker sig).

Dog — ifald din Elste sig
 Selv paatager denne Svig,
 Falder kun paa hende Skammen.

Alfred.

Heller springe strax i Dammen,
 End beskæmmet hende see!

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen som Sne!

Jørgen.

Reen som Sne og heed som Flammen!
 Alting blander Amor sammen.

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen som Sne.

Jørgen.

Nei, vil man kun bare see!

Alfred.

Gode Onkel!

Philippa.

Kiære Fader!

Alfred og Philippa.

Ei De Deres Børn forlader,
 Hielper os i denne Bæ!

Jørgen (grundende).

Intet Raad jeg veed, desværre!
 Daabet vifter hen i Bind.

Alfred og Philippa.

Intet Raad han veed, desværre!
 Da, det ængster mig mit Sind!

Morten Preen stikker Hovedet ind ad Døren og siger:

Om Forladelse, min Herre,
 At jeg kommer atter ind! —

Jørgen (studer).

Seer jeg ret? Der kommer jo den Caricatur igien, som var her igaar. — Ha, jeg faaer et Indfald! Lykkes det, Alfred, saa er din Kiærestes Ære reddet, hendes Overivelse bliver en Gemmelighed, og du kan trække dig tilbage uden Ydmygelse.

Alfred.

Og dertil bruger De denne Deus ex machina? Kiære Onkel!

Jørgen (grubtende).

Blumau glemmer ikke det lille Bon, han bragte med fra Tydskland, og vilde vist rynke Næsen over saadan en Svoger. Man maae bilde ham ind, at der klæber en levis nota maculæ ved vor Familie.

Alfred.

Men saa falde vi jo fra Scylla i Charybdis.

Jørgen.

Gaa ind med Frokenen i det andet Bærelse! Jeg giver Jer Lov til at lure ved Døren; saa behøver jeg ikke at fortælle Jer, hvad der er skeet.

(De gaae; Onkel Jørgen vinker Morten hid, som har holdt sig meget ydmyg i Baggrunden.)

Jørgen.

God Dag, min Ven! Jeg troer, han var her igaar. Hvad er det nu han hedder?

Morten.

Jeg hedder Morten Sjl, til Tieneste.

Jørgen.

Mig synes, det var et andet Navn.

Morten.

Nei, det er mit kiodelige Tilnavn. Jeg er døbt saaledes.

Overivelsen.

Jørgen.

Man bliver jo ikke døbt med Tilnavn.

Morten.

Ikke det? Ja det kan gjerne være. Det maae mine Faddere bedst vide. Jeg var en raa Unge, da det skete.

Jørgen.

Og nu kommer han?

Morten.

For at spørge Dem, om De troer, jeg faaer Lov at oprette mit Børnez, hvad vilde jeg sige: Børnez og Ubekattedheater udenfor een af Byens Porte?

Jørgen.

Det kan jeg ikke sige Gam, det kommer ikke mig ved; men hvis Gam har Lyst til strax at fortiene hundrede Rigsbankdaler, saa kan jeg skaffe Gam dem.

Morten.

Hundrede Rigsbankdaler? Ja dem siger jeg ikke Nei til.

Jørgen.

Alt hvad han har at gjøre, er paa Dieblillet at begive sig hen til Justitsraad Blumau. (Giver ham et kort.) Der har han hans Adresse! og give sig ud for en Broder af min egen Brodersøn Alfred Greenaa. Der er ogsaa hans Adresse! Siig kun veent ud, at han har hørt, hans Broder er forlovet med Justitsraadens Datter, og at det glæder ham usigeligt.

Morten.

Men faaer jeg ikke en Uhykle, naar han hører, det er Løgn?

Jørgen.

Af hvem? Det var jo netop af min Brodersøn

og mig, han skulde faae Ulykken, hvis han fik nogen. Han lyver jo ikke Justisraaden paa, men os.

Morten.

Det er sku ogsaa sandt!

Jørgen.

Han kan give sig ud for en forulykket Lem af Familien, som vi ikke ville kiendes ved. Har han nogensinde været lagstrøget?

Morten.

Nei, Gud bevares!

Jørgen.

Det er Skade! det vilde gjøre bedre Effect. Men det er imidlertid godt, som det er. Han kan ogsaa gierne bagtale min Brodersøn lidt.

Morten.

Jo, det skal jeg nok.

Jørgen.

Nu, saa gaae paa Diebliffet derhen! Der er ingen Tid at spilde.

Morten (affides).

Det er underligt nok! Min virkelige Broder giver mig Penge for at jeg ikke skal være hans Broder; og en Bildfremmed betaler mig ligesaameget for tilløiet Broderskab. Nu hedder jeg altsaa ikke længer Morten Sjl, men Morten Greenaa. (Straffer sin Hat ud.) Er der ikke flere Godt Folk jeg kan tiene med at være, eller ikke være i Broderskab med? Det er ikke dyrt; det koster kun hundrede Daler.

(Gaaer; Onkel Jørgen følger ham.)

Haugen hos Camilla.

Alfred. Camilla.

Camilla.

Edle! kan du mig tilgive?

Alfred.

Gulde! kan du mig tilgive?

Camilla.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Alfred.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Begge.

Kiærligheden sønderrive
Regningen imellem os!

Alfred.

Jeg har intet dig at laste!

Camilla.

Intet dig at forekaste!

Begge.

Skylden falder kun paa mig!

Alfred.

Burde jeg med Trostfab spørge?

Camilla.

Burde Hævnen jeg forsøge?

Begge.

Jeg til Døden elsker dig! —

Edle Ven! } du mig tilgive,

Gulde No! } At jeg bød mit Hierte Trods.

Kiærligheden sønderrive
Regningen imellem os!

(De gaar.)

Bærelse hos Blumaus.

Eline alene.

Jeg veed slet ikke, hvorledes det hænger sammen. Han forelster sig i mig paa en Promenade, kan neppe tale for Kiærlighed, beder om Tilladelse til at gjøre mit nærmere Bekjendtskab, bliver vel modtaget; — og saa faaer han Næseblod og løber sin Bei! Men det er jo muligt, at hans Blod virkelig er kommen i saadan Bevægelse. — Ak, den Arme! Det var dog tungt, hvis han havde faaet en Blodstyrning for min Skyld. Men — jeg er mere bange for, at det var et Fis, for at slippe fra mig igien. Gartnersvenden elsker langt oprigtigere. Det er virkelig et pønt Menneske. Men det vilde Papa gjøre forfærdelige Ophævelser over. Jeg er i meget slet Humør, og vil synge den Arie af den forladte Dido, som jeg i denne Tid øver mig i. Den er componeret i allernæste Smag. Det værste er, at der er flyttet en Kobbersmed ind ligeover for, der ofte gjør saadan en Støi, at man ikke kan høre sine egne Ord. Men jeg maa dog probere.

(Medens hun synger hamrer Kobbersmeden, alt imellem, af alle Kræfter nede i Gaden paa en stor Brandeviinstierel.)

Jo d'amore, oh dio! mi moro,
E mi nièga il mio tiranno
Anche il misero ristoro,
Di lagnarmi, e poi morir.

Che costova a quel crudele
L'ascoltar le mie querele,
E donare a tanto affanno
Qualche tenero sospir?

Det er besynderligt! Han har banket i eetvæl, og det har ikke skadet Musikken i mindste Maade. Tvertimod! Tilforladelig, i alle Orkestre burde her efter engageres en god Kobbersmed.

(Gaaer)

Gartneren kommer med en Kury fuld af Blomster.

Her er ingen. Jeg maa tale med Frøkenen selv. Maaskee gjør jeg endnu min Lykke. Jeg mærkede nok imorges, at hun godt kunde lide mig, mens vi vare alene, men hun skammede sig, da der kom Nogen. Hun behøver saamæn ikke at skamme sig for mig; jeg er af ligesaa god Familie, som hun. Men jeg maae see at insinuere mig hos hende. Jeg vil tale i Blomstersproget, som det nu er Brug i alle høiere Dramer. Det vil falde mig lidt vanskeligt i Begyndelsen; men jeg tænker nok, jeg kommer ud af det. Og det er jo Mode nu, at være affecteert.

Eline kommer tilbage.

God Dag, min Gode! Det var Ret! Bringere De mig Blomsterne?

Gartneren.

Udførlige seldne, naadige Frøken! En usynlig deriblandt — mit eget Hiertes Følelse — skjuler sig under Løvet. Den ligner denne Erica! Vel hører dens Slægt kun til det almindelige Lyng; men i Kiærligheds Driivhuus bliver det en stion Blomst. Man siger: den er fra det gode Gaabs Forbjerg. Hvor lykkelig vilde jeg være, hvis denne Sandhed fandt en Gienklang i Deres Barm.

Eline.

Jeg talter Dem! Ei, hvad vilde Camilla sige til alle disse moderne nysopfundne Blomster? De kender dog min Cousine Camilla?

Gartneren

(viser hende en Blomst).

Camellia, Frøken, er en Busk fra Japan; en Modeplante, som nu cultiveres meest i England.

Eline.

De er satirisk, Gartner!

Gartneren

(rækker hende Kurven).

Forsmaaе nu ikke, naadige Frøken —

Eline.

Hvad skal jeg ikke forsmaaе?

Gartneren.

Blomsterne ere tause! Min Bestedenhed er en *Acacia*, der ikke maaе forverles med vore *Pseudo-Acacier*. Den indfolder sine Blade, som en *Mimosa pudica*, ved mindste Berøring! Og dog hder dens Trostfab en *Gummi*, der ikke viger den arabiske.

Eline.

Maaskee det er *Gummi elasticum*, som man kan vifte ud med.

Gartneren.

Frygt ikke, naadige Frøken, i mit Hierte at finde *Stapeliernes* bladløse Slægt, hvis friske Duft ligner en *Edderkop*, og hvis affhellige Duft kun hid lokker Frækhedens *Ephylue*.

Eline.

Jeg tvivler ikke om Deres gode Hierte, og ønsker Dem al Glæde!

Gartneren.

Åh, Frøken! min Glæde er en bladløs *Cactus*, hvis *Purpurblomst* i *Solskin* Diet neppe taaler at stue, og som dog maaskee kun blomstrer fra *Sol* gaaer op, til den gaaer ned!

Eline (sagte).

Han taler godt for sig. (Hvit:) De lader til at være et *Menneske* af *Opdragelse*, min Gode! Hvorledes har De havt det *Uheld* at blive *Gartnerensvend*?

Gartneren.

Mange holde det for en Lykke, at jeg, som et fattigt Barn, kom den Vei. Min Moder beskæftigede sig selv med Floras og Pomonas Gaver. Hendes Moder, en tydsk Lieutenantsfrue, mistede i Krigen alt hvad hun eiede, og maatte flygte til Danmark, hvor Noden tvang hende til, som Emigrantinde, at gjøre botaniske Excursioner med Kurven paa Armen til Frederiksberg og Amager.

Eline.

De er altsaa af Adel?

Gartneren.

Denne Lobelia hører ikke til en bedre Slægt; og vi kunne, som den, i vor Æt opvise mangen Splendens og Fulgens. Dens mørkerøde Blomst er ikke rødere, end det Purpur, der flød i mine Forsædres Aarer.

Eline.

Er det muligt?

Gartneren.

Bort egentlige Navn er von Wasserschræk; men jeg maatte afslægge det, fordi de plebeiske Gartnerdrengene kaldte mig Vandskræk, og styrkede mig ud i Basinet med Springvandet.

Eline.

Der hvor Drengen sidder og trækker Halsen af Gaasen?

Gartneren.

Om Forladelse, naadige Frøken! Det er Amor, som rider en Evang.

Eline.

Hvordan? De er en von Wasserschræk? Det er jo en ældgammel Familie, som min Fader meget godt kender.

Gartneren.

Er det muligt?

Eline (sagte).

Advocaten er egentlig kun en Bonde fra Greenaa. Svi betænker jeg mig? Jeg har Penge nok for os begge. Bon Basserschreck aflægger sit Incognito og fremtræder som Cavaleer. (Hvit:) Kan De bevise Deres Udel?

Gartneren.

Naar forlanges! Med alle Documenter og Pergamenter.

Eline.

Saa fat Mod, unge Mand! Og lad ikke Gaabet aldeles fare.

Gartneren.

Hvorledes fatter jeg min Lykke?
 Hvor kommer denne Glæde fra?
 Er den ei en Orchidea,
 Hvis Parasiter Træet smykke?
 O Elste, denne høie Raade,
 Udspringer fra din Gudheds Bæld!
 Et Epidendron er mit Hæld;
 Der hænger i saa fine Traade,
 At den seer ud, med samt sin Duft,
 Som om den bares kun af Luft!

Eline.

Min Fader kommer! Gaae et Dieblisk ind i næste
 Værelse, kiære Ven! Alting kan blive godt endnu.
 (Hun følger ham ind og kommer tilbage.)

Blumau kommer med Morten Preen.

Jo her høre vi artige Løier,
 Som en Brud vist særdeles fornøier.
 Denne Somand, som Boverne pløier —

Morten

(falder ham i Ordet).

Om Forlæbelse, det jeg begav!
 Nu som Rotte paa Landet jeg roder.

Blumau.

Denne Karl er din Kiærestes Broder!

Morten.

I detmindste vi Fader og Moder
 Har tilfældeds fra Fødselen af.

Eline.

Han dog vil ei sin Broder fornægte?

Morten.

Der i Verden er nedrige Knægte!
 Er, som han, jeg vel ikke saa ægte?
 Han kun tænker paa Binding og Roes.
 Han var stinkelig, slog sig til Bogen,
 Sad og mused og doyned i Krogen;
 Mens jeg slagred paa Bølgen, som Maagen.
 Er det en Skam vel at være Matros?

Seer I, Ilden, den ulmed i Aften!
 Procuratoren leer under Massen;
 Men Røksmaten, — han slaaer sig til Flaasken!
 Og det Morten har gjort allenskund.
 Naar nu hjem jeg imellem er kommen,
 Med en Ruus, uden Skilling i Lommen,
 Gamle Jørgen da strax sælger Dommen:
 „Pak paa Porten igien dig, din Hund!“

Blumau og Eline.

Svillet Svogerstab! „Pak dig, din Hund!“

Morten.

Før mig altsaa lidt at lempe
 Efter Deres Fornemhed,
 Sogte jeg min Lyst at dæmpe,
 Lagde Somandskabet ned;
 Udgik Havets kolde Dunster;
 Flaaskens Dunst kun stod mig bi;
 Lagde smukt mig efter Kunstner,
 Der er syv, og de er' frie.
 Skuespillet alle statte,
 Baade vorne Folk og Børn:
 Jeg har sexten Abekatte,
 Og en deilig pelfet Biørn;

Dermed snart, i Byens Gader,
Morten hofter Laurbær. Tænk!
Og min Broders Svigerfader
Sidde skal paa første Bænk.

Morten, Eline, Blumau.

Hele sexten Abekatte,
Samt en Biorn! o hvilke Skatte!
Hvilket Svogerstab! Betænk!
Hvilken Rang! paa første Bænk!

En Tiener kommer og melder:

Den gamle Advocat Greenaa vilde gierne have
den Cre.

Morten

(stiller sig forstræffet an).

Død og Plage! Kommer han der? Det siger
jeg reent ud, jeg tør ikke være ham bekiendt. Jeg
har faaet Penge for at antage et andet Navn; derfor
hedder jeg Morten Ehl. De maae ikke forraade mig,
Herr Justitsraad! Hvis De gior det, gaaer jeg Død
og Plage fra det altsammen, og siger, det var kun
sagt i Spas, for at holde Dem for Nar.

Blumau.

Bær kun rolig, min Ven! Jeg agter ikke at
indlade mig i Klammeri. Hver kan være god for sig.
Jeg talter Gud, at jeg fik alting at vide tidsnok; og
alle Parter vinde, ved at Sagen dhysses ned. Men
bliv dog tilstede! Hans Nærværelse kunde behøves.

Jorgen Greenaa kommer. Eline gaaer ud.

Jorgen.

Erbødig Tiener, Herr Justitsraad! Jeg kommer
som Sendebud fra min Brodersøn. Han har beilet
til Deres Datter, og — han gaaer ikke fra sit Ord.

Blumau.

Han forlod os saa pludselig.

Jørgen.

Næseblod! Ehgdom er hver Mand's Herre.

Blumau.

Jeg haaber, han har dog ikke forblødt sig?

Jørgen.

Nei, Gud stee Lov, det gik snart over, da han kom ud i den fri Luft og fik lidt Edike.

Blumau.

Den kunde han faaet her.

Jørgen.

Mig synes, Justitsraaden er ikke i godt Humør! De svarer mig saa kort.

Blumau.

De kommer som Ambassadeur fra Deres Broders søn, forestiller altsaa hans Person og maae tillade mig, at jeg taler til Dem i samme Tone, som jeg vilde tale til ham selv.

Jørgen.

Hvad har De da imod min Brodersøn? Er han Dem ikke længer tilpas?

Blumau.

Ikke saa ganste!

Jørgen.

Maa jeg spørge om Marsagen?

Blumau.

For det første frygter jeg for, at dette pludselige Anfald af Ildebefindende i min Steddatters Nærværelse kunde komme oftere, og være hende til stor Uleilighed. For det andet har jeg gjort en Opdagelse, som ikke huer mig.

Jørgen.

De forsmaaer vort Svogerffab?

Blumau.

Svogerffabet kan undertiden gaae vel vidt. De kiender min Familie, og veed, vi ere af gammel tydsk Adel. Jeg vilde aldeles ikke betænke mig paa, i Danmark at forbinde mig med en agtværdig Embedsmand af borgerlig Fødsel; thi her gaaer jo alting efter Embedsrang; og skiondt Advocatstanden egentlig intet Embede er, er den dog hæderlig og meget indbringende. Men, med Tilladelse, kiender De det Menneſke der?

Jørgen.

Nei. Dog jo — mig synes, jeg saa ham igaar et Dieblif.

Morten.

Det var ogsaa forſtegang i dette Liv.

Blumau

(med et ſpodſt Smil).

Forlad mig, Herr Advocat! De to Herrer have nok kiendt hinanden førend igaar.

Jørgen.

Jeg forſtaaer Dem ikke.

Morten.

Det er en mørk Tale.

Blumau.

Maafſtee en Gaade?

Alfred kommer med Camilla, Philippa og Eline.

Alfred.

Som jeg vil løſe! (Peger paa Morten.) Denne Mand er hverken i Slægt med min Onkel eller med mig.

Blumau.

Hvordan, Uforstammede? Han har vowed at lyve for mig? at bekliffe en agtværdig Families Ære?

Jørgen.

Skænd ikke paa ham! Det er skeet efter min egen Ordre; selvgjort er velgjort.

Blumau.

Hvorledes?

Jørgen.

Det var et pia fraus, for at faae Deres Tænkesmaade lagt for Dagen. De har givet Alfred sit Ord tilbage, og faaer det ikke igien. De har kastet Brag paa os, fordi vi vare i Familie med en Bjørnetrækker. Sæt, at vi virkelig havde været det? Kunde vi for det? Vare vi ikke lige gode for det?

Blumau (til Alfred).

De har havt den Uforstammenhed, at komme og beile til min Steddatter, i et heelt Selskabs Nær-værelse, og kaster nu Brag paa hende, og blamerer hende for Verden.

Alfred.

Det var en Misforstaaelse! Jeg troede, Deres Datter var Froken Camilla, hendes Cousine af samme Tilnavn, som jeg elsker, og som har skænket mig sit Hierte.

Blumau.

Fornærmelse paa Fornærmelse? Burde De ikke erkjendiget Dem noiere? Skilker det sig for en Mand at handle uoverlagt, som et Barn? O Herr Greenaa! dette Træk gjør saalidt Deres Forstand som Deres Hierte Ære, og skal blive bekendt for hele Verden, til Deres Skam.

Camilla.

Det er ikke hans Skam, men min! Skal Noget lide derfor, saa er det mig. Jeg bedrog ham, jeg forførte ham, af en daarlig Brede, som ingen Grund havde, til at troe, at jeg var Eline.

Blumau.

Saa ere da nu Eline og Camilla dødelige Fiender!

Eline.

Nei, tværtimod, de bedste Venner! Vi have aldrig holdt saameget af hinanden som nu.

Blumau.

Er det muligt? Og hun berøver dig din Brudgom!

Eline.

Sver ta'er sin, saa ta'er jeg min, staaer der i Bisen. (Gæster Garneren.) Tillad, kiære Stedsfader! at jeg her presenterer Dem den unge Herr von Wasser-schreck som min Brudgom. Sam skal Ingen berøve mig. Herr Advocaten har lovet mig sin Bistand!

Ulfred.

Det har jeg! Og Herr Justitsraaden vil intet have at indvende mod en ung Mand af Adel, der har lært en skion og nyttig Kunst, og som ved at komme i Besiddelse af Formue, kan kjøbe sig en Landeiendom og gjøre sin Kone lykkelig. Frøken Eline har lovet at betale Deres Giæld, som en Erstatning for hvad hendes Opdragelse har kostet Dem. Det vil være Dem en let Sag at slaae Dem rigeligt igiennem herefter, naar De intet Huus gjør og ingen Giæld har. Og tillad mig nu, da der er sluttet Fred, til alle Parters Fornoieelse, af Hjertet at ønske Dem til Lykke paa Deres Fødselsdag!

Blumau (sagte).

En Mand comme il faut maa see at trække sig ud af en mislig Affaire med Grace og Værdighed. (Svit:) Velan, mine Venner! Jeg samtykker i Alt, og finder mig i at man har spillet Comodie med mig.

Tørgen.

Det er egentlig den lille skielmste Gud Amor, som her har havt sit Spil; og i de Processer, han fører, maae selv de største Advocater finde sig i at lege Blindebuk, og at lade sig lede til Bedstemoders eller Bedstefaders Dør!

Chor.

Saa slutter idag
Nu alle vi enige Freden.
Ei Anger og Nag
Forstyrre vort Kiærligheds Eden!
Gud Amor, den venlige Slut,
Er atter fornøiet,
Da'er Bindet af Diet,
Dg læger det Saar, han har stadt!

Bærtshunsfildet.

Et Skuespil med Sang.

Viktor, en ung Maler.
Luiſe, hans Forlovede.
Middelboe, hendes Fader, Tommermeſter.
Baron von Silberblume.
Jonas, en Digter.
Barten.
Fire Gæſter.
Ole, Baronens Dreng.

Handlingen foregaaer i en lille ſtallandsk Riibsted.

G a d e.

Paa høire Haand Middelboes Huus; ligeoverfor Bærtshuset,
et nedblæst Skilt staaer her ved Døren.

Baron Silberblume. Ole.

Silberblume.

Jeg troer ganske sikkert, Ole, at jeg har giort en god
Fangst, med at kiope de gamle Malerier paa sidste Auktion.

Ole.

Men hvad vil naadig Herre med alt det gamle
Skramleri? Det staaer jo bare og fylder op.

Silberblume.

Det er paa Ere meget muligt, at jeg har til-
kiobt mig en stor Skat; og den hele Stads har dog
ikke kostet mig mere end 24 Rbd.

Ole.

Baronen kunde faae meget bedre Billeder for 2
Skilling Stykket, inde i Kiøbenhavn.

Silberblume.

Ole! du taler, som den Blinde om Farverne.
Du veed ikke, at jo ældre og sortere og jo mere

tilrøgede Malerierne ere, desto bedre ere de. Thi det beviser, at de ere fra den gode gamle Tid.

Dle.

Blive da Billederne bedre, ligesom Skinkerne, naar de blive røgede?

Silberblume.

Nogen kan en duelig Restaurateur let vaske af igien, og hvad der mangler i Tegning og Colorit, kan han let sætte paa igien; og naar det saa bliver firnisset og sat i en smuk forgyldt Ramme, saa kan du troe det faaer Dine at see med.

Dle.

Hvad kan da saadan et Skilderi være værdt, naar det har faaet Dine?

Silberblume.

Det er ligesom det er til. Er det en Rafael eller en Correggio, en Titian eller en Carravaggio, saa er det uskatterligt; og er det af den gamle thyske eller nederlandske Skole, kan det dog altid være sine flere tusind Daler værdt.

Dle.

Død og Plage, fik Malerne saameget for deres Arbeide? De maae have været hovedrige Folk.

Silberblume.

Nei, de fleste døde af Sult. Det er Alderen og Sielendheden, skal jeg sige os, som gjør deres Værker kostbare. Saalænge en Kunstner lever, kan han jo frembringe saameget af den Stads som det skal være; men naar han er vel død, saa kan man gjøre sig til af hans Værker; og saa kommer det især an paa at eie Noget, som ingen Anden har.

(Han tager en Lisse frem.)

Men her er Sager, som jeg skulde tage meget feil af, hvis der ikke mellem dem, hist og her, skjulte sig en fornem Herre incognito. (Væser:) „En Dame med Sæt, som spiller efter Moder paa en Mandoline.“ Sikkert en Titian; thi Farven er saa tynd strøget, at man kan kende Bærredstraadene, og saa er dog Tonen saa varm, saa varm —

Ole.

En Tone? Hvor kan en Tone være varm?

Silberblume (læser).

„Et Par Soldater, med Fjær i Gattene, der drikke Ol i en Kjælder, medens Lysen falder ned af Trappen, giennem Kjælderhalsen.“ — Kunde gjerne være en Carravaggio, thi han var stærk i at male Kjælderfolk. (Væser:) „En Pige, som maler en Ko paa en Mark.“ — Formodentlig en Teniers. „En Mand i et Spisekammer, som skærer en thl Skive af en hollandsk Ost.“ — Kunde gjerne være en Ostade; af den ægte hollandske Skole. — „Tre fede Madamer, der forestille de tre Gratier, et allegorisk Billede.“ Af Rubens! — „En Eremit, som giver sig selv Riis, og græder af Glæde, medens Taarerne symmetrisk falde ned, tre og tre, paa hver Side af Kinderne.“ — Udentvivel af den gamle thdske Skole. — „En Skorsteensfeier, som ganske grimet i Ansigtet, stiger ud af en Skorsteen, oplyst af en Tranlampe.“ — Det er det bedste Stykke i hele Samlingen! Hvis det ikke er en Rembrandt, vil jeg aldrig være ærlig.

(Han putter Bisten i Lommen.)

Ole.

Men Baronen staaer der og læser om andre Billeder, og mærker ikke eet, som han har lige i Nærheden. Det er Bærshuusfildet, den store Ubelat, der

er blæst ned i sidste skrækkelige Nattestorm, og stillet hen ved Døren. — Ei ei! han er kommen fælt til Skade! Til Bærtshuusstilt duer han ikke meer; men kanstee kunde Baronnen købe ham, og sende ham til en Restaurateur, at han kunde faae sit Guld igien. Saa kunde der maastee endnu komme et Par tusind Daler ud af det; thi Bæstet er sort og tilrakkert nok, hvad det angaaer, og har hængt der i mange Aar. Jeg huster endnu, da jeg var lille, og maatte gaae i Skole hver Morgen med Forklaringen under Armen, hvor jeg misundte den Abekat, og tænkte: Du har godt, du kan hænge der og dingle og dovne den udslagne Dag.

Silberblume.

Tag mig det Stilt herhen, og lad mig see! (Die henter det.) Ha ha! en Drang-Utang, med en Kulle i Haand. Ganske passabelt malet; for et Bærtshuusstilt slet ikke saa galt. Kunde gierne være en Bowermann eller en Hundekøter.

Die.

Men maatte jeg spørge Baronnen, uden Fortrydelse, hvad er egentlig en Drang-Utang? Den gaaer jo paa Bagbenene, ligesom vi; er det et Menneffe eller et Fæ?

Silberblume (medlidende).

Ja, min gode Dreng! Det er et stort Spørgsmaal, til hvad Klasse man skal regne dette Slags Skabninger. Jeg troer endnu bestemt, det er en ulykkelig forstødt Mennefferace, ligesom hine Parias i Ostindien. Og hvem veed, naar man sendte dem nogle Missionærer, og indførte den ny over hele Europa indførte, letfattelige Læremethode —

Die.

Kors hvad Baronnen veed Bested om Utting.

Silberblume.

Men undertiden løber dog mit gode Gierte af med mig. I et godt Laug, for en Maanedes Tid siden, lod jeg mig forlede til at bestille mit Portræt hos den Maler, der boer her i Byen, denne Viktor; og saa var jeg saa taabelig at love ham 200 Daler for det Smørierie. Det seer godt ud!

Dle.

Ja naar det er Baronens Portræt, saa kan det sagtens see godt ud.

Silberblume.

Det seer Fanden ikke godt ud, det er et Ugles billede. De Penge ere reent kastede i Rendestenen. — Men jeg tænker da nok, jeg skal slippe; thi jeg skal kun betale, naar jeg finder at det ligner; og naar jeg nu bare siger, at det ikke ligner —

Dle.

Saa har Baronens fundet 200 Rdlr. igjen i Rendesstenen.

Silberblume.

Jeg maa hen til ham. Du kan følge mig til Døren. (De gaar.)

Malerstue.

Viktor staaer op fra sit Arbeide.

Det gamle Skabillen er færdigt. Næsten er det Skam for en Kunstner, at male saadan et Ansigt. Og dog — en bedre Charpar-Physiognomie kan man ikke ønske sig.

(Lukker Døren op til, et andet Værelse og seer derind.)

Svis jeg kun ikke forskiertser hans Bevaagenhed, ved at sige ham min Mening om alle disse deilige Stykker, som han købte paa sidste Auction, og sendte mig til Bedømmelse.

(Seer ud af Vinduet.)

Der kommer Herr Jonas alt, fra forrettet Dagværk, ud af Bærtshuset. En forulykket Poet, kalder man ham; man skulde heller sige: en uheldelig Poet; thi Digter er han virkelig. Glæde for den Mand, at han er forfalden. Kommer han ikke herop? Vil han besøge mig? (Det banter.) Kom ind!

Jonas.

(Gikker hovedet ind ad Døren.)

Er det ærlig meent? Maa jeg virkelig komme? Forstyrer jeg ikke?

Viktor.

Aldeles ikke, Herr Jonas! Jeg er just færdig med mit Arbeide.

Jonas.

Jeg saae Dem staae i Vinduet, og sluttede deraf, at De i det mindste pustede lidt; ellers var jeg ikke kommen. Thi skøndt jeg ikke bestiller noget selv, fornøier det mig dog at see Andre arbeide. Jeg har i gamle Dage givet mig af med Allehaande; og duer jeg ikke selv meer, kan jeg dog i det mindste see, hvad Andre due til.

Viktor.

De er altfor beskeden.

Jonas.

Nei saa Gud er jeg ikke, Viktor! Jeg er en storagtig Diogenes i min Tønde; og naar man først sidder der, kan man byde hver Alexander Trods Men nok om det! Jeg maatte dog engang gjøre Bekjendtskab.

Harde De boet i en anden By eller i et andet Land, saa var det sagtens lettere end nu, da vi ere Naboer, der længe have gaaet og seet paa hinanden, og ikke vidst, hvorfor vi idag skulde komme nærmere end igaar. Men jeg gad ikke vie til et Dyløb, eller en Skorsteensild bragte Bestiendtskabet i Gang, paa Trappen eller Gades hjørnet. De maler saa mange smukke Billeder, hører jeg; og jeg er ligesom Børnene, jeg gider gjerne seet Billeder. Man har ogsaa sagt mig, at De maler stygge Billeder. Men selv hvad der er hæsligt i Naturen, kan undertiden være smukt i Kunsten. Rhytet siger, De maler Baron Silberblume; og det er en Mand, som jeg aldrig kan faae nok af, hverken in natura, eller in effigie.

Viktor.

Der sidder han!

Jonas.

Ja ved den levende Gud! I Legemstørrelse! ligesom Skaldepanden, til der, hvor Hjertet skulde begynde.

Viktor.

Finder De det ligt?

Jonas.

Som to Draaber — muddret Vand! Fortræffeligt Viktor! De bliver en god Maler, det kan jeg sige Dem.

Viktor.

De kender ham, hører jeg. Imidlertid maa jeg dog forsvare ham lidt, da min Lykke tildeels beroer paa hans Gavmildhed. Han har lovet mig tohundrede Rigsdaler, hvis han finder sit Billede ligt; med denne lille Sum kan jeg, med den Smule jeg har sammen- sparet, sætte Bo og ægte min Luise, hos hvis Fader jeg boer her.

Jonas.

Jeg veed det nok! Naar det ikke koster for meget, vil han gjerne spille en Mæcen i Bestlommeformat. Han reiste udenlands, uden at vide noget og uden at forstaae noget. Af alting forekom det ham lettest at blive Kunstkiender, saadan som Moden nu er; han løb omkring i Gallerier og Atteliers, snakkede med Malere og Billedhuggere, og bildte sig snart ind at være en heel Karl. Nu opmuntret Manden ogsaa indenlandsk Kunstslid med 200 Daler. Det er jo alt hvad man kan forlange. Men tag Dem iagt, at han ikke betænker sig.

Viktor.

O det har ingen Nød. Gjør mig ikke bange!

Jonas.

Har han lovet dem Pengene i Vidners Overværelse?

Viktor.

Ja; naar han er fornoiet med mit Arbeid og finder, det ligner.

Jonas.

Au! Det var en forbandet Clausul.

(Gjør et Dieblits Betænkning, gnider han sig lystig i Hænderne.)

Men frygt ikke! Skulde der komme Ugler i Nosen — lad mig hente, stol paa mig!

Viktor (forundret).

Paa Dem?

Jonas.

Ja De maa nok studse! Thi hvem er jeg? Jonas, den rød næsede Poet, der boer paa et Loftkammer i et Bærtshuus; der sover om Dagen, drikker Morgen og Aften og læser om Natten, ved en Praas, i Halsen paa den Flaske han sidst tømte; af hvis Dyne Fiærene

flyve, som Unger fra Neden; hvis Bohave er et Fyrre-
bord, med to Been, tre Bøger, hvoraf han har laant
de fleste, og en tom Sælhundskuffert; der gaber som
en sulten Hai, for at faae noget, at fylde Bommen
med.

Viktor (med Deeltagelse).

De har ogsaa engang været forlovet Herr Jonas!

Jonas (alvorlig).

Naar De veed det, saa har De vel ogsaa hørt,
at min Kiæreste slog op med mig.

Viktor.

Maaskee kunde hun ikke finde sig i —

(stambler.)

Jonas.

At jeg drak? Om Forladelse min unge Ven,
vogt Dem for en Anachronisme i Deres historiske
Kritik! Hun slog ikke op med mig, fordi jeg drak;
men jeg drak, fordi hun slog op med mig.

Viktor.

Stakkels Mand!

Jonas.

Na jeg vil ikke beklages.

Viktor.

Svorfor er De ikke lykkelig, som jeg? Min Luise
elsker mig inderligt.

Jonas.

Gratulerer!

Viktor.

Kiærlighed er Livets bedste Glæde.

Jonas.

Viin er den næstbedste. Og nu, min unge Ven, tænk paa Jonas, men hav ingen Medlidenhed med ham! Han frabeder sig al Condolence; sammenligner jeg mig ogsaa med Diogenes, saa er det kun en Lignelse, og Lignelser halte. Jeg er langt lykkeligere end han; thi han sad i den tomme Tønde, og der er Viin i den, jeg sidder paa. Naar De er i Baande, saa lad mig hente! Jeg skal ærligt staae Dem bi; og hvorom alting er, deres tohundrede Daler skal De ikke gaae Glip af.

(Gaær.)

Viktor (alene).

Det Menneske har Noget i sit Ansigt, som indtager mig, som hverken Svær eller Lidenstabs har kunnet udslette. Der er noget Lunefuldt, Følsomt deri; som om han satte Sundheden til af blot Ironie; som om hans Drikfældighed kun var en Satire paa den menneskelige Skrøbelighed. Mit Hjerte siger mig, at jeg vil finde en Ven i ham. Men hvordan den arme Dævel vil hjælpe mig, det begriber jeg ikke. (Døren aabnes.) Hvem der?

Silberblume kommer ind uden at banke paa og uden at hilse.

Her boer De ret smukt, min Kiære! Charmant! Sagens lidt høit oppe, men saa har De igien sund Luft, god Belysning, prægtig Udsigt. Lidt indskrænket, men dog komfortabelt. Al ja, de unge Herrer have det godt, som kunne leve saadan ugeneert en garçon.

Viktor.

Jeg ønsker dog intet heller, Herr Baron, end snart at ende dette Ungkarleliv.

Silberblume.

Det skulde De ikke, min Kiære! Egtestanden koster forsærdelig meget. Troer De, jeg vilde være den Mand, jeg er, hvis jeg i mange Aar havde maattet anvende mine Penge paa Huusholdning, Damepynt, og især Børneopdragelse, der bliver Aar for Aar dyrere? Den Gud giver Børn, den giver han Siertesorg, pleiede min salig Fader at sige; og det var en fornuftig Mand.

Viktor.

Det tvivler jeg aldeles ikke om, af det Lidet jeg kiender til ham.

Silberblume.

Men lad os nu komme til vor egen Apropos! Har De nu ret studeret og fordybet Dem ind i min Billedsamling? Ikke sandt? De er falden i Forundring? De har slaaet Hænderne sammen? Ja, tidt træffer man fortræffelige Sager, hvor man mindst venter det. Saaledes fandt man jo for nogle Aar siden en Correggio i Sverrig, hængelig naglet fast med Søm til et Staldvindue, som et andet Bræt, mod Trækvinden. Jeg vil ei dermed sige, at jeg har en saadan Hestehylke; men sæt ogsaa, at det kun er Stierner af anden eller tredie Størrelse, saa er det dog af Ære værd. Der kan blive noget for min gode Viktor at lære; ogsaa maaskee at fortiene, naar Stykkerne skal restaureres og istandsættes.

Viktor.

Det gjør mig ondt at skuffe Herr Baronens Haab. Men De forlanger at vide min Mening, og jeg maa være ærlig. Saavidt jeg kan skionne, er der ikke et taaleligt Stykke i den hele Samling. Den er ikke fire Skilling værd. Men Baronens Haab er heller ikke givet meget mere for den.

Silberblume (hidtig).

Hvad for noget? Kalder De 24 Rbdlr. 4 Skilling?

Viktor.

Nu, det Tab vil De let kunne bære.

Silberblume.

Det er en let Sag, at skære en bred Rem af en anden Mands Nhg. Men De maa forlade mig, min Kiære, at jeg i flige Sager stoler meest paa min egen Dom. (Sagte:) Vi du kun, Knægt! det skal du faae betalt!

Viktor.

Jeg overlader gierne Kyndigere at dømme; men siden Herr Baronen forlangte det —

Silberblume.

Blot for at prøve Dem, min Kiære! Troer De ikke, jeg veed, hvordan jeg skal bedømme mine egne Kunstsager? Men jeg vilde føre Dem paa glat Jis, jeg vilde see hvordan det havde sig med deres Smag. (Sagte:) Skorsteensfejeren er af Rembrandt, og de tre fede Gratier af Rubens, det lader jeg mit Liv paa. (Hvir:) Blot for at prøve Dem! Derfor tillod jeg Dem ogsaa at male mig. Jeg tænkte at opmuntre Dem til Flid, Grundighed! jeg vilde bidrage til at gjøre Dem lidt bekiendt. At egentlig Arbeidet skulde lykkes, kunde jeg ikke vente af en Begynder, der hverken har været i Paris eller Rom, — ikke engang i Kiøbenhavn.

Viktor.

Deres Billed er færdigt.

Silberblume (forundret).

Allerede? Nu min Kiære, det har De skyndt Dem forfærdeligt med. Der har min gode Viktor

udentvivl jasket lidt. Det var ikke Meningen. Man fortjener ikke 200 Rdlr. med at jage et Portræt af i fiorten Dage.

Viktor.

Jeg har arbejdet derpaa over en Maaned, anvendt al mulig Flid, og alle Mennesker finde, at det ligner frappant.

Silberblume.

Skvad komme mig Mennesker ved, naar Taler er om mit eget Portræt? Jeg skulde dog troe, det var noget, jeg bedst selv kunde bedømme. Og det siger jeg reent ud: hvis Billedet ikke behager mig, betaler jeg ikke.

Viktor.

Hvis Billedet er slet malet, og ikke ligner Dem, saa betaler De ikke.

Silberblume.

Men Ligheden skal jeg selv bedømme; og det kan heller ingen bedre end jeg; thi ingen kiender sig selv bedre. Cognosce te ipsum, sagde en gammel Philosoph. Lad mig see! Det skal være giort i en Haandevending!

Viktor.

Det tvivler jeg ikke om; til deres Dom behøver De vist ikke to Sekunder.

(Sætter Billedet frem.)

Silberblume.

Ikke saa galt! Slet ikke saa galt!
Ikke saa galt, som jeg havde formodet.
Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Viktor.

Ligner ei Ansigtet? Ligner ei Ho'det?

Silberblume.

For en Begynder al Værd værð.
 Flittig Stræben bør man paastionne.
 Kienderen skal en Ingling's Færd
 Strængt ei dadle, ædelt belønne.
 Fem og tyve Rigsdaler, min Ven,
 Vil jeg Dem som Accessit give.
 Billedet her kan gierne blive,
 Jeg forfoier mig bort igien.

Viktor

(træder ham i Veien).

Iffe De kommer af Stedet, før
 Deres Lofte De mig gientager.

Silberblume.

Ungdommen raser! Hør kun, hør!
 Lad mig gaae, om Dem saa behager!
 Iffe De saa forsængelig bruse;
 Dermed strækker man bort sin Muse.
 Hvis en Tønde Guld jeg forskrey,
 Troer De, Ligheden større blev?

Viktor (med Foragt).

Nu saa sig da, hvad ligner ei?

Silberblume

(forlegen for at finde Feil).

Næsen ei stor nok finder jeg.

Viktor.

Næsen ei stor nok? (hidsig.) Just saa stor,
 Som en næsviis Næse bør være,
 Spilet op af et taabeligt Bør.

Silberblume.

Diet ligner mig ei, min Kiære!

Viktor.

Diet? Seer De ei Dinene staae,
 Intetfigende, fattegraae?

Silberblume.

Munden har ei det ædle Smil.

Viktor.

Smiler ei Munden sod, som Suffer,
Snærpet, som paa lakeerte Duffer?

Silberblume.

Det er ei i den store Stil. —
Ifke dog Feil paa Feilene dyng!
Hvor er Panden, den mægtige, brede?

Viktor.

Daler den ifke, som en Hede
Lyndt bevoret af visne Lyng?

Luiſe kommer med ſin Fader.

Middelboe.

Hvilken Larm! Hvad foregaaer?

Luiſe (affides).

Intet godt mit Hierte ſpaaer.

Silberblume.

Kiære, min er ifke Skylden!
En forſængelig Patron,
Trykket lidt paa Kunſtnerbylden,
Overfuſer min Perſon.

Middelboe.

Har jeg ei at ſee den Hre
Herr Baron von —

Silberblume.

Retop, jo!
Og hvem er da De, min Kiære!

Middelboe.

Tommermeſter Middelboe.
Jeg er Bærten her i Huſet.

(Seer paa Viktor.)

Men hvad fattes — er han gal?

Silberblume.

Ja jeg troer, ham har beruſet
Egoiſmens Perſial.

Middelboe.

Min Herr Viktor, jeg maa bede,
At De dæmper deres Brede,
I mit Huus ei bruger Bold.

Viktor (med Foragt.)

Nei, nu er jeg ganske kold.

Middelboe.

Man ei trodser sig til Ere,
Selvvoes tiener kun til Spot.

Silberblume (affides).

Af en Haandværksmand at være
Taler han særdeles godt.

Middelboe.

Sligt Pilleri jeg ei forstaaer.
Med Kraft kan jeg min Hammer svinge,
Ja Biælken selv til Skionhed tvinge,
Naar Dren glat derover gaaer;
Men Penslen er mig altfor blød,
Dg Farven er mig altfor broget;
Dg hvad der ikke nytter noget,
Dermed jeg ei mit Hoved brod.

Et Haandværk er en nyttig Kunst,
Men Kunst er intet nyttigt Haandværk;
Dg hvad han taler om sit Haandværk,
Det forekommer mig kun Dunst!
Dog — tiener Penge han, som sagt,
Saa maa, for mig, han gierne male;
Ehi alt hvad Riiigmand vil betale,
Det viser Klogskab ei Foragt.

Vel agtes Kunsten ikke stort,
Dg Ingen, blot som Maler, passer
I nogen af de Rangsens Klasser,
Som leder ind ad Herrens Port;
Dog — hvis han kan en Giensti gaae,
Kan han den fine Verden more,
Dg protegere ham de Store,
Saa skal han min Luise faae!

Jonas kommer.

Om Forladelse! Jeg frygter, jeg kommer til Uleilighed.

Viktor.

O nei, paa ingen Maade. Velkommen, Herr Jonas!

Silberblume (affides).

Velkommen! Siig mig hvem du omgaaes, saa veed jeg hvem du er. Men det er da intet Under, at en forulykket Maler holder sig til en fordruffen Poet.

Viktor.

Nu vil jeg lade Dem dømme, Herr Jonas!

Silberblume.

Skal han dømme? Nu saa Gud hielpe os! (Affides:) Han er saa fuld, at man kan prikke ham paa Dinene.

Viktor.

Baronen finder, at dette Portræt ikke ligner ham.

Jonas.

Nu, deri kunde vel Baronen have Ret. Dyrigtig talt, jeg finder heller ikke, at Ligheden er stor, kiære Viktor!

Silberblume (forsonet).

Nu, der hører man! det er en Mand, som forstaaer sig paa Kunster og Videnskaber. Lad ham tale!

Jonas.

Det er idealiseret.

Silberblume.

Reent hentet ud af Luften! Vil jeg idealiseres, naar jeg forlanger et Portræt, som skal ligne mig?

Jonas.

Nei, det er rigtignok at slaae ind i den aldeles modsatte Retning.

Viktor.

De holder med ham?

Silberblume.

Lad ham holde sig ved hvem han vil! Manden er frie, og har traadt sine Børneskoe; han veed nok, hvad han siger.

Jonas.

Det Billed er altfor rødt i Kinderne.

Silberblume.

Ikke sandt?

Jonas.

Det har graae Dine, og Baronens ere grønne.

Silberblume.

Hører De?

Jonas.

Det venstre Dre er ikke langt nok, og det høire er reent glent. Det Billed har jo kun een Haand, og slet ingen Been. Jeg veed Baronen er ingen Krøbling.

Silberblume.

Nei, nu overdriver De, Ven! Spas aparte! Jeg har kun forlangt et Knæstykke.

Jonas.

En saadan Bestedenhed burde Maleren ikke have misbrugt. En Mæcen for Kunster og Videnskaber, som Herr Baronen, burde være malet — i det mindste i overnaturlig Størrelse.

Silberblume.

Saa gaaer jeg, da intet forpligter mig til at betale et Portræt som ikke ligner mig. Havde Herr Viktor været artig, saa havde jeg, af egen Drivt, givet ham en passende Douceur, men nu faaer han ikke en Skilling.

Jonas.

Naar Baronen kun bliver ved den Paastand, at De aldeles intet Lignende finder i dette Billed —

Silberblume.

Den Erklæring vil jeg give ham, med mit Navns Underskrift.

Jonas.

Fortræffeligt, Herr Baron! Der paa Bordet er Pen, Blæk og Papir. Saasnart De har givet denne Erklæring, har min Pen intet at fordre. Det gjør mig ondt for min gode Viktor, men Retten maa have sine Giænge. Fiat justitia et pereat mundus!

Silberblume.

Pereat mundus! Det er solid tænkt. (Affides.) Hvor man kan tage feil af Folk! Jeg troede, den Mand var en Fyldebøtte, som kun duede til at gjøre Bers; og saa er det en smagfuld Kunstdommer, som er paa mit Partie. (Trækker ham hen i en Krog.) Jeg takker Dem, min Kiære! Kan De bringe mig ud af denne Forlegenhed, saa har De at disponere over mig. Det skal ikke komme mig an paa en Flaske Madera, eller Cognac imellem.

Jonas.

Tusind Tak, Herr Baron! Hav nu den Godhed at skrive, som jeg siger Dem til!

(Dicterer:)

Jeg Hannibal, Mathies von Silberblume —

Silberblume.

von Silberblume.

Jonas.

Har sluttet en Accord med Maleren Herr Viktor.

Silberblume.

Herr Viktor;

Jonas.

Dg mig at male ordentlig og net;

Silberblume.

— og net;

Jonas.

Livagtig, som jeg staaer og gaaer i Verden;

Silberblume.

— i Verden;

Jonas.

Svorfor jeg loved ham to hundred Daler;

Silberblume.

— to hundred Daler;

Jonas.

Men — da jeg finder dette Contrafesi

Det allermindeste ligner ei:

Silberblume.

— ligner ei;

Jonas.

Betaler

Jeg derfor ei en Skilling;

Silberblume.

— ei en Skilling;

Jonas.

Om ogsaa hele Verden fandt,

At som et Eg et Eg det ligned grant.

Silberblume.

— ligned grant.

Jonas.

Dog derimod ham gives den Bevilling,

Silberblume.

— Bevilling

Jonas.

Portrættet at beholde,

Silberblume.

— beholde;

Jonas.

Og, da det selv ham hører til —

Silberblume.

— hører til,

Jonas.

At gjøre dermed hvad han vil.

Silberblume.

— hvad han vil!

Silberblume (saaer op).

Hvis det kan gjøre Sagen klar,

Saa vær saa god!

(Kæfter Viktor Papiret.)

Viktor.

Hvad vil den gamle Nar?

Tillader at beholde han mit Eget?

Jonas.

Af ham, min Ven, er det alt meget.

Tag kun Beviset!

(Viktor tager det.)

Jonas

(hoit og hoitideligt).

Han med dette Brev

Fem hundred Daler Dem forskrev! —

Silberblume.

Jeg faaer en Angst! Giv mig tilbage,
Giv mig tilbage mit Bevis!

Jonas.

Jeg skal ham saa ved Næsen tage,
At det skal angste ham til Jis.

Middelboe (assides).

Hvordan vil Jonas dette mage?
Hvad skaber det Papiers Forlis?

Viktor og Luise.

At, smiler atter Glædens Dage,
Dg aabnes atter Paradis?

(De gaae.)

Gæstestuen i Værtshuset.

Fire Gæster ved Drillebordet. Værtten skriver
Regninger i en Krog ved det lille Bord.

Første Gæst.

Det er saa kiedeligt at drikke uden at synge;
skal vi synge et Dvartcordium; da vi dog ere samlede?

Anden Gæst.

Ja nok!

Tredie Gæst.

Bare vi ikke forstyrre Værtten i hans Regninger.

Fierde Gæst.

Tager han feil, saa skriver han heller Summen
for stor, end for lille, af naturligt Instinkt.

Bårten.

Hvad sige De, mine Herrer?

Første Gæst.

Vi tale om Selvopholdelsesdriften.

Bårten.

Ja det er en meget god Drift, og ikke vanskelig at udøve. Gid alle Pligter vare ligesaa lette som den

Første Gæst.

Den er undertiden vanskelig nok.

Førstemmig Vise.

Vi vilde saa gjerne lidt end være Børn,
Men af, vi er aldrende Dreng; ;
Af Barndommens Rose kun staaer en Tiorn,
Hvor visne Smaaablomsterne hænge.
Men naar vi drikke, men nydes din Sødme,
Da rødme
Bacchus! de brogede Blommer;
Da kommer
Baaren, med alle Kiærminder paany.
Troster Jer, Brødre! Sorgerne flye!

Vi vilde saa gjerne lidt ellers iblandt,
Men Kiærlighed vender os Ryggen;
Før straalte Solen fra hver en Kant,
Nu er det for koldt i Skyggen.
Men naar vi drikke, bestraalt af din Flamme,
Da ramme,
Amor! igien dine Pile;
Da smile
Indige Glæder til os paany.
Troster Jer, Brødre! Sorgerne flye!

Vi vilde saa gjerne som Benner end gaae;
Men Aarene Barmen fordrive;
Den Ene vil ikke den Anden forstaae,
Alt meer vi os fremmede blive.
Men naar vi ved Bøgeret sidde tilsammen,
Da Flammen

Igien vore Hiertes opfylder.

Da hylde

Gamle Kortrolighed Glæden paany.

Troster Jer, Brødre! Sorgerne flye!

Barten.

Mine Herrer! det skærer mig i Hiertet, at min gode Vin skal have den skadelige Indflydelse paa Helbredden, at I blive ganske forstemte, Kleinmodige; nyhne, som I sang til Liig, med Dissonantser, Oplosninger, Pianoforte, og Borherre veed, hvad det hedder; og undertiden saa sagte, at man troer at høre en Mundharpe. Naar man drikker, mine Herrer, saa maa man være lystige og enige. Det vil sige, man maa kraale af fuld Hals; ingen bedrøvelige Betragtninger giøre; ikke bruge Vinen, som et Campher- eller Chinapulver, til at fordrive Forkioelse, eller standse Koldfeber med. Det kan jeg altsammen takke den Poet, denne Jonas for. Han duer ikke meer til at digte mine Drifkeviser. Giver jeg derfor den Knagt Kost og Logie, for at han skal digte Liigpsalmer til mine Giæster?

Jonas kommer.

Hvad er der? Hvad er det for Olhuusnal? Hvad har I mod min Bise? Er den over Jeres Horizont?

Barten.

Jeg vil have Solskin, Herr Jonas! Ikke Maanskin. Pimper jeg ikke saa godt, som I? Er min Næse ikke violettere end Jeres? Tracterer jeg ikke mine Giæster tidt for intet, naar jeg har en Ruus? Men derfor drikker jeg ikke Forstanden bort og bliver nedslaaet; klynker ikke over forsvundne Glæder. Der er, Gud fordomme mig! slet ingen forsvundne Glæder til. Det er lutter Enal. Naar man er glad, saa er man glad; det er i Præsens.

Jonas.

Taalmodighed, Vinke! Jeg skal snart gjøre Jer en Vise, som den: „Da St. Peder vandred om, han til en Viintapper kom;“ eller som: „D maatte vi om thve Kar og flere“.

Bærten.

Ja det lader J nok være! Det var i Danmarks lykkelige Tider, da man skrev saadanne Viser. Men da drak man ogsaa bedre.

Jonas.

Kan J klage over min Drikken?

Bærten.

Naar J drikker, maa J ogsaa klukke; risle lystig, som et Kildevæld, og ikke dampe døsigt og taaget, som en Mose.

Jonas.

Nei hør, den Karl har min Troe god Phantastie! Skade det er en saadan Klodrian, der ikke har lært noget; og dog vil han give sit Ord med i Lauget, naar studeerte Folk tale sammen.

Bærten.

Jeg er dog kommen ligesaa dybt i Kruset, som J, uden Latin. (Ratter ham et Glas Vin.)

Jonas.

Nu, saa lad os da drikke Forlig!

(De klinker og drikke.)

Bærten (til Gæsterne).

Brød Eder ikke om vort Passiar, mine Herrer! Havde jeg ikke den naragtige Karl, kunde jeg ikke leve. Jeg betragter ham som min Søn, som mit adopteerte Barn! Jeg har lyst ham i Kuld og Kion; men det er en vanartig Dreng; han gjør sin gamle Fader mangen Hiertesorg.

Jonas.

Ja vist! Taarerne staae ham altid i Vinene, naar han taler om mig, som paa en Hund, der har faaet for meget raat Kød. Men hør nu, Linse! — Eet Spøg, et Andet Alvor! I har jo havt Sorg! I skulde bære sort Flor om Hatten, eller om Albuen! Jeres Familievaaben, Jeres Stamherre er jo blæst ned af Huset inat, og havde nær brullet sin Hals.

Barten.

Det gjør mig dog ondt; det kan jeg sige Eder. Min Fader gjorde sin Lykke paa de lange Reiser til Ostindien og Guinea, og satte sig siden her ned som Stæstgiver. Til Erindring om sine Eventyr, lod han den store Drang-Utang male paa sit Skilt, med Underkrift: I Bildmanden. Og den skræmmede dog ikke Aberne fra Huset; thi han havde god Næring, og jeg har havt ligesaa efter ham.

Jonas.

Men nu er Løkkefuglen, eller Klokkesaaret borte! Madiken, som skulde faae Fisken til at bide paa, er gaaet af Krogen.

Barten.

Jeg tænker, Folk heri Byen kiende mig nu saa godt, at jeg intet Skilt meer behøver.

Jonas.

Men de Fremmede, som reise her igiennem? En Kjøbmand kan ikke undvære sit Firma.

Barten.

Nu ja, saa kan jo den fattige Maler derovre male mig eet igien; saa faaer den Stymper dog en Styver at fortiene.

Jonas.

Hvad siger I, hvis han alt havde malet Jer et nyt Skilt, meget bedre end det forrige?

Bærten.

En Drang-Uttag?

Jonas.

Ja vist, en stor Ubekat eller Bavian, der gaaer paa Bagbenene, og ligner et virkeligt Menneske; med raget Skiæg, Klæder paa, og fornemme Læder.

Bærten.

Men min forrige var nøgen og lodden, med en Prygl i Gaanden.

Jonas.

Det stikker sig ikke meer. Ubekattene have nu ogsaa faaet Cultur, og see mere paa Artighed og Levemaade, end fornuftige Folk.

Bærten.

Vil I nu have mig til at giette Gaader igien? Det gider jeg sgu ikke. Det er det for hedt til. Hvad vil I sige med Jeres Bavian?

Jonas.

Siig mig først: Hvad holder I Baron Silberblume for at være?

Bærten.

Jeg holder ham for en Esel, der har narret mig med et Drehooved Rødviin, jeg maatte forskrive ham fra Bordeaux, og som han ikke vilde have, da det kom; hvorfor det blev liggende og blev bedærvet, saa jeg arme Mand tilsidst, med stort Tab, maatte sælge det som Viinædike.

Jonas.

Vil I hævne Jer paa ham?

Bærten.

Ja det veed Gud, jeg vil, hvis jeg bare kunde; men det er en forslagen Stielm, som tager sig vel iagt; en Onier af første Skuffe; en Armadil, som min salig Fader sagde, bedækket med Skæl fra Snuden til Galetippen.

Jonas.

Siig ikke det! Silberblume har ogsaa sit omfindtlige Sted, ligesom Rhinoceros, Krokodillen, Achilles og den hornede Sigfrid. Han er forsængelig, og vilde tage det forbandet ilde op, hvis han skulde gjøre Tjeneste paa sin gamle Alder, og staae Skildvagt for en nedblæst Ubelat.

Første Gæst.

Hvad mener De, kære Jonas? Siig os, hvad har De for?

Anden Gæst.

Sikkert en god Spøg!

Jonas.

Kort og godt! Det er gaaet den stakkels Viktor med Baronen, ligesom vor Bært; kun at den fattige Maler ikke saa godt kan taale Skaden. Desuden er det muligt, at Baronen dengang var uskyldig med Linke, og det virkelig var et Dreihoved Biinædike, du vilde pakke paa ham.

Bærten.

Hør! kom mig ikke med saadan Snak; saa bliver jeg saa Gud alvorlig vred.

Jonas.

Men det kommer nu ikke her ved. Nok, Silberblume har bestilt sit Portræt hos Viktor, for 200 Rdlr., men da det er færdigt, fortryder det ham. Accorden er, at han kun skal betale, naar han selv

finder det ligner; han finder altsaa, det ligner ikke, og vil ikke betale. Denne Lumpenhed sætter den stakkels Maler i største Knibe. Paa disse 200 Rdlr. beroer hans Bryllup og Svigersfaderens Samthkke. Billedet er hyperligt malet, og ligner den gamle Synder frapant. Men hvad hjælper det, naar han nægter det? Og hvordan presse Tilstaaelsen ud af ham, uden ved en Prostitution?

Første Gæst.

Ha, nu gaaer der mig et Lys op.

Anden Gæst.

Fortræffeligt!

Bårten.

J vil altsaa?

Jonas.

Biktor har laant mig Portrættet. Siden Silberblume paastaer, at det ikke ligner ham, kan han jo intet have imod, at vi finde, det ligner en Ubekat, en Drang-Utang, som det virkelig ogsaa gjør. Vi hænge altsaa Portrættet op udenfor Bærtshuset, istedet for det nedblæste Skilt, og neden under skrive vi: „J Bildmanden!“ ligesom paa det andet.

Gæsterne.

Hyperligt!

Bårten.

J er en Fandens Karl, Jonas! Hvad det Menneske kan hitte paa! Mig synes alt, mit Drehooved Viinadike bliver til sød Mallaga ved denne Tanke. Men troer J, det gaaer an? Vil han ikke gjøre Dytøier, klage over, at vi have protistueret ham? Har J Bidner paa, at han har protesteret mod Ligheden?

Jonas

(rætter ham Papiret).

Jeg har hans egen Haand derfor. Der kan J

læse. Med sit Navns Underskrift erklærer han, at Billedet slet ikke ligner, og giver Maleren Tilladelse at gjøre dermed, hvad han vil.

Barten.

Ja saa skal han saa Gud ogsaa hænges in effigie, inden Sol gaaer ned.

(Medens Barten og Gæsterne læse Brevet, henter Jonas det nedblåste Stilt og Silberblumes Billed.)

Jonas.

See her er begge Portrætterne. Maae De nu ikke tilstaae, at der er en overordenlig stor Familielighed?

Første Gæst.

Bare han ikke taber Forstanden derover.

Jonas.

Hvordan skulde en Ubekat tabe Forstanden?

(Barten trækker det gamle Stilt ud af Stangen, og stiller den i Hagen paa det ny.)

Første Gæst.

Men ved denne høitidelige Leilighed, Jonas, maae De holde os en lille Inauguraltale, og det paa Vers, at alting kan skee under gode Muspiciet.

Jonas (til Barten).

Du skal jo have Lystighed i Uften; ere Musikanterne komne?

Barten.

Ja, de sidde og drikke i den anden Stue.

Jonas.

Lad dem spille en Marsch. Det maa gjøre Opfigt. Det maa bringe Folk sammen paa Gaden. Men Talen først her! Fylder Eders Glas og svinger i Chor, naar jeg giver Eder et Vink.

(Han tager det gamle Skilt i Haanden og siger:)

Du gamle Dyr, som lang Tid hang,
 Naar Stangen peeb og Skiltet sang,
 Sorthaarede Drang-Uttag!
 I heden Sol, kold Blæst og Regn,
 Ved Nat, ved Dag, kiendt i vor Egn;
 Som lokked Bonden til dit Skjul,
 At faae sin Dram, og tiæret Giul;
 Og Borger, Herre, fornem Frue,
 Til Kaffe, Biin, i bedre Stue;
 Du nok har tient, gaa i din Grav!
 Din Fætter løser dig nu af.

Chor

(i langsomme, høitidelige Toner).

Du nok har tient! Gaa i din Grav!
 Din Fætter løser dig nu af.

Jonas

(tager det ny Skilt)

Nu, Herr Baron! i Veir og Vind
 Svei lystig om, lok Gæster ind!
 De hnder just ei Gæstfrihed,
 Er noget, som vi alle veed;
 Men vink kun Gammel, vink kun Ung!
 Her gaaer det ei af Deres Pung.
 Den har ei mindste Skilling savnet;
 De faaer kun Rosen, bær' kun Navnet.
 Og nu afsted, i Procession!
 Med Husets høie Skytspatron!

Chor (som før).

Og nu afsted, i Procession,
 Med Husets høie Skytspatron!

(Jonas gaaer med Skiltet, de følge ham.)

Pladsen udenfor Bærtshuset.

Processionen kommer med Skiltet og Musikanterne foran. En Stige bliver sat, og det hænges op under Musik.

Chor

(af de sig foramlende Menneſter).

Ha, ha, ha, ha! Et herligt Skilt.
 Hos hvem har Bærten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Meest findes lig et Menneſte.
 En Bavian af første Slags!
 Man kiender ham paa Timen ſtrar.
 Velkommen her! Lyd høit vor Sang!
 Til Roes for vor Drang-Utang.

Silberblume kommer farende.

Uhørteſte Dumdriftighed!
 Paa Timen ſtrar med Skiltet ned!
 Troer I, jeg har mig foresat,
 At hænge her ſom Abekat?

Chor.

Ha, ha, ha, ha! Et herligt Skilt!
 Hos hvem har Bærten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Meest findes lig et Menneſte!

Bærten (til Silberblume).

Hvad synes Herren om min Kat?
 Den gamle blæſte ned i Nat.
 Til Lykke fandtes ſtrar en ny,
 Som Maleren mig kunde flye.
 Vel ſandt, den gjør lidt ſure Miner.
 Af Ediken maafkee den griner,
 Svortil iſior den, ikke ſin,
 Forvandlede mig min røde Viin.

Middelboe, Luise og Viktor komme.

Alle Tre.

Hvilken Larmen, hvilken Stimlen!
 Stig, hvad foregaaer i Brimlen?

Silberblume.

Jeg forstaaer det! Bært og Gæster!
 Alle Drukkenboltes Mester!
 Du forbistrede Voet,
 Strax bekiend, hvad der er skeet.

(Griber Jonas i Kiolekraven.)

Jonas.

Jeg staaer ikke her for Skænkten.
 Glem Anstændigheden ei!

Silberblume.

Strax tilstaae, paa Pinebænken,
 Stial du ei mit Contrafesi?

Jonas.

Contrafesi? Det Contrafesi,
 Beed De nok, Dem ligner ei.

Silberblume.

Ligner det Portræt, for Handen!
 Da en Abe? Svar mig! Hvad?

Chor.

Som en Draabe Vand den anden;
 Som et Blad et andet Blad.

Silberblume (fatter sig).

Jeg forstaaer halvqvædet Bise;

(Sagre:)

Maa i sure Gbler bide,
 Nedde min Honneur itide.

(Hoit og ventlig:)

Vil Herr Viktor og Jonas spise
 Hos mig paa Torsdag, saa seer mig en Ure;
 Jeg dem venter beggeto.
 Dgsaa Dem, Herr Middelsboe!
 Barten er saa god at være
 Skaffer ved vor lille Fæst,
 Og han kommer selv som Gæst.

De Indbudne.

Megen Ure! Megen Ure!

Silberblume (til Viktor).

Billedet beroppe, Kiære,
 Tag kun ned! Jeg det betaler
 Med tohundred Rigsbankdaler.

Jonas.

Billedet? Nei, Herr Baron,
 Kunstens ædle Stytspatron!
 Billedet har Bisald fundet,
 Det sit Publikum har vundet,
 Det er steget i sin Priis.

Chor.

Billedet har Bisald fundet,
 Det sit Publikum har vundet,
 Det er steget i sin Priis.

Silberblume (afsted).

Ak, nu bli'er mit Blod til Pis.
 Mine Lemmer sig forstene.

Jonas.

Hirehundred til det Ene
 Lægge De hoimodigt vil,
 Da Dem Skiltet hører til.
 Flur det synker fra sin Hængsel
 I en Fart, til Jorden brat.

Silberblume.

Ak! jeg har en stor Forlængsel
 Efter denne fieldne Skat.

Flere.

Ak! han har en stor Forlængsel
 Efter denne Abekat.

Chor.

Saadan nu til fælleds Gammen
 Alting gik retfærdigt til.
 Billedet strax skifter Nammen,
 Naar han det betale vil.
 Viktor ikke skal forluse
 Sin Luise.

Viktor (omfavner hende).

Min Luise!

Begge.

Elfte Viktor! — Min Luise! —
 Indigt finner Glædens Sol
 Paa vor unge Martsviol!

Jonas.

Du skal gode Tavler male,
 Dine Landsmænd dem befale,
 Understøttes skal din Flid.

Viktor og Luise.

Endt er nu vor Kummerstid.

Bærten.

Jeg vil Eders Bryllup holde!

Middelboe.

Jeg vil bygge Jer et Huus.

Jonas.

Jeg vil drikke mig en Ruus,
 Til Triumf, mod alle Trolde!

Chor.

Kunsten sin Belønning fandt,
 Kiærligheden Seier vandt!

Wiltor (König)

Wiltor (König)

Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Wiltor (König) — Wiltor (König)

Stückzahl

Et dramatisch Eventyr.

Rübezahl, en Aand i Niesenbiergene.
Beit, en Landmand.
Grethe, hans Kone.
Marie, deres Datter.
Johan og to Andre, deres smaae Børn.
Bendir, }
Didrik, } Studententer.
En Hattemager.
En Skomager.
En Bært og
Flere Borgere.
Birkedommeren.
Sans Skriver.
En Capuziner.
En Anfører.
Biergaander.
Soldater og Bøgttere.

Forste Handling.

Bild Skov ved en Biergflod.

Beit kommer med Vandringsstav i Haand.

Saa staaer du, Beit, tomhændet da
 For Børn og Hustru snart igien.
 To Dage var jeg hiemme fra;
 Forgiaves søgte jeg en Ven.
 Vindskibelig og stræbsom slog
 Jeg mig igiennem al min Tid,
 Indtil en Nabo mig fratog
 Min Eiendom, ved nedrig Splid.
 I Sagen selv jeg havde Ret,
 Enhver det kunde strax forstaae,
 Min Dommer selv tilstod mig det;
 Men Lovens Bogstav følges maa.
 Beviset for min Faders Gield, —
 Gengang betalt — var kastet bort!
 Saa flyttedes mit Markeskial,
 Og stakkels Bonde kom tilfort.
 Min stakkels Hustru, lidet hun
 Til Verden kiender og til Folk:
 „Skynd dig til mine Frænder kun,
 Lad Tungen være Hjertets Tolk!”

Al, hvor jeg kom og banked paa,
 Der luffed ingen Ben mig op.
 Een med Foragt kun paa mig saae,
 Han kaldte mig en doven Krop.
 Men Een var hoslig; — ofte før
 Jeg havde viist ham Gæstfrihed; —
 Han viste artigt mig sin Dør,
 Og lyste mig af Trappen ned.
 Det er forbi — forbi — forbi!
 Fortvivlet blege Fader staaer,
 I mørken Skov, paa vilden Sti,
 Hvor Elven under Klippen gaaer.
 Dog — et Forsøg er muligt end;
 Det til min Redning faldt mig ind.
 Jeg kiender denne Dal igien,
 Og Fjeldet med sin Gyirvelvind.
 Man siger: her boer Rubezahl,
 En Drot i Niesenbiergets Egn;
 Han kunde lindre let min Dval,
 Som efter Tørle listlig Regn.
 Men — Rubezahl — et Dgenavn,
 Jo altid ham forbittret gior.
 Naar jeg ham kalde vil til Gavn,
 Mon jeg et Skiældsord bruge tør?
 Dog andet Navn jeg ikke veed,
 Og anden Redning er der ei.
 Gud kiender min Uskyldighed;
 Belan! (Naaber:) Sei, Rubezahl! Sei, hei!
 Sei, Rubezahl, du Biergets Aand,
 Kom! Hielp mig, eller end min Dval,
 Min Skiæbne lægges i din Haand.
 Sei, Rubezahl! Kom, Rubezahl!

(Gyfelige, hoitidelige Toner fra Afsgrunden)

Rübezahl stiger op af Jorden saa Skridt fra Beit,
klædt som en Kulsvier; en stor Stang, forbrændt i
den ene Ende, har han paa Skulderen; et ildrødt
Stiag rækker ham til Bæltet.

Hvad Drim — hvad vil — hvad raaber du?
En saadan Frækhed tør du vove?
Udskielde mig, høit, uden Blu,
Paa eget Bierg, i egne Skove?

Beit

(forsærdes først, men fatter sig).

Jeg skielder ei. Fortvivlet Mand
Dig kalder kun, ham at beskiærme.
Est du en Mand, som har Forstand,
Saa kan en Lyd dig ei fornærme.

Rübezahl.

Du kalder mig?

Beit.

Til Hiælp i Nød,
Da Mennecker forladt mig have.
Dg hvis du skienker mig min Dod,
Jeg takker selv for denne Gave.

Rübezahl.

Hvornæd skal jeg da hiælpe dig?
Siig mig, hvad du saa strengt befaler?

Beit.

Al, Biergets Mand! du spotter mig.
Min hele Trang er hundred Daler.

Rübezahl.

Dg for nu ei at trænge meer,
Du raaber mig til dette Nøde?
Troer du, jeg er en Bereleer?
En Nagerkarl? En Skatterjøde?

Beit.

Al nei, jeg veed, at du er riig,
Dg kræver ingen høie Renter,
Naar ærligt man betaler dig,
Dg naar du ei for længe venter.

Rübezahl.

Følg mig i Bierget, har du Mod,
Dg stælver ei for dette Stævne.

(Frygtelige Toner.)

Swor nylig Klippevæggen stod,
Der findes nu en Klipperevne.

(Man seer Nabningen i Fjeldet.)

Beit (bestemt).

Jeg følger trygt.

Rübezahl.

Dg strækkes ei?

Ei Modet dig endnu forlader?

(Spødt.)

Du est jo Gælt!

Beit.

Al, Herre, nei;

Men jeg er Egtemand og Fader!

(Han følger ham i Bierget, som luffer sig efter dem.)

Et andet Sted i Skoven.

Bendix og Didrik komme lystige med Badsække
paa Ryggene.

Bendix.

Nu, Broder! kun endnu en Fierdingvei,
Saa er vi alt i Girschberg. Dg i Aften
Min Kammerat jeg slipper ei,
Før vi har tømt endnu et Glas af Druesaften.

Didrik.

To Flasker, Broder, har til Middag vi
Udstukket ved vort Afstedsgilde.

Nu Gæsteriet være bør forbi;
Det mærkes alt og det er silde.

Bendix.

Hvad silde? Unge Folk, som os,
Ei sommer det sig end om silde tale.

Nu vil vi, Afstenen til Trods,
Bed Flasken, i den grønne Sommersvale,

Forlystes, til det Morgen bli'er igjen,
Dg Lærken fylder Luften med sin Klukken.

Thi af Musik først ret man bli'er en Ven,
Naar man forelsket er — og man er drukken.

Didrik.

Forelsket er du; drukken ikke just,
Ophidsset kun af Viin og Glæde.

Du er ei vant til megen Most —

Bendix.

Hvad vil du? Vil du, jeg skal græde
Af Maanen, som vemodig staaer

Bag Træet hist, ved Fieldets Guler,
Dg i de lange, gule Haar

Forræderisk sit Ansigt skjuler?

Didrik.

En herlig Afsten!

Bendix.

Kom mig ei

Med trivielle Reflexioner.

„En herlig Afsten! prægtig Bei!“

Saa sommer det sig Borgermænd og Koner

At tale; ei en Bursch, som kom

Fra Wittenberg, for snart til Brud at vorde viet.
 Du gierne her maa see dig om,
 Men jeg frabe'er mig Landfksbmaleriet.

Didrik (leer).

Dig Landfksbmaleriet voldes Skræl;
 Er smukke Billeder da fæle Farver?

Bendix.

Nei; men med Ord, faalidt som Blæk,
 Du ordenligt kan male Farver.

Didrik.

Naturlig er din Overgivenhed:

Du dit Juridicum har overstaaet;

At du er elsket, vift du veed,

Du har et prægtigt Embed faaet.

Du iler til din Hiertenskiær.

En fielden Lykke snart du frifter,

Dg i dit Overmod selv Skov med Krat og Trær,

Dig forekomme halvt som en Philifter.

Bendix

(bestandig overgiven).

Men, kiære Broder, det er sandt,

Her er vi ei aldeles uden Farer;

Er det ei her i denne Skovens Kant,

At Rübzahl sig aabenbarer?

Didrik (alvorlig).

Hvor falder du just nu paa ham?

Ti stille, Bendix, tal om Andet!

Bendix

(gierer forundret paa ham).

Hvad? Overtroiff? Didrik, stam

Dig dog for Fanden. Det var da forbandet!

Det er naturlighviis dit Spøg.

Didrik.

Følg mig af Sloven hen i Byen!

Bendix.

Nei — først jeg vover et Forsøg,
Hans Navn jeg raaber høit i Skjen.

Sei, Rubezahl! Du gamle Diævel, hør!

Kom, lad os dit Skabilken stue;

Dg, hvis du er i slet Humør,

Maa med din Stang du gierne true.

(Lytter.)

Mig tykkes, alt sig aabner Biergets Væg, —

Svad onsker Amnestuen heller?

Dg Trollden med sit røde Skæg

Paa Marken staaer og sine Noer tæller.

Didrik.

Erverdigt er et gammelt Sagn; man skal

Naturen i sin Storhed ei forhaane.

Bendix.

En Trolld du regner i Naturens Tal?

Didrik.

Man skal et Barndomsminde skaane.

Bendix.

Nei! Mænd skal ikke være Børn.

Didrik.

Du har en Ruus, og selv som Barn du handler.

Bendix (straaler).

Kom frem, du gamle, lodne Biørn!

See om han gjør. Maa skee han sig forvandler.

(Seer paa Didrik.)

Svad? Overtro? Fy skam dig, Bro'er!

Bør sige Tanker Philosophen nære?

Troer du paa Jupiter og Thor?
 Mon Rübzahl vel bedre være?
 Troer du paa Juno? Venus? — Jo,
 Paa Venus — det tillader jeg dig gierne;
 Paa Venus kan du altid tro,
 Hun funkler end paa Himlen, som en Stjerne.

Didrik.

Glem ei Religionen! Har maaskee
 Erasmus smittet dig, hos hvem du var saalænge?
 Har han dig kiolet med sin Snee?

Bendix.

Jeg beder dig: ei staae paa disse Streng.
 Religion og Overtro
 Har med hinanden lidt at giøre.
 Jeg kunde svare: Doctor Morten jo
 Jeg her kan i min Didrik høre.
 Det er en from, en hellig Mand,
 Han lader sig vist ikke friste;
 Sin Gud i Himlen elsker han,
 Men Fanden vil han heller ikke miste.

Didrik.

Kald Skovens Rædsel Rübzahl,
 Kald Afgrundsvælget hvad dig lyst!
 En Mand dog hersker i den eviggrønne Sal,
 Hvis Styrke selve Fieldet ryster.

Bendix.

Ja taler du Allegori,
 Saa er' vi enige.

Didrik.

Jeg troer just ei paa Rygter —

(Sagte.)

Sid denne Vandring var forbi!

(Hoit.)

Jeg er just ikke bange; —

Bendir (leer).

Men du frygter.

(De gaae videre.)

Rübezahl træder frem af Krattet.

Hvad holder, Madik, mig derfra
 Dig i en Svirvelvind at knuse?
 Hvad var det meer, om jeg endda
 Rev Taget af en halv Snees Guse?
 Men nei, — hvis jeg dig Halsen brød,
 Det blev en Ære dig, hvis Rygte vared længe;
 Du skal ei døe saa skion en Død;
 Nei, Bødlen dig, som Thy, skal i en Galge hænge.
 Til Bendir jeg forvandler mig,
 Af Nædsel vil den Frække snart besvime;
 Hans Larve laaner jeg; skiondt ei det sømmer sig
 For ædel Ganger just at bære Æselgrime.
 En Israelit med Bylt paa Ryg,
 Med Stav i Haand hist op ad Bakken kommer;
 Han smiler skionst i Skiægget, tryg;
 Ham tonner jeg de fulde Lommer.
 Jeg raner Kiortel ham og Vest,
 Og i Studentens Badsæl Alt henflytter.
 Saa rider snart du en trebenet Gest
 Paa Marken, Praler! som den blege Rytter.

(Han stier sig.)

Moses, en gammel Jøde, kommer med en stor Byldt
 Klæder paa Ryggen.

Alt Gud, hvad er det tungt og suurt
 For Jakobs Børn end Brødet at fortiene;
 Om det ei altid skeer saa reent og puurt,
 Hvor kan man os det forekaste næmne?
 I Havsnød griber strandet Mand
 Til første Bialke; river Den af Pinden
 Som sad der alt. Vi seile kun paa Land,

Men Joden er ei mindre der i Binden.
 Moses har ingen Bieller lagt,
 Man siger for et Ordsprog, under Isen;
 Men derfor er det ikke sagt,
 At man paa Landet vinder Prisen.
 Der kan man ogsaa plumpe ned; —
 Rundt om er Farer at berygte;
 Og derfor er Forsigtighed
 For Mennesket den bedste Lygte.
 At, stakkels Jøde! uden Huus og Hiem
 Du paa din Fod kun gaaer, og fielden ager;
 Meer eller mindre, fra Jerusalem,
 Du ligner hin omvandrende Skomager.
 Fortænkter man os nu deri,
 At vi den lykkelige Christen snyder?
 Vi snyde ham? Hvad er da Snyderi?
 Er det saa let at stille Last fra Dyder?
 Een kalder Dyd, hvad Andre kalde Last,
 Philosophien aldrig enig bliver.
 En Studiosus trænger i en Gast
 Til Vin — han mig sin Overkiøle giver —
 Den bruger han til Vinter først,
 Men Vinen drikker han i Sommer;
 Om Somren lides meest af Tørst,
 Skal Stakken tørste da til Vintren kommer?
 Paa Noden gierne være vil en Flok;
 Dog Herr Papa dem siger gnaven:
 „De gamle Klæ'er er gode nok!“
 Men naar der ingen er — hvem takke de for Gaven?
 Vel sandt! Jeg vinder stundom lidt;
 For Sælgeren er dog ei stort Forliset;
 Det gi'er ei altid sig Profit
 Som da, med Kiølen, Beit bortsolgte mig Beviset,
 Beviset for sin Fa'ers betalte Giæld.
 Jeg glemmer det i mine Lommer!

For Contraparten var det Held,
 Han fandt derved en gunstig Dommer.
 Om Munden maatte Martin smøre mig;
 Han ruineerte Veit, sin Næste.
 Det nederdrægtigt var. Men, Gud forbarme sig —
 Enhver er sig dog selv den Bedste.

(Gaer.)

Rübezahl kommer frem.

Nu skal jeg være strax din Næste,
 Lad see saa, hvo af os der er den Bedste.

(Han forfølger Moses i Baagrunden; paa Veien, idet han kommer forbi en Bux, forvandler han sig til Bendix, med en stor Prygl i Haanden, og bliver borte mellem Trærne.)

Wartshuus i Hirschberg.

Den virkelige Bendix, nogle Haandværksfolk.

Bendix.

J gode Venner, inderligt jeg beder,
 At i Jert Astencompagnie
 Af mig forsthyres J ei lader Eder;
 Endskiondt jeg er saa dristig frei,
 At blande mig i dette Compagnie.

Den Første

(sagte til den Anden).

Det er en meget artig Mand,
 Endskiondt dog af Studenterstand.

Den Anden

(trækker den Første til en Side).

Fa'r lille! giv Jer ikke af
 Med denne Svend! Han har os kun tilbedste.

Bendix

(ryster den Førstes Haand meget fide!).

En Borgermand som drikker brav,
 Han er min Eigemand, min Næste!

J Aften selv jeg vil tractere,
 Vi klinker til Marias Skaal!
 Tre, fire Daler — hvad er det saa mere?
 Jeg dog maa slaae mig her til Taal.
 J Aften ei min Brud jeg kan besøge.

Første Gæst.

Det er en lystig Fyr, han holder af at spøge.

Bendix.

Herr Bart! tre, fire Flaster Biin,
 Og det den ældste, det den bedste.

Første Gæst.

Der hører du, han er beleven, fin;
 Og han behandler os jo som sin Næste.

Bendix.

Min Herre, hvem er J?

Tredie Gæst.

Jeg er en Gattemager.

Bendix.

Tilgiv, at af jeg Gatten ikke tager,
 Jeg kun en Hue tog paa Reisen med.
 (Han letter paa Huen.)

Tredie Gæst.

Ja den er ogsaa god, til Tid og Sted.

Bendix.

Min Herre, J?

Anden Gæst.

Min gode Ven, jeg høvler;
 Med andre Ord: jeg Snedker kaldes maa.

Bendix.

Og J, min Herre?

Første Gæst.

Jeg sjer Stovler.

Bendix.

Stomager da, saavidt jeg kan forstaae.
Dg nu en Sang! men ei af disse vilde
Studenterviser! Ei Bachanterstrig!
Jeg synger helst, især naar det er silde,
En Drikkevise, som det gik til Liig.

Bærten kommer med Flasker, som han sætter paa Bordet.

Bendix.

Nu er jeg ikke længer vild Student,
Men Embedsmand; det staaer paa Prent!
Nu Blomsterne jeg lader fare —
Dg naar jeg fylder min Pokal,
Saa hælder jeg deri bestandig lidt Moral,
Som, paa mit Brændeviin, lidt Kogleare.

Første Gæst.

Nu veed jeg nok hvad han har villet;
Han vil en Vise uden Poesie,
Med ret fornuftig Mening i,
Men uden alle Blomster, uden Billed —

Bendix.

Dg — hvis det muligt er — reent uden Melodie.

Bærten

(som har lyttet ved Vinduet).

Men hvad er det? Jeg seer derude
Man stimler hid.

Bendix.

Vist Eders Rude!

Bærten.

En Mand er dræbt. — Hvo er den Døde?

Nei, det er kun en plyndret Jøde.

En agtbar Borger understøtter

Den Stakkel, mens han Foden flytter.

De nærme sig til dette Sted,

Dg Birkedommeren er med.

(Alle Gæsterne staae op fra Bordet, undtagen Bendix.)

Moses, i bare Skjortærmmer, kommer fulgt af **Rübezahl**, der er klædt som en fornem gammel Borger. **Birkedommeren**, **Skriveren** med **Protocollen**, og flere, følge dem.

Birkedommeren

(traaber i Døren):

Gold Bagt imens! Her har vi alt vor Fange;

Dg luk i Stuen ei for Mange.

Rübezahl.

Der sidder han! Jeg godt ham kiender,

Endskiondt han stolt os Nyggen vender.

Jeg selv har seet, han Jøden slog,

Dg fra ham Guld og Edelstene tog.

Moses.

Ja ja! Der sidder den Forræder;

Det Guld var giemt i mine Klæder;

Thi skiondt de lod som gamle Lapper,

Dukater var i alle Knapper.

Dg fem Rubiner, tre Demanter

Forsigtigt syet i Vestens Kanter.

Dg Sølv i Troiens Ermer, Skiod!

Jeg tager vist deraf min Død.

Birkedommeren

(som har sat sig med Skriveren ved Bordet).

Staa op! Her er ei Tid til Venten.

Bendix (forundret).

Hvad? Er det mig det gielder her?

Birkedommeren.

Ja det forstaaer sig! Dig især.

Bendix

(Gaaende i det han reiser sig).

I Sandhed? Jeg er Delinquenten?

I thyster Folk paa blotte Klager,

Herr Birkedommer? Hvor forkeert!

Er I Jurist? Har I studeert?

Birkedommeren.

Bryd du dig ei om mine Sager,

Svar til dit Eget, hvis du kan!

(Til Skrивeren:)

I har dog alleting istand,

Blæk — Pen — Papir og Glimmersand?

(Skrивeren nikket.)

Saa skriv!

(Til Bendix:)

Tert Navn?

Bendix.

Den stolte Spørgen!

Jeg hedder Bendix.

Birkedommeren.

Meer?

Bendix.

Hans Jørgen.

Birkedommeren.

Tert Haandværk?

(Til de Omkringstaaende:)

Pas nu paa — nu kommer —

Nu kommer Lognen.

Bendix.

Birkedommer.

Birkedommeren.

Hvordan Forræder? Birkedommer?

Bendix.

Ja, som I selv — naar Tiden kommer.

Birkedommeren.

En uforstammet Knægt. — Lad gaae! —
Dg hvor?

Bendix.

I Reichenberg.

Birkedommeren.

Ja saa!

Dg hvad har du vel her at giøre?

Bendix.

Hvad alt min Fader, mig forud,
Selv længst har giort.

Birkedommeren.

Na Herregud!

Det Skarn sin egen Fa'er bestylder.

Bendix.

Dg hver en Siæl, som Amor hylde:
Jeg kom at hente mig en Brud.

Birkedommeren.

Ei ei! En Brud vil du dig hente.
Dg for at Hun skal ikke vente
Paa deiligt Udstyr altfor længe,
Du frygter ikke for at hænge,
Men plyndrer dristigt Tøder ud.

Bendix.

Jeg intet veed af sig en Brøde,
 Og jeg har plyndret ingen Jøde,
 Skiondt Jøder tidt mig plyndret har.

Birke dommeren.

Snart bliver Brøden aabenbar. —
 Tert Pas!

Bendix

(Cræfter Værien en lille Nogle).

O tag min Randsel, Kiære!

Den ligger der. Den selv opluk!

Birke dommeren (sagte).

Mon han uskyldig skulde være?

Jeg har dog ei begaaet en Bul?

(Randselen lukkes op, Lyveløsterne falde ud.)

Hvad seer jeg?

(Tager Besten op, føler paa Knapperne, og sprætter een op med Striverens Pennesniv.)

Besten med Dukater.

(Han vutter den udspærrede Dukat i Kommen.)

Moses

(Hoyver af Glæde).

Ha, skionne vandede Krabater!

Saa seer mit Die Jer igien?

Birke dommeren

(Tager Troien op og lader den falde).

Og Troien falder tung til Jorden.

Bendix

(Udsjætet alvorlig og forfærdet).

Mig rammer Lyn — mig træffer Torden!

Moses

(Vandser af Glæde og lysker Besten).

See der vi Besten har igien!

(Seer paa Birke dommeren.)

Herr Birkedommer tog den ene
Dukat; — han gierne maa beholde den.

Birkedommeren.

Det var med Forsæt giort, min Ven!

Moses.

Jeg veed det, det har ingen Fare.

Birkedommeren.

Corpus delicti Retten maa bevare.

Moses.

Men Edelstenene?

(Føler efter.)

Gud være lovet!

De blev af Foret sprættet ei endnu.

Birkedommeren

(til Bendix).

Det gielder her din Hals, dit Hoved,
En Ihv est du, en Høver du!

Rübezahl (iublande).

Hæng — hæng ham! Hæng ham!

Birkedommeren.

Galgen venter!

Rübezahl.

Med sine Navne, sine Glenter.

Bendix (forfærdet).

Forsvunden er den lette Ruus,
Dg altfor ædru staaer jeg nu tilbage.
Man bringer mig til Fangehuus,
Beviser en løgnagtig Klage.

Ja ja! for godt jeg Netten kiender,
 Dens usle Tilstand i et Land,
 Hvor slet kun Sandheds Fakkell brænder.
 Hvad Under at Bagvaskelsen formaaer
 Med falske Bidnesbhyrd en ærlig Mand at døde?
 Til Guds Barmhiertighed kun staaer
 Mit Haab. Jeg gaaer min Undergang imøde!

(Han føres bort.)

Anden Handling.

Etue hos Beit.

Beit, hans Hustru **Grethe**, hans Datter **Maria** og
endnu tre **Børn** af forskjellig Alder.

Beit.

Vor Nød er endt, endt er vor Sorg;
Nu laane vi ei meer paa Borg,
Jeg bringer hundred Daler her.

Grethe.

Den gode Gud velsignet vær'!
Saa har vi to.

Beit (forundret).

Hvorledes to?

Grethe.

O hvor jeg dog er stælefrø!
Jeg havde drømt forgangen Nat,
At vinde sikkert snart en Skat.
Tre Tal jeg drømte — de kom ud..
Vi takke maae den gode Gud!

Beit.

Fortræffligt! Gvilket fiøldent Geld!
Vi strax betale kan vor Gield.

Grethe.

Hvad Gield?

Beit.

De hundred Daler, som
Igaar jeg laante.

Grethe.

Hvis du kom
Fra mine Frænder, fra min Slægt,
Saa lægge de vist ikke Vægt
Paa en saa snar Betaling.

Beit.

Nei,

Det giøre rigtignok de ei.
Men jeg dem gav min Gaand, som Mand,
Strax at betale, naar jeg kan.
Jeg kan! Og det for mig er nok.
Imorgen med min Børneslof
Og med min Hustru liører jeg
Igien ad Skovens grønne Bei,
De kiære Frænder at besøge.
Det deres Godhed vil forege,
Og de vil unde mig mit Geld,
Naar jeg betaler strax min Gield.

Grethe.

Hvad er det værdt? Vi dog et Nar!
Maaskee vi Naad da bedre saaar.
Hvi satte jeg paa Ternen dog
Saa lidt? Jeg var ei rigtig klog.

Beit.

Dog er du Lykken høist forbunden.

Gretthe.

Det er fra Gaanden kun i Munden.

Beit.

Kan du ei Lykken smile see,
 Før strax du vil, at den skal lee?
 Vær noisom! Og imorgen flink
 Lyd Pligten og din Gusbonds Vink.
 Paa Bogn du med din Mand dig sætter
 Og klorer —

Børnene

(Hoppe og Klappe i Hænderne af Glæde).

Til den kiære Fætter!

Maria.

Men Fa'er, hvi kom du ei inat?

Beit

(tager hende under Hagen).

Det skal jeg sige dig, min Skat!
 Jeg standsed, hvor jeg kom forbi;
 Thi der var skeet et Røveri
 I Skoven paa en stakkels Jøde.
 I Netten først jeg maatte møde
 Som Vidne, skiondt jeg intet saae.
 Nu sidder han i Fængselsvraa,
 Den Ulyksalige, som vilde
 Tilrane sig, i Natten silde,
 Guld, Sølv, Demanter, Edelsteen,
 Og nedsløg Subben med en Green.
 Men Mordet blev dog ei begaaet.
 Snart han sin Straf har overstaaet!

Gretthe.

Hvad hedder han?

Beit.

For Markens Navn

Vil snart ham Galgebiellen bære.

Hans Jørgen Bendix er hans Navn,

Man siger han Student skal være.

(Maria svimler og synker i Moderens Arme.)

Grethe.

Maria! Gud!

Maria.

Er det en Drøm?

Beit (ængstelig)

Mit Barn! — O Gud! hvad vil det sige?

Grethe.

Gun er saa sølsom og saa sm —

Det gaaer nok over.

Beit.

Gode Pige!

Grethe.

I Luften! Stuen er for varm.

Beit.

Rom! Støt dig til din Faders Arm.

(De lede hende ud.)

F æ n g s e l.

Bendix i Lænter.

Saa skal jeg døe i Ungdoms Dage!

Døe? — Døden selv er ei saa tung;

En gammel døer og En døer ung,

Det er en kort, en fælleds Plage;

Men — Skændselsdød — uskyldig lidt,
 Mens Hjertet banker sundt og frit —
 Og drage med en elsket Pige
 I Svælget — det vil mere sige!

Jeg aandelig — o Gud — er dræbt,
 Før jeg bli'er hen til Døden slæbt.
 Mit Mod er qvalt — og det som qvæler
 Mig Modet, det mig Livet stæler.

(Han gaaer hen i Baggrunden til sin Leibant.)

En Capuziner kommer lystig.

See der, der har vi atter i Gruben
 Et af de vilde, glubende Dyr,
 Der gaaer i Skoven paa Eventyr,
 Og overbider de Andre Struben.

Bendix.

Min kiære Herre, hvem er I?

Capuzineren.

Hvad? End du vover, fræk og fri,
 Med sligt et Spørgsmaal at fornærme
 Den Mand, der vil din Siæl beskiærme?
 Est du endnu saa stiv og strunk,
 Og saa ugudelig i Sindet,
 At ei du kiende kan en Munk
 Paa det Udvortes?

Bendix.

Herre! Skinnet.

Kan let bedrage. Mig man kalder
 I ufordærvet Ungdomsalder,
 En Røver og en nedrig Thy.
 Jeg er det ei.

Capuzineren.

Kom kun og Ivy!

Det hjælper dig slet ikke længer,
Imorgen ligesuldt du hænger.

Bendix.

Dg det fortæller I, en Præst,
Saa fro, som I forkyndte Freden?

Capuzineren.

Mig klæder Munterheden bedst,
Den vidner om Ustydigheden;
Dg til mit Liv den lægger Nar.
Troer du, at jeg kan dele Nøden,
Med alle de fortabte Faar,
Som jeg berette maa til Døden?
Alt er saa trist! Den rustne Lænke,
Den sorte Bæg, de haarde Bænke;
Det lille Bindue, svage Lampe;
Min Munterhed helbreder Krampe!
Jeg aabner Skyen for min Skynder;
Dg naar at præke jeg beghnder,
Saa dufte Paradisets Roser
Hvor Lænken rasler, Lampen oser.
Omvend dig, hvad det ogsaa koster;
Dit Credo læs, dit Paternoster.
Jeg hører at du er Student,
Saa er du og saavel bekiendt
Med Skriften, haaber jeg forvist,
Endskiondt du kun er en Jurist;
Dg hvad man ei mig har fortiet:
Forført af Luther:Kvættet;
Hvorfor du havde strax fortient
Paa roden Baal at vorde brændt.
Men derfor lukker jeg et Die
Dg regner dig det ei saa nøie.

Omvend dig blot, med Bøn og Sukken!
 Man siger, du har været drukken;
 Og det gjør Synden noget mindre,
 Endstiondt det Straffen ei kan hindre,
 Thi hvad den Drukne falder paa,
 Det ædru Mand forsvare maa.
 Jeg hnder ogsaa Druesaften,
 Men drikker ei Forstanden bort;
 Og kommer jeg engang til kort,
 Saa gaaer jeg ikke ud den Aften.

Bendix.

Hvad vil J mig?

Capuzineren.

Hør vel mit Ord!

Min Søn, Misgjerningen var stor,
 Og i din Skiærsild maa du bøde.
 Tak Gud, det var kun paa en Jøde,
 Ei paa en ægte Katholik
 At du sligt Nøveri begik.
 J tusind Mar, det kunde hænde,
 Du ellers derfor maatte brænde;
 Men nu jeg nok, ved Sang og Bøn,
 Skal bringe det saavidt, min Søn!
 Du slipper med et hundred Mar,
 (Som hisset meget hurtigt gaaer)
 Til Knæet kun i Svovelspølen.
 Men reent at bringe dig af Solen,
 Er mig umuligt. — Er der noget
 Som ellers du dig ønster? Tak!
 Jeg gierne lindre vil din Dval.

Bendix (sagte).

Den gamle Stakkel gaaer i Taaget;
 Men er af Siertet ikke haard.

(Søit:)

Herr Pater, hvad især mig staaer
 For Hovedet og mig bedrøver,
 Er, at man mig min Ære røver.
 Ifald I bringer det dertil,
 Ifald I mig den Godhed viste,
 At skaffe til mit Liig — en Kiste,
 Jeg høistforbunden være vil.

Capuzineren.

Det er en daarlig Brudeseeng;
 Men fat kun Mod, min stakkels Dreng!
 Du bliver ei fordomt. Her bringer
 Jeg Noget, som din Nødsel tvinger.

(Han tager en Dunt op af Lommen.)

En Krukke Vin! Drik nu, og beed!
 En ægte Saft! Slut Sorgen ned!
 Det styrker Legem, styrker og Siæl.
 Og ikke dig med Drømme qvæl!
 Du skal ei dybt i Polen vædes,
 Skal ei til Knæ i Svovlet staae,
 Men ikkun med den store Taa,
 Naar rigtig Siælemessen qvædes.
 Nu gaaer jeg hen, stol paa mit Ord,
 Og skaffer dig i christen Jord.
 Med Bægt din Dommer jeg forkynder,
 At du est en bodsfærdig Synder,
 Som angreer Broden, kysser Kiset —

Vendix.

For Guds Skyld nei! Jeg mod Beviset
 Søit, til min Død, maa protestere.

Capuzineren.

Iys! Lad mig ikke høre mere
 Saa frække Ord. Saa mister du
 I mig den Ben, du eier nu.

Nu gaaer jeg; sluk imens din Tørst! —
 Jeg Alt skal paa det bedste lave;
 Man skal som Christen dig begrave;
 Men hænges — hænges maa du først.

Bendix.

Gud raader alt, som forestaaer.

Capuzineren.

Gans Fred med dig, fortabte Faar!

(Han forlader ham.)

S l o v.

Didrik kommer med Maria.

Maria.

Jeg elsker Bendix! Kjærlighed
 Til Døden kalder eller Livet.
 Min Fa'er og Mo'er slet intet veed;
 Thi jeg har ham ei Løbtet givet,
 Og Intet jeg bestemt har sagt;
 Men Bendix i mit Blik har lagt
 Et Svar, og Tausheden forklaret
 Just saadan som han ønskede Svaret.
 Og nu er han uhykkelig,
 Nu har Ulykken os trolovet.
 Hvo Alt har tabt, har Intet vovet;
 Til Bierget kiæk jeg følger dig!

(Han gaaer hen til Klippen i Forgrunden, banker paa Fjeldvæggen,
 og snæler.)

Du kæmpe med det røde Skiæg,
 Hør mig bag Fjeldets tykke Væg!
 Jeg nærmer kiæk mig Klippebuen,
 Jeg frygter ei min egen Død;
 Ei meer et Barn i Ammestuen

Jeg skælver paa min Moders Skød.
 Jeg Tillid har; thi mangt et Nhygte
 Led atter om dit Hødelmod.
 Hvi skulde da Maria frygte?
 Nei! Du ei tørster efter Blod.
 Tilgiv min Ven! — Du gjør det gierne,
 Du svare vil med venlig Røst.
 Naar Binen spøger i en Gierne,
 Og Kiærligheden i et Bryst,
 Naar Diet funkler, blusser Kinden,
 Hvad er da Livens Ord? — Kun Tant!
 Betragt det, som et Stød af Binden,
 Der slog paa Klippen og forsvandt.
 O, du os sætter kun paa Prove,
 Ei Gavn har i dit Hierte Rum.
 Du, som har Styrken af en Love,
 Du kan ei være tigergrum.

(Musik fra Fjeldet.)

Tre Biergaander komme ud og synge:

Du kække, stolte Mø! som vover
 At vække Drotten naar han sover,
 Med dristig Smigren, Tale smuk,
 Hør hvad han svarer dine Suk:
 Hvis Mod dertil du skulde have,
 At lade dig som Død begrave,
 I Kisten lægge
 Bag Laagets trange sorte Dække;
 Kan det ei skrække,
 Saa redder du din Hiertensven,
 Frihed og Vren faaer han igjen.

Maria.

Alt jeg vover for min Ven!

(Alferne gaar ind i Bierget.)

Maria.

Hvad var den hele Baarnatur
 Mig uden ham? Da Natten viste

Sig mere fort end Dødens Kiste,
 Og Dagen blev mit Fangebuur;
 Hvert Blomster paa min øde Bei
 Et Billed paa den tabte Lykke,
 Hver venlig Trøst — en ussel Krykke,
 Som holdt mig opreist længer ei.
 Hos Fa'er og Mo'er var selv ei Trøst;
 Thi vel Reseda dufter herlig,
 Men den er ei saa stion og kjærlig
 Som Rosen paa det unge Bryst!

(De gaae.)

Fængselet.

Bendix i Lænker.

Inde i en mørk Alkove seer man utydeligt en Liggkiste.

Bendix

(Nirrer paa Kisten.)

Det var den sidste Godhed da,
 Som Verden viste Bendix. — Ha,
 Maria! naar du det erfoer!
 Held dig, at du med intet Ord
 Din Skæbne bundet har til min.
 O var jeg trostet kun for din! —
 Og dog — maa jeg det ei tilstaae:
 Hvis jeg bedrovet hende saae,
 Det var for dette knuste Bryst
 Den eneste, den sande Trøst!

Rübezahl kommer som en anden Capuziner.

Ha ha! der har vi vor arme Synder.
 Ei hvor han staaer fortvivlet bleg!
 Fordi du Joden har spilt den Streg,
 Est du bedrovet, stakkels Flynder?

Bendix.

Svad? Utter her en lystig Munk,
 Selv mere jordist af Natur,
 End den, som i mit Fangebuur
 Før bragte Binen paa denne Dunk?

KübezahL.

Pater Hilarius kan ei tvinge
 Sin Svimmelhed; den ham overfalddt;
 Og skiondt han Draaber har taget alt,
 Vil de paa Benene ham ei bringe.
 Han mig har sendt; du intet taber;
 Thi bedre jeg end han forstaaer
 At redde Kirkens fortabte Faar,
 Ihvor ubændigt sig Fanden skaber.
 Jeg lover dig, du skal ei staae
 I Polen, ikke med en Taa;
 Men heel og holden jeg dig hæver,
 Hvis Diævlen du forsager kiæl,
 Hans Kammerater uden Skræl,
 Og ei for Alf og Trolde hæver.

Bendix.

Med Diævlen intet jeg har at giøre.

KübezahL.

Et saadant Ord maa jeg gierne høre.
 Jeg alt dig kiender; jeg har hørt,
 At kiæl du Skjældsord har fremsført
 Mod Biergets Trolde, med Rodestægget,
 (Jeg glemmer, jeg har selv et rødt)
 Du har ham dristig i Skoven mødt,
 Og som en Gedebul ham opægget.

Bendix.

Det var i Rufen. Naar jeg drak,
 Philisteriet i mig stak.

Respekt for Biergets Drot — Naturen —
 Vi om dens Værksted intet veed —
 Den evigstore Hemmelighed,
 Som Stormen synger i Kæmpeluren;
 Ja selve Lynet — Fjeldets Torden,
 Som styrter Klipper i Kæmpeleg,
 Og bøier tusindaarig Eeg
 For Almagt hdmhgt imod Jorden.

Rübezahl (Agte).

Her faaer jeg jo en Satisfaction
 Saa god, som Noget den kan forlange.

(Sait:)

Du est en egen, sær Patron;
 Men altfor kæphoi for en Fange.

Bendix.

Jeg møder Skæbnen uden Sukken.

Rübezahl

(Koster paa Dunten).

Jeg mærker, Vinen er ikke drukken.
 Et Bøger dog du tømmer paa
 Marias Held, — med rolig Smilen?

(Skianker i Bageret.)

Bendix.

I værste Gift du dhypper Pilen,
 Dog skal den ei mig i Støvet slaae.

(Tager Bageret.)

Troer du, jeg, indist som Braminen,
 Forlanger, at hun deler Pinen
 Med mig, og brændes paa det Baal,
 Som tændtes mig? — Marias Skaal! —
 Nei, nei! Skilsmisssen meget koster;
 Men vidste jeg, at i et Kloster
 Hun skulde visne, deilig ung,
 Da blev mig Døden dobbelt tung.

Sum lyde skal Naturens Stemme,

En Andens Brud, mig aldrig glemme!

Jeg gaaer herfra med freidigt Taal;

Paa Gravens Rand: Marias Skaal!

(Han tommer Bageret.)

Rübezahl.

Du har dig frasagt nu din Brud i Livet,

I Kisten er dig Bruden givet.

Liigliste tal! hvad siger du dertil?

Du sidste Scene for et Sörgespil.

(En sagte yndig Musik høres. Det bliver lyst i Alfoven. Liiglisten forvandles til en Loibænk med Blomster, hvorpaa Maria ligger smykket som Brud, med et Diadem af Diamanter. Hun springer op og iler i sin Elskers Arme. Musikken tier og Alfoven bliver mørk igien.)

Bendix.

Jeg af Forundring plad forgaaer —

Uf Fryd — af Skræk —

(Til Rübezahl:)

Est du en mægtig Troll?

Rübezahl.

En Tassenspiller, der sin Kunst forstaaer.

Maria.

Nu mynd din Lykke! Giv dig ham i BOLD!

Bendix.

Og Døden stiller os ei ad?

Maria.

Troer du, jeg ellers var saa glad?

Bendix.

Jeg skal da leve?

Maria.

Som min Mand!

Bendir.
O Redning! paa min Afgrundsrand.

Bendir (til Rubezahl).
Ha ubekjendte stærke Magt,
Modtag min Tak ei med Foragt!
Mit Hierte —

Rubezahl (mort).
Skaan mig for din Tak og dine Bønner!
Af Egennytte Støvet lønner.
Jeg kiender nok den hele Snak
Om Eders Hierters varme Tak.
To Klumper Jer Naturen bygged
I Brystet, og med Been betrygged,
Til Luften een, og een til Blod.
Jeg tænker, Lungen er saa god
Som Hiertet, skiondt I dette roser
Og laster hin, naar Talen gjaaldr
Om Erlighed. Hvad er det alt?
Af røde Kied to hule Poser!
Jeg mindes godt, da jeg engang,
Indtaget af en Piges Sang,
Bedaaret blev; — jeg maag mig stamme;
Thi hun foragtede min Flamme;
Og mens jeg talte mine Noer
Paa Marken — brod hun fræk sit Ord,
Og flygted — spottede mig for Savnet
Og derfra fik jeg Ogenavnet.
Opirr mig ei med kjaelent Føleri!
Jeg handler ei af Sympathi,
Men efter Indfald, efter Lune.
Jeg lider godt den lille Brune;
Og at du dog i Dodens Skræk
Dig viste paa en Naade kjael,
Det huer mig. — Velan — din Elstov længes?

Saa tag din Brud og gaae! Du skal ei hænges. —
 Der kommer Fangefogden! Nu
 Skal det mig ret i Siælen gotte,
 At see den gamle Fængselsrotte
 Selv gnave Lovens Garn itu.
 Han troer, han drømmer; giver Agt!
 See hvor han spiler Dielaaget!
 Den Døsmer altid gaaer i Taaget,
 Og dog — dog vil han holde Bagt.

Fangefogden kommer som Søvngiænger, med sit store
 Negleknippe.

Nei aldrig har jeg gamle Dreng
 End havt en Drøm saa sær som denne.
 Hvo er dog det, som staaer derhøme?
 Jeg veed, jeg ligger i min Seng,
 Ja ganske vist. Sa hvilket Vaas!
 Og dog jeg troer, jeg hid maa trippe,
 Til Fangen med mit Negleknippe,
 Og aabne ham den stærke Laas.

(Han sukker Døren op.)

Bendix.

Jeg føler Luftens friske Strom.

Maria.

Den skumle Svælving han oplukker.

Bendix.

Nu Hængslen hviner, Dybet sukker.

Fangefogden.

Nei, det var da en Fandens Drøm!
 Jeg — jeg som altid er saa fuld —
 Af Embedspligt — Samvittigheden,
 Jeg kommer her og bryder Freden,
 Jeg er en Thy, en Røver huld.

(Sukker for Bendix.)

Vær nu saa god! I er alt fri.

(Sagte.)

Hvor nederdrægtigt man kan drømme.

Vendir

(til Fangefogden).

Vi høit din Godhed skal berømme.

Fangefogden

(gnider sine Dine).

En altfor sølsom Phantasi!

Maria

(taknemmelig til Rubezahl).

Vor Redningsengel!

Rubezahl.

Stille, stille!

Fangefogden (sukker).

Paa vide Bæg alt Døren staaer.

Rubezahl.

Saa skynder Eder bort, Bornlille!

Jeg bliver hos mit sølle Faar.

(De Eftende sige, Fangefogden lukker Døren igien.)

Rubezahl.

Nu ende maa det sære Næsen.

Hvordan helbredes denne Mand?

Her er ei kraftigt Sovedvand,

Men samme Birkning gjør et Knæp paa Næsen.

(Han giver ham eet.)

Fangefogden (vaagner).

Hvor er jeg? Hvordan kan det sammenhænge?

Jeg selv har lukket Fangen ud

Uf Fangeleiet? Du Fredsens Gud!

Nu har jeg levet dog saalange,

Salvfierdsindsthye Nar, ei sveget

Min Pligt og ingen Fodsbred veget
 Fra min Samvittighed; og Næstens Nød
 Har aldrig Dinene mig lagt i Blod.
 Med største Sindets No jeg kunde
 Fra Delinqventen gaae tilsengs og blunde,
 Naar lukket var den jernbeslagne Dør;
 Endskiøndt, naturligtviis, jeg vidste,
 At denne Nat var ham den sidste.
 Medlidenhed jeg ikke kiendte før;
 Men nu har dog den Her forført mig,
 Og — uden mindste Bøn derom, —
 Til Siælp jeg denne Nøver kom.
 Hvis nogen Anden havde hørt mig!
 Hvem der? — O Bee! — Jeg kiender Munken,
 Bed Bordet sidder han med Dunken.
 Jeg er forraadt. Erværdige Fader, spar!
 Min Handling Retten ei forklar!
 Jeg ei begriber, hvordan Mennesket kom ud.

Rübezahl.

Dertil behøves intet Hovedbrud.
 Men jeg forbauses! Du forklager
 Dig selv for hvad dog jeg har giort.
 Jeg aabned for Studenten Fængslets Port;
 Og du dog Skylden paa dig tager?

Fangefogden (forundret).

Hvad I?

Rübezahl.

Han Nøver var af Navnet,
 Men jeg i Bierningen. Thi min Samvittighed
 Bar slev, som din Medlidenhed,
 Vi mærked begge neppe Savnet.
 Jeg plyndred Joden, ham til Jorden slog

Og alt hans Guld og Mammon tog.
 Jeg vilde mig paa Bendix hævne,
 Fordi han var en uforfhammet Knægt,
 Der haaned mig med samt min Slægt;
 Dog skeete det ei efter Evne.
 Jeg i hans Randsel bragte snild
 Al Jødens Rigdom, giemt i Pialter,
 Jeg sang, som Munk, for Synderen en Psalter;
 Og gotted mig ved Angstens Skuespil,
 I min Forklædning; — men, som tidt kan see —
 Du veed, man bliver let forført —
 Paa eengang sølte jeg mig rørt;
 Thi han var angst og bleg som Snee.
 Med disse Tyvedirker atter

(Biser ham nogle Dirker.)

Jeg reddet har mit Faar. Da kom i Dromme du.
 Men din Bestyldning mod dig nu
 Jeg, gode Ven, paa ingen Maade fatter.

Fangefogden (glad).

Er jeg uskyldig? Himlen være lovet!
 Det havde jeg dog neppe tænkt.

Rübezahl.

Alt kommer over mig. I Fare staaer mit Hoved,
 Og — hjælper du mig ei — saa bli'er jeg hængt.

Fangefogden.

Det kunde hændes.

Rübezahl.

Lad os flygte!
 Følg mig ad ubekjendte Sti!
 Ei noget Kostbart efterlade vi;
 Thi det er — i det Høieste — vort Rygte.

Fangefogden.

Du her til den Urette kom.
Mit Rygte, — al min Eiendom,
Det Gnefte, jeg kan testamentere
Til Slægt og Venner, — slænges ikke bort.

Rübezahl.

Nyd Livet end, det er kun kort,
Dg jeg dig skaffer meget mere.

Fangefogden.

Du lover meer end du mig holde kan;
Du er en Thy, jeg er en ærlig Mand.

Rübezahl.

Jeg gjorde kun, hvad selv, til Punkt og Prikke,
Du vilde gjort.

Fangefogden.

Det er en anden Sag!

Det var i Drømme, det var Selvbedrag,
Dg den som sover, synder ikke.

Rübezahl.

Jeg stienker dig et deiligt Huus
Bed Skovens Ly, med frugtbar Agergrøde;
Fiernt kan du høre Fossens Bruus,
I Solens Morgen-Aftenrøde.
Du kan i stoppet Bænestol
Af Tærner dig opvarte lade,
Klædt i den varme Vinterkiol,
Naar Stormen hvirvler sine gule Blade.
Der lægger sunde Luft til dine Dage Aar,
Dg end du stuer mangan Vaar!

Fangefogden

(gnaven bibst).

Jeg vant er til mit Fangehul,
Jeg mager er, og ønsker ikke Talgen;

Mig lokker ikke Skovens Bul,
 Der ingen Blade groe paa Galgen.
 Jeg vant er til min rustne Laas,
 Til Fangens Angst, til Sængslen naar den hviner,
 Til Dommens Biisdom og til Munkens Baas.
 Du bygger mig en Hytte ved Laviner,
 Paa Lava, som end ei er kold —
 Og troer, jeg lader mig bestille?
 Jeg overgiver dig i Rettens Bold,
 Af Fængselet du slipper ikke.
 Jeg Bagten hisset komme seer,
 Og jeg forklager dig! saa lidt dit Løfte virker.
 Nu hjælper, Røver! ikke meer
 Dig alle dine Tyvedirker.

Rübezahl.

I Retten gaaer jeg fra, hvad jeg har sagt;
 Min Tale jeg forstaaer med Kløgt at vende.

Fangefogden.

Naar du paa Pinebænken bliver lagt,
 Vil du nok Sandheden bekiende.

Rübezahl.

Paa Pinebænken? — Ha, ha, ha!
 Det er mig noget Nyt! Jeg holder af at spøge.
 Belan saa lad os pines da!
 Det vil min Ngt for Menneket forøge.
 Troe mig: Fortienesten jeg statte veed,
 Og I kan være vis paa min Taknemlighed!

Credie Handling.

R e t t e n.

Birkedommeren. Skriveren. Retteus Folk.

Birkedommeren.

Man knap sit eget Dre troer,
 Og Uforstammenheden gaaer,
 Mig synes, mere vidt i Nar,
 Endskiondt den alt gif stærkt ifior.
 Snart Fyrsten Dommen her har underskrevet.
 En saadan Karl har altfor længe levet;
 Ei Fængslet holder ham, ei Dør, ei Bæg.
 Kald Munkn ind, men har vi nok Drabanter?

Skriveren

(seer ud af Vinduet).

De strømme til fra alle Kanter.

Birkedommeren.

Skiondt Fru Justitia har Skæg,
 Er hun — som alle veed — et Fruentimmer bare,
 Der trænger til, man hende skal forsvare.

Skriveren.

Herr Dommer! vi har ingen Fare.

Birkedommeren.

Saa lad ham komme da!

Rübezahl træder ind som Capuziner, i Lænker.

Birkedommeren.

Ugudelige!

Du Borger af det underjordske Rige!
Du trække tør en saadan Kiøle paa?

Rübezahl.

I Mørke, veed I nok, er alle Katte graae.
Graahætten skjuler mangen Skalk og Biæl;
Det er jo kun et Overtræk.

Birkedommeren.

Est du en Munk, som hører til et Kloster?

Rübezahl.

Ja ganske vist. Mit Kloster, byggt af Steen,
Halvt ligger skjult bag Skovens Green;
Men har en deilig Udsigt.

Birkedommeren.

Livet koster

Dig dette Eventyr. Du selv tilstaaet har
Paa Pinebænken, at i Munkedragt
Du falske Vidnesbyrd for Retten har aflagt.

Rübezahl.

Ja — tro mig paa mit Ord, naar jeg forkynder:
Hvert Ord er Løgn, som kommer af min Mund.

Birkedommeren.

Hvad har dig dog — ugudelige Synder!
Fordærvet reent af Siertensgrund?

Rübezahl.

Ugud'ligheden. Barnet nævner
Herr Dommer ved sit rette Navn.

Birkedommeren.

Men du veed vel, at Loven er en Hævner,
Og kommer den Retfærdige til Gavn?

Rübezahl.

Saa hævn Jer da! Jeg underkaster
Nig villig Lovens Straf.

Birkedommeren.

Du nødes vel dertil.

Rübezahl.

Dog — førend I med mig til Galgen haster,
En Kammerat jeg her angive vil;
Saa skyldig som jeg selv, ja endnu mere.
Han hænges maa, som jeg, for Nøveri.

Birkedommeren.

Ha, nu opdage vi det hele Compagni.
Jeg tænker, snart der komme flere.
Saa lad ham kalde! Lad ham møde!
Er det en Munk, som du?

Rübezahl.

Nei, det er kun en Jøde.

Birkedommeren.

En Jøde?

Rübezahl.

Moses!

Birkedommeren.

Moses? Du min Gud,

Det er jo netop ham, som her er pshyndret ud.

Rübezahl.

En Masse blot. Ebræeren har loiet;
Han vilde faste Retten Blaar i Diet.

Med mig han hærgtet har i manges Verdens Kant;
 Derfra han fik sit Guld, Sølv, Diamant.
 Og til Beviis derpaa, at ei jeg farer
 I Metten her med Tant — saa spræt ham op! —
 Jeg mener Troien, ei hans Krop, —
 Saa finder man forbudne Varer,
 I Foret. Et Beviis, der bragte Veit, en Mand
 Af ærlig Stræbsomhed, i Betlerstand.

Moses bringes. Rubezahl gaaer ham ind paa Livet
 med en Kniv.

Moses.

Ach weih, ach weih!

Rubezahl.

Stat stille, Jøde!

Du skal kun hænges, ikke blode.

Jeg river kun dit Kallum lidt itu.

(Han sprætter Troien op og tager Beviset ud.)

See her! hvad siger Metten nu?

Birkedommeren.

Tag Kniven fra ham!

(Kniven tages fra Rubezahl.)

Birkedommeren (læser Beviset).

Der har vi Beviset.

Rubezahl (til Moses).

Jeg haaber nu du kysser Niset,

Og gaaer taalmodig med din Ben den Wei,

Hvorfra tilbage vendes ei.

Moses.

Ach weih, ach weih! Ach weih, ach weih!

(De fores bort.)

S k o v. *de røvede i n*
 Grethe pyntet, med et ældre og et yngre Barn.

Grethe

(til den Lille, som er urolig).

Hvad fattes dig, min gode Dreng?

Den Lille.

Jeg vil hjem i Seng!

Grethe.

Det gaaer endnu ei an, mit Barn!

De kiære Fættre vi besøge;

Men her, forvildet mellem Krat og Bøge

Vi hildes ind i Skovens Barn.

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Den Eldre.

Vær artig dog, Johan!

Og gjør, hvad Moder til dig siger.

Hvad hielper det, du staaer og striger?

Grethe.

Ei længer Bognen komme kan;

Og Broder Henrik holder Tønnen,

Gist henne ved Afgrundens Rand;

Mens Fader, som han gif i Drømmen,

Har os forladt, og søger — blind —

Den Bei, hvorfra han os, forvildet,

I Hækker og i Brombær hilded.

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Grethe *(vred).*

Saa hold dig i dit Skind!

Hvis ei, jeg bli'er alvorlig vred.

Jeg er i Hovedet alt heed;
Du gjør det værre med din Klage.

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Grethe

Du lille Skraalhals, ti!

Hvis ei, paa denne vilde Sti,
Skal Trolden Rubezahl dig tage.

Den Lille (Skraaler).

Jeg vil hjem!

Grethe (opbragt).

Gent, Rubezahl, som boer

I Bierget, den uvorne Klynker!

(Drengen synker ned, Græsset luffer sig over ham.)

Grethe (fortvivlet).

O Gud! han tog mig paa mit Ord.

Mit elskte Barn i Jorden synker!

Veit kommer

Nu, No'er, med dine Børn du kjaek

Mig ind i Skovens Mørke følge!

Vær ikke bange, dæmp din Skræk!

Jeg vil dig Sagen længer ei fordølge.

Hvad fattes dig? Du vrider Hænder,

Fortvivlet Diet imod Himlen vender?

Grethe.

Ulykkelige! hvordan skal min Mund

Forkynde dig den grændseløse Jammer?

Hvad skulde jeg i Krat og Lund?

Hvi lod du mig ei, ene paa mit Kammer,

Begræde min Marias Tab?

Veit.

Jeg handler heller end jeg græder.

Sun løb jo selv, halvt som i Galenskab,

Til disse vilde, skyggesfulde Steder.

Jeg havde paa mig ingen No;

Mit Barn jeg haaber vist at finde.

Grethe.

Ulykkelige! Du har mistet Lo.

Tab alt dit Gaab, og lad dit Mod forsvinde!

Beit.

Det svinder først med Kraft og Liv.

Grethe.

Hvi lod du os ei hjemme blive?

Din Punktlighed — det er din Tidssfordriv;

Men man kan alting overdrive.

Min Fætter kiender jeg; en holden Mand;

Ham hundred Daler siger lidt i Grunden;

Men du er stolt, og føler ei som han,

Thi du vil ikke være ham forbunden.

Beit.

Hvad vil du sige med dit Ord?

Hvor er Johan? Han løb vel til sin Broder,

At klappe Gestene?

Grethe

(vriber sine Hænder).

I sorten Jord

En Diævel drog ham fra hans arme Moder.

Jeg utaalmodig blev som han;

Dg da jeg ei hans Bildskab kunde stække,

Jeg raabte: Kübezah! kom, tag Johan!

Jeg vilde Drengen kun forstrække.

Men Trolden tog mig paa mit Ord.

Jeg hørte det i Døbet Lyde.

Mit Barn sank ned i sorten Jord,

Jeg seer det aldrig meer.

Beit.

Der Gud forbyde!

Du høist letfindigt handlet har.

Grethe.

Hvad skulde jeg idag alt hos min Fætter?

Beit.

Om ogsaa Byrden ligger svar

Paa Hiertet dig; mon det dig Hiertet letter,

At tænke dig Ulykken som en Last,

Og som din Egtfælles Brøde?

Fat dig, min Hustru! — Gaabet end staaer fast.

Viid: Jeg var nodt til dette Møde.

Grethe.

Du nodt! Min Fætter —

Beit.

Er en Karl saa kold,

Som plumpe Sneemand, vore Børn i Vinter

I Gaarden bygged; — er en gierrig Trolde;

Med Biælken i sit Die seer han Splinter

I alle Andres. Uden Haab han lod

Fortviolt, med Haan og Spot, mig gaae tilbage.

Halvt som i Dromme jeg i Skoven stod,

Ulykken hvisted: Tag dig selv af Dage!

En Tanke blev dog atter Modets Tolk;

Og Sagnet om den Biergets Kæmpe,

Der stundom hjælper, ofte skader Folk,

Stod for min Siæl, Fortvielse at dæmpe.

Jeg raabte — Ogenavnet — som du selv;

Men ei af Spot, jeg vidste jo ei andet.

Da toned Boverne fra Dybets Elv,

Og Kæmpefhyggen modte mig ved Bandet.

Han tog mig med i Biergets Gal,
 Han laante mig de hundred Daler.
 Saasnart jeg kan jeg dem betale skal,
 Og derfor jeg dem strax betaler.
 Jeg bryder kiækt igiennem Bust og Tiørn,
 Hans Penge bringer jeg tilbage.
 Men skaffe maa igjen han mine Børn,
 Hvis ikke, mig til dem i Dybet drage.

(Han gaaer.)

Grethe.

Han gaaer. Hvis han forgieves gaaer,
 Hvis jeg mit Barn ei atter saaer,
 Da gjør jeg som den fromme Dvinde,
 Om hvem der i Legendens staaer,
 Da hun sit Barn ei kunde finde.
 I Kirken gif, i Naanestien
 En Midienat hun modigt ind,
 Og nærmed sig i Muren Karmen,
 Hvor en Gudsmoder hellig stod,
 Med friske Roser ved sin Fod,
 Og med et Jesusbarn paa Armen.
 Tog Barnet af Marias Arm
 Og lagde det ved egen Barn,
 Og giemte det i eget Lulle;
 Det hørte hende daglig sulke.
 Da vared det et længe før
 At Søn stod ved sin Moders Dør;
 Da endtes hendes Sul og Klage.
 Med glade Emil paa røde Kind
 Hun atter gif i Kirken ind
 Og gav Gudsmo'er sit Barn tilbage.

(Gaaer med Børnene.)

Bei giennem Skoven.

En Marsch spilles. Rübezahl og Moses føres til Galgen, bevogtede af en Flok Soldater. Birke-dommeren med en hvid Stav i Haand gaar foran.

Birkedommeren (raaber):

Halt!

(Drabanterne staar.)

Deres Anfører.

Hvad skal dette Væsen dog bethyde?
I commandere vil mit Compagnie?

Birkedommeren.

Nei, Herr Captain! det Gud forbyde.
Tilgiv mig, at jeg var saa fri!
Men her paa denne Steen i Skoven
Man Delinquenterne sædvanlig hvile la'er,
For dem paa Marken — Galgen ta'er.

Anføreren.

En andengang var ikke saa forboven!
Naar noget Sligt I vil, saa vend til mig Jer smukt!
Jeg selv skal holde Krigens Tugt.
I er Civil — Jurist — I er en Dommer;
Jeg forestiller den executive Magt;
Den Kraft er mig i Sværdet lagt,
At der maa Ingen rettes, før jeg kommer.

Rübezahl.

I taler jo, som om I selv var en Boddel.

Birkedommeren.

At Dommen holdes skal til mindste Tøddel,
Dg for at læse den paa Retterstedet op,
For Staven over ham at brække,
Jeg følger den ugudelige Krop,
Som ingen Trudsel kan forstrække.

Anføreren.

Det kan J; men J skal ei commandere.

(Til Drabanterne:)

Dg J, Gujoner! som forbluffet staae

For Een med sorte Kiøle paa?

Man burde Jer infam castere.

Birkedommeren.

Nu Herregud, hvad er det mere?

Jeg beder ydmhgst om Pardon.

Jeg tænker, det er nok Satisfaction.

Anføreren (halvsagte).

Ja — meer end nok — af en Gujon!

Birkedommeren.

Lad os ei kvæbles, kiære Herre!

Dermed vi gjør det Onde værre.

En tragisk Akt, som denne, nok J veed,

Udkræver en Slags Værdighed.

Jeg tilstaaer, at jeg mig forløb,

Men nu jeg gierne giver Kiøb.

Tving Eder ogsaa! Kulden er fornøden.

Dg lad os rette Høveren og Tøden.

Anføreren (fatter sig).

Belan da, lad os det.

Rubezahl.

Saa saae

J Noget dog at kiøle Breden paa.

Men siden det os er tilladt,

Paa denne Steen et Dieblil at vente —

(Mig synes selv, jeg bliver noget mat),

Lad Capuzineren dog atter hente!

Tilslidst han utaalmodig mig forlod,

Skiondt han var lang Tid ufortroden.

Jeg før min Død vil giøre Bod,
Dg muligt, at jeg selv omvender Tøden.

Birkedommeren.

Det glæder os, at i dig selv du gaaer.

(Til Een af Følger:)

Bring Capuzineren slig glædelig Fortælling!

Budet.

Jeg troer han hist ved Ledet staaer,
Dg handler med en Eblekiælling.

Birkedommeren.

Den stakkels Mand har brugt sin Hals omsonst,
Han kan vel trænge til den lidt at smøre.

Han snildt har anvendt al sin Kunst,

Men Synderen ei vilde høre.

Dog, det er ikke førstegang

At hurtig Overmodet svinder,

Naar hist man seer den hvide Stang,

Dg Dødninghov'det med de blege Kinder.

(Følget trækker sig tilbage, og lader Rûbezah! tale ene med Moses. Birkedommeren gjør først Wine til at befale Følkene igjen, men bukker i det samme dybt for Officeren og overlader det til ham.)

Rûbezah!

Nu, Moses! Hvor blev Modet af?

Moses.

Al, jeg har intet havt i hele Livet,
Mindst nu, da jeg staaer ved min Grav.

Rûbezah!

Har til Fortvivlelsen du reent dig overgivet?

Moses.

I stemme Skarn! Fært Mod vel ogsaa bukker,
Naar I med mig skal drikke bedste Skaal.

Rübezahl.

Jeg tommer den med rolig Taal,
Dg gjør den sød med Trostens Sukker.

Moses.

Hvad Sukker og hvad Trost?

Rübezahl.

Jeg har ei Børn og Liv.

Moses.

Jeg heller ei. Men hvis? Det var jo ikke
Dem her, der misted deres Liv,
Men mig — mig selv!

Rübezahl.

Den stærke Strikke
Til Abraham dig hæver. I hans Skiod,
Jeg tænker, Moses! du har ingen Nød.

Moses.

Al, Skiod! Hvad Skiod? Det er en Talemaade.

Rübezahl.

Saa stoler du ei paa Jehovas Naade?

Moses.

Jeg kiender ei det andet Liv, som vi
Nu skal forvises til; een Fugl i Gaanden
Er bedre dog, end hist i Luften ti.

Rübezahl.

Du taler ærligt, dig tilsiger Manden.
Vel sandt, i Paradis du ingen Penge faaer,
Men der du daglig synger Psalmer,
Dg hvis med Guld og Sølv i Gaanden ei du staaer,
Saa staaer du derimod med Palmer.

Moses.

Jeg har ei Lyst med Jer at løbe did omkaps.
Jeg er saa slau — jeg trænger til en Snaps.

Rübezahl.

Den faaer du vist før man dig hænger.
Men, stakkels Diavel, skialv ei længer!
Jeg nænner ei at pine dig med Angst,
Dg stiller gierne Ketten ved sin Fangst.
Du har ei Lyst endnu at hænges?

Moses.

Jeg kan ei sige just, jeg længes.

Rübezahl.

Saa lad det være da. Din Krop
Ei mætte skal endnu de sorte Gæster.
Men kan du løbe, Moses?

Moses.

J Gallop!

Men af, hvad nytter det?

Rübezahl.

Jeg er en Herremester.
Jeg stiller dig fra dine Baand,
Naar jeg dem rører med min Haand.

Moses.

At, kiære Herremester, red mig!

Rübezahl.

Vel,

Jeg redder dig, men een Ting er fornsden.

Moses.

Dg hvad?

Rübezahl.

Alt jeg maa slaae dig først ihjel.

Moses.

Curerer Livet I med Døden?

Rübezahl.

Det Hele, kiære Bro'er, er kun en Masse,

For at bedrage Nettens Trop.

Du stiger, som en Phönix, af din Aske,

Naar man i Skoven har henløbt din Krop.

Moses.

Belan da! Dndt skal Dndt fordrive.

Jeg blev dog kun et Dieblik i Live;

Saa slaae mig da ihjel; men slaae dog ei for haardt!

Rübezahl.

Gier bare mig nu ingen Tort!

(Han slaaer ham i Nakken, saa han styrter.)

Birkedommeren og Anføreren komme tilbage med Drabanterne.

Birkedommeren.

Ha, hvad er det?

Rübezahl.

Jeg sparer Netten

En Gampesnor, og Synderen en Sprætten.

Birkedommeren.

Du hugger ham i Nakken? Du ham döder?

Dg det du kalder at omvende Isøder?

Rübezahl.

Det er den bedste Maade, kiære Herre!

Saaledes taler man med Estertryk.

Han gjorde meg lidt vred i min Parth;

Thi man kan aldrig gjøre værre,
 End naar man ei vil gjøre Bod,
 Og naar man siger mig imod.
 Bevise jeg brugte mine Grunde,
 Jeg talde først til Hiertet, til Forstanden;
 Men da han intet har i Brystet og i Panden,
 Saa tabte jeg tilsidst mit Taalemod.
 Jeg raabte: Hvad din Hedning? Er det Talfen?
 Og dunked ham derpaa i Nakken,
 Saa at han styrted for min Fod.
 Men dersom Livet ham forlod,
 Er han ei længer at beklage.
 Han har udstaaet sin Straf — min staaer tilbage.
 Jeg er uskyldig i hans Blod,
 Jeg har kun givet ham en Sandsekage.

Birkedommeren

(forlegen til Anføreren).

Hvad gjør vi nu?

Rübezahl.

Her lidet er at gjøre,

Det halve Arbeid er alt gjort.

Men vil I en bodfærdig Synder høre,

Som staaer paa Tærskelen til Dødens Port?

Jeg er saa mat!

Birkedommeren.

Mat? Du, som Folk kan slagte
 Blot med et Nakkedrag? Troer du, jeg er din Siæl?

Rübezahl.

Herr Birkedommer, I skal agte,

Den Staffel var alt næsten død af Skræk.

Jeg sværger Eder til, jeg knap kan staae

Paa mine Been. Tillad mig hen at gaae,

Hvor Busten sthygger, Mossen dækker Stenen,

I Kisligheden under Birkegrønen,

Dg lad mig der med Munken tale først,
 Dg faae et Bøger Viin — jeg lider stærkt af Tørst.

Birkedommeren.

Hvad gjør vi, Herr Captain?

Anføreren.

Det er civile Sager,

Jeg blander ikke mig deri.

Døm selv, saameget Jer behager,

Men commandeer kun ei mit Compagnie.

Birkedommeren.

Vi en Coureer henseende maae til Fyrsten

Dg melde, hvad sig her tildraget har.

Rübezahl.

Imidlertid J lædste mig vel Tørsten.

(Han gaaer hen og sætter sig paa Stenen, bag Busten.)

Birkedommeren.

Dg J derhenne! Liget ta'er,

J Græsset kaster ham! Langt bort, for Døn og Navne.

En christelig Begravelse

Som Galgecandidate og Hedning bør han savne;

Ihi Dommen holdes maa til sidste Stavelse.

Anføreren.

Den lider, synes mig, dog lidt Begnavelse.

En af Folkene.

Han er ei ærlig, vi tør ham ei røre.

Birkedommeren.

Her rører jeg ham med min Stof,

Nu er for Jer han ærlig nok.

Nu gaaer, og læer mig ingen Flauser høre.

(De gaaer med Moses.)

Capuzineren kommer.

Jeg hører, mit fortabte Faar

Dog endelig tilsidst smukt i sig selv nu gaaer,

Dg vil ombendes, for han hænger.
Dg maaskee Joden med?

Birkedommeren.

Nei, han til intet trænger.

Udrundet er hans Timeglas,
Dg han gif heden uden Pas.

Capuzineren.

Saa lad den Anden os da skue!
Hvor er han?

Birkedommeren.

Hisset sidder han paa Steen
I Kiolighed bag Træets Green.
Han kan ei taale Solens Lue.

Capuzineren.

Det troer jeg nok! Den Onde Lyset frygter.
Men bringer ham dog hid!

Formanden for dem, der bare Moses bort, kommer
tilbage med de Andre.

Formanden.

O Bee, o Bee!

Birkedommeren.

Nu skal vi fleer Dptoirer see.
Hvad bringer du for nye Rhygter?
Hvad er der? Blev I af med Joden?

Formanden.

Vi bar ham hen i Sloven efter Døden,
Dg vilde kaste ham i Svælget ned —
End paa min Pande staaer den kolde Sved —
Da blev han tung som Bly med eet. Vi kunde
Sam bære længer ingenlunde;

Vi lod ham falde, maatte gjøre Stop.
 Men knap i Græsset faldt den døde Krop,
 Før hurtig den igien sprang op
 Og løb ad Skoven til i fuld Gallop.
 Vi stod som naglede til Grunden;
 Og — da vi kunde gaae — var Jøden reent forsvunden.

Birkedommeren.

Her, mærker jeg, vil mere til,
 End Galgen. Her et Baal maa tændes,
 Og Troldene paa Baalet brændes;
 Thi sikkert Jøden har sit Epil.
 Strax henter mig den falske Capuziner.

De som komme med ham.

Han er saa stiv. Han gjør saa søre Miner.

(De slæbe ham hid.)

Birkedommeren (rustet i ham).

Ugudelige! Bærre skal du døe.
 Har du ei Jøden hiulpet med at flygte?

En.

Herr Birkedommer taler i en Lygte —

En Anden.

Det er en Duffe, stoppet ud med Gø.

Rübezahls Larve gaaer i Stykker, Høet og Klæderne falde
 til Jorden i en Bunke. I det samme stiger den virke-
 lige Rübezahl under gyselige Toner op af Jorden,
 som Kulsvier, med sin Stang paa Skulderen og med
 den lille Dreng ved Haanden.

Alle.

Hjælp, Alle Helgen! Det er Rübezahl,
 Som hersker her i Skov og Dal.

(De flue.)

Rübezahl

(med Haanlatter).

Hvad? Flygter ogsaa Hovedsmanden?

Jeg troede han var tapper selv mod Fanden.

Herr Dommer! Fru Justitia! betænk

Lidt noiere den Sag! Afstaf Jer Pinebænk!

Dog — Mennesket — en Padde med et Pandser

Mod gode Følelser, mod sund Forstand,

Er ikke anderledes. Det fik Sandser,

Men sandser kun hvad Sandsen purre kan.

Dog — ikke Hver; — en ærlig Mand

Staaer uden Mærke paa min Liste.

Jeg vil ham ikke længer friste.

(Raaber:)

Kom, Beit! med Hustru, Datter, Svigersøn

Og Børn.

(De komme fra Stoven og knæle.)

Men lader denne Knælen være!

Jeg ei behøver Eders Bøn,

Dg trænger ei til Eders Ære.

(De reise sig.)

Jeg veed, du kommer og betaler

Igien de hundred laante Daler.

Beit

(rækker ham en Pung).

Ja. Hvis du Summen rigtig fandt —

(Peger paa Drengen.)

Tilbagegiv det dyrebare Pant!

Rübezahl

(rækker ham et Papir).

Der er Beviset, du har skrevet!

Beit.

Som du i Gulen har befalt.

Rübezahl.

Behold kun Pengene.

Veit

(tager det og seer derpaa).

Galv sønderrevet!

I Manden staaer: Til Takke mig betalt!

Rübezahl.

Din Letsind straffet blev, du kysed Niset;

En tidlang savnede du Livets Geld.

Der, Veit! har ogsaa du Beviset,

Beviset for din Faders Gield.

Du eier du igien dit Gods.

Der, Moder, er din Dreng! Og Brudeparrets Lykke

Har jeg alt kronet med et Demantsmykke.

Alle.

Vor Skjtsaand!

Rübezahl.

Dril mig ei med Eders Noes!

(Han forsvinder.)

Wiederhol.

Wiederhol.

Wiederhol.

Wiederhol.

Ein Kind hat mich zu hohem Glück

Im Leben führen zu hohem Glück

Der Herr! der Herr! der Herr!

Wiederhol.

Wiederhol.

Wiederhol.

Wiederhol.

Wiederhol.

1713

Genl. Biskop af Slesvigsholsten
Hofet, den 24de April
1713

Erlighed varer længst.

—
Peter, Biskop af Slesvigsholsten

—
Hofet, den 24de April
1713

J d n l.

Henrik, Biskop af Halberstadt.

Veit, Biskop af Würzburg. *Godgiltig*

Konrad, en Hyrde.

Lise.

Peter, Veits Tjener.

Handlingen foregaaer paa Slottet Grønningen og i
Sloven derved.

Slotsgaarden.

En stion varm Sommerdag. Begge Biskopperne sidde i Slotsgaarden under et Lindetræ ved Middagsbordet. Den gamle Borg i Baggrunden og til den ene Side; til den anden Side et Stakit, som gaaer ud til Veien. To store Bægre staae for dem paa Bordet.

Beit.

Talsigelse for det gode Maaltid, høiærværdige Broder! —
Her er dog ingen tilstæde?

Henrik.

Jeg har ladet Dienerne gaae; de ere kun til Uleilighed mod Enden af Maaltidet.

Beit.

Vi ville drikke Noahs Skaal, Herr Broder! Af alle Cynder finder jeg den tilgiveligst, som vor Stamfader begik; og af alle hedenste Guder har jeg meest Overbærelse med Bacchus.

Henrik.

Vi maae være vor Arvesiende, Tyrken, imod i Alting: Han har hundrede Koner, vi have ingen; han drikker ingen Biin, — det gjøre vi!

Beit

(med muntere Estertryk).

Ja, det gjøre vi, Herr Broder! (De tinte.) Egte
Johannisberger!

Henrik.

(De klinte og drifte igien.)

Ha, ha! Der driver Konrad Faarene ud paa Dverdrebet. Det var silde, Konrad! Kom herind, min Søn! lad mig klappe Mads Gedebuk, før du gaaer.

Beit.

O nei, Domine frater! lad ikke Gedebukken komme herind, saa gaaer tilforladelig jeg.

Henrik.

Nei, skal nogen gaae, saa maa det være Mads. Men hvorfor er I bange?

Beit.

Den gjør et uformuftigt Brug af sine Horn. Hvad Naturen har givet den til Forsvar, bruger den til Angreb.

Henrik.

Bliv ikke bange! Den skal ikke komme herind; jeg kan række den sit Brød giennem Stakittet. Lad Mads blive derude, Konrad! Kom selv ind et Dieblit!

Konrad udenfor.

Pas paa Giorden imens, Hans!

(Han kommer.)

Henrik

(Ibet han gaaer med et Stykke Brød hen til Stakittet).

I havde Intet at frygte! See der staaer den og stikker Næsen ind! Er det ikke et deiligt Dyr? Hornene som to dreiede Sneglehuse! Eliæget og Haaret sølverhvidt! Den æder af min Haand! — Stakfels Mads! Maa du ikke komme ind paa Gaarden i Dag? Er den fremmede Biskop bange for, du skal stange ham, min Dreng? —

(Han kloor Gedebukken giennem Stakittet.)

Beit (til Konrad).

Hvad hedder du, min Søn?

Konrad

(i Tante, suckende).

Jeg hedder Lise, gunstige Herre!

Beit.

Hedder du Lise?

Konrad.

Jeg? Nei jeg hedder Konrad.

Beit.

Hvor gammel er du?

Konrad.

Syitten Aar!

Beit.

Ikke meer end syitten Aar?

Konrad.

Jeg? Jo, jeg bliver eet og thve Aar til Juul, Eders Hoiærværdighed.

Beit.

Hør efter hvad man spørger dig om! Leve dine Forældre endnu?

Konrad.

Nei, de ere hos Vorherre.

Beit.

Herre Gud, min Søn, hvordan gif det til?

Konrad.

Min Fader blev stanget ihjel af en Tyr paa Marken.

Beit (ængstelig).

Sagde jeg det ikke nok? Tag Eder iagt, ærværdige Broder! Hørte I ikke denne hufelige Historie?

Henrik.

Hvilken Historie?

Beit.
Den arme Dreng har havt den Ulykke at have
en Fader —

Henrik.

Var det en Ulykke?

Beit.

Som blev stanget ihjel paa Marken af en Gedebug!

Konrad.

Sagde jeg en Gedebug? Saa har jeg staaet og
vævet i Lanter igien. Det var en Tyr, med Eders
gunstige Tilladelse.

Henrik.

Hvorfor driver du først Giorden ud nu, Konrad?

Konrad.

Faarene ere vaskede og klippede, Herr Biskop!
Seer I ikke hvor de glindse?

Henrik.

Du er flink, Konrad! Der har du et Glas Biin!
Drif det paa Hans Hoiærværdigheds Besgaaende.

Konrad.

God Taag, I gode Herrer! (Dritter.)

Henrik.

Hvordan gaaer det med Kiæresten, Konrad?

Konrad.

Med Lise?

Henrik.

Ja!

Beit.

Ha ha! Nu faae vi at vide, hvad han vilde sige
med sin Lise paa sytten Aar.

Konrad.
 Ak, Herr Biskop! Hun staaer paa Nalken ad mig. Uagtet alle de Viser, jeg synger hende, og Floitestykker, jeg blæser hende, leer hun mig ud.

Henrik.

Tænk paa Jakob, min Søn! som tiende syv Aar for sin Nakel.

Konrad.

Ja, og saa til han Lea!

Henrik.

Vær rolig, Konrad! Kom blev ikke blyt paa een Dag. Pas din Dont! Vær ærlig og tro, saa hjælper Vorherre dig nok, og jeg med. Driv nu dine Faar ud! Og glem ikke siden at komme her forbi med Mads, at jeg kan give ham sin Midasten.

Konrad.

Vær I rolig for Mads, ærværdige Herre! Sid jeg var saa sikker paa Lise, som I er paa Mads.

(Han tørrer sine Dine og gaaer.)

Beit.

I lader til at være sær forelsket i denne Mads, ærværdige Broder!

Henrik.

Det er jeg ogsaa. Det er et ædelt Dyr. Den har noget Skönt, Wildt! Man tænker paa Pan! Har I ikke seet de gamle Viser, som man har gravet op i Italien og sendt mig til Foræring? Ved mange Leiligheder anbragte de gamle Kunstnere slige Bukkehoveder mellem Blomster og Løvværk. Det har noget Idyllist, noget Skönt af Naturstanden.

Beit.

Men er det ikke syndigt at tænke saameget paa den Natur? I nedlader Eder vel meget til Eders

Tienestefolk, oprigtig talt. En Biskop er dog en
Fyrste. Hans Høihed —

Henrik.

Er Ydmøghed.

Veit.

I gamle Dage var det en anden Sag, da
vare Menneskene mindre fordærvede. Tillad mig
at sige Eder det, Herr Henrik! I kiender ikke
Verden. Hvis I havde reist, som jeg; været ved alle
de fremmede Hoffer, og seet hvad der gaaer i Evang,
saa vilde I, ligesaavel som jeg, fattet Mistillid til
Menneskene.

Henrik.

Gud stee Lov at jeg da ikke har reist.

Veit.

Dg nu Tienestefolkene! De ere endda de allerværste.

Henrik.

Jeg kan forsikre Eder, at jeg har stikkelige
Tienestefolk, skiondt de vel ikke alle ligne min Konrad;
Den ærligste Siæl, der har baaret Hyrdestav og Rør-
floite siden Abels Dage!

Veit.

Denne Konrad? Han skulde endnu aldrig have
sagt en Usandhed? Aldrig ført Noget bag Lyset?

Henrik.

Nei, det har Konrad i Sandhed aldrig gjort!
Det kan han ikke.

Veit.

Ei ei! Det gielder et Bæddemaal.

Henrik (smitende).

Jeg vædder om saa stort et Fad Viin, som
Ludolfs i Coln, at I ikke er istand til at rokke Konrads
Ærlighed.

Beit. *(kommer ind og sætter sig)*
 Top! Jeg sender Eder et lignende, hvis jeg
 taber, og hvis han bestaaer sin Prøve.

Henrik.

Men der er ikke lang Tid til; Eders Forret-
 ninger kalde Eder alt herfra i Morgen.

Henrik.

Jeg forpligter mig til at opfylde mit Bøddemaal
 endnu i Aften.

Henrik.

J er vis i Eders Sag! Men saa vis som I
 er, saa skal det dog ikke forstyrre mig i min Middags-
 søvn. Det skulde kun krænke mig, hvis denne
 Hændelse gjorde Eders Ophold her ubehageligt, og
 holdt Eder fra at besøge mig snart igien.

Beit.

Frygt ikke for det!

Henrik.

Altsaa: gode Venner, i hvad Udfaldet bliver?

Beit

(ryster hans Haand).

Gode gamle Venner!

Henrik.

Belan! saa overlader jeg Konrad til sin Skiebne
 og til sin Samvittighed.

(Han gaar.)

Beit *(ene).*

Skulde han virkelig være saa vis i sin Sag? —
 Det er saa hvad det er, at jeg som en Bisp giver
 mig af med at forføre Folk til Utroskab mod deres
 Herstab. Men Sagen er ikke saa farlig! Jeg vil

gierne troe, at Konrad, i det Sele taget, kan være en stikkelig Karl; jeg vil heller ikke bringe ham i Ulykke. Jeg kan kun ikke lide, at han kan staae som en ægtes forghldt Selgen for Biskop Henriks Dine, uden Plet eller Brost. — Desuden er nu Bæddemaalet indgaaet. — Vidste jeg bare hvordan — Ah! der kommer Peter! Han skal være Drivehiulet; ham har jeg gjort Regning paa.

Peter kommer.

Beit.

Peter, du kan endnu i Aften vise mig Prover paa din Duelighed; og jeg lover at belønne dig godt, thi Sagen er af Bigtighed.

Peter.

Lad høre, Herre!

Beit.

Jeg kom i Disput med Biskop Henrik om Tienestefolk. Han paastod at de ere ærlige, jeg, at de bedrage deres Herstab. Vi indgik et Bæddemaal.

Peter.

Og det skal jeg hielpe Eder til at vinde? Saa maae I jo tabe, ihvordan det gaaer.

Beit.

Jeg kan jo dog kun tabe i det ene Tilfælde.

Peter.

I taber i begge! Skal Bæddemaalet vindes, saa maa jeg hielpe Eder; skal det ikke tabes, saa maa jeg bedrage Eder. Min Ærlighed giver Eder Uret, da I vædder imod den, og min Uærlighed gjør Eder hielpeløs, siden I ikke kan vinde, uden jeg staaer Eder bi.

Beit.

Sagen angaaer egenlig Hyrden Konrad. Biskop Henrik troede det umuligt, at faae ham til en lille

Usandhed, en ubetydelig Utroskab. Jeg troede det let, og jeg væddede om et Drehooved, saa stort som det der ligger hos Ludolf i Cöln, at bevise min Mening om Konrad endnu i Aften. Det kommer nu an paa dit vittige Hoved, hvo der skal tabe. Hvis jeg vinder, saa drikker du med af den vundne Biin, det forstaaer sig. Og til den Skarlagens Trøst, som du forleden talde om, bliver der vel ogsaa Raad.

Peter.

En lille Usandhed? En ubetydelig Utroskab?

Beit.

Troer du, det skulde være vanskeligt, kiære Peter?

Peter.

Hvor lang Tid er der at løbe paa?

Beit.

Det maa stee endnu i Dag.

Peter.

Det er for indskrænket Tid.

Beit.

Jo mindre Tid han har at betænke sig, des lettere fange vi ham.

Peter.

Jeg kiender ham! Konrad er en Hest i Erlighed.

Beit.

Hvad siger det, naar du er en Næv i Trædsfthed? Drik engang! saa faaer du et godt Indfald. Det er agte Johannisberger.

Peter (drifter).

Et Fad paa hundred og halvtredsindstyve Ankere saadan Biin?

Erlighed varer længst.

Beit. Er vel værd at lægge sit Hoved i Blod for.

Peter. Skal jeg redde Jeres Drethed, saa maa jeg have Penge mellem Hænderne.

Beit. Her er en Pung fuld af Solvpenge.

Peter. Der kommer Lise, Konrads Fæstemø. Gaae tilside, ærværdige Herre! Det sømmer sig ikke, at I selv er tilstede. Siden skal I faae alting at vide.

Beit (afside).
Jeg vil staae i en Krog og høre efter.
(Han gaaer.)

Peter til Lise, som kommer.
God Dag, deilige Lise!

Lise. Tak, hæslige Peter!

Peter. Er jeg da saa hæslig?

Lise. Du troer vel ikke, jeg saa dig imorges bag Hasselbushen, hvor du stod og lurede, mens jeg talde med Konrad?

Peter. Du kunde saamænd godt være bekiendt, hvad du sagde ham.

Lise. Men sæt nu, jeg havde sagt Noget, som jeg ikke kunde været bekiendt, stulde du ogsaa luret efter det?

Peter.

Jeg stod i Busken for at knække Nødder, og for at høre Nattergalen slaae.

Lise.

Borer der nu Nødder? Slaaer nu Nattergalen?

Peter (aaffides).

For Fanden, jeg bærer mig jo ad som en Poet, der snakker om Naturen.

Lise.

De Frugter, der nu vore paa Hasselbusken, kunde du have godt af, Peter!

Peter.

Hvad mener du?

Lise.

Saae du ikke de deilige Spadsferestolke, som stode inde i Gækken, da du stak Næsen i Bladene? De slaae endnu bedre end Nattergalen.

Peter.

Hvorfor er du nu saa satirisk? Kan jeg gjøre for, at man ikke kan gaae tre Skridt i Skoven, uden at støde paa et Par Forelskede?

Lise.

Et Par Forelskede? Nei hør engang!

Peter.

Du har dog et godt Die til Konrad. Det kan du ikke nægte.

Lise.

Jeg har to gode Dine til alle Mennesker.

Peter.

Det burde ikke være dig tilladt. Børn skulde ikke have Lov at spøge med Ild og Lys.

Lise.

Har Konrad drevet Giorden ud?

Peter.

Ja! Du finder ham i Overdrevet, under den store Ust. Der sidder han og blæser en ny sørgelig Vise, jeg har lært ham.

Lise.

Det maa han gierne. Hvad kommer det mig ved?

Peter.

Lise! Hvad siger du dertil, naar jeg fortæller dig, at Konrads og din Lykke staaer i min Haand?

Lise.

I din Haand, Peter?

Peter.

Ja, ja, Lise! I min Haand!

Lise.

Ei, ei! Med Tilladelse at spørge: Er det den høire eller den venstre?

Peter.

Det er den venstre. (Han klinger med Pengebungen.)

Lise.

Hvad skal det bethde?

Peter.

Jeg vil forklare mig tydeligere. (Han ryster Pengene ud paa Bordet.) Hvad seer du der, Lise?

Lise.
 Jemeni, hvilken Hob Penge! Hvor har du faaet alle dem fra?

Peter.

Dem kunde man kiope det smukke Huus for, med Vængen, der ligger nede ved Dammen.

Lise.

Men Peter! hvad kan det hielpe dig at narre os fattige Mennesker?

Peter.

Lise! jeg narrer dig ikke. Det er sandt, Konrads hele Formue belober sig til Mads Gedebuk; men du veed ikke, at baade Konrads og Lises Lykke hænger paa Mads Gedebuks Horn.

Lise.

Før troede jeg du spogte — men nu —

Peter.

Kort og godt: Biskop Beit er ligesaa rig, mægtig og lykkelig en Herre, som din Biskop. Kun een Ting misunder han Herr Henrik, og det er Mads Gedebuk!

Lise.

Men den hører jo Konrad til.

Peter.

Ganske rigtig! og derfor vende vi os til Eiermanden. Biskop Beit har forgabet sig i Konrads Gedebuk. Han elsker den, som sin Broder; han er indtaget af dens Horn; dens graa Skiæg indghder ham Erbødighed.

Lise.

Åk, Peter! Jeg mærker nok, du vil drille mig igjen.

Beit kommer pludselig frem.

Nei, min smukke Lise! Peter er ganske sandtru i dette Stykke. Jeg bekræfter personlig hans Ord!

Lise

(slaaer Hænderne sammen).

Jemeni, ærværdige Herr Bisshop! staaer I ogsaa paa Luur?

Beit (forlegen).

W... Jeg kom just af en Hændelse forbi, og hørte Eders sidste Ord. Hvad Peter har lovet, skal jeg holde. Tag for det første disse Dalere, mit Barn, og stryg dem i dit Forklæde!

Lise.

O ærværdige Herre! det gjør Konrad gierne. Men han maa først sige det til Bispen.

Beit.

Nei, Barnlille! Det lader sig ikke gjøre. Bisshop Henrik og jeg ere Venner; og du kan vel begribe, at jeg ikke vil lægge mig ud med min gamle Ven, for en Bedebuks Skyld.

Peter.

Nei, Lise! det gaaer ikke an. Det maa være den største Hemmelighed. Konrad maa sige til Bispen, at Mads er løbet bort, at Ulven har taget ham; eller hvad han nu saadan kan hitte paa.

Lise (betænkelig).

Maa han det?

Beit (afslødes).

Skulde vi alt her finde Anstødsstenen?

Lise (med Iver).

Har han mindste Smule Kiærlighed for mig, saa gjør han det. Al, ærværdige Fader! Vil I virkelig tiøbe os Huset og holde vort Bryllup?

Beit.

Ja, jeg vil, mit Barn!

Lise.

Han maatte være det utaknemmeligste Skarn, hvis han vægrede sig ved at gjøre Eder den ustyldige Fornærelse.

Beit.

Tvivler du om Udsaldet, Lise?

Lise.

Det er en underlig Gen, skal jeg sige os. Han har altid saa sine egne Betænkneligheder, der vel imellem kunne være gode nok; — men man kan dog gaae for vidt i Alting. Ikke sandt, ærværdige Fader?

Beit.

W... (Affides:) Hvad dog een Synd strax trækker flere efter sig: jeg har begyndt med at forføre, nu maa jeg ogsaa lyve. — Nei! det vil jeg ikke. Jeg vil overlade det til dem selv. (Hun:) Gedebukken horer Konrad til; han har Lov til at gjøre med den hvad han vil; men hvis han afstaaer den, maa jeg have den strax; og han maa skjule den rette Marsag til dens Fraværelse for Biskoppen.

Lise.

Ja ja! Jeg kan nok begribe Marsagen, hvi det maa holdes skjult. Farvel saalange, ærværdige Fader! Gud velsigne Eder for den Godhed, I viser Konrad og mig. (Hun stryger Deleerne i sit Forklæde.) Jeg gaaer paa Dieblilket ud til ham i Skoven. Om et Dvarteerstid kommer jeg igien.

Beit.

Mener du, det lader sig gjøre, Lise?

Lise.

Lad I mig sørge for det! (Hun gaar.)

Beit.

O Eva! Eva!

Peter.

Nu kommer det an paa, om Adam udholder Fristelsen.

Beit.

Jeg skammer mig halvoeis, Peter! ved at spille Slangen i dette Paradis.

Peter.

Slangen tager jeg paa mig. Ingen Fristelse, ingen Dyd, ærværdige Fader!

Beit.

Undskyldninger have vi nok af. Jeg troer det er en Straf, fordi jeg tog Bacchus for i Forsvar ved Pokalen.

Peter.

God vil det sige? Vi ere alle Gedninger for Vorherre.

Beit.

Det er en god Snak! Skamme dig maa du, at tale saaledes til en Bisp.

Peter.

Jeg vilde sige: Vi ere alle Syndere.

(De gaar.)

Skov.

Konrad sidder alene under et Træ og blæser paa Floite.

Ustydlig og skion er hun, gid hun ogsaa var saa from. Gendes stolte Bæsen bliver en Pind til min

Ligkiste. Inden hun veed et Ord deraf, sidder i Skoven og binder en Krands til sit Haar, saa horer hun Kirkeklokkerne ringe hende i Landsbyen: Bim Bim! Ding Dang! — Hvad er det? siger hun til de andre Piger. „D,“ svare de, „det er Konrad, som bliver begravet, som dode af Sorg over dig!“ (Med qvart Stemme:) Saa river hun maaskee Krandsen af sit Haar, og vrider sine Haender. — Men saa er det for silde! Saa ligger jeg i min Ligkiste! Saa har Snedkeren alt skruet Laaget fast. Saa er det forbi!

(Hun stuler sit Ansigt i sine Haender og grader.)

Lise, som er kommen ind under hans sidste Ord, og har holdt sig tilbage.

O den arme Konrad! Han elsker mig dog op-
rigtigt. Nei, jeg vil ikke længer pine ham. (Høst:)
Konrad! sidder du der saa alene?

Konrad.

Nei, Lise! er det dig? Hørte du hvad jeg talte
med mig selv?

Lise.

Nei, jeg gjorde ikke. Hvor er dine Lam? Du
ligger her og floiter under Træet, og lader Giorden
skiotte sig selv.

Konrad.

Min yngste Broder, Hans, sidder nede ved Torves-
mosen og holder Die med dem.

Lise.

Paa den Maade er det godt at være Gyrde.

Konrad (sutter).

Ja vist har jeg det godt. Jeg vil gaae, Lise!
for ikke at være dig til Uleilighed.

Lise.
 Vi lidt, Konrad! Du skal ikke være saa kort
 for Hovedet. Bliv du kun siddende! Der er Plads
 nok for To. (Hun sætter sig hos ham.)

Konrad.

Kan jeg troe mine egne Dine? Lise! vil du
 virkelig sidde hos mig?

Lise.

Ja hvorfor ikke det? Her sidder man godt.

Konrad

(løfter et lille Dykold, drager sit Beir dybt).

Ah!

Lise (ligetodes).

Pub! — Det er hedt idag. (Hun tager sin Straahat af.)
 Na, vil du holde mig den lidt, mens jeg sætter Kammen
 fast i mit Haar? Det er særdigt ved at falde ned.

Konrad (holder den).

Hvad du har deilige lange Haar, Lise!

Lise (som er særdig).

Tak skal du have. Fly mig nu min Hat igien!

Konrad.

Vær saa god!

Lise

(som om hun søgte Noget).

Sm! det er da ogsaa fortrædeligt!

Konrad.

Hvad er det?

Lise.

Nu har jeg gaaet og danglet, og tabt Baandet
 af min Hat.

Konrad (hurtig).

Jeg har et Baaud, Lise! som du kunde bruge.
(Langsommere:) Jeg bød det rigtignok alt igaar; da forsmaaede du det.

Lise.

Har du det endnu?

Konrad

(tager det frem af Barmen).

Jeg giemmer det paa mit Bryst.

Lise.

Det er et smukt grønt Baaud! Vil du forære mig det?

Konrad.

O Lise! kan du spørge?

Lise.

Igaar havde jeg et Baaud. Man skal ikke forlange af Andre, hvad man har selv.

Konrad.

Vil du tage derimod?

Lise

(tager det og binder det om Hatten).

Jeg takker dig!

Konrad.

Allerkiæreste Lise! Betyder det, at du vil være min?

Lise.

Det kommer an paa en Prøve.

Konrad.

Jeg vil gjøre alt hvad du ønsker.

Lise.

Konrad! du veed min fornemste Grund til Afslag, naar du talede om Kiærlighed.

Konrad.

Jeg var dig for fattig.

Lise.

Du var fattig og jeg var fattig; og naar to Fattige komme sammen, saa slukker Armoden Ilden paa Skorstenen og sætter sig hen at græde paa Dørtærskelen. Dersom du elsker mig —

Konrad.

Kan du tvivle? Er jeg ikke krøbet op i de høieste Baldnøddetræer, paa de tyndeste, farligste Grene, for at hente Nodder til dig? Er jeg ikke sprunget ud i Dammen med mine Klæder paa, uden at kunne svømme, for at hente dig din Gyrestol?

Lise.

Det var Forbovenhed! Det bad jeg ikke om. Sligt gjør mange forsængelige Karle, for at vise deres Kiærestes, at de have Kræfter og Mod. Der vil Andet til, hvis jeg skal see at du elsker mig.

Konrad.

Sukker jeg ikke fra Morgen til Aften? Waager jeg ikke fra Aften til Morgen? Kan jeg spise til Middag? Jeg kan kun tænke paa dig, kan jeg; kun elske dig. Græde kan jeg! Og hvis du bliver saa haard, som du var — (med qvatt Stemme:) saa er min eneste Bøn til Vorherre, at han snart vil løse op for mig.

Lise

(lægger bevæget sin Haand paa hans).

Nei, kiære Konrad! Du maa ikke døe. Det vilde bedrøve mig alt for meget. Hør mig! Der er skeet et Mirakel for din Skyld. Andet kan jeg ikke kalde det. Du er en ærlig Siæl; og jeg troer vist, det er en Sthrelse af Himlen, for at belønne din Redelighed.

Konrad.

Hvad er det, Lise?

Lise.

Hans Høiarværdighed, Biskop Beit, har seet din Gedebuk, og ønsker at eie den. Han lover at holde vort Bryllup, at kiobe os Enkens Suus med Bøngen, hvis du overlader ham Bukken.

Konrad.

Det er umuligt! Han var jo saa bange for den, at den ikke maatte komme ind paa Gaarden idag.

Lise.

Det har været Forstillelse. (Viser ham hvad hun har i sit Forklæde.) Her seer du haandgribeligt Beviis.

Konrad.

Min Herre og min Gud! Hvad er det?

Lise.

Det er tredive store Sølvpenge.

Konrad.

Tredive Sølvpenge, Lise!

Lise.

Dem faaer du alle; kun paa een lille Betingelse.

Konrad.

Og den er?

Lise.

Biskop Henrik holder ogsaa af Gedebukken.

Konrad

Han klapper den hver Dag; han giver den Brød Morgen og Aften.

Lise.

Der er nok, han kan give Brød uden den. Vi maae ogsaa have Brød! Og derfor maa du overlade Biskop Beit din Nads!

Konrad.

Men hvad skal jeg da svare i Aften, naar min Gusbond spørger hvor den er bleven af?

Lise.

Du maa finde paa Noget! Du maa sige, at den er stiaalet bort, at Ulven er brudt ind i Giorden og har taget den.

Konrad (ventlig alvorlig).

Nei, Lise! det gaaer umulig an.

Lise.

Hvorfor?

Konrad.

Men bedste Lise: Det er jo ikke sandt!

Lise (omstændlig).

Naar saaledes! Og det er en uroffkelig Hindring?

Konrad.

Synes dig da ikke det selv?

Lise

(Ibet hun langsomt løser Vaandet af Hatten igien og lader det falde).

Jo, du har Ret, Konrad! Det glemte jeg. Det faldt mig ikke ind, at du heller vilde miste Lise, end vinde hende ved en ubethdelig Opdigtelse. Farvel, Konrad! Gjør dig ingen Uleilighed! (Hættigere.) Men det sværger jeg dig til: Lader du mig denne Gang gaae med uforrettet Sag, du skal ikke faae Anledning dertil oftere. Nu kan du betænke dig et Dieblif.

(Hun gaaer.)

Konrad (ene, nedslaaet).

Hun gaaer fortørnet bort! Skal jeg miste min Lise, nu da jeg havde det største Haab? Gud, det

var dog altfor haardt! Hvad skal jeg gjøre? Hvor kan dog Lise forlange Sligt af mig? (Han standser.) Der ligger vort Baand paa Jorden. Døle! (Han tager det.) Løser du dig saa hurtig fra dine Baand, Lise? Er det dig saa let? — Men hun elsker mig! Hun tilstod det selv. — O Gud! — (Han sætter sig hen og grunder, Baandet hænger han paa en Dværg.) Det smukke Huus med Bængen! — Men er det da saa slemt at sige en lille Usandhed? Der ikke skader Noget? — Hun forlanger det! Biskop Beit forlanger det! Kan en Biskop ønske det, saa kan en stakkels Gyrde vel gjøre det. Hun har allerede taget Penge paa Haanden. Lise! Lise! du sætter mig i den pinligste Forlegenhed.

Lise kommer igjen.

Konrad.

Der kommer hun tilbage. Jeg skælver for hendes Brede. Men hvad seer jeg? Hun er nedslaaet! Sendes Dine ere røde! Kiæreste Lise, du rækker mig venlig din Haand? Hvorfor vender du dit Hoved bort?

Lise

(tager Baandet af Grenen og siffer det ned paa sit Bryn).

Du skal aldrig forlade mig, skiondt du ikke forbinder mig meer med min Konrad!

Konrad.

Gud, Lise! det var jo dig selv, som løste Baandet af Gatten.

Lise (grædende).

Farvel, Konrad! Du gjør os uhykkelige! Men du er din egen Herre! Jeg vil ikke tvinge dig. Jeg beholder dit Baand til en Grindring om denne uhykselige Dag. Glem din stakkels Lise! Jeg haaber, du bliver lykkelig uden hende.

Konrad
(Læser sig for hendes Fødder).

O jeg Ulyksalige! (Han bedaffer hendes Haand med Kys, hun hæver ham vemodigt op; de synke i hinandens Arme.)

Lise.

Konrad!

Konrad.

O Gud!

Lise.

Skal vi stilles ad?

Konrad.

Aldrig, aldrig!

Lise.

Skal din Lise bringe Pengene tilbage med Beskæmmelse?

Konrad.

Nei, nei!

Lise

(med bønlig Kiærlighed).

Bil du da opfylde Bispens Begiæring? Bil du love, ikke at forraade ham?

Konrad.

Jeg lover det!

Lise.

Gjælligt?

Konrad.

Bed den hellige Jomfru i vor Frues Kapel!

Lise.

Bedste Konrad! Gud velsigne dig! Mit hele Liv skal lonne dig for denne Eftergivenesshed. (Hun kysser ham.)

Konrad.

Lise!

Lise (hurtig).
 Og nu afsted, at betale vor Gæld! Først da kunne vi uden Bekymring nyde vor Glæde.

(Hun gaaer hurtig bort.)

Konrad

(Stirrer efter hende med foldede Hænder).

Er det en Drøm? Er det et Eventyr? Har jeg faaet Fortunatuses Pung og hans Dnskehat? Lise er min. Jeg faaer et Huus! En Bænge! En Ko! Lam! — (Sutter.) Men Wads Gedebul! hvor bliver han af? (Han seer ud af Scenen.) Der staaer Peter alt og kaster ham et Næb over Hornene. Han bræger og vil ikke afsted. Han vil stange Peter! (Staaer sine Hænder sammen.) Konrad! Konrad! Er det dog ikke ghseligt, at et uformuftigt Dyr skal bestkæmme dig, og vise sin Husbond større Trostak end du? — Det hjælper ikke! Den maa afsted! (Veemodig:) Farvel, Wads! — Hvor dan kommer jeg nu ud af det? Bispen vil strax see det paa mig, naar jeg driver Giorden ind. Blodet vil stige mig til Ansigtet og straffe mig med Lagn. Jeg maa øve mig i at lyve! Jeg maa bilde mig ind, at jeg taler med Bispen. (Han borer sin Stav ned i Jorden, trækker sin Troie af, hanger den derover, og sætter sin Hat ovenpaa.) Nu vil jeg forestille mig, at det er Bisp Henrik, der staaer. Han skulde rigtignok være noget tykkere; men det faaer være det samme. Nu kommer jeg da drivende forbi! — Guds Fred og god Aften, Herr Biskop! (Han træder over paa den anden Side af Stokken.) „Tak, Konrad! god Aften, min Søn! Men hvor er Wads henne? jeg seer ham ikke blandt de andre Faar.“ (Paa den modsatte Side:) Wads, Herr Gedebul! ja det er just Ulykken! (Stifter.) „Gvad er Ulykken, Konrad?“ — (Paa den anden Side:) Jeg maa ligesaa godt tilstaae det strax: Der styrtede en graadig Thy ind i Giorden, slog Kløer i ham, og løb bort med ham mellem Tænderne!

Urlighed varer længst.

27

(Paa den anden Side:) „Hvilken Snaf, Konrad! Saa nær Byen vover sig ingen Ulv til at overfalde Giorden. Mads lader sig ikke tage saa let! Hvor havde du dine Dine?“ — Hvad skal jeg saa svare? (Han ryser paa Hovedet.) Om igien paa en anden Maneer! — Guds Fred, Herr Biskop, skulde jeg sige. — „Tak, min gode Mads! men hvor er Konrad? Jeg seer ham ikke mellem de andre Faar!“ — Al, Herr Biskop! Der kom en dumdræstig Ulv og stjal ham hemmelig bort, mens jeg var falden i Søvn. — „Ei, ei, Konrad! var du falden i Søvn? Du passer godt paa din Giord, som jeg har betroet dig. (Han river fortviolet Stollen op af Jorden, trykker sig Hatten ned i Dinene, og kaster Troien over Armen.) Det gaaer heller ikke bedre! Hvad skal jeg elendige Menneſte gribe til? Jeg forstaaer ikke at lyve. (Han sætter sig hen under Træet og grunder; derpaa springer han fornøiet op.) Funtus! nu har jeg det. Lyve hvo lyve kan, jeg forstaaer det ei. Verlighed varer længst! Det vil jeg gjøre; saa skal det være! Paa den Maade sviger jeg hverken Lise, eller min Husbond, eller min Ged. (Han iler hurtig bort.)

Slotsgaarden.

Biskop Henrik. Biskop Beit kommer hurtig, med en Triumph, som han forgiæves søger at undertrykke.

Beit.

Nu, min ærverdige Broder Henrik! Lad mig nu see, at I holder Eders Løfte; at det intet Skaar gjør i vort Venſkab, naar I hører, at I har forregnet Eder lidt. Det er menneskeligt at feile. Ogsaa Konrad er et Menneſte!

Henrik.

Svorledes?

Beit.
 Sagde jeg det ikke? Jeg kiender Verden bedre.
 I vilde ikke troe mig!

Henrik.

Konrad skulde virkelig begaaet en Utroskab, en
 Uredelighed mod sin Gusbond?

Beit.
 Ikke sandt? Konrad lovede at passe vel paa
 Mads Gedebuk? At bringe den med i Aften igien?

Henrik.

Nu?

Beit.

Gedebukken hører mig til! Han har solgt mig
 Eders Yndling, Eders kiære Mads!

Henrik
 (Løfter et Ophold).

Det var ikke smukt, Konrad! (Ratter sig.) Men —
 Gedebukken tilhører ham. Han er Herre over sin
 Eiendom.

Beit.

U... Hører Gedebukken ham selv til?

Henrik.

Ja det forstaaer sig.

Beit (forvirret).

Men hvad har da Peter — (Stad igien:) Men
 jeg har dog vundet! Thi for det Første lovede han at
 bringe den igien; og det gjør han ikke!

Henrik.

Det er endnu ingen Uredelighed. Hvad man kan
 sælge med stor Fordeel, betænker man sig ikke længe

paa. Han vil undskyldte sig, naar han kommer hjem i Aften, og saa er han brodeles.

Beit.

Nei, nei! I taber dog. Thi han har lovet at holde den rigtige Sammenhang skjult. Det er en udtrykkelig Betingelse, at han ikke maa sige Eder Sandheden, for ei at lægge os ud med hinanden. Det har han svoret sin Kiæreste til, ved den hellige Jomfru. Han maa altsaa tage sin Tilflugt til en Løgn, — og I har tabt!

Henrik (nedslaaet).

Ja, naar saa er, maa jeg tabe. Har han svoret ikke at sige Sandhed, saa har jeg allerede tabt.

Beit.

Ja vist har I! Vist har I tabt. Men lad det ikke fortryde Eder, ærverdige Broder! I vilde ikke troe mig. Det vidste jeg nok! Hvis I havde reist som jeg: seet Jer om i Verden; lært at kiende Menneskene — ved Hofferne — paa Bærtshusene — i Kramboderne; —

Henrik.

Der kommer han med Lise.

Beit.

Seer I hvor nedslaaet han er? Hvor langsomt han gaaer og krammer sin Hat? Naa, vær nu ikke for streng! I burde ikke prøvet den stakkels Dreng over sine Kræfter. Jeg vil træde lidt tilside.

(Han gaaer hen i Baggrunden.)

Konrad kommer med Lise.

Henrik

(betragter ham med et stift Blik).

God Aften, Konrad!

Konrad

(med høvede Stemme).

Mangetal, Herr Biskop!

Henrik.

Driver du allerede nu Giorden ind?

Konrad

Det var mig ikke muligt at blive længer derude.

Henrik (efter et Dybold).

Men hvor er Mads Gedebuf, Konrad? Jeg seer ham ikke i Aften.

Konrad (tier).

Henrik.

Hvor er Mads Gedebuf, Konrad?

Konrad

(efter et Dieblit, hvori Frygten kæmper med Samvittigheden, raaber han med stærk Stemme, som for at give sig selv Rod):

Sam har jeg solgt, Herr Biskop!

Henrik.

Solgt? og til Hvem?

Konrad

(i samme Spænding, høit raabende):

Det tør jeg ikke sige Eder; for jeg har svoret at holde det hemmeligt! (Med et glad Sul i sin naturlige Tone:) Gud ske Lov, nu er alting overstaaet!

Henrik.

Hvorledes hænger det sammen?

Konrad.

Spørg mig ikke derom! Jeg tør ikke svare Eder. Det er min Sed! Lise havde solgt Mads, uden at sige mig det i Forveien, ellers var det aldrig skeet. Hun elsker mig, hun har tilstaaet det, og hun vil være min Kone.

Lise,

Al, Herr Biskop, den Mand, som købte Mads Sedebuk, lovede os Enkens Huus nede ved Dammen, og at holde vort Bryllup.

Konrad.

Det skærer mig i mit inderste Hjerte, at jeg har solgt Bukken, som I holdt saa meget af. Det var i Kiærlighedens Hede, da Lise gav mig det første Kys. I er en geistlig Mand, og veed ikke hvad saadant et Kys vil sige! — Men dersom I er fortørnet, dersom det gior Eder ondt, at have mistet Mads — saa vil jeg gaae til Kiøberen igien; jeg vil give ham alle hans Penge tilbage; og det Solvlaags Krus ovenikøbet, som jeg har arvet efter mine salige Forældre, hvis han bare vil ophæve Kiøbet.

Henrik

(til Veit, som har nærmet sig).

Nu, Broder Veit? Hvad siger I? Hvo har nu tabt Bæddemaalet?

Veit

(tørter sine Dine).

Jeg! Jeg! Men jeg har vundet mere end jeg tabte! (Han gaaer imellem Konrad og Lise, der stude ved at see ham, og lægger deres Hænder i hinanden.) Mine kiære Børn! Hvad jeg har lovet, skal jeg holde. Mads Sedebuk bliver her. Det var en Spøg mellem Biskop Henrik og mig, for at prøve Eder.

Henrik

(rækker Konrad sin Haand med Hviagsielse).

Ikke for at prøve dig! (Til Veit:) Ogsaa vi, Broder Veit, skyldte Sandheden sin strenge Ret. Jeg stolede paa din Nedelighed, Konrad! Jeg havde ingen Mistanke.

Konrad

(kysker hans Haand og omfavner Lise).

O Lise! er det ikke som jeg sagde? Ærlighed
varer dog altid længst!

Peter kommer med et Klæde om Haanden.

Den fordomte Buk! Gid Fanden havde ham, det
Stangebæst!

Beit.

Hvorfor har du svøbt det Linklæde om Haanden,
Peter?

Peter.

Den har stanget mig, saa den hele Haand er
bleven ganske svullen. Den har revet sig løs! Den
er galopperet ind i sin Stald, som om den var besat.
Det hjalp ikke, alt hvad jeg skreg og rendte efter den.

Henrik.

Ben som forstyldt!

Konrad

(klapper i Hænderne og springer).

Det var Net, Nads! Ærlighed varer længst!

Indhold.

	Pag.
Landet fundet og forsvundet	5.
Den Rige og den Fattige	59.
De italienske Røvere	105.
Overileffen	225.
Bærtshuusffiktet	289.
Rübbezahf	327.
Verfighed varer længft	391.

